

BOLESLAVSKÁ SOUKROMÁ STŘEDNÍ ŠKOLA A GYMNÁZIUM, s.r.o.,
Viničná 463, 293 01 Mladá Boleslav
Firma je zapsána u Městského soudu v Praze oddíl C, vložka 51477 IČ 251 21 367
Tel: 326 321 872 web: www.bossmb.cz email: info@bossmb.cz

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Gymnázium

Kód a název oboru vzdělání
79 – 41 – K/01 Gymnázium

ŠVP schválila ředitelka školy 27. 08. 2025, č.j. 2/24-25 s platností od 01. 09. 2025, počínaje 1. ročníkem

1	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	4
2	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	5
2.1	VELIKOST ŠKOLY	5
2.2	VYBAVENOST ŠKOLY	5
2.3	CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO SBORU	5
2.4	TRADIČNÍ AKCE, DLOUHODOBÉ PROJEKTY, MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE	6
2.5	CHARAKTERISTIKA ŽÁKŮ	6
2.6	SPOLUPRÁCE S RODIČI A JINÝMI SUBJEKTY	6
3	CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	8
3.1	ZAMĚŘENÍ ŠKOLY	8
3.2	PROFIL ABSOLVENTA	8
3.3	ORGANIZACE PŘIJÍMACÍHO ŘÍZENÍ	8
3.4	ORGANIZACE MATURITNÍ ZKOUŠKY	9
3.5	VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE (KLÍČOVÉ KOMPETENCE)	9
3.6	ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	12
3.7	ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH	13
4	PŘEHLED ROZPRACOVÁNÍ OBSAHU VZDĚLÁVÁNÍ RVP DO ŠVP	15
5	UČEBNÍ PLÁN	16
5.1	Učební plán	16
5.2	Poznámky k učebnímu plánu	18
6	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	20
7	Učební osnovy	21
7.1	Český jazyk a literatura	21
7.2.	Anglický jazyk	28
7.3.	Německý jazyk	38
7.4.	Ruský jazyk	50
7.5.	Španělský jazyk	57
7.6.	Matematika	57
7.6.	Informatika	70
7.7.	Základy společenských věd	78
7.8.	Dějepis	89
7.9.	Fyzika	95
7.10.	Chemie	101
7.11.	Biologie	113
7.12.	Geografie	119
7.13.	Praktická a laboratorní cvičení	126
7.14.	Tělesná výchova	129
7.15.	Výtvarná výchova	137
7.16.	Hudební výchova	141
7.17.	Seminář z anglického jazyka	149
7.18.	Seminář z německého jazyka	153
7.19.	Seminář z matematiky	157

7.20.	Aktuální témata světového dění	164
7.21.	Dějiny filmu – filmy – etika	166
7.22.	Seminář finanční gramotnost	170
7.23.	Laboratoř dobrých skutků	175
7.24.	Lingvistický seminář a rétorika	177
7.25.	Seminář média a politika	180
7.26.	Science	183
7.27.	Vylad' se pro život	185
7.28.	Seminář z biologie	189
7.29.	Seminář dějepis	192
7.30.	Seminář z ekonomie	196
7.31.	Seminář z fyziky	198
7.32.	Seminář z geografie	201
7.33.	Seminář z chemie	204
7.34.	Seminář z pedagogiky	210
7.35.	Seminář z psychologie	212
7.36.	Seminář ze ZSV	215
8	HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE ŠKOLY	218
8.1	HODNOCENÍ ŽÁKŮ	218
8.1.1	Způsoby hodnocení Klasifikace dle klasifikačního řádu.a kritéria hodnocení výsledků vzdělávání a chování žáků	218
8.2	AUTOEVALUACE ŠKOLY	219
8.2.1	OBLASTI AUTOEVALUACE, CÍLE, KRITÉRIA A NÁSTROJE PRO JEDNOTLIVÉ OBLASTI AUTOEVALUACE, ČASOVÉ ROZVRŽENÍ EVALUAČNÍCH ČINNOSTÍ	219

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název ŠVP: GYMNÁZIUM
Kód studia: 79-41-K/41
Vzdělávací program: 4letý vzdělávací program
Forma vzdělávání: denní forma vzdělávání
Předkladatel:

Název školy: Boleslavská soukromá střední odborná škola a Gymnázium s.r.o.
Adresa školy: Viničná 463, 293 01 Mladá Boleslav
IČO: 251 21 367
IZO: 108 022 650
REDIZO: 600007464
Jméno ředitele: Mgr. Kateřina Suchá
Kontakty

Zřizovatel:

Název: Mgr. Jana Dyršmíková
Adresa: Pospíchalova 1130, 198 00 Praha 9, Černý Most
Kontakty:

Platnost dokumentu: od 01. 09. 2025 počínaje 1. ročníkem

podpis ředitele školy, stvrzující platnost ŠVP

razítko školy

2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 VELIKOST ŠKOLY

Škola je situovaná ve třech budovách v centru města Mladá Boleslav, a to v budově ve Viničné ulici č. 463, v budově na náměstí Míru č. 48 a v budově v Železné ulici č. 107. Budovy jsou v blízkosti zastávek MHD i meziměstské dopravy a rovněž v blízkosti lesoparku Štěpánka, kde v případě příznivého počasí probíhají hodiny tělesné výchovy.

Škola poskytuje vzdělávání žákům oborů Gymnázium, Předškolní a mimoškolní pedagogika, Kosmetické služby, Kadeřník.

V Železné ulici je kancelář vedení školy, 8 klasických učeben, 4 odborné učebny, 4 kabinety, studovna.

Ve Viničné ulici jsou učebny pro odborný výcvik oborů Kadeřník a Kosmetické služby a kancelář, cvičná laboratoř (učebna pro praktická cvičení) a 3 kabinety.

Na náměstí Míru je ředitelna, sekretariát, 8 klasických učeben, 4 odborné učebny, 3 kabinety, studovna, konzultační místnost.

2.2 VYBAVENOST ŠKOLY

V budovách v Železné ulici a na náměstí Míru je vytvořené zázemí pro výuku všeobecně vzdělávacích předmětů, jsou zde učebny pro výuku jazyků, informatiky, hudební výchovy a ateliér pro výuku výtvarné výchovy a dalších kreativních aktivit.

Každá třída má svoji kmenovou učebnu. Všechny klasické i odborné učebny jsou vybaveny digitálními zařízeními a technologiemi (PC, dataprojektor, reproduktory) a jsou napojeny na internet. Pro žáky je k dispozici WI-FI pokrytí, kde se mohou bezplatně připojit na internet. Kabinety pedagogů jsou rovněž vybaveny digitálními zařízeními a technologiemi (PC, kopírky-scanner-tiskárny...) Škola disponuje také výukovou sadou ClassVR umožňující žákům zážitkové učení prostřednictvím virtuální reality ve velkém spektru předmětů.

Každý žák má uzamykatelnou šatní skříňku, studenti dojíždějící na kole si mohou odložit a uzamknout kolo v atriu budovy.

Škola nemá vlastní tělocvičnu, na hodiny tělesné výchovy využívá tělocvičnu Základní školy T.G. Masaryka a Mateřské školy, Svatovítská 574, 293 01 Mladá Boleslav a na Zimním stadionu, Viničná 31 293 01 Mladá Boleslav.

2.3 CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO SBORU

Pedagogický sbor tvoří stabilní kvalifikované jádro obměňované a doplňované dle aktuálních potřeb (odchody do důchodu, rodičovské dovolené, změny zaměstnání). Ve škole působí vysoce kvalifikovaní pedagogičtí pracovníci (všichni splňují kvalifikační předpoklady). Většina pracovníků pracuje na plný úvazek. Pracovníci na zkrácený úvazek jsou zpravidla vázáni u jiných školských subjektů. Někteří členové absolvovali doktorandské studium nebo studium na zahraničních univerzitách. Dle možností se zúčastňují odborných a metodických školení, případně své vzdělání doplňují formou samostudia.

2.4 TRADIČNÍ AKCE, DLOUHODOBÉ PROJEKTY, MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE

Škola je dlouhodobě zapojena do projektu Erasmus, díky kterému zajišťuje studijní pobyty v zahraničí. Žáci tak získávají především komunikační kompetence v cizím jazyce. Podle zájmu žáků škola pořádá zahraniční zájezdy, spojené s poznáváním kultury a rozvojem multikulturních vztahů.

Nedílnou součástí života školy je maturitní ples, na jehož přípravě i programu se zcela přirozeně podílejí i žáci. Tradiční jsou též imatrikulace, respektive rozlučkové studentské akce.

Naši studenti se podílí na organizaci řady dobročinných akcí, které pořádají neziskové organizace v našem městě (Bílá pastelka, Český den proti rakovině ...). Ve škole pořádáme pro žáky besedy s významnými osobnostmi společenského a kulturního života.

2.5 CHARAKTERISTIKA ŽÁKŮ

Žáci procházejí přijímacím řízením. Naši školu navštěvují zejména žáci ze základních škol v Mladé Boleslavi, ale i z blízkého okolí. Podchycujeme řadu dětí nadaných, nezřídka zapojených do sportovních aktivit. Učitelé s těmito jednotlivci pracují individuálně. Pro děti mimořádně talentované je možné vypracovat individuální vzdělávací plán. Další děti se zapojují do předmětových olympiád a dalších soutěží. Díky vstřícnosti pedagogů má škola dobrou pověst i v práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami – učitelé k nim přistupují se zvýšenou péčí, aby mohli náročné gymnaziální studium zvládnout. Vyučující úzce spolupracují s výchovnou poradkyní a metodickou prevencí. Začleňování žáků-cizinců probíhá bez větších komplikací, ostatně i oni úspěšně splnili kritéria přijímacího řízení. V hodinách českého jazyka jsou jim poskytovány četné konzultace, na počátku jejich studia zohledňujeme jazykový handicap. Z našich poznatků vyplývá, že jde nezřídka o velice pilné žáky, soustavně se na výuku připravující, se zájmem o dobré studijní výsledky.

Na škole pracuje Studentský parlament pojmáný široce – též jako vzdělávací aktivita. TU i vedení školy se pravidelně setkává se zástupci tříd, kteří tlumočí dotazy a připomínky za celou svoji třídu. Žáci jsou zpětně informováni o novinkách, akcích i problémech školy.

2.6 SPOLUPRÁCE S JINÝMI SUBJEKTY A RODIČI

Komunikace školy s rodiči a veřejností je na velmi dobré úrovni a je neustále rozvíjena. Rodiče mají možnost ovlivňovat chod školy prostřednictvím školské rady. Při škole působí Školská rada, která má tři členy. Školská rada úzce spolupracuje s vedením školy.

Škola pořádá dvakrát ročně prezenční třídní schůzky pro všechny rodiče a zákonné zástupce. (V případě distanční výuky se využívá program Teams.) Na třídních schůzkách jsou rodičům podávány základní informace o prospěchu a chování v daném pololetí, o absolvovaných či připravovaných aktivitách. V případě potřeby a zájmu poskytuje škola informace i individuálně. V rámci využití digitálních technologií používáme k informovanosti rodičů a zákonných zástupců i program Bakaláři, elektronickou žákovskou knížku.

Významným partnerem školy v procesu vzdělávání je pedagogicko-psychologická poradna. Naše škola úzce spolupracuje se zaměstnanci pracoviště Pedagogicko-psychologické poradny Mladá Boleslav. Výchovný poradce s odborníky konzultuje především specifické problémy žáků v rámci inkluze. Prostřednictvím školy poradna nabízí žákům také testy profesní orientace a následné individuální konzultace jejich výsledků.

Přirozená je součinnost s Knihovnou města Mladá Boleslav, neboť ta je tradičním informačním centrem pro studenty. Škola dále spolupracuje s Městským divadlem Mladá Boleslav, Informačním centrem Mladá Boleslav, to žákům zprostředkovává přehled o kulturním, společenském i vzdělávacím dění ve městě a nabízí zdroje využitelné při studiu i mimoškolních aktivitách. Účelná je rovněž kooperace s pobočkou České spořitelny. Pravidelná je spolupráce s Úřadem práce. Společně sledujeme umístění našich absolventů. Zúčastňujeme se schůzek výchovných poradců ze základních škol.

Vzhledem k odborné přípravě žáků oboru Předškolní a mimoškolní pedagogika škola úzce spolupracuje s mateřskými a základními školami především v okrese Mladé Boleslav.

3 CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

3.1 ZAMĚŘENÍ ŠKOLY

Škola poskytuje všeobecné vzdělání bez specifického oborového zaměření. Žáci se profilují zejména volbou volitelných předmětů ve třetím a čtvrtém ročníku, a to společensko-vědním, přírodovědným nebo ekonomickým směrem.

Základním cílem školy je poskytnout žákům co nejširší spektrum znalostí a dovedností, aby si osvojili klíčové kompetence umožňující pokračování v terciálním studiu na vyšších odborných a vysokých školách všech směrů i uplatnění v praktickém životě.

Při výuce klademe důraz na moderní metody práce a využívání digitálních technologií, včetně prostředí virtuální reality ClassVR, které žákům umožňuje aktivně objevovat učivo a prohlubovat zážitek z poznávání.

3.2 PROFIL ABSOLVENTA

Absolvent našeho gymnázia je fyzicky, psychicky i sociálně vyzrálá osobnost, která ctí právní normy, respektuje zásady slušného chování a zná nejen svá práva, ale i povinnosti. Umí se orientovat ve společenském dění a je připraven aktivně se zapojit do života společnosti – ať už na úrovni regionu, nebo celé země.

Má široké všeobecné vzdělání v humanitní, přírodovědné, společenskovědní i jazykové oblasti, které mu otevírá cestu ke studiu na vysokých školách všech směrů. Ovládá principy logického a kritického myšlení, umí samostatně vyhledávat, třídit a analyzovat informace z různých zdrojů, formulovat vlastní názory a prezentovat je kultivovaně v mluvené i psané podobě.

Disponuje vyspělými komunikačními dovednostmi v mateřském jazyce a ovládá alespoň jeden cizí jazyk na úrovni umožňující studium a pracovní uplatnění i v mezinárodním prostředí. Efektivně využívá digitální technologie při získávání, zpracovávání, tvorbě a sdílení informací a digitálního obsahu.

Je připraven spolupracovat v týmu, respektovat dohodnutá pravidla a přispívat k řešení společných úkolů. Chápe význam celoživotního vzdělávání a aktivně usiluje o svůj odborný i osobnostní rozvoj. Respektuje lidská práva, kulturní rozmanitost a principy demokratické společnosti, jedná zodpovědně vůči sobě, ostatním lidem i životnímu prostředí.

Díky univerzálnímu vzdělání a rozvinutým klíčovým kompetencím se dokáže pružně přizpůsobit měnícím se podmínkám, samostatně se rozhodovat a nést odpovědnost za svá rozhodnutí.

3.3 ORGANIZACE PŘIJÍMACÍHO ŘÍZENÍ

Aktuální informace o přijímacím řízení jsou vždy zveřejněny na webových stránkách školy.

Přijímací řízení do prvního ročníku čtyřletého studia se každý rok koná v souladu s předpisy Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (§ 59 až 61, § 63 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání – školský zákon), které stanovují podrobnosti přijímacího řízení ke vzdělávání na středních školách, ve znění pozdějších předpisů.

Předpokladem pro přijetí ke studiu je splnění povinné školní docházky. Uchazeč o studium musí splňovat zdravotní požadavky pro tento obor vzdělání. Při přijímání ke studiu se zohledňují výsledky jednotné přijímací zkoušky, dále se hodnotí dosažené studijní výsledky, zájem uchazečů o obor a předpoklady pro jeho vykonávání po stránce fyzické a osobnostní, zdravotní způsobilost potvrzená lékařem.

3.4 ORGANIZACE MATURITNÍ ZKOUŠKY

Aktuální informace o maturitní zkoušce jsou vždy zveřejněny na webových stránkách školy.

Podmínky organizace maturitní zkoušky se řídí platnými předpisy Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (§77 a následující zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) a vyhláška č. 177/2009 Sb., o bližších podmínkách ukončování vzdělávání ve středních školách maturitní zkouškou, ve znění pozdějších předpisů.

Maturitní zkouška se skládá ze společné a profilové části. Žák úspěšně vykoná část maturitní zkoušky, pokud úspěšně vykoná všechny povinné zkoušky, ze kterých se tato část skládá. Žák získá střední vzdělání s maturitní zkouškou, jestliže úspěšně vykoná obě části maturitní zkoušky.

Společná část maturitní zkoušky:

Zkušebními předměty společné části maturitní zkoušky jsou:

Český jazyk – zkouška konaná formou didaktického testu

Cizí jazyk nebo matematika – zkouška konaná formou didaktického testu

Nepovinná zkouška

Žák se může ve společné části přihlásit k nepovinným zkouškám (volba a počet zkoušek se řídí aktuálními ustanoveními k §78 odst. 4 zákona č. 561/2004 Sb.)

Profilová část maturitní zkoušky:

Zkušebními předměty společné části maturitní zkoušky jsou:

Český jazyk – zkouška konaná formou písemné práce a formou ústní zkoušky před zkušební maturitní komisí

Cizí jazyk (pokud si žák ve společné části zvolil cizí jazyk) - konaná formou písemné práce a formou ústní zkoušky před zkušební maturitní komisí

Profilová část maturitní zkoušky se skládá z dalších 3 povinných zkoušek (§79 odst. 1 zákona č. 561/2004 Sb.).

Nepovinná zkouška

Žák může v rámci profilové části maturitní zkoušky konat nejvýše 2 nepovinné zkoušky z nabídky stanovené ředitelem. Zvolené nepovinné zkoušky se uvedou v přihlášce k maturitní zkoušce. Nepovinné zkoušky se konají podle stejných pravidel jako zkoušky povinné.

3.5 VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE (KLÍČOVÉ KOMPETENCE)

Kompetence k učení

Žák

- si sám plánuje a organizuje své učení a pracovní činnost, využívá je jako prostředek pro seberealizaci a osobní rozvoj;
- efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací, hledá a rozvíjí účinné postupy ve svém učení, reflektuje proces vlastního učení a myšlení;
- kriticky přistupuje ke zdrojům informací, informace tvořivě zpracovává a využívá při svém studiu a praxi;
- kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci.

Kompetence k řešení problémů

Žák

- rozpozná problém, objasní jeho podstatu a rozčlení ho na části;
- vytváří hypotézy, navrhuje postupné kroky a zvažuje využití různých postupů při řešení problému nebo ověřování hypotézy;
- uplatňuje při řešení problémů vhodné metody a dříve získané vědomosti a dovednosti, kromě analytického a kritického myšlení využívá i myšlení tvořivé s použitím představivosti a intuice;
- kriticky interpretuje získané poznatky a zjištění a ověřuje je, pro své tvrzení nachází argumenty a důkazy, formuluje a obhájí podložené závěry;
- je otevřený k využití různých postupů při řešení problémů a nahlíží na problém z různých stran;
- zvažuje možné klady a zápory jednotlivých variant řešení, včetně posouzení jejich rizik a důsledků.

Kompetence komunikativní

Žák

- efektivně využívá digitální technologie;
- se vyjadřuje v mluvených i psaných projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně tomu, komu, co a jak chce sdělit, s jakým záměrem a v jaké situaci komunikuje; je citlivý k míře zkušeností a znalostí a k možným pocitům partnerů v komunikaci;
- prezentuje vhodným způsobem svou práci i sám sebe před známým i neznámým publikem;
- rozumí sdělením různého typu v různých komunikačních situacích, správně interpretuje přijímaná sdělení a věcně argumentuje; v nejasných nebo sporných komunikačních situacích pomáhá dosáhnout porozumění;
- s ohledem na situaci a účastníky komunikace efektivně využívá dostupné prostředky komunikace, verbální i neverbální, včetně symbolických a grafických vyjádření informací různého typu;
- používá s porozuměním odborný jazyk a symbolická a grafická vyjádření informací různého typu.

Kompetence sociální a personální

Žák

- přispívá k vytváření a udržování hodnotných mezilidských vztahů založených na vzájemné úctě, toleranci a empatii;
- aktivně spolupracuje při stanovování a dosahování společných cílů, rozhoduje se na základě vlastního úsudku a odolává společenským i mediálním tlakům;
- projevuje zodpovědný vztah k vlastnímu zdraví a k zdraví druhých;
- si stanovuje cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky;
- posuzuje reálně své fyzické a duševní možnosti a je schopen sebereflexe;
- se přizpůsobuje měnícím se životním a pracovním podmínkám a podle svých schopností a možností je aktivně a tvořivě ovlivňuje;
- odhaduje důsledky vlastního jednání a chování v nejrůznějších situacích a své jednání a chování podle toho koriguje;
- se zapojuje do aktivit organizovaných studentským parlamentem, kde se učí spolupráci, vyjednávání a prosazování společných cílů.

Kompetence občanská

Žák

- se chová informovaně a zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví, poskytne ostatním pomoc;
- promýšlí souvislosti mezi svými právy, povinnostmi a zodpovědností; k plnění svých povinností přistupuje zodpovědně a tvořivě, hájí svá práva i práva jiných, vystupuje proti jejich potlačování a spoluvytváří podmínky pro jejich naplňování;
- posuzuje události a vývoj veřejného života, sleduje, co se děje v jeho bydlišti a okolí, zaujímá a obhájí informovaná stanoviska a jedná k obecnému prospěchu podle nejlepšího svědomí;
- o chodu společnosti a civilizace uvažuje z hlediska udržitelnosti života a rozhoduje se a jedná tak, aby neohrožoval a nepoškozoval přírodu a životní prostředí ani kulturu;
- informovaně zvažuje vztahy mezi svými zájmy osobními, zájmy širší skupiny, do níž patří, a zájmy veřejnými, rozhoduje se a jedná vyváženě;
- vnímá studentský parlament jako nástroj pro zapojení a občanskou aktivitu;
- rozšiřuje své poznání a chápání kulturních a duchovních hodnot, spoluvytváří je a chrání;
- respektuje různorodost hodnot, názorů, postojů a schopností ostatních lidí.

Kompetence k podnikavosti

Žák

- posuzuje a kriticky hodnotí rizika související s rozhodováním v reálných životních situacích a v případě nezbytnosti je připraven tato rizika nést;
- chápe podstatu a principy podnikání, zvažuje jeho možná rizika, vyhledává a kriticky posuzuje příležitosti k uskutečnění podnikatelského záměru s ohledem na své předpoklady, realitu tržního prostředí a další faktory;
- získává a kriticky vyhodnocuje informace o vzdělávacích a pracovních příležitostech a využívá dostupné zdroje a informace při plánování a realizaci aktivit;
- usiluje o dosažení stanovených cílů, průběžně reviduje a kriticky hodnotí dosažené výsledky, koriguje další činnost s ohledem na stanovený cíl, dokončuje zahájené aktivity a motivuje se k dosahování úspěchu;
- rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál, rozpoznává a využívá příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě;
- uplatňuje proaktivní přístup, vlastní iniciativu a tvořivost, vítá a podporuje inovace;
- cílevědomě, zodpovědně a s ohledem na své potřeby, osobní předpoklady a možnosti se rozhoduje o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření.

Kompetence digitální

Žák

- ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívá je při školní práci i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby;
- získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu;
- vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech; vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků;
- navrhuje prostřednictvím digitálních technologií taková řešení, která mu pomohou vylepšit postupy či technologie; dokáže poradit s technickými problémy;

- vyrovnává se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzuje, jak vývoj technologií ovlivňuje různé aspekty života jedince a společnosti a životní prostředí, zvažuje rizika a přínosy;
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.

3.6 ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou považováni žáci, kteří k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na vzdělávání na rovnoprávném základě s ostatními potřebují poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona (ŠZ) Podpůrná opatření realizuje škola a školské zařízení.

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně lze uplatnit i bez doporučení školského poradenského zařízení a nemají normovanou finanční náročnost. Podpůrná opatření druhého až pátého stupně může škola nebo školské zařízení uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení (ŠPZ) a s informovaným souhlasem zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. (dále jen vyhláška). Různé druhy nebo stupně podpůrných opatření lze kombinovat za podmínek daných ŠZ a vyhláškou.

Ve škole pracuje školní poradenské pracoviště (ŠPP), které je tvořeno výchovným poradcem, metodikem prevence, učiteli výchov a třídním učitelem. Komunikaci se školským poradenským zařízením (ŠPZ) zajišťuje výchovný poradce.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami probíhá v souladu se zákonem č. 561/2004 Sb. a vyhláškou MŠMT č. 27/2016 o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů nadaných.

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami se vzdělávají v běžné třídě v souladu s doporučením školského poradenského zařízení, případně podle zpracovaného plánu pedagogické podpory. Práce s nimi spočívá především ve volbě vhodných výukových prostředků.

Pro žáky, jejichž handicap dosahuje takového stupně, že je opravňuje k zařazení do speciálního vzdělávacího režimu, je na žádost rodičů a na základě doporučení školského poradenského zařízení vypracován individuální vzdělávací plán (IVP). Cíl vzdělávání těchto žáků zůstává zachován, rozsah učiva může být přizpůsoben s ohledem na druh postižení žáka. Pro každého žáka volíme vhodné metody vzdělávání a speciální formy ověřování osvojeného učiva. Výuka těchto žáků směřuje k tomu, aby si i přes svůj handicap osvojili potřebné občanské, klíčové i odborné kompetence. Podle IVP mohou být vzdělávání i žáci dlouhodobě nemocní.

Podklady pro posouzení zohlednění žáků se speciálními vzdělávacími potřebami shromažďuje výchovný poradce a závěry v podobě doporučení způsobu práce s těmito žáky postupuje třídním učitelům. O žácích se speciálními poruchami učení jsou informováni všichni vyučující.

Při péči o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracuje škola s následujícími institucemi a organizacemi:

- pedagogicko-psychologickou poradnou v místě bydliště dítěte a v Mladé Boleslavi;
- speciálně pedagogickým centrem v místě bydliště dítěte a v Mladé Boleslavi;

- oddělení sociálně-právní ochrany dětí v místě bydliště dítěte a na Magistrátu statutárního města Mladá Boleslav;
- výchovnými poradci základních škol, ze kterých děti přicházejí;
- praktickými lékaři pro děti a dorost, specialisty, dětským klinickým psychologem;
- střediskem výchovné péče, diagnostickými ústavy a výchovnými ústavy v případě žáků s poruchami chování.

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami, u kterých se projevují studijní obtíže (důvody zdravotní, jazyková bariéra, zaostávání ve výuce...) které prozatím nevyžadují návštěvu školského poradenského zařízení (ŠPZ) nebo kterým byla ŠPZ přiznána podpůrná opatření 1. stupně, sestaví vyučující daných předmětů spolu s výchovným poradcem plán pedagogické podpory (PLPP). PLPP má písemnou podobu a před jeho zpracováním probíhají konzultace jednotlivých vyučujících, zákonných zástupců i žáka. PLPP jsou vyhodnocovány 1x za 3 měsíce. Vyhodnocení se účastní výchovný poradce, třídní učitel, učitelé jednotlivých předmětů, zákonný zástupce, žák. Výstupem je konstatování efektivnosti metod a forem či podpůrných opatření, která jsou nastavena v PLPP. V případě pozitivního hodnocení efektivnosti se v nastavených podmínkách výuky pokračuje, v případě negativního hodnocení jsou opatření doplněna nebo změněna nebo je zákonným zástupcům doporučena návštěva ŠPZ.

Je-li žákovi přiznáno podpůrné opatření 2. - 5. stupně s IVP na základě vyšetření ŠPZ, je pro něj na základě žádosti rodiče vypracován individuální vzdělávací plán (IVP). IVP vypracují učitelé příslušných předmětů (v první řadě těch, ve kterých se problémy promítají větší měrou) pod dohledem výchovného poradce. V IVP jsou konstatovány výukové obtíže žáka a výčet předmětů, do kterých se obtíže promítají. V další části je výčet podpůrných opatření, metod, forem výuky, které se budou uplatňovat ve výuce jednotlivých předmětů. Žák je dále vzděláván a hodnocen na základě IVP. Pro žáky s přiznaným podpůrným opatřením, kdy dojde k úpravě vzdělávacích obsahů, může být do IVP na doporučení ŠPZ zařazována speciálně pedagogická a pedagogická intervence. Jedná se především o uplatnění vhodnějších metod, které by tomuto žákovi pomohly lépe naplnit očekávané výstupy ŠVP v závislosti na konkrétní speciální potřebě (důraz na motivaci, doplňovací cvičení, přiměřené množství úkolů, úlevy v písemném projevu, řečové výchovy, možnost kompenzace nedostatečné domácí přípravy apod.). Osnovy předmětů speciálně pedagogické péče jsou vytvářeny podle specifik obtíží žáků. Dle možností a na základě speciálních vyšetření a doporučení u závažnějšího handicapu (zdravotní nebo jazyková bariéra) je v IVP zohledněna možnost domácí přípravy. V obsahu IVP je rovněž stanovena četnost konzultací, způsoby hodnocení, případně nabídka doučování. IVP je vyhodnocován zpravidla 1x za pololetí, v případě nutnosti i častěji. Vyhodnocení se účastní výchovný poradce, třídní učitel, učitelé jednotlivých předmětů, zákonný zástupce, žák. Výstupem je konstatování efektivnosti metod a forem či podpůrných opatření, která jsou nastavena v PLPP. V případě pozitivního hodnocení efektivnosti se v nastavených podmínkách výuky pokračuje, v případě negativního hodnocení jsou opatření doplněna nebo změněna nebo je zákonným zástupcům doporučena návštěva ŠPZ.

3.7 ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

V souladu se zněním §17 zákona č. 561/2004Sb., je povinností škol a školských zařízení vytvářet podmínky pro rozvoj nadání žáků. Výuka by měla podněcovat rozvoj potenciálu žáků včetně různých druhů nadání a být zaměřena na to, aby se tato nadání mohla ve škole projevit a rozvíjet.

Za nadaného žáka se považuje především žák, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Za žáka mimořádně nadaného se pak považuje především žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Podpora nadaných žáků má zásadní význam nejen pro žáky samotné, ale i pro společnost, a proto těmto žákům věnujeme zvýšenou pozornost. Tyto žáky je nutno včas identifikovat, podchytit a individuálně s nimi pracovat. Pro výuku nadaných žáků používáme především formu samostudia a individuálních konzultací. Nadaní žáci se mohou zapojit do odborných a jazykových soutěží, jejichž vítězové mohou postoupit do krajských a celostátních kol. Při přípravě na tyto soutěže se jim jejich vyučující nadstandardně věnují po vyučování formou konzultací.

Žáci nadaní jsou vzděláváni obdobným způsobem jako žáci se specifickými vzdělávacími potřebami. I v tomto případě škola sestaví PLPP, případně IVP. PLPP, IVP sestavuje výchovný poradce ve spolupráci s třídním učitelem a učiteli předmětů, ve kterých se mimořádné nadání projevuje. Na základě osobního zjištění učitelů mohou být žáci vzdělávání specifickým způsobem i bez IVP. Může se jednat o složitější zadání a úlohy, samostatnější činnost ve vhodných situacích, rozšiřující učivo (nad rámec výstupů v ŠVP), účast žáka na výuce jednoho nebo více předmětů ve vyšších ročnících školy, příprava a účast na soutěžích, aj. IVP je sestaven ihned po obdržení doporučení ŠPZ a podání žádosti zákonným zástupcem. Součástí IVP je také termín vyhodnocení naplňování IVP. V průběhu školního roku může být upravován podle potřeby žáka, vyučujícího, rodiče. Všechny strany musí být o změně informovány.

Ve výuce těchto žáků je vhodné využívat náročnější metody a postupy, problémové a projektové vyučování, samostudium, práci s informačními a komunikačními technologiemi aj. Žáci by měli být také vhodně zapojováni do skupinové výuky a týmové práce (jako vedoucí i jako členové), vedeni k co nejlepším výkonům i v předmětech, na které nejsou orientováni.

Škola může umožnit těmto žákům rozšířenou výuku některých předmětů, vytvářet skupiny těchto žáků s přizpůsobeným tempem a metodami výuky, popř. umožnit vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu. Ředitel školy může, za podmínek daných školským zákonem, přeřadit nadaného žáka do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku.

4 PŘEHLED ROZPRACOVÁNÍ OBSAHU VZDĚLÁVÁNÍ RVP DO ŠVP

Škola:	Boleslavská soukromá střední odborná škola a Gymnázium, s.r.o., Viničná 463, Mladá Boleslav				
Kód a název RVP:	79-41-K/41 Gymnázium				
Název ŠVP:	Gymnázium				
RVP			ŠVP		
Vzdělávací oblasti a obsahové okruhy	Minimální počet vyučovacích hodin za celou dobu vzdělávání		Vyučovací předmět	Počet vyučovacích hodin za celou dobu vzdělávání	
	týdenních			týdenních	celkový
Jazyk a jazyková komunikace					
Český jazyk	12		Český jazyk a literatura	12+3DH	480
			Seminář z ČJL	2DH	60
Cizí jazyk	12		Anglický jazyk	12+2DH	448
Další cizí jazyk	12		Německý /Ruský jazyk	12	384
Matematika a její aplikace	10		Matematika	10+2DH	384
Člověk a společnost	36		Základy společenských věd	6+1DH	224
			Dějepis	6+2DH	256
			Geografie	6+2DH	256
Člověk a příroda			Fyzika	6+1DH	224
			Chemie	6+2DH	256
			Biologie a ekologie	6+2DH	256
Umění a kultura	4		Hudební výchova / výtvarná výchova	4	128
Člověk a zdraví	8		Tělesná výchova	8	256
Informatika	4		Informatika	4+3DH	224
Povinně volitelné předměty			Seminář z cizího jazyka/seminář z matematiky	2DH	60
Volitelné vzdělávací aktivity	8		Seminář 1 (3. ročník)	2	64
			Seminář 2 (3. ročník)	2	64
			Seminář 3 (4. ročník)	2	60
			Seminář 4 (4. ročník)	1+1DH	60
Disponibilní časová dotace	26		Disponibilní hodiny	26	
Celková povinná časová dotace	132			132	4204
Kurzy	4 týdny		Adaptační kurz	1 týden	
			Outdoorové aktivity v přírodě	1 týden	
			Terénní cvičení	1 týden	
			Pohyb, orientace a přežití v t.	1 týden	

DH – disponibilní hodiny

Žáci si ve 3. ročníku vybírají dva dvouhodinové semináře, viz nabídka v učebním plánu.

Žáci si ve 4. ročníku vybírají dva dvouhodinové semináře, viz nabídka v učebním plánu.

5 UČEBNÍ PLÁN

5.1 Učební plán

Studijní obor:	Gymnázium
Kód:	79-41-K/41
Školní vzdělávací program:	Gymnázium
Studium:	čtyřleté, denní
Platnost ŠVP:	od 1. 9. 2025, počínaje 1. ročníkem

Název vyučovacího předmětu	zkratka	počet vyučovacích hodin za týden celkem v jednotlivých ročnících				Celkem
		I.	II.	III.	IV.	
Jazyk a jazyková komunikace						
Český jazyk a literatura	CJL	4	4	4	3	15
Seminář z českého jazyka	SCJL	0	0	0	2	2
1. cizí jazyk	ANJ	4	4	3	3	14
2. cizí jazyk	NEJ/RUJ	3	3	3	3	12
Matematika a její aplikace						
Matematika	MAT	3	3	3	3	12
Člověk a příroda						
Fyzika	FYZ	2	2	2	1	7
Chemie	CHE	2	2	2	1	7
Biologie	BIO	2	2	2	1	7
Geografie	GEO	2	2	2	2	8
Praktická a laboratorní cvičení	PLC	1	1	1	0	3
Člověk a společnost						
Základy společenských věd	ZSV	2	2	2	2	8
Dějepis	DEJ	2	2	2	2	8
Umění a kultura						
Hudební výchova/Výtvarná výchova	HUV/VYV	2	2	0	0	4
Člověk a zdraví						
Tělesná výchova	TEV	2	2	2	2	8
Informatika						
Informatika	INF	2	2	1	2	7
Povinně volitelné předměty (žák si ve 4. ročníku povinně volí 1 dvouhodinový seminář podle volby maturitního předmětu ve společné části maturitní zkoušky)						
Seminář z anglického jazyka	SANJ	0	0	0	2	2
Seminář z 2. cizího jazyka	SNEJ, SRUJ	0	0	0	2	2
Seminář z matematiky	SMAT	0	0	0	2	2
Volitelné vzdělávací aktivity (ve 3. ročníku žáci volí 2 předměty, ve 4. ročníku volí 2 předměty)						
Aktuální témata světového dění	ATSD	0	0	2	0	2
Dějiny filmu – filmy – etika	DFE	0	0	2	0	2
Finanční gramotnost	FIG	0	0	2	0	2
Laboratoř dobrých skutků	LDS	0	0	2	0	2
Lingvistický seminář a rétorika	LSR	0	0	2	0	2
Média a politika	MPO	0	0	2	0	2
Science	SCI	0	0	2	0	2
Vylad' se pro život	VSŽ	0	0	2	0	2
Seminář z biologie	SEB	0	0	0	2	2
Seminář z dějepisu	SED	0	0	0	2	2
Seminář z ekonomiky	SEE	0	0	0	2	2
Seminář z fyziky	SEF	0	0	0	2	2
Seminář z geografie	SEG	0	0	0	2	2

Seminář z chemie	SCH	0	0	0	2	2
Seminář z pedagogiky	SPE	0	0	0	2	2
Seminář z psychologie	SPS	0	0	0	2	2
Seminář z ZSV	SSV	0	0	0	2	2
Celkem		33	33	33	33	132

Přehled využití týdnů ve školním roce

Učivo v ročnících 1-3 je rozvrženo do 33 týdnů, ve 4. ročníku do 30 týdnů. Zbývající doba je rozvržena dle níže uvedené tabulky.

	1.	2.	3.	4.
Činnost	počet týdnů v ročníku			
Vyučování podle rozpisu učiva	33	33	33	30
Časová rezerva, opakování učiva	6	5	6	5
Maturitní zkouška	0	0	0	2
Adaptační kurz	1	0	0	0
Pohyb, orientace a přežití v terénu	0	1	0	0
Terénní cvičení	0	1	0	0
Outdoorové aktivity v přírodě	0	0	1	0
Celkem	40	40	40	37

Maturitní zkouška:

Maturitní zkouška se skládá ze společné a profilové části. Žák úspěšně vykoná část maturitní zkoušky, pokud úspěšně vykoná všechny povinné zkoušky, ze kterých se tato část skládá. Žák získá střední vzdělání s maturitní zkouškou, jestliže úspěšně vykoná obě části maturitní zkoušky.

Společná část maturitní zkoušky:

Povinná zkouška:

Zkušebními předměty společné části maturitní zkoušky jsou

Český jazyk – didaktický test

Cizí jazyk – didaktický test nebo

Matematika – didaktický test

Nepovinná zkouška

Žák se může ve společné části přihlásit k nepovinným zkouškám (volba a počet zkoušek se řídí aktuálními ustanoveními k §78 odst. 4 zákona č. 561/2004 Sb.)

Profilová část maturitní zkoušky:

Povinná zkouška:

Český jazyk (ústní zkouška, písemná práce)

Cizí jazyk (ústní zkouška, písemná práce)

Profilová část maturitní zkoušky se skládá z dalších 3 povinných zkoušek (§79 odst. 1 zákona č. 561/2004 Sb.).

Nepovinná zkouška

Žák může v rámci profilové části maturitní zkoušky konat nejvýše 2 nepovinné zkoušky z nabídky stanovené ředitelem. Zvolené nepovinné zkoušky se uvedou v přihlášce k maturitní zkoušce.

5.2 Poznámky k učebnímu plánu

První cizí jazyk – jedná se vždy o jazyk anglický.

Druhý cizí jazyk – žáci si volí mezi německým a ruským jazykem.

Fyzika a Chemie – součástí výuky těchto předmětů jsou laboratorní cvičení.

Biologie zahrnuje také část vzdělávacího oboru Geologie a Výchova ke zdraví podle RVP G.

Geografie vznikl rozpracováním vzdělávacích oborů Geografie a Geologie podle RVP G.

Dějepis vznikl rozpracováním vzdělávacího oboru Dějepis podle RVP G.

Předmět **Základy společenských věd** vychází ze vzdělávacích oblastí a oborů Občanský a společenskovědní základ, Člověk a svět práce a Výchova ke zdraví podle kritérií uvedených v RVP G.

Hudební výchova a Výtvarná výchova jsou předměty se společnou hodinovou dotací, žáci si v prvním ročníku volí jeden z nich, a to na dva roky. Oba předměty vznikly rozpracováním vzdělávací oblasti Umění a kultura podle RVP G včetně společného vzdělávacího obsahu hudebního i výtvarného oboru.

Tělesná výchova je povinný předmět po celou dobu studia a vznikl rozpracováním oborů Tělesná výchova a Výchova ke zdraví podle RVP G. Jeho součástí je **Adaptační kurz na začátku prvního ročníku a sportovně-branné kurzy ve druhém a třetím ročníku.**

Informatika jako vyučovací předmět vznikl rozpracováním oboru Informatika podle RVP G a učí se ve všech ročnících. Obsah předmětu rozvíjí digitální gramotnost, algoritmické a informatické myšlení, vede je k práci s daty a poskytuje žákům dovednosti pro bezpečné, etické kreativní a efektivní využívání digitálních technologií. Výuka je obohacena o využívání moderních digitálních technologií, například systému ClassVR, který umožňuje žákům zážitkové poznávání prostřednictvím virtuální reality.

Volitelné předměty – jsou nabízeny v předposledním a posledním ročníku tak, aby doplňovaly a rozšiřovaly výuku povinných předmětů a umožnily žákům zaměřit se více na oblast jejich zájmu. Předpokladem je výběr předmětů, konkrétní nabídka se může každý rok lišit podle možností školy. Otevřeny však mohou být v daném roce jen ty předměty, které se dostatečně naplní zájemci; kritéria naplnění stanoví každý rok vedení školy.

Žáci si ve třetím ročníku vybírají dva dvouhodinové předměty z těchto možností:

- Aktuální témata světového dění
- Dějiny filmu – filmy – etika
- Finanční gramotnost
- Laboratoř dobrých skutků
- Lingvistický seminář a rétorika
- Média a politika
- Science
- Vylad' se pro život

Ve čtvrtém ročníku mají žáci povinný seminář (1x 2 hodiny/týden)

- Seminář z českého jazyka

Dále si žáci vybírají 8 hodin volitelných aktivit:

Volba je podmíněna splněním podmínky celkového počtu hodin a škola si vyhrazuje právo z organizačních důvodů omezit výběr volitelných aktivit. Žáci vybírají z těchto předmětů, u kterých je zároveň uvedena jejich hodinová dotace.

Volitelné semináře (výběr 1 x 2 hodiny/týden):

- Seminář z matematiky nebo
- Seminář z cizího jazyka

Volitelné předměty (výběr 2 x 2 hodiny/týden):

- Seminář z biologie
- Seminář z dějepisu
- Seminář z ekonomiky
- Seminář z fyziky
- Seminář z geografie
- Seminář z chemie
- Seminář z pedagogiky
- Seminář z psychologie
- Seminář z ZSV

6 PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

Všechna průřezová témata dle Rámcového vzdělávacího programu pro gymnázia (RVP G) jsou začleněna do obsahu povinných i volitelných předmětů (viz přehledová tabulka).

Průřezové téma	Tematický okruh	Zařazení do předmětů
PT1 Osobnostní a sociální výchova	PT1.1 Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	CJL, CIJ, BIO, CHE, INF, TEV, VYV, HUV, ZSV
	PT1.2 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	CJL, CIJ, BIO, CHE, INF, TEV, VYV, HUV, ZSV
	PT1.3 Sociální komunikace	CJL, CIJ, BIO, CHE, INF, TEV, VYV, HUV, ZSV
	PT1.4 Morálka všedního dne	CJL, CIJ, BIO, CHE, INF, TEV, VYV, HUV, ZSV
	PT1.5 Spolupráce a soutěž	CJL, CIJ, BIO, CHE, INF, TEV, VYV, HUV, ZSV
PT2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	PT2.1 Globalizační a rozvojové procesy	CJL, CIJ, GEO, ZSV, DEJ
	PT2.2 Globální problémy, jejich příčiny a důsledky	CJL, CIJ, GEO, ZSV, DEJ
	PT2.3 Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce	CJL, CIJ, GEO, ZSV, DEJ
	PT2.4 Žijeme v Evropě	CJL, CIJ, GEO, ZSV, DEJ
	PT2.5 Vzdělávání v Evropě a ve světě	CJL, CIJ, GEO, ZSV, DEJ
PT3 Multikulturní výchova	PT3.1 Základní problémy sociokulturních rozdílů	CJL, CIJ, ZSV, DEJ, VYV, HUV, GEO
	PT3.2 Psychosociální aspekty interkulturality	CJL, CIJ, ZSV, DEJ, VYV, HUV, GEO
	PT3.3 Vztah k multilingvální situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí	CJL, CIJ, ZSV, DEJ, VYV, HUV, GEO
PT4 Environmentální výchova	PT4.1 Problematika vztahu organismu a prostředí	CJL, CIJ, BIO, CHE
	PT4.2 Člověk a životní prostředí	CJL, CIJ, BIO, CHE
	PT4.3 Životní prostředí ČR	CJL, CIJ, BIO, CHE
PT5 Mediální výchova	PT5.1 Média a mediální produkce	CJL, CIJ, INF, VYV, HUV
	PT5.2 Mediální produkty a jejich významy	CJL, CIJ, INF, VYV, HUV
	PT5.3 Uživatelé	CJL, CIJ, INF, VYV, HUV
	PT5.4 Účinky mediální produkce a vliv médií	CJL, CIJ, INF, VYV, HUV
	PT5.5 Role médií v moderních dějinách	CJL, CIJ, INF, VYV, HUV

7 Učební osnovy

7.1 Český jazyk a literatura

Ročník	I.	II.	III.	IV.	celkem
Počet týdenních hodin	4	4	4	3	15
Datum platnosti: od 1. 9. 2025, počínaje prvním ročníkem					

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura vychází ze vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura vymezeného v RVP GV a částečně integruje průřezová témata: Mediální výchova, Osobnostní výchova, Multikulturní výchova a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech. Tento předmět představuje v rámci vzdělávání na čtyřletých gymnáziích součást vzdělávací oblasti JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE a zaujímá jako součást této oblasti stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu, neboť jsou získané dovednosti potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Předmět rozvíjí klíčové kompetence gymnaziálního vzdělávání, vede žáka k vnímání a adekvátnímu užívání českého jazyka v konkrétních komunikačních situacích, k rozeznání jazykové dezinterpretace a manipulace, k orientaci v různých kontextech komunikace psané i mluvené, veřejné i soukromé. Zásadní důraz je kladen na pěstování čtenářských dovedností a na analýzu textů – žák je veden k porozumění textu, je kultivována jeho schopnost vnímání souvislostí i různých interpretačních rámců; ve výchově ke čtenářství je důraz kladen jak na schopnost kritického čtení, tak na formování osobního čtenářského prožitku. Výuka přirozeně využívá AV a digitální technologie, exkurze a návštěvy kulturních institucí a zapojuje žáky do soutěží a projektové práce.

Časové a organizační vymezení

Hodinová dotace: 1. ročník – 4 hodiny týdně (33 týdnů), 2. ročník – 4 hodiny týdně (33 týdnů), 3. ročník – 4 hodiny týdně (33 týdnů), 4. ročník – 3 hodiny týdně (30 týdnů). Ve 4. ročníku je povinný Seminář z českého jazyka, který rozšiřuje prostor pro nadstandardní učivo, hlubší literární a jazykovou analýzu a přípravu k maturitní zkoušce.

Výchovně vzdělávací strategie

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura je členěn do dvou vzájemně propojených oblastí: **jazykové a stylistické komunikace** a **literární komunikace**. Jazyková a stylistická část se zaměřuje především na osvojování pravidel spisovné češtiny, rozvoj komunikačních dovedností, kultivaci písemného i ústního projevu a schopnost argumentace. Literární část poskytuje žákům kulturní a hodnotový rámec – seznamuje je s vývojem české a světové literatury, rozvíjí jejich čtenářskou gramotnost, interpretační schopnosti a kritické myšlení. Obě složky se navzájem doplňují: jazyková část dává nástroje pro práci s textem a literární část poskytuje obsah a kontext, v němž se jazykové dovednosti uplatňují. Tento dvojí přístup podporuje komplexní rozvoj osobnosti žáka – od přesného vyjadřování po hlubší porozumění kulturnímu a společenskému dění.

V předmětu používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčové

kompetence k učení

Žák:

- vyhledává v učebnicích, textech a dalších pomůckách příklady zkoumaného jevu, stanovuje pro něj typická pravidla a vytváří vlastní příklady, v nichž nově získané vědomosti uplatňuje;
- spolupracuje ve skupinách při rozdělení zkoumaných jevů, zapojuje se do skupinového učení;
- využívá techniky pozorného, plynulého a věcného čtení, chápe význam klíčových slov a pracuje s textem;
- poznává smysl a cíl učení, chápe důležitost a praktickou využitelnost poznatků a uvědomuje si možnosti vlastního zdokonalování;
- pracuje se složitějšími texty, vyhledává klíčová slova a věty a plní s nimi související úkoly;

- uplatňuje kritický přístup ke zdrojům informací, informace tvořivě zpracovává a využívá při svém studiu.

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- uplatňuje poznatky z morfologie, lexikologie, syntaxe, stylistiky, literární vědy a literární historie při řešení zadaných úkolů;
- využívá diktáty, pravopisná cvičení, testy a samostatné slohové práce k prokázání schopnosti aplikovat osvojené jazykové jevy;
- při samostatné práci dokládá, že dokáže využít znalosti v textech, které nejsou zaměřeny jen na jednotlivé jevy, ale na celkové vyjadřování;
- řeší problémy při práci s literárními ukázkami a prokazuje schopnost jejich interpretace;
- vysvětluje odchylky od jazykové normy a vyhledává gramatické výjimky;
- reprodukuje přečtené texty a vytváří na jejich základě vlastní texty.

Kompetence komunikativní

Žák:

- formuluje své myšlenky a názory logicky a přesně;
- odpovídá na otázky typu „proč“, „co by se stalo, kdyby...“, „co musíme udělat, aby...“ a tím rozvíjí schopnost argumentace;
- rozpoznává jazykové vrstvy v projevech a hodnotí jejich vhodnost pro různé společenské a komunikační situace;
- využívá příklady z médií i běžné komunikace, posuzuje jejich styl a vhodnost;
- správně používá ustálené formy vyjadřování (oslovení, omluva, prosba) a ovládá neverbální prostředky řeči (mimiku, gesta);
- motivuje se k četbě vhodně vybraných textů, analyzuje je a diskutuje o nich;
- prezentuje své názory a postoje prostřednictvím referátů, prezentací či slohových prací, obhájí je, akceptuje protiargumenty a respektuje názory jiných.

Kompetence sociální a personální

Žák:

- spolupracuje při diskuzích a kolektivní práci, komunikuje nejen s učitelem, ale i se spolužáky;
- reaguje na vlastní projevy i projevy druhých, podílí se na jejich kontrole, opravách a hodnocení;
- aplikuje své znalosti, řeší odborné problémy a zároveň se učí vhodně a citlivě formulovat výtky a pochvaly;
- navrhuje alternativní řešení a podílí se na hledání lepších postupů;
- přijímá kritiku od vrstevníků, reaguje na ni a snaží se vyvarovat opakování nedostatků.

Kompetence občanské

Žák:

- respektuje přesvědčení druhých, váží si jejich hodnot a dokáže se vcítit do jejich situace;
- rozvíjí své občanské postoje a hodnoty v souvislosti s výukou českého jazyka a literatury i dalších předmětů;
- účastní se kulturních a společenských akcí (filmová a divadelní představení, výstavy, exkurze do knihoven, galerií, muzeí), rozvíjí estetické cítění;
- diskutuje o kulturních a společenských podnětech, analyzuje je, formuluje závěry a hodnotí je.

Kompetence k podnikavosti

Žák:

- seznamuje se s vývojem technologií a nových postupů, např. s vývojem písma, knihtiskem či využitím grafické stránky jazyka;
- využívá znalosti o médiích, reklamě, novinářské a publicistické práci a chápe jejich praktickou užitečnost;
- rozpoznává význam znalosti mateřského i cizích jazyků pro efektivní komunikaci v profesním i globálním prostředí.

Kompetence digitální

Žák:

- vyhledává, hodnotí a porovnává digitální textové a multimediální zdroje pro studium literatury, jazyka a komunikace a využívá je při své práci;

- tvoří a upravuje vlastní texty v textových editorech, prezentačních nástrojích a online publikačních platformách, volí vhodné formáty a způsoby sdílení;
- při práci s digitálním obsahem respektuje autorská práva, zásady citace a etické normy online komunikace;
- rozpoznává manipulativní či nepravdivý obsah a uplatňuje kritické čtení digitálních zdrojů;
- zapojuje digitální technologie do tvůrčích a projektových aktivit (např. vedení digitálního portfolia);
- dodržuje zásady bezpečné a etické práce s digitálními nástroji.

Při tvorbě vlastního vzdělávacího obsahu jsme vyšli nejen z požadavků Rámcového vzdělávacího programu pro gymnázia. Využili jsme zkušenosti, které se osvědčily v praxi a potvrzují např. vhodnost rozdělení obsahu na literární komunikaci a jazykovou a stylistickou komunikaci, postupné prohlubování jazykových disciplín a využívání aplikací ve vyšších ročnících namísto opakované teorie. Inspirativní jsou i projekty podporující tvořivou práci s textem (např. tvorba školního časopisu, zapojení do literárních soutěží, multimediální prezentace, literární semináře ve vyšších ročnících). Všechny tyto prvky rozvíjejí čtenářskou gramotnost, kritické myšlení a schopnost samostatné i týmové práce, a proto jsou v našem ŠVP obsaženy.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah je členěn do dvou částí: Literární komunikace a Jazyková a stylistická komunikace.

Literární komunikace

1. ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Úvod do literární komunikace a teorie: literární druhy (lyrika, epika, drama), formy (próza, poezie), základní žánry, vztah autor – text – čtenář	- opakuje a upevňuje základní pojmy literární teorie - rozlišuje druhy a formy literatury na ukázkách - interpretuje poezii také formou recitace – tvoří jednoduché vlastní literární texty (básně, miniatury) - orientuje se ve školním literárním kánonu, představí vybrané dílo formou referátu či prezentace	ČJL – jazyková část; VYV – výtvarné zpracování literárních motivů PT: MV 5.1, OSV 1.3
Starověká literatura: epos, tragédie, mýty	- charakterizuje základní žánry starověké literatury - interpretuje vybrané ukázky (Homér, Sofoklés, Ovidius) - porovnává hodnoty antické a současné kultury	DEJ – starověk; ZSV – filozofie; HV – hudební drama PT: VMEGS 2.1
Středověká literatura: evropská a česká (legendy, rytířská epika, duchovní lyrika)	- uvádí znaky středověké literatury - interpretuje ukázky (legendy, rytířské eposy, duchovní píseň) - chápe symboliku a alegorii - uvědomuje si kontinuitu evropské kultury	DEJ – středověk; VV, HV – středověké umění PT: MKV 3.1
Renesance a humanismus: Shakespeare, Cervantes, Komenský	- charakterizuje principy renesanční a humanistické literatury - interpretuje Shakespearovu tragédii/komedii - uvědomuje si význam Komenského pro českou kulturu	DEJ – renesance; VV – výtvarné umění PT: VMEGS 2.3

Jazyková a stylistická komunikace

1. ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
-------	---------------------------	---

Úvod do studia českého jazyka: jazyk a řeč, národní jazyk a jeho útvary, vývoj češtiny, jazyková kultura.	- rozlišuje variety národního jazyka a vhodně je používá v komunikačních situacích - popisuje základní rysy češtiny a vysvětluje zákonitosti jejího vývoje - vyhledává informace v jazykových příručkách a databázích - uvědomuje si význam jazykové kultury a vztahu jazyka k identitě	DEJ, GEO, ZSV; PT: MKV 3.2, MKV 3.3, MV 5.1, MV 5.3
Práce s textem a informačními zdroji: výpisky, konspekt, anotace, resumé.	- pořizuje výpisky a výtahy z textu - tvoří konspekt, anotaci a resumé - porovnává a hodnotí různé informační zdroje - uvědomuje si význam pečlivé práce s informacemi	OSV 1.2, MV 5.1, MV 5.3
Základy stylistiky: funkční styly, prostě sdělovací styl.	- vysvětluje znaky základních funkčních stylů - vytváří krátké texty prostě sdělovacího stylu - usiluje o srozumitelnost a přiměřenost vlastního projevu	MV 5.1, OSV 1.3
Ortoepie a ortografie: výslovnostní normy, pravopis.	- správně vyslovuje a píše podle pravidel spisovné češtiny - používá jazykové příručky - ovládá grafické členění textu - chápe význam kultivovaného projevu - pravidelně procvičuje pravopisná pravidla a upevňuje základní ortografické a ortoepické dovednosti při psaní i mluveném projevu - samostatně opravuje vlastní pravopisné chyby a využívá jazykové příručky k jejich nápravě	Všechny předměty vyžadující písemný/ústní projev; PT: MV 5.1, MV 5.3

Literární komunikace

2. ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Baroko: duchovní lyrika, kázání, Komenský	- popisuje znaky barokní literatury - interpretuje ukázky (Bridel, Komenský) - porovnává duchovní rozměr baroka se současným uměním	DEJ – barokní kultura; HV – duchovní hudba PT: MKV 3.1
Klasicismus, osvícenství, preromantismus: Molière, Voltaire, Rousseau, Goethe	- uvádí znaky jednotlivých směrů - interpretuje ukázky dramát a filozofických textů - rozpoznává osvícenské myšlenky v literatuře	DEJ – osvícenství; ZSV – filozofie PT: VMEGS 2.4
Romantismus: světový (Byron, Puškin), český (Mácha, Erben)	- vysvětluje znaky romantismu - interpretuje vybrané básně a prózu - recituje úryvky z romantické poezie - tvoří vlastní text inspirovaný romantickou poetikou	DEJ – romantismus; VV, HV – romantické umění PT: MKV 3.2
Národní obrození (etapizace): Dobrovský, Jungmann, Kollár, Čelakovský, Tyl, Rukopisy královédvorský a zelenohorský	- vysvětluje etapy NO a jejich význam - uvádí klíčové představitele - interpretuje ukázky (národní píseň, Tylovo drama) - objasní kulturní význam RKZ a diskutuje jejich hodnotu jako falza (mravní dilema mezi národní ideou a pravdivostí)	DEJ – české dějiny 18.–19. stol. PT: VMEGS 2.5, OSV 1.1

	- uvědomuje si význam obrození pro českou kulturu	
Realismus: Němcová, Havlíček, světový realismus (Dickens, Tolstoj)	- stručně charakterizuje realistické postupy - interpretuje ukázky z realistické prózy - orientuje se ve školním kánonu, připraví referát/prezentaci	DEJ – 19. století; ZSV – sociální otázky PT: MV 5.1
Literatura pro děti a mládež: Erben, Němcová, pohádky a pověsti	- popisuje znaky pohádek a pověstí - interpretuje vybrané ukázky - uvědomuje si význam lidové slovesnosti - tvoří vlastní text pro dětského adresáta	ČJL – sloh; VV – ilustrace pohádek PT: MKV 3.1

Jazyková a stylistická komunikace

2. ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Lexikologie a sémantika: slovní zásoba a její vrstvy, tvoření slov, významové vztahy slov, práce se slovníky.	- vysvětluje principy tvoření slov a významové vztahy - třídí slovní zásobu a tvoří nová slova - používá různé vrstvy slovní zásoby v kontextu - pracuje se slovníky a databázemi - kriticky hodnotí užívání jazykových prostředků v médiích - procvičuje pravopisné a tvaroslovné jevy, zejména shodu přísudku s podmětem, psaní velkých písmen a pravopis přejatých slov	BIO, CHE, FYZ, GEO; PT: OSV 1.2, MV 5.1
Morfologie: slovní druhy, mluvnické kategorie jmen a sloves, funkce a stylistické využití.	- vyjmenuje slovní druhy a jejich kategorie - správně užívá tvary slov ve vlastním projevu - chápe význam gramatické správnosti pro kultivovaný projev - upevňuje pravopisné dovednosti při práci s tvary slov	Všechny předměty využívající jazyk; PT: OSV 1.2
Publicistický styl: kritika, recenze, reportáž, interview, fejeton, esej.	- charakterizuje základní publicistické útvary - tvoří recenzi, reportáž, fejeton nebo esej - uvědomuje si roli médií a jejich vliv - rozpoznává manipulativní komunikaci - uplatňuje pravopisnou normu při tvorbě vlastních publicistických útvarů	VYV, INF; PT: MV 5.1, MV 5.2, OSV 1.5
Rétorika: zásady praktické rétoriky, řečnické útvary.	- popisuje principy rétoriky - připraví a přednese řečnický projev - používá techniky kultivovaného ústního projevu - oceňuje význam argumentace a diskuse	ZSV, MAT, FYZ; PT: MV 5.1

Literární komunikace

3. ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Česká literatura 2. pol. 19. stol.: májovci, ručovci, lumírovci; Neruda, Světlá, Jirásek	- uvádí význam těchto skupin a představitelů - interpretuje ukázky (Neruda, Jirásek) - diskutuje souvislost literatury a národního hnutí	DEJ – české dějiny 19. stol. PT: VMEGS 2.5

Světový realismus a naturalismus: Flaubert, Zola, Ibsen, Dostojevskij	- popisuje realistické a naturalistické postupy - interpretuje ukázky - hodnotí společenský kontext	DEJ – moderní společnost PT: MKV 3.1
Literární moderna: symbolismus, impresionismus, dekadence; Machar, Březina, Sova	- charakterizuje směry moderny - interpretuje básnické texty - tvoří vlastní experimentální text inspirovaný modernou	VV, HV – moderna PT: MV 5.1
Česká avantgarda: Devětsil, Poetismus, Osvobozené divadlo (Voskovec, Werich, Nezval, Teige)	- vysvětluje podstatu poetismu a avantgardy - interpretuje ukázky z české avantgardy - uvědomuje si propojení literatury, divadla a výtvarného umění - připravuje prezentaci/referát o díle z avantgardy	DEJ – meziválečná kultura; VV, HV – avantgarda PT: MV 5.1, VMEGS 2.5
Meziválečná literatura: Čapek, Vančura, Seifert; světová (Kafka, Joyce, Brecht, Hemingway)	- vysvětluje hlavní směry meziválečné literatury - interpretuje ukázky avantgardy a meziválečné prózy - chápe Čapkovo pojetí humanity a demokracie - se účastní literární/recitační soutěže	DEJ – 1. sv. válka, meziválečné období PT: VMEGS 2.5, MV 5.2

Jazyková a stylistická komunikace

3. ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Aplikace lexikologie a morfologie v literárním kontextu: poetismy, slang, vulgarismy, jazykové vrstvy v moderní literatuře.	- rozpoznává různé jazykové vrstvy v literárních textech - hodnotí jejich funkci v uměleckém kontextu - využívá jazykové vrstvy v tvůrčích cvičeních - uvědomuje si estetické a etické aspekty užívání jazykových prostředků	ČJL – literární komunikace; PT: MKV 3.1, MKV 3.2
Stylistické dovednosti: charakteristika, úvaha, populárně-naučný styl.	- popisuje znaky slohových útvarů - tvoří charakteristiku a úvahu - připraví populárně-naučný text - respektuje adresáta a komunikační situaci - systematicky opakuje a upevňuje pravopisnou normu v písemných slohových útvarech - dokáže vysvětlit a zdůvodnit použití pravopisného jevu v konkrétním textu - věnuje se cílenému nácviku problematických jevů (i/y, shoda přísudku, čárka ve větě, psaní složených přídavných jmen)	OSV 1.3, OSV 1.5, MV 5.1
Pokročilá práce s odborným a uměleckým textem: interpretace, porovnání, argumentace.	- analyzuje a interpretuje odborné i umělecké texty - porovnává různé texty a jejich sdělení - samostatně argumentuje a obhájí vlastní stanovisko - kriticky hodnotí přesvědčovací strategie textů	DEJ, ZSV, BIO, CHE; PT: MV 5.4, VMEGS 2.5

Literární komunikace

4. ročník

Učivo	Očekávané výstupy	Mezipředmětové vztahy
-------	-------------------	-----------------------

	Žák:	Průřezová témata
Česká a světová literatura po r. 1945: Hrabal, Kundera, Havel; Camus, Orwell, Beckett, beatnici	- charakterizuje směry 2. pol. 20. století - interpretuje ukázky (proza, drama) - diskutuje společenský a kulturní kontext - uvědomuje si funkci literatury v období nesvobody	DEJ – poválečné dějiny, totalita PT: VMEGS 2.6
Literatura a válka: Remarque, Lustig, Škvorecký, Wiesel	- interpretuje literární zobrazení války - porovnává různé pohledy na válku a totalitu - diskutuje etické otázky spojené s literaturou	DEJ – 2. sv. válka PT: MKV 3.1
Česká exilová a samizdatová literatura: Škvorecký, Vaculík, Kohout, Havel	- uvádí významné představitele - interpretuje ukázky, hodnotí dobový kontext - diskutuje vztah literatury, politiky a svobody slova	DEJ, ZSV – moderní dějiny PT: VMEGS 2.5
Současná česká literatura: próza a poezie po r. 1989	- orientuje se v současné literatuře - interpretuje ukázky - kriticky hodnotí literární trendy - tvoří vlastní literární text (báseň, povídka) - prezentuje dílo z literárního kánonu	ČJL – maturitní četba; MV – média PT: MV 5.1
Opakování a maturitní příprava: literární teorie, práce s maturitním seznamem	- shrnuje vývoj literatury - připravuje se na maturitní zkoušku (ústní i písemnou formou) - recituje a prezentuje dílo z kánonu - analyzuje a hodnotí literární text z hlediska jazyka i obsahu	ČJL – maturitní seminář PT: OSV 1.3, MV 5.1

Jazyková a stylistická komunikace

4. ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Opakování a syntéza jazykových disciplín: shrnutí lexikologie a morfologie, maturitní slohové útvary (esej, úvaha, fejeton). Práce s digitálními texty a zdroji: ověřování pravdivosti informací, rozpoznávání manipulativních technik v médiích a na sociálních sítích.	- shrnuje hlavní poznatky z jazykových disciplín - tvoří slohové útvary maturitního typu - prezentuje výsledky své práce před publikem - chápe význam kultivovaného vyjadřování pro maturitu i další studium - provádí komplexní opakování a upevňování pravopisných jevů vsouvislosti s maturitní přípravou - samostatně analyzuje a opravuje texty z hlediska jazykové a pravopisné správnosti - kriticky hodnotí a ověřuje zdroje informací, zejména v digitálním prostředí a mediální komunikaci - respektuje etické a právní normy při práci s cizími texty a informacemi z digitálního prostředí (plagiátorství, autorská práva) - dbá na kultivovanost a normovanost písemného i ústního projevu při maturitních slohových útvarech	OSV 1.3, OSV 1.5; PT: MV 5.1, MV 5.2
Praktické aplikace rétoriky a stylistiky: ústní prezentace, maturitní trénink.	- využívá zásady kultivovaného ústního projevu - prezentuje výsledky své práce s ohledem na adresáta - vede diskusi a reaguje na protiargumenty	ZSV – společenské debaty; ČJL seminář; PT: OSV 1.3, MV 5.1

	- chápe význam otevřené komunikace a argumentace	
--	--	--

7.2. Anglický jazyk

Ročník	I.	II.	III.	IV.	celkem
Počet týdenních hodin	4	4	3	3	14
Datum platnosti: od 1. 9. 2025, počínaje prvním ročníkem					

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Anglický jazyk vychází ze vzdělávacího oboru Cizí jazyk a zpracováním obsahu ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace v RVP G. Obsahovou náplní výuky angličtiny je postupný rozvoj a rozšiřování jednotlivých jazykových dovedností, postupné zvládnutí mluvených a psaných projevů a vytváření komplexní komunikační kompetence.

Předmět je koncipován tak, aby žáka připravil na úspěšné zvládnutí maturitní zkoušky (didaktický test z jazyka, poslechový subtest, četba a ústní zkouška). Proto je výuka v jednotlivých ročnících zaměřena na trénink jednotlivých jazykových dovedností a jejich postupné rozšiřování. Při stanovení jednotlivých výstupů jsme vycházeli z evropského referenčního rámce a jednotlivých deskriptorů pro příslušné úrovně, jak je stanoveno v RVP G. Cílovou úrovní na konci 4. ročníku je B2 dle SERR. Tomu odpovídají průběžné výstupy po ročnících a výběr komunikativních aktivit. Náplň učiva obsahuje tematické okruhy z historie, geografie, základů společenských věd, biologie, popř. z českého jazyka a literatury. V předmětu se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části vzdělávacích obsahů všech průřezových témat.

Ve výuce jsou dále studenti seznamováni s reáliemi anglicky mluvících zemí a České republiky. Jsou vedeni k pochopení jiných kultur, učí se toleranci k nim a schopnosti s nimi komunikovat. Pozornost je také věnována literatuře, žáci beletrii čtou společně i individuálně. Na jazyk je nahlíženo především jako na prostředek komunikace.

Metody a organizační formy výuky

Výuka probíhá často párovou a skupinovou prací, systematicky využívá autentické materiály a rozvíjí funkční komunikaci.

- Autentické zdroje (zpravidla 1× měsíčně): je zařazen 1 tematický blok s autentickým vstupem (článek, podcast 10–15 min, krátké video/TV reportáž). Na vstup navazují komunikační úlohy (shrnutí, interpretace, argumentace, porovnání zdrojů).
- Aktivizační metody a komunikace: Pravidelně využíváme role-play, simulace a debaty (Oxford-style); důraz je na funkční komunikaci v reálných situacích, plynulost, interakci a argumentaci.
- Projektové učení a týmová práce: Každé pololetí 1 týmový projekt (prezentace, plakát/infografika, krátké video/podcast) včetně rozdělení rolí a veřejné prezentace výstupu.
- Čtenářské a poslechové portfolio: Průběžně žáci vedou portfolio: minimálně 2 kratší autentické texty + 2–3 poslechy (podcast/video) za čtvrtletí s krátkou reflexí.
- Diferenciace a organizace: Výuka probíhá dle možností školy v dělených skupinách; úkoly zadáváme úrovně (good/better/best) s rozšiřujícími aktivitami. U žáků se SVP uplatňujeme přiměřené úpravy (jasné instrukce, delší čas, alternativní forma výstupu).
- Digitální kompetence a práce se zdroji: Při práci s online materiály žáci uvádějí zdroje a respektují autorské právo; dbají na bezpečné a etické chování v digitálním prostředí.

Do předmětu jsou integrována zejména tato průřezová témata a jejich tematické okruhy:

- průřezové téma **Osobnostní a sociální výchova** obsahuje tematické okruhy:
 - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
 - Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
 - Morálka všedního dne
 - Sociální komunikace
 - Spolupráce a soutěž

- průřezové téma **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** obsahuje tematické okruhy:
 - Globalizační a rozvojové procesy
 - Globální problémy, jejich příčiny a důsledky
 - Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce
 - Žijeme v Evropě
 - Vzdělávání v Evropě a ve světě
- průřezové téma **Multikulturní výchova** obsahuje tematické okruhy
 - Základní problémy sociokulturních rozdílů
 - Psychosociální aspekty interkulturality
 - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí
- průřezové téma **Environmentální výchova** obsahuje tematické okruhy
 - Problematika vztahů organismů a prostředí
 - Člověk a životní prostředí
 - Životní prostředí regionu a České republiky
- průřezové téma **Mediální výchova** obsahuje tematické okruhy
 - Média a mediální produkce
 - Mediální produkty a jejich významy
 - Uživatelé
 - Účinky mediální produkce a vliv médií

Časové a organizační vymezení

Čtyřleté gymnaziální studium je organizováno s následující hodinovou dotací: 4 – 4 – 3 – 3. Ve čtvrtém ročníku je pro žáky povinně volitelný předmět Seminář z anglického jazyka (SANJ), jenž poskytuje prostor jak nadstandardnímu učivu, tak hlubšímu zpracování jazykových a komunikačních témat, popř. přípravě k maturitní zkoušce. Výuka je obohacena o eTwinning projekty a mezinárodní online spolupráce, které umožňují žákům komunikovat s vrstevníky ze škol v Evropě. Tím je podporován jejich jazykový i interkulturní rozvoj. Při vyšším počtu žáků ve třídě výuka probíhá dle možností v dělených skupinách, aby byla podpořena komunikace, diferenciací a zpětná vazba.

Výchovně vzdělávací strategie

V předmětu používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení těchto klíčových

Kompetence k učení

Žák:

- využívá různé způsoby přístupu ke studiu jazyka (frontální, skupinovou i individuální práci);
- hledá souvislosti mezi jazykovými strukturami a slovní zásobou, porovnává je s mateřským i dalšími jazyky;
- samostatně vyhledává a zpracovává informace z cizojazyčných textů;
- pracuje se slovníky, referenčními příručkami, multimediálním jazykovým softwarem a internetem;
- získává jistotu ve své jazykové schopnosti i pracovní návyky prostřednictvím četby upravených i autentických textů;
- zpracovává projektová témata – vyhledává, kriticky posuzuje a prezentuje informace z cizojazyčných zdrojů;
- rozvíjí schopnost spolupracovat prostřednictvím týmových projektů, prezentací a diskuzí, sdílí odpovědnost za společný výsledek.

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- samostatně řeší jazykové problémy, hledá různá řešení a respektuje komplexní charakter jazyka;
- pracuje s texty, kterým ne vždy plně rozumí, nebo které obsahují neúplné věty či odstavce, a učí se domýšlet význam, hledat souvislosti a smysl;
- řeší modelové situace, se kterými se může setkat v praktickém životě (psaní dopisů na různá témata, rozhovory v rozličných kontextech, poslech neznámých mluvčích);

- postupně zvládá práce většího rozsahu a komplexnějšího charakteru;
- v rámci konverzace na různá témata jasně argumentuje a obhájí své názory;
- účastní se soutěží v anglickém jazyce a prokazuje schopnost tvořivého řešení jazykových úkolů.

Kompetence komunikativní

Žák:

- rozvíjí dovednosti spojené se čtením, poslechem, mluvením a psaním prostřednictvím standardních metod výuky cizího jazyka;
- získává příležitosti komunikovat s rodilými mluvčími a anglicky mluvícími cizinci, například při poznávacích zájezdech nebo ve speciálních předmětech (Seminář z anglického jazyka, Konverzace v anglickém jazyce);
- pravidelně pracuje s autentickými texty a poslechy, využívá digitální zdroje (noviny, podcasty, online média);
- prostřednictvím debat, scének a simulací reaguje v různých komunikačních situacích, obhájí své názory a respektuje stanovisko partnera;
- toleruje odlišnosti, vyjadřuje se přesně, identifikuje hlavní i vedlejší informace a rozvíjí interpretační schopnosti.

Kompetence sociální a personální

Žák:

- komunikuje a spolupracuje s učitelem i spolužáky v rámci diskuzí a kolektivní práce;
- reaguje na vlastní projevy i projevy druhých, podílí se na kontrole, opravách a hodnocení výkonů (ústních i písemných);
- aplikuje znalosti, řeší odborné problémy v anglickém jazyce a zároveň se učí vhodně a citlivě formulovat výtky, pochvaly i alternativní návrhy řešení;
- přijímá kritiku od vrstevníků, reaguje na ni a snaží se vyvarovat opakování chyb;
- rozvíjí schopnost soustavné práce s dlouhodobými cíli, spolupracuje ve dvojicích i skupinách.

Kompetence občanské

Žák:

- v rámci konverzace zaujímá vlastní stanoviska k problémům společenským, sociálním, kulturním i environmentálním;
- promýšlí souvislosti mezi svými právy, povinnostmi a zodpovědností vůči sobě i ostatním;
- účastní se filmových a divadelních představení v cizím jazyce;
- zapojuje se do mezinárodních jazykových i jiných projektů;
- prokazuje toleranci a respekt v multikulturní společnosti.

Kompetence k podnikavosti

Žák:

- využívá jazykové znalosti pro budoucí studium a povolání;
- motivuje se k dalšímu zdokonalování prostřednictvím zahraničních stáží, jazykových kurzů nebo pracovních pobytů;
- uvědomuje si nezbytnost aktivní znalosti alespoň dvou cizích jazyků pro lepší uplatnění na trhu práce i v osobním životě.

Kompetence digitální

Žák:

- používá digitální technologie k vyhledávání, zpracování a sdílení informací v anglickém jazyce a k rozvoji jazykových dovedností;
- aktivně využívá online slovníky, jazykové korpusy, výukové aplikace a multimediální materiály;
- vytváří a upravuje digitální texty, prezentace, audio i video obsah v angličtině;
- zapojuje se do online komunikace prostřednictvím eTwinning projektů a mezinárodní spolupráce;
- u projektů uvádí zdroje, cituje a ověřuje informace v dalších zdrojích, respektuje autorské právo a licence CC;
- kriticky posuzuje cizojazyčné digitální zdroje a ověřuje jejich důvěryhodnost;
- spolupracuje na školních i mezinárodních projektech v digitálním prostředí, volí vhodné nástroje a formy prezentace výsledků;
- dodržuje zásady bezpečnosti, etiky a netikety při využívání digitálních nástrojů.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

1. ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Jazykové prostředky - Fonetika – správná výslovnost hlásek, přízvuk slovní, intonace oznamovacích vět a otázek - Pravopis – pravopisná pravidla, pravidla pravopisných změn – 3. os.č.j., nepravidelné tvary podstatných jmen jednotného čísla, základy interpunkce Gramatika - jmenné fráze, slovesné fráze - přítomný čas prostý x průběhový - minulý čas prostý x průběhový - předpřítomný čas - budoucí čas – will x be going to - modální slovesa a jejich záporny a opisy – can, must, need - přídavná jména a jejich stupňování, porovnávání přídavných jmen, too a enough - členy a jejich použití - počitatelnost a nepočitatelnost podstatných jmen - výrazy pro množství - kvantifikátory – some, any, a few, a little, much, many - předložky času, místa - slučovací spojky Lexikologie - tematická slovní zásoba (viz tematické okruhy – uvedeny níže) - slovo tvoření - synonyma, antonyma - frázová slovesa - kolokace - jednoduché idiomy - předpony, přípony Mluvený projev - popíše osobu - popíše svoje pocity - mluví o rodině a popíše rodinné vztahy - popis každodenní činnosti - vypráví o volnočasových aktivitách a prázdninách či dovolené - krátce shrne výlet či návštěvu vybraného místa - vyjádří libost či nelibost - shrne události uplynulého dne - popíše obrázek či fotografii	Perceptivní řečové dovednosti - porozumění a poslech - porozumí stěžejním myšlenkám poslechu na známé téma - rozumí hlavním myšlenkám autentické konverzace o každodenním životě a běžných neformálních tématech při pomalé a zřetelné výslovnosti - porozumí hlavnímu smyslu populárně-naučných textů v učebnici, - chápe hlavní smysl jednoduššího autentického materiálu (i při využití vizuální nebo slovníkové podpory) - osvojí si základní zásady při práci s různými typy slovníků - rozumí pokynům a instrukcím týkajícím se organizace vyučování - rozliší nekomplikovaný formální a neformální text Čtení - čte srozumitelně kratší či delší texty za účelem sdělení obsahu či informace (novinový článek, informační text, literární text) - vyhledá v textu hlavní myšlenky - vyhledá v textu konkrétní detailní informaci - orientuje se v textech z učebnice - přečte jazykové úrovni přizpůsobené dílo z angloamerické literatury Produktivní řečové dovednosti Mluvený projev - stručně vyjádří svůj názor na předem určené téma nebo téma s jednodušší problematikou - reprodukuje přečtený či vyslechnutý text, v němž se vyskytuje známá slovní zásoba - sestaví souvislé a jednoduše členěné sdělení, které souvisí s probíranými tematickými okruhy	MV <u>Český jazyk</u> průběžné srovnávání anglického a českého jazyka <u>ZSV</u> společnost, mezilidské vztahy <u>Hudební výchova</u> práce s anglickými písňovými texty <u>Informatika</u> průběžné využití počítačových a technických dovedností <u>Dějepis</u> historické události v anglicky mluvících zemích PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - PT1.1 VMEGS Globální problémy, jejich příčiny a důsledky - PT2.2 Žijeme v Evropě - PT2.4 MKV Vztah k multilingvální situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí - PT3.3 EVV Problematika vztahu organismu a prostředí - PT4.1 MV Média a mediální produkce - PT5.1 Uživatelé - PT5.3

- s vizuální oporou popíše město či venkov - stručně popíše děj shlédnutého filmu a vyjádří svůj názor na něj - pohovoří na téma počasí - mluví o vzdělávacích a pracovních aktivitách - dokáže formulovat pozvání na nadcházející událost Tematické konverzační okruhy - Rodina a vztahy - Volný čas a každodenní rutina, životní styl - Město a venkov - Kultura a film - Počasí, roční období - Osobnosti - Turismus a ubytování - Literatura - Realie Velká Británie a Irská republika - alespoň 1 aktuální „hot topic“ za pololetí Slohové útvary - neformální email (např. z dovolené) - pozvánka - vyprávění příběhu - popis věci, osoby - krátký životopis vybrané anglofonní slavné osobnosti - blahopřání Situační rozhovory - vede situační rozhovory s tematikou každodenního života - jednoduše a stručně vyjádří a obhájí jednoduchou myšlenku či stanovisko - spontánně reaguje na prosbu či žádost - vede krátkou spontánní zdvořilostní konverzaci o počasí	- jednoduchou formou vyjádří svoje myšlenky - adekvátně, jednoduchou formou a gramaticky správně okomentuje populárně-naučné texty Psaný projev - sestaví souvislý, jednoduše členěný text týkající se předem známého tématu - spojí řadu kratších úseků do lineárního sledu - osvojí si základní rozdíly mezi formálními a neformálními jazykovými prostředky - osvojí si základní rozdíly mezi jazykovými prostředky popisu a vypravování Interaktivní řečové dovednosti - adekvátně reaguje v běžných či každodenních komunikačních situacích - zapojí se do jednoduché konverzace a dokáže ji bez problémů udržovat - dokáže odpovědět na neformální zprávu s každodenní tematikou	
---	--	--

2. ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Jazykové prostředky - Fonetika – správná výslovnost hlásek, intonace oznamovacích vět, tázacích vět a dovětek - redukovaná výslovnost; nepřízvučná slova; zdůraznění nové informace - fonologický systém jazyka - Pravopis – správné psaní jednotlivých slov; pravidla pro psaní velkých písmen - interpunkce; psaní apostrofu; čárka u výčtu, u vsuvky, v souvětí;	Perceptivní řečové dovednosti Porozumění a poslech - rozumí stěžejním myšlenkám poslechu na známé téma - chápe hlavní smysl autentické konverzace, a to v přiměřeném konverzačním tempu a zřetelně vyslovované - chápe hlavní smysl populárně naučných textů v učebnici	MV <u>Český jazyk</u> průběžné srovnávání anglického a českého jazyka <u>ZSV</u> společnost, mezilidské vztahy <u>Hudební výchova</u> práce s anglickými písňovými texty

pravopisné změny u odvozených slov Gramatika - zájmena osobní, přivlastňovací samostatná a nesamostatná - nultý, 1. a 2. kondicionál - předpřítomný čas - trpný rod (přítomný a minulý čas) - used to - sloveso + infinitiv /-ing - dynamická a stavová slovesa - vztažná zájmena, vztažné věty - nepřímá řeč, nepřímá žádost a rozkaz - předložky místa - spojky příčinné a důsledkové - be going to – vyjádření úmyslu - předminulý čas Lexikologie - tematická slovní zásoba (viz tematické okruhy – uvedeny níže) - frázová slovesa - odvozování slov - kolokace s make a do - synonyma a opozita - příslovce - přídavná jména končící na -ed/-ing - americká x britská angličtina Mluvený projev - popis denních činností a způsobu života - popis fotografie a obrázku - vyprávění příběhu - shrnutí průzkumu - vyjádří názor, žádost či získá informace - představí jednoduchou prezentaci na vybrané téma z tematických okruhů - domluví se v obchodě - jednoduše popíše technologický vynález a zmíní jeho přínos pro lidstvo - shrne události uplynulého týdne Tematické konverzační okruhy - Rodina a vztahy - Společenské vztahy - Volný čas a četba - Obchody a nakupování - Kultura, divadlo, kino, hudba - Zločin a kriminalita - Věda a technologie - Móda a oblečení - Zdraví a rizikové chování, nehody - Důležité svátky a tradice - Česká republika - Realie Austrálie, Nový Zéland	- pochopí hlavní smysl jednoduššího autentického materiálu (novinový článek, časopisový článek, kniha) - rozumí pokynům a instrukcím týkajícím se organizace vyučování - adekvátně a gramaticky správně reaguje v běžných komunikačních situacích - pro svou práci využívá dvojjazyčný i výkladový slovník Čtení - čte srozumitelně kratší či delší texty za účelem sdělení obsahu či nějaké informace - vyhledá v textu obsáhlejší hlavní myšlenky a dále s nimi pracuje - vyhledá v textu detailní stěžejní informace - identifikuje strukturu jednoduchého textu - orientuje se v textech z učebnice a dokáže shrnout jejich obsah - přečte text v časopise, novinový článek, vyhledá anebo odvodí neznámé a nové výrazy - využívá dvojjazyčný slovník - přečte jazykové úrovni přizpůsobené dílo z angloamerické literatury Produktivní řečové dovednosti Mluvený projev - vyjádří svůj názor na předem známé téma či téma, které ho zajímá - reprodukuje přečtený či vyslechnutý text, v němž se vyskytuje známá i méně známá slovní zásoba - zná pravidla pro telefonický hovor a dokáže je použít při konverzaci - sestaví souvislé sdělení související s probíranými tematickými okruhy - přiměřeně reaguje v běžných komunikačních situacích - zapojí se do konverzace a udržuje ji - dbá o gramatickou správnost - cítí jistá jazyková omezení, ale kompenzuje je (i s určitou pomocí) Písemný projev	<u>Informatika</u> průběžně využití počítačových a technických dovedností <u>Dějepis</u> historické události v anglicky mluvících zemích PT: OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - PT1.2 VMEGS Globalizační a rozvojové procesy - PT2.1 MKV Základní problémy sociokulturních rozdílů - PT3.1 MV Mediální produkty a jejich významy - PT5.2 Uživatelé - PT5.3
--	--	--

- alespoň 1 aktuální „hot topic“ za pololetí Slohové útvary - osobní dopis - emailový vzkaz - inzerát - vypravování příběhu, - popis místnosti - popis události - kratší životopis - článek do novin - vzkaz a poznámky - přání, plány, ambice - jednoduchý životopis Situační rozhovory - formální i neformální rozhovor - skupinový průzkum - diskuse na předem známé téma - náhodné situace na běžné téma - telefonický rozhovor - pohotově a gramaticky správně reaguje v každodenních situacích - hovoří na téma počasí, filmy a TV, hudba a umění - dokáže vyžádat potřebné informace, domluví si schůzku	- sestaví souvislý, jednoduše členěný text týkající se známého tématu - spojí řadu kratších úseků do lineárního sledu - rozliší formální a neformální jazykové prostředky - popíše objekt - popíše zážitek, jednoduchou příhodu - vyplní jednodušší formuláře Interaktivní řečové dovednosti - adekvátně reaguje v běžných, každodenních i méně častých komunikačních situacích - zapojí se do konverzace a dokáže ji bez problémů udržovat - spontánně vyjádří souhlas/nesouhlas, prosbu, svolení, odmítnutí, potřebu, zákaz, příkaz - dokáže odpovědět na neformální zprávu s každodenní i méně častou tematikou	
--	--	--

3. ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Jazykové prostředky - Fonetika – druhy intonace a jejich význam, přízvuk, složitější fonetické jevy a struktury, fonologický systém jazyka - Pravopis – správné psaní jednotlivých slov, pravidla pro psaní velkých písmen - interpunkce; psaní apostrofu; čárka u výčtu, u vsuvky, v souvětí; - pravopisné změny u odvozených slov Gramatika - podstatná jména - specifická užití členu - počitatelnost (specifická užití) - slovesné časy - tážací dovětky (specifické užití) – otázka zjišťovací a doplňovací - otázka podmíněná a předmětná - věta jednoduchá a pořádek slov - souslednost časů - podmínkové a časové věty - trpný a činný rod - porovnávání přídavných jmen	Perceptivní řečové dovednosti Porozumění a poslech - rozumí hlavním myšlenkám a smyslu obsáhlejšího poslechu - chápe hlavní smysl autentické konverzace - rozlišuje různé mluvčí a jejich rozdílné akcenty - postihne různé názory a stanoviska a dokáže je vyjádřit a obhájit - chápe hlavní smysl autentického materiálu (i při využití vizuální či slovníkové podpory) - rozumí pokynům a instrukcím týkajícím se organizace výuky - adekvátně a gramaticky správně reaguje v běžných i méně obvyklých komunikačních situacích - využívá různé typy slovníků Čtení - čte srozumitelně a plynule i delší texty za účelem sdělení obsahu či hlavní i vedlejší informace	MV <u>Český jazyk</u> průběžné srovnávání anglického a českého jazyka <u>ZSV</u> společnost, mezilidské vztahy <u>Hudební výchova</u> práce s anglickými písňovými texty <u>Informatika</u> průběžně využití počítačových a technických dovedností <u>Dějepis</u> historické události v anglicky mluvících zemích

- vyjádření budoucnosti – předbudoucí čas prostý a průběhový - kondicionály - rozvité věty vedlejší a složitá souvětí (podmínková souvětí, nepřímé otázky, věty časové a přací), transpozice, transformace - valence: předložkové vazby vybraných sloves Lexikologie - tematická slovní zásoba (viz tematické okruhy – uvedeny níže) - ustálené kolokace, frázová slovesa, ustálené větné rámce (větné vzorce), odborné výrazy a fráze týkající se známých témat - synonyma, opozita Mluvený projev - popis denních činností a způsobu života - popis fotografie a obrázku - vyprávění příběhu - shrnutí průzkumu, události, děje filmu - vyjádří názor, žádost či získá informace - představí náročnosti přiměřenou prezentaci na vybrané téma z tematických okruhů - domluví se v obchodě - jednoduše popíše technologický vynález a zmíní jeho přínos pro lidstvo - pojmenuje a diskutuje o globálních problémech a životním prostředí - reaguje na otázky posluchačů - omluví se, reaguje na omluvu - vyjádří, co má rád a co ne - reaguje na návrh, sám návrh podá Tematické konverzační okruhy - Rodina, přátelé a sociální vazby - Volný čas, dovolená - Cestování - Obchody a nakupování - Kultura, divadlo, kino - Věda a technologie - Návštěva lékaře - Sdělovací prostředky (internet, noviny, časopisy, rádio) - Místo, kde žijeme - Bydlení, typy bydlení - Vzdělávací systém anglicky mluvících zemí a České republiky - Kanada, USA, Česká Republika a EU	- vyhledá v textu hlavní i vedlejší myšlenky - vyhledá v textu detailní informaci - postihne strukturu složitějšího textu - orientuje se v textu z učebnice - přečte jazykové úrovni přizpůsobené dílo z angloamerické literatury - k detailnější analýze textu využívá různé typy slovníků Produktivní řečové dovednosti Mluvený projev - podrobně vyjádří svůj názor na známé i méně obvyklé téma - podrobněji reprodukuje přečtený či vyslechnutý text - sestaví přiměřeně dlouhé souvislé sdělení související s probíranými tematickými okruhy - adekvátně reaguje v běžných i méně běžných komunikačních situacích - v případě potřeby si vyžádá potřebnou informaci - zapojí se do obsáhlejší konverzace a aktivně ji udržuje - v případě potřeby prosadí svá stanoviska Písemný projev - sestaví souvislý členěný text týkající se známého tématu - kratší úseky logicky propojí pomocí vhodných prostředků - ovládne složitější spojovací výrazy - logicky strukturuje text - bezpečně rozlišuje formální a neformální styl - podrobně popíše událost či zážitek - popíše své pocity - napíše úvahu na známé téma (příp. téma z okruhu jeho zájmů) Interaktivní řečové dovednosti - adekvátně reaguje v běžných, každodenních i méně častých komunikačních situacích - zapojí se do konverzace a dokáže ji bez problémů udržovat - spontánně vyjádří souhlas/nesouhlas, prosbu, svolení, odmítnutí, potřebu, zákaz, příkaz	PT: OSV Morálka všedního dne - PT1.4 VMEGS Globální problémy, jejich příčiny a důsledky - PT2.2 Žijeme v Evropě - PT2.4 Vzdělávání v Evropě a ve světě - PT2.5 MKV Psychosociální aspekty interkulturality - PT3.2 EVV Člověk a životní prostředí - PT4.2 Životní prostředí ČR - PT4.3 MV Účinky mediální produkce a vliv médií - PT5.4
---	--	---

Slohové útvary - vyprávění - popis - dopis - úvaha - článek - formální dopis – žádost - argumentační esej Situační rozhovory - vyjádří a obhájí své kritické názory a stanoviska na běžná i méně běžná témata - vyjádří varování či obavy - poskytne radu, doporučí atd. - přesvědčí o výhodách svého návrhu a dokáže ho prosadit	- dokáže odpovědět na neformální zprávu s každodenní i méně častou tematikou	
---	--	--

4. ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Jazykové prostředky - Fonetika – druhy intonace a jejich význam, slovní a větný přízvuk, složitější fonetické jevy a struktury, fonologický systém jazyka - Pravopis – správné psaní jednotlivých slov, pravidla pro psaní velkých písmen - interpunkce; psaní apostrofu; čárka u výčtu, u vsuvky, v souvětí; - pravopisné změny u odvozených slov Gramatika - podstatná jména - specifická užití členu - počitatelnost (specifická užití) - slovesné časy - tázací dovětky (specifické užití) – otázka zjišťovací a doplňovací - otázka podmíněná a předmětná - slovosled věty oznamovací, tázací, nepřímé řeči (vč. otázek a rozkazů) - souslednost časů - podmínkové a časové věty - trpný a činný rod - porovnávání přídavných jmen - vyjádření budoucnosti – předbudoucí čas prostý a průběhový - 1., 2. a 3.kondicionál - rozvitě věty vedlejší, podmínková souvětí, nepřímé otázky, věty časové a přací, transpozice, transformace - valence: předložkové vazby vybraných sloves Lexikologie	Perceptivní řečové dovednosti Porozumění a poslech - rozumí hlavním myšlenkám delšího poslechu na běžná i méně běžná témata - rozumí smyslu autentické konverzace - identifikuje citové zabarvení - rozlišuje různé mluvčí a jejich akcent - postihne různé názory a stanoviska - rozumí obsáhlým textům v učebnici - rozumí smyslu autentického materiálu (i při využití vizuální či slovníkové podpory) - chápe hlavní smysl textu, který obsahuje novou slovní zásobu - odvodí význam méně známých slov z kontextu - rozumí pokynům a instrukcím týkajícím se organizace vyučování - adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích - využívá různé typy slovníků Čtení - vyhledá a shromáždí informace z různých textů na méně běžné, konkrétní téma a se získanými informacemi dále pracuje - čte s porozuměním literaturu ve studovaném jazyce - identifikuje strukturu textu a rozliší hlavní a doplňující informace	MV <u>Český jazyk</u> průběžné srovnávání anglického a českého jazyka <u>ZSV</u> společnost, mezilidské vztahy <u>Hudební výchova</u> práce s anglickými písňovými texty <u>Informatika</u> průběžné využití počítačových a technických dovedností <u>Dějepis</u> historické události v anglicky mluvících zemích PT: OSV Sociální komunikace - PT1.3 Spolupráce a soutěž - PT1.5 VMEGS Globální problémy, jejich příčiny a důsledky - PT2.2 Žijeme v Evropě - PT2.4 MKV

- tematická slovní zásoba (viz tematické okruhy – uvedeny níže) - ustálené kolokace, frázová slovesa, ustálené větné rámce (větné vzorce), odborné výrazy a fráze týkající se známých témat - synonyma, opozita Mluvený projev - popis denních činností a způsobu života - popis fotografie a obrázku - vyprávění příběhu - shrnutí průzkumu, události, děje filmu, názoru - vyjádří názor, žádost či získá informace - představí náročnosti přiměřenou prezentaci na vybrané téma z tematických okruhů - hovoří na tato témata: · oblast veřejná – služby, ekonomika, doprava, školství, zdravotnictví · oblast pracovní – hledání zaměstnání, pracovní náplň, praxe · oblast osobní – krajina, vybavení pro sport a zábavu, zdraví a nehody, cestování a dovolená, literatura, kultura a volný čas · oblast společenská – příroda, životní prostředí, ekologie, problémy současného světa a globální problémy, věda a technika/ pokrok Tematické konverzační okruhy - Rodina, přátelé a sociální vazby - Volný čas, dovolená, cestování - Obchody a nakupování - Kultura a zábava - Móda a oblékání - Věda, technologie a vynálezy - Sdělovací prostředky (internet, noviny, časopisy, rádio) - Zdraví a nemoci - Vzdělání, škola, studium - Místo, kde žijeme - Česká republika a Praha - Anglicky mluvící země Písemný projev - postoj, názor, stanovisko - úřední dopis - strukturovaný životopis - vypravování, esej - podrobný popis místa/události - recenze filmu/knihy - návod	- postihne zápletku i sled událostí ve filmu či hře - využívá různé druhy slovníků, informativní literaturu či média - odvodí význam neznámých slov na základě osvojené slovní zásoby a kontextu - využívá různé techniky čtení - přečte jazykové úrovni přizpůsobené dílo z angloamerické literatury Produktivní řečové dovednosti Mluvený projev - formuluje a srozumitelně vyjádří svůj názor s přihlédnutím na gramatickou správnost - hovoří spontánně, plynule reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý strukturou a slovní zásobou náročnější autentický text - přednese souvislý projev na zadané téma - používá náročnější všeobecnou slovní zásobu k rozvíjení argumentace, aniž by redukoval obsah sdělení - sestaví souvislý text na širokou škálu témat a vyjádří své stanovisko - adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích - plynule komunikuje s rodilým mluvčím Písemný projev - sestaví souvislý členěný text týkající se známého tématu - logicky a jasně strukturuje formální i neformální písemný projev různých slohových stylů - využívá výkladové a odborné slovníky při zpracování písemného projevu na neznámé téma - zná pravidla a strukturu slohových útvarů (viz sekce <i>Učivo</i>) - vyjádří podstatu myšlenky nebo problematiky a porovná různé alternativy - vysvětlí problém a navrhne řešení - používá i složitější spojovací výrazy pro strukturování textu napíše podrobný strukturovaný životopis	Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce - PT2.3 EVV Životní prostředí ČR - PT4.3 MV Účinky mediální produkce a vliv médií - PT5.4 Role médií v moderních dějinách - PT5.5
---	---	--

Situační rozhovory - vyjádří a obhájí své kritické názory a stanoviska na běžná i méně běžná témata - vyjádří varování či obavy - poskytne radu, doporučí atd. - přesvědčí o výhodách svého návrhu a dokáže ho prosadit	- napíše cizojazyčné resumé pro svoji závěrečnou maturitní práci Interaktivní řečové dovednosti - adekvátně reaguje v běžných, každodenních i méně častých komunikačních situacích a orientuje se v tématech z určených tematických okruhů - zapojí se do konverzace s rodilým mluvčím a dokáže ji bez problémů udržovat - spontánně vyjádří souhlas/nesouhlas, prosbu, svolení, odmítnutí, potřebu, zákaz, příkaz - dokáže odpovědět na neformální zprávu s každodenní i méně častou tematikou - při setkání s rodilými mluvčími zahájí, vede a zakončí dialog a zapojí se do živé diskuse na různá témata týkající se odbornějších zájmů	
--	--	--

7.3. Německý jazyk

Ročník	I.	II.	III.	IV.	celkem
Počet týdenních hodin	3	3	3	3	12
Datum platnosti: od 1. 9. 2025, počínaje prvním ročníkem					

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Předmět svým obsahem navazuje na učivo předmětu německý jazyk na druhém stupni ZŠ a vychází z očekávaných výstupů RVP. Výuka německého jazyka jako druhého cizího jazyka navazuje na jazykové znalosti a dovednosti žáků na vstupní úrovni A1 dle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky (SERR) a směřuje k dosažení úrovně B1. Tato úroveň umožní žákům samostatně komunikovat v běžných životních i studijních situacích, číst s porozuměním delší texty a písemně i ústně se vyjadřovat k širší škále témat. Proto je kladen důraz na dialogy, čtení a poslech s porozuměním, samostatný ústní projev a psaní. Od počátku dbáme na komunikaci ve větných a větších celcích. Výuka je v 1. ročníku uvedena vstupním fonetickým kurzem. Při výuce jsou pravidelně využívány autentické materiály (časopisy, literární a publicistické texty, filmy, podcasty, audionahrávky, videonahrávky) a žáci jsou aktivizováni hrami, dramatizací apod.

Časové a organizační vymezení

Ve vyučovacích hodinách jsou zastoupeny dle situace různé formy práce – frontální vyučování (výklad, shrnutí učiva), skupinová a partnerská práce (práce s texty, řešení zadaných úkolů, rozhovory, různé formy her, procvičování učiva, práce se slovníky) a samostatná práce. Vyučování je systematicky obohacováno o práci s autentickými materiály (novinové články, filmy, podcasty, ukázky z médií či reálné dokumenty), které přispívají k reálnému jazykovému kontaktu a vedou žáky k využívání cizího jazyka v přirozených komunikačních situacích. Tyto materiály jsou začleňovány jak do poslechu a čtení s porozuměním, tak do produktivních dovedností, a žáci se učí kriticky s nimi pracovat. Výchové a vzdělávací postupy v tomto předmětu zároveň směřují k utváření klíčových kompetencí.

Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Žák:

- seznamuje se se strategiemi učení cizího jazyka (slovní zásoba, gramatika, práce s texty, audionahrávkami);
- vede si přehledné zápisy a pracuje s různými typy slovníků;
- využívá portfolio k sebehodnocení a uvědomuje si vlastní pokrok;
- chápe základní jazykovou terminologii a orientuje se v systému jazyka.

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- uplatňuje jazykové dovednosti v simulovaných situacích (orientace ve městě, dopravní spoj, dovolená, u lékaře);
- využívá intuici, improvizaci, fantazii a kreativitu;
- vyjadřuje souhlas i nesouhlas při kolektivním řešení problémů;
- zpracovává projekty.

Kompetence komunikativní

Žák:

- nacvičuje mluvené projevy (vyprávění, diskuse, referát, dialog) i písemné formy (dopis, e-mail, motivační dopis, životopis, žádost, formulář);
- pružně reaguje na slyšený i psaný projev, pokyny a úkoly;
- rozvíjí poslech a čtení s porozuměním (Globalverstehen, otázky–odpovědi, vyjádření stanoviska);
- argumentuje a obhájí vlastní názor;
- komunikuje s lidmi z německého jazykového prostředí;
- pracuje s autentickými texty a multimédií (noviny, podcasty, filmy, ukázky z médií).

Kompetence občanská

Žák:

- na jazykových materiálech si osvojuje toleranci k odlišnostem a empatii;
- respektuje pravidla kulturního a společenského chování;
- projevuje úctu k přírodě a zodpovědnost za životní prostředí;
- seznamuje se s osobnostmi a událostmi, které posilují pocit identity a vlastenectví.

Kompetence sociální a personální

Žák:

- spolupracuje ve dvojicích a skupinách;
- naslouchá druhým a respektuje jejich názory;
- obhájí vlastní stanovisko a pozici v kolektivu;
- rozvíjí dovednosti týmové práce.

Kompetence k podnikavosti

Žák:

- rozvíjí pracovní návyky a respektuje stanovená pravidla;
- pracuje s různými materiály (mapa, graf, schéma);
- prezentuje výsledky své práce a vhodně je hodnotí;
- propojuje jazykové dovednosti s potřebami budoucího povolání a trhu práce;
- spolupracuje s partnery z praxe nebo zahraničními subjekty;
- chápe jazykové vzdělávání jako celoživotní proces.

Kompetence digitální

Žák:

- vyhledává a zpracovává informace v němčině prostřednictvím digitálních technologií;
- využívá online slovníky, aplikace a překladové nástroje;
- tvoří a sdílí digitální obsah v němčině (prezentace, eTwinning projekty, virtuální výměny);
- využívá autentické online zdroje (zpravodajské portály, videa, podcasty);
- prezentuje výsledky pomocí digitálních nástrojů;
- dbá na bezpečnou a etickou komunikaci v online prostředí a hodnotí spolehlivost zdrojů.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

1. ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Pozdravy, jména Abeceda, výslovnost Stavba věty oznamovací a tázací Seznámení s grafickou podobou jazyka Pády podstatných jmen	- komunikuje – představuje se, řekne, kde bydlí, pozdraví - rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova - používá abecední slovník učebnice i cizojazyčný slovník - vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby	MV: VYV, HUV, CJL PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti PT1.1 Sociální komunikace PT1.3
Moje rodina, povolání Dům, náš byt Zájmena – osobní přivlastňovací, tázací Předložky se 3., 4. pádem Časování sloves Rozkazovací způsob	- umí představit jednotlivé členy rodiny - řekne, co kdo dělá - krátce jednoduchými větami vypráví o své rodině - rozlišuje význam německých slov dům a byt, popisuje podle obrázků - umí vyjmenovat některé místnosti bytu	MV: VYV PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti PT1.1 Sociální komunikace PT1.3 MKV Základní problémy sociokulturních rozdílů PT3.1
Domácí zvířata Vlastnosti a protiklady Činnosti Přídavná jména	- umí pojmenovat některá zvířata, popíše jednoduše jejich vlastnosti - zvládá antonyma a synonyma vlastností zvířat - dokáže popsat činnost lidí i zvířat	MV: VYV, BIO PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti PT1.1 EVV Životní prostředí ČRPT4.3 MKV Základní problémy sociokulturních rozdílů PT3.1
Čísla a počítání Určování času Číslovky Zápor nein a kein	- vyslovuje a píše číslce, umí tvořit číslce - vyjmenovává číselnou řadu až do 1000 - zvládá početní úkony - doplňuje počty předmětů do obrázků - čte telefonní čísla, zapisuje diktovaná čísla - umí určit celé hodiny - odpovídá na otázky Wie viel Uhr? Wie spät ist es? - podle obrázků určuje čas	MV: MAT PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti PT1.1 Sociální komunikace PT1.3 Spolupráce a soutěž PT1.5 MKV Základní problémy sociokulturních rozdílů PT3.1
Škola, školní potřeby, předměty, rozvrh hodin Barvy	- umí rozeznat jednotlivé školní potřeby, udává jejich počet a polohu - orientuje se v rozvrhu hodin, umí pojmenovat jednotlivé vyučovací předměty - umí sestavit rozvrh jednoduché dialogy	MV: CJL, VYV, PED, PSY PT: OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT1.2

	- umí barvy vyjmenovat, napsat a přeložit	VMRGS Vzdělávání v Evropě a ve světě PT2.5 MKV Psychosociální aspekty interkulturality PT3.2
Vánoce Hračky	- umí napsat a ústně vyjádřit vánoční přání - zpívá ván. Koledy - zvládá základní slovní zásobu daného tématu - píše jednoduché blahopřání - pojmenovává základní hračky, - určuje jejich barvu	MV: VYV, HUV, GEO PT: OSV Sociální komunikace PT1.3 VMEGS Žijeme v Evropě PT2.4 MKV Základní problémy sociokulturních rozdílů PT3.1
Dny v týdnu Části dne, hodiny Rok, měsíc	- ústní a grafické zvládnutí dnů v týdnu - jednoduše vypráví, co dělá - používá tázací zájmeno wann ví, co dělá dnes a co bude dělat zítra - dokáže vyjádřit, co během dne dělá - aktivně používá měsíce v roce, umí je napsat i vyjmenovat - zapisuje datum, letopočty – číslem i slovem - umí používat předložku IM	MV: ZSV, GEO PT: VMEGS Globalizační a rozvojové procesy PT2.1
Můj obličej Oblečení	- pojmenuje základní části lidského těla - zvládá základní slovní zásobu týkající se obličeje - orientuje se v jednotlivých částech oblečení, zvládá je graficky i ústně - tvoří jednoduché věty oznamovací i tázací - krátké dialogy - práce s obrázky	MV: VYV, BIO PT: MV Účinky mediální produkce a vliv médií PT5.4
Praha, Berlín, Vídeň, Frankfurt, Mnichov, Kolín, Salzburg	- umí ukázat města na mapě, aktivně je používá v dialogu - přiřazuje města ke státům - ví, jakým jazykem se daných státech mluví	MV: VYV, GEO PT: VMEGS Globalizační a rozvojové procesy PT2.1 Žijeme v Evropě PT2.4 MKV Vztah k multilingvální situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí PT3.3
GRAMATIKA		
Stavba věty oznamovací a tázací	- pořádek slov v jednoduché, oznamovací a tázací větě, tvoří otázky k obrázkům,	

	odpovídá podle obrázků nebo skutečnosti,	
Seznámení s grafickou podobou jazyka	- po předchozím poslechu čte a překládá jednoduché rozhovory, soustředí se na správnou výslovnost, seznamuje se s německou psací abecedou, zapisuje slovíčka do slovníku	
Pády podstatných jmen	- seznamuje s tvarem členu určitého a neurčitého ve všech pádech podstatných jmen, používá je ve spojeních a větách	
Zájmena – osobní přivlastňovací, tázací	- používá je ve větách, rozumí a spojuje s tvary základních sloves, sestavuje jednoduché věty s přivlastňovacími zájmeny, rozumí rozdílu jednotlivých přivlastňovacích zájmen, používá tázací zájmena WAS, WIE, WO, WER ve větě	
Přídavná jména	- používá přídavných jmen při popisování věcí a obrázků	
Číslovky	- tvoří číslovky do 1000, správně je čte a píše, zvládá početní úkony	
Zápor nein a kein	- vyjmenuje předložky se 3., 4. a 3. a 4. pádem, používá je ve slovních spojeních a větách	
Časování sloves	- časuje slovesa v čísle jednotném i množném včetně pomocných sloves SEIN, HABEN a dalších sloves a správně používá slovesa ve větách	
Stavba věty oznamovací a tázací	- porovnává pořádek slov ve větách oznamovacích a tázacích a ve větách oznamovacích s přímým a nepřímým pořádkem slov. Tvoří otázky a odpovědi, ve větách tázacích používá tázací zájmena WANN, WER, WAS, WO, WIE, WIE VIEL	
Rozkazovací způsob	- sestavuje rozkazovací věty, porovnává koncovky sloves způsobu rozkazovacího se způsobem oznamovacím	
Některá silná slovesa	- časuje silná slovesa typu geben, fahren v jednotném i množném čísle, rozkazovacím způsobu a používá slovesa ve větách	
Sloveso MÖCHTE	- používá časované sloveso möchten v jednotném i	

	množném čísle, ve větách i ve spojení s infinitivem jiného slovesa	
--	--	--

2. ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Sport a volný čas	- vyjmenuje druhy sportů, - dokáže vést dialog na téma popíše, co dělá ve volném čase on, jeho rodiče, sourozenci, kamarádi - slovní zásoba zaměřená na aktivity rodiny - popíše, co dělal o prázdninách, kam se chystá	MV: ČJL, CIJ, VYV, TEV PT: OSV Morálka všedního dne PT1.4 Spolupráce a soutěž PT1.5 MV Účinky mediální produkce a vliv médií PT5.4
Péče o zdraví Části těla Nemoci U lékaře	- zvládá bez problémů slovní zásobu v psané i mluvené formě - čte nahlas a plynule správně foneticky texty týkající se zdraví popisuje, co vidí na obrázcích - obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu - používá dvojjazyčný slovník, vyhledává informaci nebo význam slova - sestaví krátký text, sdělení týkající se situace probíraného tématu - domluví se u lékaře, poradí si v lékárně při nákupu léků	MV: ICT, BIO PT: EVV Problematika vztahu organismu a prostředí PT4.1 MV Mediální produkty a jejich významy PT5.2
Stravování Jídlo a pití Nákupy Restaurace	- dokáže vyjmenovat druhy potravin a nápojů - umí popsat nákup, zaplacení - ví, jakou měnu používá - v obchodě umí požádat o vybrané výrobky – boty, oblečení, jídlo, nápoje... - umí se zeptat na cenu poděkuje, pozdraví - umí sestavit jídelníček - vyjádří pocit hladu - dialog – objednává v restauraci jídlo a pití, platí - umí sestavit jednoduchý recept rozumí jídelnímu lístku - zvládá jednoduché i složitější dialogy - dokáže poradit, kde ve městě požadovanou věc koupit orientace na mapě města	MV: ICT, BIO, GEO PT: VMEGS Globalizační a rozvojové procesy PT2.1 MKV Vztah k multilingvální situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí PT3.3 MV Uživatelé PT5.3

Město Dopravní prostředky	- umí říct, ve kterém státu leží, kolik má přibližně obyvatel a jakým jazykem se ve státě mluví - dokáže se orientovat na mapě města - vysvětluje v dialogu cestu - vyjádří, kde bydlí, zná svoji adresu, telefonní číslo - zvládá se dopravit přes město a cestu popsat - vyjmenuje důležité turistické zajímavosti a cíle ve městě - vyjmenuje běžné dopravní prostředky - používá vazbu fahren mit ... - popíše, jakým způsobem a odkud jezdí do školy i ze školy	MV: ICT, MAT PT: EVV Člověk a životní prostředí PT4.2 Životní prostředí ČR PT4.3 MKV
Oblékání	- písemně i ústně zvládá základní slovní zásobu - dokáže rozlišit, jaké oblečení se nosí, ve kterých ročních obdobích - v dialogu nakupuje oblečení v obchodě - popíše, co nosí nejraději do školy, ve volném čase... opakuje barvy, popisuje podle obrázků oblečení a popisuje nebo přiřazuje jejich barvy	MV: ICT, BIO PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti PT1.1 MKV Základní problémy sociokulturních rozdílů PT3.1 MV Účinky mediální produkce a vliv médií PT5.1
Kulturní život	- naváže na téma volného času - řekne, jaká kulturní zařízení navštěvuje a jak často - ví, jaká kulturní zařízení existují - popíše cestu městem např. např. ke kinu	MV: ICT, HUV, VYV PT: OSV Morálka všedního dne PT1.4 VMEGS Žijeme v Evropě PT2.4 MKV Vztah k multilingvální situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí PT3.3 MV Mediální produkty a jejich významy PT5.4
Dopis	- je schopen napsat osobní dopis např. kamarádovi, rodičům nebo prarodičům ví, co vše dopis obsahuje	MV: ICT, ČJL, CIJ PT: MV Média a mediální produkce PT5.1 Uživatelé PT5.3
GRAMATIKA		
Způsobová slovesa	- zvládá význam způsobových sloves,	

	používá ve větách s plnovýznamovým slovesem	
Věty se souřadícími spojkami	- zvládá slovosled v souvětí souřadném	
Předložky se 3. a 4. pádem	- vyjmenuje předložky a aktivně je používá - uvědomuje si význam a použití předložek při běžné řeči	
Vazba es gibt	- chápe dané pravidlo, používá tuto vazbu ve spojení s podstatným jménem ve správném pádu	
Stupňování přídavných jmen a příslovcí	- používá pravidelně i nepravidelně stupňované tvary v mluvené i psané podobě	
Slovesa s odlučitelnými a neodlučitelnými předponami	- rozumí používání skupiny těchto sloves, umí je časovat, tvoří	
Préteritum	- umí tvořit a používat slovesné tvary préterita, pracuje s préteritem sloves sein a haben i jiných základních nebo známých sloves	
Perfektum	- chápe slovesa pomocná a tvoření perfekta - vidí rozdíl mezi předponami odlučitelnými a neodlučitelnými z hlediska tvoření perfekta - aktivně používá minulého času při konverzaci	
Věty se podřadícími spojkami	- zvládá slovosled v souvětí podřadném	

3. ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Věda a technika Vynálezy	- pojmenuje některé vynálezy vědy a techniky - pojmenuje technické věci ve své domácnosti - vyjádří, co lze od vědy a techniky očekávat - hovoří o své budoucnosti - pojmenuje funkce mobilního telefonu a jeho využití	MV: ICT, ostatní CIJ, FYZ, CHE PT: OSV Spolupráce a soutěž PT1.5 VMEGS Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce PT2.3 MV Uživatelé PT5.3
Počítačová generace	- pojmenuje základní části počítače - řekne, k čemu se počítač používá - vysvětlí pojem „chatování“ využívá moderní technické prostředky při výuce	MV: ICT, MAT PT: MV Mediální produkty a jejich významy PT5.2

		Uživatelé PT5.3 Role médií v moderních dějinách PT5.5
Vzdělání a práce Životopis a vyhlídky do budoucna Činnosti	- umí napsat oficiální životopis, např. pro potřeby získání zaměstnání - vypráví o svém budoucím povolání - čte s porozuměním inzeráty s nabídkami práce - vypráví o svých brigádách o prázdninách	MV: ZSV, ČJL PT: OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT1.2 VMEGS Vzdělávání v Evropě a ve světě PT2.5
Učení	- pojmenuje pomůcky při učení - popíše, jak se může učit pomocí počítače - charakterizuje jednotlivé předměty	MV: ostatní předměty PT: OSV Sociální komunikace PT1.3 MV Uživatelé PT5.3
Osobnost Péče o zevnějšek Zdravý životní styl	- Dokáže popsat vzhled a vlastnosti svých přátel a rodiny pojmenuje činnosti spjaté s péčí o zevnějšek	MV: ZSV, BIO PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti PT1.1 VMEGS Globalizační a rozvojové procesy PT2.1 EVV Problematika vztahu organismu a prostředí PT4.1
Životní prostředí	- zvládá základní slovní zásobu - zná, jaké problémy jsou spojené s ŽP - ví, co může udělat pro udržení dobrého ŽP	MV: BIO, GEO, ICT PT: OSV Morálka všedního dne PT1.4 EVV Člověk a životní prostředí PT4.2 Životní prostředí ČR PT4.3
Příroda a počasí	- zvládá slovní zásobu na dané téma - čte obtížnější texty - reprodukuje přečtený text - vyhledá v textu neznámá slova a jejich význam - hledá v překladových slovnících popisuje jednotlivá roční období a typické činnosti s nimi spojené	MV: BIO, GEO PT: VMEGS Globální problémy, jejich příčiny a důsledky PT2.2 EVV Člověk a životní prostředí PT4.2 Životní prostředí ČR PT4.3
Berlín	- umí vyprávět o školním výletě - sestaví týdenní exkurzi do Berlína	MV: GEO, ČJL, ICT PT: MKV

	- dokáže vyjmenovat památky Berlína	Vztah k multilingvální situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí PT3.3 OSV Sociální komunikace PT1.3
Cestování a turistika	- komunikuje pomocí dialogů, reprodukuje text, - snaží se odvodit podle smyslu novou slovní zásobu, - zná evropské i mimoevropské státy názvy států a měst bez problémů používá v projevu psaném i mluveném - dokáže vyjmenovat turistické zajímavosti např. míst, kde žák byl, kam chce jet - popíše kam, jak, kdy a na jak dlouhou dobu pojedě s rodiči na dovolenou	MV: GEO, ICT, DEJ PT: MKV Vztah k multilingvální situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí PT3.3 OSV Sociální komunikace PT1.3 VMEGS Žijeme v Evropě PT2.4
Reálie německy mluvících zemí	- orientuje se v základních zeměpisných reáliích v porovnání s reáliemi mateřské země - vyjmenuje všechny země německy mluvící, jejich hlavní města, spolkové země, další větší města, hory, řeky	MV: GEO, ICT, DEJ MKV Vztah k multilingvální situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí PT3.3 OSV Sociální komunikace PT1.3 VMEGS Žijeme v Evropě PT2.4
GRAMATIKA		
Budoucí čas	- Odhadne význam neznámých slov, slovních spojení a frazeologismů ve složitějším textu na základě kontextu a obsahu předcházejícího textu. - Vytváří věty v budoucím čase	
Řadové číslovky, letopočet, datum	- procvičuje a opakuje tvary číslovek, umí používat u data řadové číslovky	
Skloňování přídavných jmen po členu určitém, neurčitém a nulovém	- pomocí tabulky v učebnici si uvědomuje odlišnosti mezi těmito druhy skloňování - tvary přídavných jmen používá v dialogu či v písemném projevu	
Účelové věty s DAMIT a jejich zkracování	- Seznamuje se s účelovými větami, srovnává vedlejší věty s DASS a DAMIT	
Způsobové sloveso BRAUCHEN	- Umí vyjmenovat všechna způsobová slovesa, vytváří všechny jejich slovesné tvary	

Vztažné věty a vztažná zájmena	- používá vztažná zájmena a vztažné věty rozumí tvoření vedlejších vět a aktivně je používá	
Infinitiv s ZU	- tvoří infinitiv s ZU po podstatných, přídavných jménech a slovesech	
Předložky WÄHREND, BIS, BIS ZU	- používá časové předložek	
Předložky WEGEN, TROTZ	- seznamuje se s předložkami se 2. pádem a srovnává je s ostatními	
Konjunktiv préterita	- vyjadřuje přání, vytváří podmínkové věty	

4. ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Svět médií	- Uvědomí si, k čemu slouží jednotlivá média - vysvětlí výhody a nevýhody čtení novin - seznamuje se s německým tiskem - vysvětlí rozdíl mezi novinami, televizí a rozhlasem	MV: ICT, ČJL, CIJ PT: MV Média a mediální produkce PT5.1 Mediální produkty a jejich významy PT5.2 Uživatelé PT 5.3 Účinky mediální produkce a vliv médií PT5.4 Role médií v moderních dějinách PT5.5
Mezilidské vztahy Generační problémy Rodina nebo kariéra	- Pojmenuje charakterové vlastnosti - vyjádří své pocity - dokáže charakterizovat sebe, svoji rodinu a přátele vysvětlí, jakou roli hraje rodina v jeho životě - vypráví, zda je pro něj důležitější rodina nebo kariéra učí se úctě a sebeúctě	MV: ZSV, ČJL PT: OSV Morálka všedního dne PT1.4 Sociální komunikace PT1.3
Všední den Česká republika	- Popíše své bydlení a obec, kde žije - umí hovořit o České republice - připraví týdenní exkurzi po ČR - srovnává život ve městě a na vesnici - dokáže popsat činnost lidí ve městě a na vesnici zeptá se na cestu	MV: GEO, DEJ, ZSV PT: VMEGS Žijeme v Evropě PT2.4
Německy mluvící země	- Seznámí se se zeměpisnými informacemi o Rakousku, Německu, Švýcarsku, Lucembursku a Lichtenštejnsku a dokáže o nich hovořit	MV: GEO, DEJ, ZSV PT: MKV

	- naplánuje zájezd do těchto zemí	Vztah k multilingvální situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí PT3.3 OSV Sociální komunikace PT1.3 VMEGS Žijeme v Evropě PT2.3
Svátky a slavnosti Vánoce, karneval, Velikonoce	- Vypráví o zvycích spjatých s jednotlivými svátky - napíše dopis o zvycích v rodině - srovnává zvyky v ČR se zvyky v německy mluvící oblasti - zvládá slovní zásobu k tomuto tématu	MV: GEO, DEJ, ZSV PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti PT1.1 MKV Vztah k multilingvální situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí PT3.3 VMEGS Žijeme v Evropě
Evropa Objevujeme Evropu Evropská unie	- Získává praktické dovednosti pro osobní a pracovní život v Evropě - seznamuje se s historií - vypráví o zkušenostech z pobytu v zahraničí - seznamuje se s jednotlivými orgány a institucemi EU	MV: GEO, DEJ, ZSV PT: MKV Vztah k multilingvální situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí PT3.3 OSV Sociální komunikace PT1.3 VMEGS Žijeme v Evropě PT2.3
Ochrana životního prostředí Skleníkový efekt	- Pojmenuje děje, které jsou v přírodě - rozumí předpovědi počasí - hovoří o přírodních katastrofách	MV: GEO, BIO, CHE PT: OSV Morálka všedního dne PT1.4 EVV Člověk a životní prostředí PT4.2 Životní prostředí ČR PT4.3
GRAMATIKA		
Zkracování vět vazbou STAT...ZU, OHNE...ZU	- Užívá STAT jako předložku a jako spojku ve vedlejších větách způsobových - pochopí zkracování vět pomocí STAT...ZU, OHNE...ZU	
Tvoření zlomků	- Tvoří zlomky	
Trpný rod	- Tvoří trpný rod ve všech časech, nahrazuje zájmenem MAN	
Podvojně spojky	- Používá je ve větách, rozumí jim, rozlišuje je od ostatních spojek	

Slovesné vazby a vazby podstatných a přídavných jmen s předložkami	- používá vazby a zájmenná příslovce v otázce a odpovědi	
Časové věty	- Tvoří vedlejší věty časové se spojkami ALS, WENN, SEIT, BIS rozlišuje děj současný a předčasný	
Plusquamperfektum	- tvoří předminulý čas - používá předminulý čas ve vedlejších větách se spojkami NACHDEM, BEVOR	
Vedlejší věty s JE...DESTO	- Používá vedlejší věta uvozené JE...DESTO	
Konjunktiv plusquamperfekta	- Vytváří konjunktiv plusquamperfekta a tvoří podmínkové věty	
Přídavná jména odvozená od zeměpisných názvů	- Vytváří přídavná jména od zeměpisných názvů a skloňuje je	
Obyvatelská jména	- Dokáže pojmenovat příslušníky jednotlivých států v Evropě i mimo ni	

7.4. Ruský jazyk

Ročník	I.	II.	III.	IV.	celkem
Počet týdenních hodin	3	3	3	3	12

Datum platnosti: od 1. 9. 2025, počínaje prvním ročníkem

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení:

Předmět Ruský jazyk rozvíjí komunikativní kompetenci žáka s ohledem na jeho budoucí profesní směřování. Osvojuje si jazykové kompetence vedoucí k dorozumívání v běžných situacích osobního i pracovního života, včetně schopnosti pracovat s informačními zdroji a technologiemi. Hlavní důraz je kladen na uplatňování principů Evropského jazykového portfolio (EJP)

Časové a organizační vymezení:

Výuka probíhá v každém ročníku s dotací 3 hodiny týdně. Celková dotace je 12 hodin týdně za celou dobu studia.

Výchovně vzdělávací strategie

Učivo je zařazeno v RVP do vzdělávací oblasti: Vzdělávání a komunikace v cizím jazyce. Žák si osvojuje řečové dovednosti s návazností na základní vzdělávání (A2) na úrovni (B1) podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Poslech – žák je schopen rozumět hlavním myšlenkám vysloveným spisovným jazykem o běžných tématech, rozumí smyslu mnoha rozhlasových a televizních programů týkajících se současných událostí a témat souvisejících s oblastmi osobního či profesního zájmu, pokud jsou vysloveny pomalu a zřetelně.

Čtení – žák rozumí textům, které obsahují slovní zásobu užívanou v každodenním životě nebo vztahující se k jeho práci, rozumí popisům události, pocitům a přáním v osobním dopise

Ústní interakce – žák je schopen zvládnout většinu situací, které mohou nastat při cestování do dané jazykové oblasti, bez přípravy se zapojí do hovoru o tématech, o něž se zajímá nebo která se týkají běžného života

Samostatný ústní projev – žák je schopen jednoduše spojovat fráze, popíše své zážitky, události, přání, stručně odůvodní své názory a plány, vypráví příběh (např. obsah knihy či filmu)

Písemný projev – žák je schopen napsat jednoduché souvislé texty na dobře známá témata, píše osobní dopisy popisující zážitky a dojmy, obchodní dopisy.

Ve výuce jsou využívány frontální, skupinové a párové metody výuky.

Žáci jsou hodnoceni průběžně v souladu s klasifikačním řádem školy. Při hodnocení se uplatňuje sebehodnocení, kolektivní hodnocení a individuální přístup k žákům. K žákům se specifickými vzdělávacími potřebami se přistupuje individuálně. Vyučující využívá ústního zkoušení (formou konverzace na probrané téma).

V předmětu Ruský jazyk používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení

Kompetence k učení

Žák:

- samostatně plánuje a organizuje své učení, využívá učební materiály, jazykové příručky, slovníky, online zdroje i interaktivní platformy;
- pravidelně reflektuje svůj pokrok, hodnotí výsledky svého učení (včetně sebehodnocení) a využívá zpětnou vazbu od učitele;
- propojuje získané znalosti a dovednosti do mezipředmětových souvislostí a uvědomuje si jejich praktické využití;
- rozvíjí své učební strategie podle individuálních potřeb a cílů, učí se přizpůsobovat nové situaci a prostředí.

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- vyhledává řešení neznámých situací v cizojazyčné komunikaci, využívá přitom kontext, jazykové znalosti, logiku i vyhledávací nástroje;
- aktivně používá slovníky a další jazykové pomůcky, ověřuje a porovnává varianty řešení;
- překonává jazykové bariéry pomocí dotazování, ověřování a využití alternativních výrazových prostředků;
- zapojuje se do simulací, modelových situací a projektů, ve kterých pružně a tvořivě adaptuje jazyk podle komunikační potřeby.

Kompetence komunikativní

Žák:

- rozvíjí všechny jazykové dovednosti – poslech, čtení, mluvení a psaní – a využívá je v ústní, písemné i digitální formě;
- účastní se debat, diskusí, rolových her, prezentací a online komunikace, které slouží k praktickému osvojení jazyka;
- reaguje přiměřeně situaci a partnerům komunikace, respektuje kulturní i jazykové odlišnosti;
- využívá autentické jazykové situace (projekty, partnerství, workshopy), které napodobují reálné interakce a posilují spontánní vyjadřování.

Kompetence sociální a personální

Žák:

- spolupracuje ve skupinových projektech, týmové práci a párových aktivitách, rozvíjí schopnost respektu, spolupráce a sebereflexe;
- sdílí úkoly, prezentuje výsledky a poskytuje vrstevníkům zpětnou vazbu (peer-feedback);
- podílí se na kolektivní tvorbě projektů a aktivně přispívá k dosažení společného cíle;
- reaguje na hodnocení i kritiku konstruktivně, učí se přijímat odpovědnost, řešit konflikty a komunikovat s respektem a empatií.

Kompetence občanské

Žák:

- srovnává kulturní, společenské i ekologické odlišnosti mezi Českou republikou a ruskými mluvícími zeměmi;
- rozvíjí povědomí o hodnotách, kulturní identitě a významu tolerance v mezinárodním kontextu;
- zapojuje se do projektů zaměřených na tradice, environmentální problémy, život mládeže v různých kulturách a společenské dialogy;
- přispívá k otevřenému a respektujícímu přístupu k druhým lidem, účastní se komunitních, výměnných a diskusních aktivit s občanským přesahem.

Kompetence k podnikavosti

Žák:

- uvědomuje si význam ruského jazyka pro osobní, studijní i profesní uplatnění;
- využívá jazyk v praktických i profesních situacích, např. při cestování, zahraničních stážích či kulturních výměnách;
- rozvíjí iniciativu, tvořivost a samostatnost při tvorbě projektů, prezentací a účasti na soutěžích či talentových aktivitách;
- navazuje kontakty s rodilými mluvčími a využívá jazyk k navazování vztahů, spolupráci a sebevyjádření v mezinárodním kontextu.

Kompetence digitální

Žák:

- využívá digitální technologie při učení ruského jazyka, pracuje s online slovníky, výukovými aplikacemi, audiovizuálními materiály, interaktivními platformami a webovými zdroji;
- vytváří a upravuje digitální texty, prezentace, audio a video výstupy, komunikuje online s ohledem na zásady bezpečnosti, autorská práva a pravidla netikety;
- kriticky posuzuje a ověřuje digitální zdroje, rozpoznává manipulativní nebo nepravdivý obsah, dbá na jazykovou správnost a věrohodnost informací;
- zapojuje se do mezinárodních online projektů a spoluprací, spolupracuje v digitálním prostředí a volí vhodné nástroje k prezentaci výsledků;
- uplatňuje digitální technologie tvořivě a eticky, chápe je jako přirozenou součást moderní komunikace a evropského kulturního prostoru.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

1. ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Fonetika - přízvuk stálý, pohyblivý - výslovnost nepřízvučných samohlásek - výslovnost párových měkkých a tvrdých souhlásek - základní druhy intonace (oznamovací věta, otázka, zvolací věty) - výslovnost jen tvrdých souhlásek Gramatika - seznámení s jazykem: - azbuka - slovní druhy - oslovení v ruštině - číslovky 1-1000 - vyjádření mám, máš, mám rád, máš rád - číslovky + podstatné jméno - řadové číslovky - být, učit se, podívat se - věty se slovesem mít - skloňování osobních zájmen - přivlastňovací zájmena - ukazovací zájmena - 3. pád osobních zájmen	Porozumění a poslech - rozumí jednoduché a zřetelné mluvě - rozumí instrukcím a požadavkům ve vztahu k organizaci jazykového vyučování - běžně rozumí osvojovaným výrazům a větám se vztahem k probíraným tématům - využívá aktivně dvojjazyčný slovník Čtení - čte foneticky správně překládané texty - rozumí obsahu textů v učebnici a přiměřeně - náročným autenticky psaným textům - identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace - vytvoří odpovědi na otázky k textu - vyhledá požadované výrazy a ustálená slovní - spojení	MV: ZSV: - etika, přátelství, partnerství, život v rodině, vztahy rodičů a dětí - orientace na trhu práce - volnočasové aktivity BIO: - domácí mazlíčci GEO: - ČR, Ruská federace - roční období HUV: - přízvuk, intonace, melodie PT: OSV: - poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, představování a seznamování se PT1.1 - seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT1.2 - sociální komunikace, kontaktní repliky PT1.3 - spolupráce a soutěž, jazykové hry PT1.5 MV: - média a mediální produkce – práce s internetem PT5.1

- 3. pád některých podstatných jmen - časování slovesa mít - časování zvrtných sloves - minulý čas všech sloves - budoucí čas sloves Slovní zásoba – tematické okruhy - představování se, pozdravy, seznámení se - informace o vlastní osobě - rodina - informace o rodině, jejich členech - profese - domácí mazlíčci - názvy dnů v týdnu - roční období, měsíce - nakupování – obchody, nákupní centrum, zboží, jídlo a pití, sportovní potřeby - škola, předměty - letní a zimní aktivity - místnosti v bytě, v domě - Ruská federace, Sankt Peterburg, - jazyky, národnosti - moje město Komunikační situace - pozdravy, představování, rozloučení - telefonický rozhovor - prosba a žádost, poděkování, omluva - souhlas, nesouhlas, vyjádření názoru - projevení zájmu, přání	- odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu - využívá aktivně dvojjazyčný slovník - rozumí přiměřeně náročnému textu v tisku Mluvení - aktivně používá slovní zásobu daných témat - dbá na jazykovou správnost - tlumočí obsah jednoduchého textu - účastní se dialogu na probraná témata - odpovídajícím způsobem reaguje - v komunikačních situacích - vytvoří sdělení na přiměřené úrovni v rámci známých témat Psaní - napíše krátký monolog - napíše dopis přiměřeného rozsahu - vytvoří jednoduchý popis - sestaví jednoduché sdělení týkající se osvojených témat	VMEGS: - vzdělávání v Evropě a ve světě PT2.5
--	--	--

2. ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Fonetika - výslovnost předložkových spojení - výslovnost zvrtné částice v 2. a 3. osobě j.č. sloves - výslovnost zvrtné částice v 1. a 3. osobě mn.č. a v minulém čase sloves - intonace otázek - složitější fonetické jevy - koncovky -ogo, -ego Gramatika - 2. a 6. pád j.č. vybraných podstatných jmen - 7.pád j.č. podstatných jmen mužského a ženského rodu	Porozumění a poslech - rozumí zřetelně formulované promluvě - rozumí instrukcím a požadavkům s ohledem na organizaci jazykové výuky - identifikuje strukturu slyšeného textu - rozlišuje hlavní informace - odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu - využívá dvojjazyčný slovník Čtení - čte výslovnostně a intonačně správně překládá texty	MV: ZSV: - psychologie osobnosti - orientace na trhu práce - volnočasové aktivity BIO: - zdravý životní styl, nemoci GEO: - realie ruský mluvících zemí PT: OSV: - seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení

- 4.pád j.č. přídavných jmen mužského a ženského rodu - záporná přídavná jména - 1., 2., 3. osoba j.č. sloves - zvrtná částice u 1., 2., 3. osoby j.č. sloves - 1., 2., 3. osoba mn.č. sloves - zvrtná částice u 1., 2., 3. osoby mn.č. sloves - rozkazovací způsob sloves - zvrtná slovesa - spojení podstatných jmen s předložkami v, na u, vzle, do, naprotiv - tvoření vedlejší věty - vyjádření „nemáš, nesmíš“ - slovesa spojená s tématem zdraví a nemoci Slovní zásoba – tematické okruhy - povahové vlastnosti člověka a vzhled - denní režim - časové výdaje - svátky, sváteční aktivity české a ruské - trávení volného času - orientace, budovy ve městě, významná místa a budovy ve městě, památky - dopravní prostředky - zdravý životní styl - alternativní způsoby stravování - nemoci a syndromy, části těla, léky - móda, oblečení, profil módního návrháře - barvy - koníčky, zájmy, hobby - hudební a filmové žánry - hudební nástroje	- rozumí obsahu textů v učebnici a jednoduchým autentickým materiálům - abstrahuje hlavní body a myšlenky autentického textu - pracuje dále s vyhledanými informacemi z textu - využívá dvojazyčný slovník - seznámí se s různými technikami čtení - odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu - rozumí textu při četbě časopisů a identifikuje základní informace Mluvení - aktivně používá slovní zásobu na požadované úrovni, která se týká probíraných témat - dbá na jazykovou správnost - srozumitelně reprodukuje jednoduchý slyšený nebo přečtený text - sestaví ústně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek - zapojí se do rozhovoru na známé téma - odpovídajícím způsobem reaguje v komunikačních situacích - jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související - vyžádá si potřebnou informaci Psaní - vyplní dotazník - napíše krátký dopis - sestaví jednoduchý popis - napíše vyprávění rozsahu přiměřeného osvojeným znalostem - sestaví jednoduchá sdělení na základě osvojených témat	problémů – skupinová práce PT1.2 - sociální komunikace – kontaktní repliky PT1.3 - spolupráce a soutěž, jazykové hry PT1.5 MV: - média a mediální produkce PT5.1 - práce s internetem - mediální produkty a jejich významy – četba cizojazyčného tisku PT5.2 EVV: - problematika vztahu organismu a prostředí PT4.1 - člověk a životní prostředí PT4.2
---	---	---

3. ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
-------	---------------------------	---

Fonetika - složitější fonetické jevy - redukce nepřizvučných samohlásek Gramatika - 2. pád mn.č. podstatných jmen mužského rodu na tvrdou souhlásku - 3. pád j.č. podstatných jmen mužského rodu na měkkou souhlásku - 2., 3., 7. pád j.č. přídavných jmen tvrdých - 7.pád přídavných jmen - 3. stupeň přídavných jmen - přivlastňovací zájmena - podmiňovací způsob sloves - Infinitivní věty - časování vybraných sloves - časování některých zvrtných sloves Slovní zásoba – tematické okruhy - památky a zajímavá místa v Praze - seznámení, zájem o druhého člověka - zaměstnání, profese, pracovní pohovor - životní prostředí - ochrana přírody interview, popis, prezentace, vyprávění, charakteristika	Porozumění a poslech - rozumí instrukcím a požadavkům se zřetelem k organizaci jazykové výuky - rozumí hlavním bodům či myšlenkám poslechu - pochopí hlavní smysl autentického slyšeného projevu - rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí - postihne různá stanoviska a názory - odhadne význam neznámých slov na základě osvojené slovní zásoby a kontextu - využívá různé typy slovníků Čtení - čte foneticky správně přiměřeně náročný text - postihne strukturu textu - identifikuje hlavní myšlenky - vyhledá detailní informace - orientuje se v učebnicovém textu - seznámí se s různými technikami čtení Mluvení - aktivně využívá slovní zásobu vztahující se k osvojovaným tématům - dbá na jazykovou správnost - adekvátně reaguje v komunikačních situacích - reprodukuje slyšený nebo přečtený text, ve kterém je použita známá slovní zásoba - vyjádří své stanovisko v rámci probíraných témat	MV: ZSV: - etika, přátelství, partnerství, život v rodině, vztahy rodičů a dětí - volnočasové aktivity BIO: - životní prostředí, ochrana přírody GEO: - místní region PT: OSV: - poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, představování a seznamování se PT1.1 - seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, skupinová práce PT1.2 - morálka všedního dne PT1.3 - spolupráce a soutěž, jazykové hry MV: - média a mediální produkce - práce s internetem - mediální produkty a jejich významy – četba cizojazyčného tisku VMEGS: - žijeme v Evropě – realie ruský mluvících zemí VDO: - občanská společnost a škola PT6.1 - formy participace občanů v politickém životě PT6.3 EVV: - člověk a životní prostředí PT4.2 - životní prostředí ČR PT4.3
--	--	--

4. ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Fonetika - náročnější fonetické jevy - výslovnost přejatých slov - výslovnost vybraných hlásek - kontrast mezi tvrdými a měkkými slabikami Gramatika - 1. osoba mn.č. podstatných a přídavných jmen - 2. a 4. pád mn.č. podstatných a	Porozumění a poslech - rozumí instrukcím a požadavkům se zřetelem k organizaci jazykové výuky - identifikuje strukturu delšího poslechu - rozumí hlavním myšlenkám delšího poslechu nebo slyšeného projevu - identifikuje různé styly - rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí - identifikuje citově zabarvené promluvy	MV: ZSV: - psychologie osobnosti - seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů – skupinová práce - volnočasové aktivity GEO: - cestovní ruch PT: OSV:

přídavných jmen mužského rodu - 3. pád mn.č. podstatných a přídavných jmen 2. stupen přídavných jmen - 6. pád j.č. přídavných jmen tvrdých a měkkých všech rodů - 3. pád přivlastňovacích zájmen v mužském a ženském rodě - 4. pád j.č. osobních zájmen - neurčitá zájmena - časování vybraných sloves - větný a členský rozbor Slovní zásoba – tematické okruhy - památky a zajímavá místa v Moskvě - významné osobnosti - cestování - televizní pořady - počítač, kopírka, tiskárna - Evropská unie a její struktury	- odhadne význam neznámých slov na základě osvojené slovní zásoby a kontextu - využívá různé typy slovníků Čtení - čte výslovnostně a intonačně správně texty odpovídající náročnosti - užívá různé techniky čtení podle typu textu a účelu čtení - identifikuje strukturu a hlavní myšlenky textu - vyhledává v textu detailní informace - využívá různé typy slovníků při čtení - nekomplikovaných faktografických textů Mluvení - formuluje svůj názor srozumitelně a gramaticky správně - adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích - zapojuje se do běžné konverzace na základě osvojených tematických okruhů - sestaví souvislé sdělení - volně a srozumitelně reprodukuje vyslechnutý nebo přečtený text - formuluje svůj názor na běžná témata - popíše své pocity - využívá překladové slovníky při zpracování - písemného projevu na méně běžné téma Psaní - sestaví souvislé texty na škálu probíraných témat - sestaví písemně souvislý text jako plynulý sled myšlenek - logicky a jasně strukturuje písemný projev - užívá složitější spojovací výrazy - osvojí si rozdíl mezi formálním a neformálním stylem	- poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, představování a seznamování se - seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, skupinová práce - sociální komunikace, kontaktní repliky MKV: - psychosociální aspekty multikulturality PT3.2 - vztah k multilingvální situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí PT3.3 MV: - média a mediální produkce – práce s PC, s internetem PT5.1 - role médií v moderních dějinách PT5.5 VMEGS: - globalizační a rozvojové procesy PT2.1
--	---	--

Poznámka:

Vzdělávací obsah zahrnuje nejen klasickou literaturu a kulturní tradice, ale i současné realie a aktuální témata života v ruských mluvících zemích. Těžištěm je rozvoj mezikulturní komunikace – porovnávání života mladých lidí, využívání médií a sociálních sítí, environmentálních otázek a

moderní kultury. Klasické literární a kulturní osobnosti jsou žákům představovány především jako součást kulturního přehledu, hlavní důraz je však kladen na praktickou komunikaci a porozumění současnému světu.

7.5. Španělský jazyk

Ročník	I.	II.	III.	IV.	celkem
Počet týdenních hodin	3	3	3	3	12

Datum platnosti: od 1. 9. 2025, počínaje prvním ročníkem

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Španělský jazyk je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace, konkrétně oboru Další cizí jazyk. Jeho hlavním cílem je systematicky rozvíjet jazykové znalosti a dovednosti žáků tak, aby dosáhli výstupní úrovně B1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Výuka ideálně navazuje na základní znalosti cizího jazyka odpovídající úrovni A1, které si žáci osvojili v předchozím vzdělávání, a směřuje k jejich postupnému rozšiřování a upevňování. Je ovšem určen i úplným začátečníkům.

Obsah výuky zahrnuje práci se slovní zásobou a gramatikou, rozvíjení dovedností v poslechu, čtení, mluveném i psaném projevu a zvládnutí interakce v každodenních komunikačních situacích. Významnou součástí je také poznávání reálií španělsky mluvících zemí, jejich kultury, tradic, historie a společenských zvyklostí. Výuka vede žáky k porozumění kulturní rozmanitosti, k toleranci a respektu k jiným jazykovým komunitám. V hodinách se využívají autentické texty, moderní média a digitální technologie, které podporují samostatnou práci, tvořivost a praktické používání jazyka. Absolvent předmětu Španělský jazyk se dokáže porozumět ve většině běžných každodenních situací a samostatně se vyjadřovat ústně i písemně (na úrovni B1). Je vybaven znalostmi o reáliích a kultuře španělsky mluvících zemí a dokáže využít jazykových kompetencí pro další studium, cestování i profesní život.

Časové a organizační vymezení

Předmět je vyučován po celé čtyři roky studia gymnázia, a to s časovou dotací tří hodin týdně v každém ročníku. Celková dotace činí dvanáct hodin za celé studium, což odpovídá požadavkům rámcového vzdělávacího programu. Výuka probíhá zpravidla v kmenových třídách, avšak podle počtu žáků a organizačních možností školy je vhodné vytvářet skupiny, zejména pro rozvoj konverzačních dovedností. Důraz je kladen na pravidelnou komunikaci v cizím jazyce, na využívání moderních digitálních nástrojů a na propojení s jinými vyučovacími předměty, například s dějepisem, zeměpisem nebo občanským a společenskovedním základem. Využívají se standardní jazykové učebnice.

Výchovně vzdělávací strategie

Výuka respektuje individuální vzdělávací potřeby žáků, vychází z jejich možností a podporuje jejich osobní pokrok. Nadaným žákům je umožněno rozšiřování učiva formou náročnějších úloh, samostatných projektů a zapojení do soutěží.

V předmětu Španělský jazyk používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčové

kompetence k učení

Žák:

- si plánuje a organizuje své učení, stanovuje si cíle a volí postupy k jejich dosažení;
- využívá různé zdroje – učebnice, slovníky, digitální aplikace a audiovizuální materiály;
- kriticky hodnotí svůj pokrok, využívá zpětnou vazbu a reflektuje vlastní chyby;
- osvojuje si pracovní návyky pro dlouhodobé a systematické učení jazyků;
- rozvíjí předpoklady pro celoživotní jazykové vzdělávání.

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- rozpozná problémovou situaci při práci s jazykem a hledá vhodná řešení;
- při komunikaci využívá tvořivé myšlení a dříve získané vědomosti;
- dokáže improvizovat a uplatnit nabyté znalosti v nových situacích;
- posuzuje výsledky své práce a hledá možnosti zlepšení.

Kompetence komunikativní

Žák:

- jasně a srozumitelně se vyjadřuje v ústní i písemné podobě;
- naslouchá druhým a reaguje přiměřeně na jejich podněty;
- používá přiměřené jazykové prostředky s ohledem na adresáta a situaci;
- respektuje jazykové a kulturní normy;
- účastní se rozhovorů, diskusí a prezentuje výsledky své práce.

Kompetence sociálně personální

Žák:

- si uvědomuje své schopnosti a limity;
- spolupracuje s ostatními v hodinách i při skupinové práci;
- přijímá různé role ve skupině a konstruktivně řeší neshody;
- respektuje názory druhých a přispívá k pozitivní atmosféře.

Kompetence občanské

Žák:

- chápe, že znalost cizího jazyka přispívá k porozumění mezi lidmi a kulturami;
- seznamuje se s realitami a kulturou španělsky mluvících zemí;
- učí se vystupovat proti stereotypům a projevovat respekt k odlišnostem;
- reflektuje evropské a globální souvislosti a chápe svou odpovědnost v mezikulturní komunikaci.

Kompetence k podnikavosti

Žák:

- si uvědomuje význam jazykových znalostí pro budoucí vzdělávání a profesní život;
- stanovuje si priority a plánuje vlastní rozvoj;
- učí se iniciativě, vytrvalosti a tvořivosti při plnění jazykových úkolů;
- získává zkušenosti s prezentací práce a pružně reaguje na nové situace.

Kompetence digitální

Žák:

- využívá digitální technologie k vyhledávání, třídění a zpracování jazykových informací;
- vytváří a prezentuje digitální obsah (texty, prezentace, multimediální úkoly);
- využívá online platformy pro komunikaci a spolupráci;
- respektuje etické a bezpečnostní zásady digitální komunikace.

Volitelné a rozšiřující formy výuky

Výuka španělského jazyka je doplňována rozšiřujícími aktivitami, které podporují zájem žáků a prohlubují jejich jazykové i kulturní kompetence. Žáci se mohou zapojit do projektových dnů zaměřených na hispánskou kulturu, do školních i celostátních jazykových soutěží a olympiád. Podle možností školy probíhají exkurze do kulturních institucí (např. Instituto Cervantes). Vybraní žáci se mohou účastnit (dle konkrétní nabídky) zahraničních výměn, jazykových pobytů a volitelných seminářů, které je připravují na maturitní zkoušku nebo mezinárodní certifikáty (např. DELE).

Vzdělávací obsah

1. ročník

Učivo	Očekávané výstupy žák:	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
- Pozdravy, představování, základní zdvořilostní fráze	- pozdraví a rozloučí se, představí sebe i druhé,	- OSV – sociální komunikace (PT1.3),

- Abeceda, výslovnost, základní pravopis - Číslovky, datum, čas - Rodina a přátelé - Škola, učebna, školní předměty - Bydliště, město, orientace v prostoru - Volný čas a zájmy	používá základní společenské fráze - správně hláskuje, osvojí si základní pravidla výslovnosti a intonace, rozpozná rozdíly mezi češtinou a španělštinou - vyjádří čísla, hodiny, dny v týdnu, měsíce, datum; orientuje se v kalendáři - popíše členy rodiny, vztahy mezi nimi, dokáže hovořit o přátelích - pojmenuje předměty ve třídě a školní potřeby, umí vyjádřit svůj názor na školní předměty a aktivity - popíše svůj domov a jeho okolí, orientuje se ve městě, požádá o cestu a poskytne jednoduché informace - hovoří o svých zálibách, sportech a kulturních aktivitách	Multikulturní výchova – vztah k multilingvální situaci (PT3.3) - ČJL – pravopis a výslovnost, OSV – poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (PT1.1) - Matematika – čísla, GEO – časová pásma, OSV – seberegulace a organizační dovednosti (PT1.2) - ZSV – rodina a mezilidské vztahy, OSV – spolupráce a soutěž (PT1.5) - ZSV – vzdělávání, OSV – organizační dovednosti (PT1.2), Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – vzdělávání v Evropě a ve světě (PT2.5) - GEO – místopis, OSV – morálka všedního dne (PT1.4), MV – média a mediální produkty (PT5.2) - TEV – sport a zdravý životní styl, HUV/VYV – kultura, Multikulturní výchova – psychosociální aspekty interkulturality (PT3.2)
Gramatika		
- Abeceda a výslovnost (pravidla přízvuku, pravopis, interpunkce) - Podstatná jména a členy (rod, číslo, určitý a neurčitý člen, nulový člen) - Přídavná jména (shoda v rodě a čísle, základní stupeň) - Zájmena (osobní, přivlastňovací, ukazovací) - Slovesa: pravidelná slovesa 1., 2. a 3. konjugace v přítomném čase, základní nepravidelná slovesa (ser, estar, tener, ir, llamarse, hay) - Základy otázky a záporu - Číslovky (základní a řadové do 100) - Předložky místa a času (en, a, de, con, por, para v základních významech) - Vazby se slovesy gustar a encantar (1. a 3. osoba)	- ovládá základní pravidla čtení a psaní, respektuje rozdíly oproti češtině - používá správně členy a základní tvary podstatných jmen v jednoduchých větách - při popisu osob, věcí a situací uplatňuje správnou shodu přídavných jmen s podstatnými - užívá základní zájmena při vyjadřování v běžné komunikaci - tvoří a používá jednoduché věty v přítomném čase, vyjadřuje základní skutečnosti o sobě a okolí - kladé jednoduché otázky a reaguje na ně, vyjadřuje nesouhlas nebo negaci - používá číslovky při běžné komunikaci (věk, datum, čas, množství) - vyjadřuje místo, směr a časové údaje v jednoduchých větách	- ČJL – jazyková výchova, OSV – poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (PT1.1) - ČJL – gramatika, OSV – efektivní řešení problémů (PT1.2) - ČJL – skladba a tvarosloví, OSV – seberegulace a organizační dovednosti (PT1.2) - ČJL – zájmena, OSV – poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (PT1.1) - ČJL – časování, OSV – efektivní řešení problémů (PT1.2) - OSV – sociální komunikace (PT1.3) - Matematika – čísla, OSV – organizační dovednosti (PT1.2) - GEO – orientace v prostoru, OSV – morálka všedního dne (PT1.4) - OSV – poznávání vlastní osobnosti (PT1.1)

- Základní spojky (y, o, pero, porque, también, muy, mucho) - Slovosled v oznamovací větě a otázce	- dokáže vyjádřit, co má či nemá rád - propojuje věty jednoduchými spojkami, vyjadřuje příčinné a odporovací vztahy - tvoří správně jednoduché věty a otázky	- ČJL – skladba, OSV – efektivní řešení problémů (PT1.2) - ČJL – syntax, OSV – organizační dovednosti (PT1.2)
---	--	--

2. ročník

Učivo	Očekávané výstupy žák:	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
- Denní režim, časové údaje, domácí povinnosti - Stravování, jídlo a pití, restaurace - Nakupování, oblečení, služby - Volný čas, sport a kultura - Cestování, dopravní prostředky, dovolená - Zdraví, u lékaře, životní styl - Španělsky mluvící země – základní realie	- popíše svůj denní program a běžné činnosti, sdělí, kdy a jak často je vykonává - pojmenuje základní potraviny, objedná si v restauraci, sdělí své preference - vyžádá a poskytne informace při nakupování, popíše oblečení, vyjádří své potřeby - hovoří o sportech a kulturních zájmech, sdílí zážitky, vyjádří preference - popíše cestu, dopravní prostředek, zkušenosti z cest, sdělí plány na dovolenou - pojmenuje části těla, popíše zdravotní potíže, zeptá se na cestu k lékárně či ordinaci - dokáže vyjmenovat hlavní země, jejich hlavní města, orientuje se v mapě hispánského světa	- OSV – seberegulace a organizační dovednosti (PT1.2), ZSV – rodina a společnost - ČJL – sloh (dialog), OSV – sociální komunikace (PT1.3), MV – média a mediální produkty (PT5.2) - ZSV – spotřebitel a služby, OSV – morálka všedního dne (PT1.4) - TEV – sport, HUV/VYV – kultura, Multikulturní výchova – psychosociální aspekty interkulturality (PT3.2) - GEO – cestování a orientace, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – žijeme v Evropě (PT2.4) - BIO – lidské tělo, Člověk a zdraví, OSV – poznávání vlastní osobnosti (PT1.1), EV – člověk a životní prostředí (PT4.2) - GEO – regionální zeměpis, DEJ – dějiny objevů a kolonialismu, Multikulturní výchova – vztah k multilingvální situaci (PT3.3)
Gramatika		
- Pravidelná a základní nepravidelná slovesa v přítomném čase (dokončení) - Slovesa se změnou kmenové samohlásky (e → ie, o → ue, e → i) - Sloveso tener + věk, povinnosti (tener que + infinitiv) - Sloveso ir + a + infinitiv (futuro perifrástico)	- používá plynule pravidelná i základní nepravidelná slovesa v jednoduchých větách - správně tvoří a užívá tvary sloves se změnou kmenové samohlásky - vyjadřuje věk, povinnosti a potřeby - vyjadřuje plány do budoucna - vyjadřuje, co má rád, co ho zajímá nebo bolí	- ČJL – tvarosloví, OSV – efektivní řešení problémů (PT1.2) - ČJL – mluvnické tvary, OSV – organizační dovednosti (PT1.2) - ZSV – rodina, společnost, OSV – seberegulace (PT1.2) - ZSV – osobní rozvoj, OSV – plánování a organizace (PT1.2) - OSV – poznávání vlastní osobnosti (PT1.1)

- Sloveso gustar a podobná slovesa (encantar, interesar, doler) - Zvratná slovesa (levantarse, acostarse apod.) - Základní minulý čas: pretérito perfecto (pravidelná slovesa, základní nepravidelná) - Ukazovací a přivlastňovací přídavná jména (plná paradigmata) - Základní příslovce místa a času - Předložkové vazby a ustálená spojení - Stupňování přídavných jmen (regularní formy)	- popíše svůj denní režim a činnosti - hovoří o svých zážitcích a zkušenostech, které se vztahují k přítomnosti - rozlišuje a správně používá tvary podle rodu a čísla - používá příslovce k popisu místa a časových údajů - aplikuje základní předložky a fráze v každodenní komunikaci - vyjádří porovnání a míru vlastností	- OSV – organizační dovednosti (PT1.2) - DEJ – historické události, OSV – spolupráce a soutěž (PT1.5) - ČJL – přídavná jména, OSV – efektivní řešení problémů (PT1.2) - GEO – orientace v prostoru, OSV – morálka všedního dne (PT1.4) - ČJL – vazby, OSV – organizační dovednosti (PT1.2) - Matematika – porovnávání, OSV – efektivní řešení problémů (PT1.2)
--	---	---

3. ročník

Učivo	Očekávané výstupy žák:	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
- Rodinný a společenský život (oslavy, tradice, svátky) - Každodenní život, domácnost - Škola a vzdělávací systém, volba povolání - Příroda a životní prostředí - Zdravý životní styl, sport - Cestování a turistika, zeměpisná orientace - Realie španělsky mluvících zemí (geografie, kultura, historie)	- popíše rodinné a společenské události, vysvětlí význam tradic a porovná je s českými - hovoří o svých povinnostech v domácnosti, popíše prostředí domova, vyjádří názory na rodinný život - popíše vzdělávací systém ve Španělsku a Latinské Americe, dokáže mluvit o vlastních studijních plánech a profesní orientaci - popíše přírodní prostředí, vyjádří vztah k přírodě, hovoří o ochraně životního prostředí - vyjádří své postoje ke zdravému životnímu stylu, popíše sportovní aktivity a své zkušenosti - popíše své cestovní zkušenosti, hovoří o turistických destinacích a možnostech cestování - orientuje se v základních faktech o vybraných zemích, umí vyprávět o kulturních a historických zajímavostech	- ZSV – společnost a kultura, DEJ – tradice a dějiny, Multikulturní výchova – interkulturalita (PT3.2) - ZSV – rodina, OSV – morálka všedního dne (PT1.4) - ZSV – pracovní trh, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – vzdělávání v Evropě a ve světě (PT2.5) - BIO, GEO – přírodní prostředí, EV – člověk a životní prostředí (PT4.2) - TEV – sport a zdraví, OSV – poznávání vlastní osobnosti (PT1.1) - GEO – regionální zeměpis, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – žijeme v Evropě (PT2.4) - GEO – regionální studia, DEJ – moderní dějiny, Multikulturní výchova – sociokulturní rozdíly (PT3.1)
Gramatika		
- Opakování přítomného času a pretérito perfecto	- upevní si znalosti, používá oba časy podle situace	- ČJL – časování, OSV – seberegulace (PT1.2) - DEJ – historické události

- Pretérito indefinido (pravidelná a základní nepravidelná slovesa) - Pretérito imperfecto - Kontrast časů perfecto – indefinido – imperfecto - Budoucí čas simple futuro - Podmiňovací způsob (condicional simple – základní užití) - Rozkazovací způsob (imperativo – 2. os. sg. a pl., pravidelná slovesa) - Stupňování přídavných jmen (nerovnorodé formy, mejor/peor, mayor/menor) - Zvratná slovesa v dalších časech - Základní spojovací výrazy pro vyprávění a popis (entonces, luego, después, mientras, cuando)	- vypráví o minulých událostech, popisuje děj v minulosti - popisuje situace, prostředí a zvyklosti v minulosti - správně volí minulý čas podle kontextu - vyjadřuje plány, předpovědi a domněnky - vyjadřuje přání, hypotetické situace, zdvořilostní formy - používá jednoduché pokyny a příkazy v běžné komunikaci - vyjadřuje porovnání osob a věcí, používá nepravidelné tvary - vypráví o každodenních činnostech i v minulosti a budoucnosti - vytváří souvislé texty a příběhy	- OSV – spolupráce a soutěž (PT1.5) - ČJL – vypravování, OSV – efektivní řešení problémů (PT1.2) - DEJ – každodenní život v dějinách, OSV – morálka všedního dne (PT1.4) - GEO – prognózy, OSV – plánování a organizace (PT1.2) - ZSV – komunikace, OSV – sociální komunikace (PT1.3) - TEV – sportovní pokyny - OSV – spolupráce (PT1.5) - Matematika – porovnávání - OSV – efektivní řešení problémů (PT1.2) - OSV – organizační dovednosti (PT1.2) - ČJL – sloh, OSV – komunikace (PT1.3)
---	--	--

4. ročník

Učivo	Očekávané výstupy žák:	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
- Společenské problémy současného světa (mládež, média, závislosti) - Vzdělání, práce, profesní orientace - Cestování, Evropa a svět, interkulturní kontakty - Kultura a umění (literatura, hudba, film) - Historie a současnost hispánských zemí - Každodenní život ve španělsky mluvících zemích - Globální problémy a životní prostředí	- diskutuje o problémech mladých lidí, vyjadřuje vlastní názory, obhajuje stanoviska - hovoří o svých studijních a profesních plánech, orientuje se v pracovních situacích - sdílí zkušenosti z cest, porovnává kultury, rozumí základním rozdílům a podobnostem - popíše své kulturní preference, vypráví o významných osobnostech a dílech - orientuje se v klíčových historických událostech, dokáže vyprávět o významných osobnostech a politických změnách - popíše rozdíly v životním stylu, porovná je s českým prostředím - diskutuje o otázkách ekologie, globalizace a udržitelnosti	- ZSV – společenské jevy, MV – účinky mediální produkce (PT5.4) - OSV – sociální komunikace (PT1.3) - ZSV – pracovní trh, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – vzdělávání v Evropě (PT2.5) - GEO – regionální geografie, Multikulturní výchova – interkulturalita (PT3.2), Výchova k myšlení v globálních souvislostech – žijeme v Evropě (PT2.4) - HUV, VYV – umění, DEJ – kulturní dějiny, MV – média a mediální produkty (PT5.2) - DEJ – moderní dějiny, GEO – regionální studia, Multikulturní výchova – sociokulturní rozdíly (PT3.1) - GEO, ZSV – kultura a společnost, Multikulturní výchova – vztah k multilingvální situaci (PT3.3)

		- GEO – globalizace, EV – globální problémy (PT2.2, PT4.2)
Gramatika		
- Dokonavý minulý čas (pretérito perfecto) – opakování a rozšíření - Pretérito indefinido a imperfecto – souvislé vyprávění - Budoucí čas simple futuro – opakování, nuance - Podmiňovací způsob (condicional simple, složitější užití) - Rozkazovací způsob (imperativo – nepravdělná slovesa, zápor) - Subjunktiv přítomný (konjunktiv) – základní seznámení - Nepřímá řeč (estilo indirecto) – základní pravidla - Předminulý čas (pretérito pluscuamperfecto – základní seznámení) - Spojovací výrazy pro argumentaci a diskusi (sin embargo, aunque, por lo tanto, además)	- rozliší použití minulých časů v různých kontextech - tvoří vyprávění s kombinací minulých časů, rozlišuje průběhový a dějový charakter - používá budoucí čas k vyjádření domněnky, předpovědi a plánů - tvoří hypotetické věty, zdvořilostní formy, vyjadřuje přání - správně užívá rozkazy a zákazy, aplikuje ve formální i neformální komunikaci - používá v základních spojeních (quiero que, es importante que...), chápe rozdíl proti indikativu - převypráví sdělení jiných osob v základní podobě - popíše děj před jiným dějem v minulosti - logicky propojuje své vyjádření, argumentuje a obhajuje stanovisko	- DEJ – historické události, OSV – efektivní řešení problémů (PT1.2) - ČJL – vypravování, DEJ – historické příběhy - GEO – prognózy, OSV – plánování (PT1.2) - ZSV – komunikace, OSV – sociální komunikace (PT1.3) - TEV – sport, OSV – spolupráce (PT1.5) - ZSV – společenské vztahy, OSV – efektivní řešení problémů (PT1.2) - ČJL – sloh, OSV – komunikace (PT1.3) - DEJ – historické události, OSV – plánování (PT1.2) - ČJL – slohová výchova, OSV – komunikace (PT1.3)

7.6. Matematika

Ročník	I.	II.	III.	IV.	celkem
Počet týdenních hodin	3	3	3	3	12

Datum platnosti: od 1. 9. 2025, počínaje prvním ročníkem

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení:

Vyučovací předmět Matematika a její aplikace realizuje obsah vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace podle RVP G. Výuka předmětu rozvíjí a prohlubuje pochopení kvantitativních a prostorových vztahů reálného světa, utváří kvantitativní gramotnost žáků a jejich schopnost geometrického vhledu. Ovládnutí požadovaného matematického aparátu, dovednosti matematického myšlení, vytváření hypotéz a deduktivních úvah je prostředkem pro nové, hlubší poznání a předpokladem dalšího úspěšného studia.

Matematické vzdělávání napomáhá rozvoji abstraktního a analytického myšlení, rozvíjí logické usuzování, učí srozumitelné a věcné argumentaci s cílem najít objektivní pravdu, ne pouze uhájit vlastní názor. Výuka je orientována na osvojení schopnosti formulace problému a nalezení strategie jeho řešení a na rozvoj schopnosti hodnotit správnost postupu a odhalovat klamné závěry.

Během studia žáci objevují, že matematika nachází uplatnění v mnoha oborech lidské činnosti (např. v ekonomii, technice, ale i ve společenských vědách), že je ovlivňována vnějšími podněty (například z oblasti přírodních věd) a že moderní technologie jsou užitečným pomocníkem

matematiky. Žáci poznávají, že matematika je součástí naší kultury a je výsledkem složitého multikulturního historického vývoje spojeného s mnoha významnými osobnostmi lidských dějin.

Vzdělávání v předmětu Matematika a její aplikace vede žáka k:

osvojování základních matematických pojmů a vztahů na základě poznávání jejich charakteristických vlastností;

vytváření zásoby matematických pojmů, vztahů, algoritmů a metod řešení úloh a k jejich aktivnímu využívání;

analyzování problému a vytváření plánu řešení, k volbě správného postupu při řešení úloh a problémů, k vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k vstupním podmínkám;

práci s matematickými modely, k vědomí, že k výsledku lze dospět různými způsoby;

rozvoji logického myšlení a úsudku, vytváření hypotéz na základě zkušenosti nebo pokusu, k jejich ověřování nebo vyvracení;

pochopení vzájemných vztahů a vazeb mezi okruhy učiva a k aplikaci matematických poznatků v dalších vzdělávacích oblastech;

přesnému vyjadřování a zdokonalování grafického projevu, k porozumění matematickým termínům, symbolice a matematickému textu;

schopnosti zdůvodnění a obhajoby zvolených matematických postupů;

užívání moderních technologií k efektivnímu řešení úloh a k prezentaci jejich výsledků;

rozvíjení zkušeností s matematickým modelováním (k činností, kterými se učí poznávat a nalézat situace, v nichž se může orientovat prostřednictvím matematického popisu), k vyhodnocování matematických modelů, k poznávání mezí jejich použití, k vědomí, že realita je složitější než její matematický model, že daný model může být vhodný pro více situací a jedna situace může být vyjádřena různými modely);

rozvíjení geometrického vidění a prostorové představivosti;

pochopení matematiky jako součásti kulturního dědictví a nezaměnitelného způsobu vnímání světa.

Časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět Matematika a její aplikace je realizován v časovém rozsahu dle výše uvedené časové dotace, hodiny nejsou děleny.

Výuka probíhá většinou v běžných učebnách vybavených potřebnou didaktickou technikou (dataprojektorem); k dispozici je také učebna s počítači. Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním pojmům, jejich vzájemným vztahům a myšlenkovým postupům v oblasti matematiky. Žáci si postupně osvojují matematickou terminologii, symboliku a algoritmy a způsoby jejich užití.

Důležitou součástí matematického vzdělávání jsou úlohy, při jejichž řešení se uplatňuje logické myšlení. Žáci se učí řešit problémové situace – pochopit problém, utřídit vstupní údaje a podmínky, provést analýzu dostupných informací a zvolit postup pro správné řešení. Řešení logických úloh, jejichž obtížnost odpovídá míře rozumové vyspělosti žáků, posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (kalkulátory, počítačový software, výukový program), což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách. Zdokonalují se rovněž v samostatné kritické práci se zdroji informací.

Výchovně vzdělávací strategie:

V předmětu Matematika a její aplikace používáme pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí zejména tyto postupy:

důraz na aplikaci deduktivních a induktivních postupů, které vedou žáky k propojení mechanicky zvládnutých poznatků a postupů s postupy pro objevování nových cest;

vedení žáků k rozborům, hledáním možností vlastního postupu a prezentaci výsledků práce; důraz na správnost formulací, logickou strukturu a posloupnost argumentací jak v písemném, tak v mluveném projevu, důraz na respekt k práci druhého; podporu účasti žáků v matematických soutěžích.

Kompetence k učení

Žák:

- své učení a pracovní činnost si sám plánuje a organizuje, využívá je jako prostředku pro seberealizaci a osobní rozvoj;
- efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací, hledá a rozvíjí účinné postupy ve svém učení, reflektuje proces vlastního učení a myšlení;
- kriticky přistupuje ke zdrojům informací, informace tvořivě zpracovává a využívá při studiu a praxi;
- kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů učení a práce, přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci.

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- rozpozná problém, objasní jeho podstatu, rozčlení ho na části;
- vytváří hypotézy, navrhuje postupné kroky, zvažuje využití různých postupů při řešení problému nebo ověřování hypotézy;
- uplatňuje při řešení problémů vhodné metody a dříve získané vědomosti a dovednosti, kromě analytického a kritického myšlení využívá i myšlení tvořivé s použitím představivosti a intuice;
- kriticky interpretuje získané poznatky a zjištění a ověřuje je, pro svá tvrzení nachází argumenty a důkazy, formuluje a obhájí podložené závěry;
- je otevřený k využití různých postupů při řešení problémů, nahlíží problém z různých stran;
- zvažuje možné klady a zápory jednotlivých variant řešení, včetně posouzení jejich rizik a důsledků.

Kompetence komunikativní

Žák:

- s ohledem na situaci a účastníky komunikace efektivně využívá dostupné prostředky komunikace, verbální i neverbální, včetně symbolických a grafických vyjádření informací různého typu;
- používá s porozuměním odborný jazyk a symbolická a grafická vyjádření informací různého typu;
- efektivně využívá moderní informační technologie;
- vyjadřuje se v mluvených i psaných projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně tomu, komu, co a jak chce sdělit, s jakým záměrem a v jaké situaci komunikuje; je citlivý k míře zkušeností a znalostí a k možným pocitům partnerů v komunikaci;
- prezentuje vhodným způsobem svou práci i sám sebe před známým i neznámým publikem;
- rozumí sdělením různého typu v různých komunikačních situacích, správně interpretuje přijímaná sdělení a věcně argumentuje; v nejasných nebo sporných komunikačních situacích pomáhá dosáhnout porozumění.

Kompetence sociální a personální

Žák:

- posuzuje reálně své fyzické a duševní možnosti, je schopen sebereflexe;
- stanovuje si cíle a priority s ohledem na osobní schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky;
- odhaduje důsledky vlastního jednání a chování v nejrůznějších situacích, své jednání a chování podle toho koriguje;
- přizpůsobuje se měnícím se životním a pracovním podmínkám a podle svých schopností a možností je aktivně a tvořivě ovlivňuje;
- aktivně spolupracuje při stanovování a dosahování společných cílů;
- přispívá k vytváření a udržování hodnotných mezilidských vztahů založených na vzájemné úctě, toleranci a empatii;
- rozhoduje se na základě vlastního úsudku, odolává společenským i mediálním tlakům.

Kompetence občanské

Žák:

- informovaně zvažuje vztahy mezi vlastními zájmy, zájmy širší skupiny, do níž patří, a zájmy veřejnými, rozhoduje se a jedná vyváženě;

- respektuje různorodost hodnot, názorů, postojů a schopností ostatních lidí;
- rozšiřuje své poznání a chápání kulturních a duchovních hodnot, spoluvytváří je a chrání;
- promýšlí souvislosti mezi vlastními právy, povinnostmi a zodpovědností; k plnění svých povinností přistupuje zodpovědně a tvořivě, hájí svá práva i práva jiných, vystupuje proti jejich potlačování a spoluvytváří podmínky pro jejich naplňování;
- chová se informovaně a zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví, poskytne ostatním pomoc;
- posuzuje události a vývoj veřejného života, sleduje, co se děje v jeho bydlišti a okolí, zaujímá a obhájí informovaná stanoviska a jedná k obecnému prospěchu podle nejlepšího svědomí.

Kompetence k podnikavosti

Žák:

- cílevědomě, zodpovědně a s ohledem na své potřeby, osobní předpoklady a možnosti se rozhoduje o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření;
- rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál, rozpoznává a využívá příležitosti pro rozvoj v osobním a profesním životě;
- uplatňuje proaktivní přístup, vlastní iniciativu a tvořivost, vítá a podporuje inovace;
- získává a kriticky vyhodnocuje informace o vzdělávacích a pracovních příležitostech, využívá dostupné zdroje a informace při plánování a realizaci aktivit;
- usiluje o dosažení stanovených cílů, průběžně reviduje a kriticky hodnotí dosažené výsledky, koriguje další činnost s ohledem na stanovený cíl; dokončuje zahájené aktivity, motivuje se k dosahování úspěchu;
- posuzuje a kriticky hodnotí rizika související s rozhodováním v reálných životních situacích a v případě nezbytnosti je připraven tato rizika nést;
- chápe podstatu a principy podnikání, zvažuje jeho možná rizika, vyhledává a kriticky posuzuje příležitosti k uskutečnění podnikatelského záměru s ohledem na své předpoklady, realitu tržního prostředí a další faktory.

Kompetence digitální

Žák:

- používá digitální technologie pro řešení matematických úloh a modelování problémů; využívá digitální simulace, vizualizace a specializované aplikace zavedené na gymnáziích;
- pracuje s tabulkovými procesory, matematickými aplikacemi a nástroji pro vizualizaci dat; využívá matematický software a online kalkulačky pro ověřování výpočtů a simulace;
- zpracovává a prezentuje matematická data v digitální podobě; při sdílení výsledků dbá na přesnost, srozumitelnost a volbu vhodného formátu;
- respektuje zásady bezpečnosti a etiky při využívání digitálních nástrojů.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

1. ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Číselné obory Obory čísel – přirozená, celá racionální a reálná čísla. Absolutní hodnota. Práce s kalkulačkou. Algebraické výrazy a jejich úpravy Mocniny s přirozeným, celým a racionálním exponentem. Odmocniny – usměrnění zlomku, částečné odmocňování. Teorie množin Množiny, podmnožina, rovnost. Intervaly. Vennovy	- užívá vlastnosti dělitelnosti přirozených čísel - odhaduje výsledky numerických výpočtů - provádí operace s mocninami a odmocninami - upravuje výrazy s proměnnými a užívá vzorce pro rozklad mnohočlenů	MV: FYZ, CHE, ICT, ZSV PT: OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT1.2 Spolupráce a soutěž PT1.5 MV Uživatelé PT5.3

diagramy, řešení úloh o počtu prvků množin. Mnohočleny a operace s nimi. Lomené algebraické výrazy, úprava výrazů s mocninami a odmocninami. Vyjádření neznámé ze vzorce. Výroková logika Operace s výroky – negace, konjunkce, disjunkce, implikace a ekvivalence. Složená výroková formule, tautologie. Definice, věta. Důkazy – přímý, nepřímý, sporem, matematická indukce.	- čte a zapisuje v symbolickém jazyce matematiky - užívá správně logické spojky a kvantifikátory - rozliší správný a nesprávný úsudek - umí správně operovat s výroky - rozezná druhy důkazů, dokáže aplikovat matematickou indukci	
Rovnice a nerovnice a jejich soustavy Ekvivalentní úpravy rovnic a jejich soustav. Lineární rovnice a nerovnice s jednou neznámou, s neznámou ve jmenovateli, v součinném a podílovém tvaru a s absolutní hodnotou. Rovnice a nerovnice s neznámou pod odmocninou.	- rozlišuje ekvivalentní a neekvivalentní úpravy rovnic a nerovnic - řeší lineární a kvadratické rovnice a nerovnice	MV: FYZ, CHE, ICT PT: OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT1.2 Spolupráce a soutěž PT1.5
Soustavy lineárních rovnic se dvěma a třemi neznámými. Řešení kvadratické rovnice. Vztahy mezi kořeny a koeficienty kvadratické rovnice. Kvadratické nerovnice. Soustavy lineární a kvadratické rovnice. Lineární a kvadratické rovnice s parametrem, diskuse řešení.	- řeší soustavy rovnic - řeší rovnice a diskutuje řešitelnost a počet řešení	MV: FYZ, CHE, ICT PT: OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT1.2 Spolupráce a soutěž PT1.5

2.ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Funkce Pojem funkce, definiční obor, obor hodnot funkce, graf funkce. Vlastnosti funkcí. Funkce lineární, přímá úměrnost. Graf lineární funkce s absolutní hodnotou. Kvadratická funkce. Souřadnice vrcholu. Vlastnosti funkce. Graf kvadratické funkce s absolutní hodnotou.	- načrtne grafy zadaných funkcí a určí jejich vlastnosti - aplikuje vztahy mezi hodnotami exponenciálních, logaritmických a goniometrických funkcí - využívá poznatky o funkcích při řešení úloh - modeluje závislosti reálných dějů pomocí známých funkcí	MV: FYZ, ICT PT: OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT1.2 Spolupráce a soutěž PT1.5 MV Uživatelé PT5.3

Lineární lomená funkce, nepřímá úměrnost. Mocninné funkce s přirozeným a celým mocnitelem. Inverzní funkce. Exponenciální funkce. Exponenciální rovnice. Logaritmická funkce. Logaritmické rovnice. Velikost úhlu v obloukové a stupňové míře. Orientovaný úhel. Funkce periodická. Funkce sin, cos, tg, cotg. Grafy funkcí. Vztahy mezi goniometrickými funkcemi. Logaritmus, věty o logaritmech. Logaritmy o různých základech, přirozený logaritmus. Logaritmické rovnice. Goniometrie Goniometrické vzorce. Úpravy goniometrických výrazů. Goniometrické rovnice.	- dokáže graficky znázornit goniometrickou situaci	
--	---	--

3.ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Planimetrie Přímka, polopřímka, úsečka. Trojúhelník, shodnost a podobnost trojúhelníků. Řešení obecného trojúhelníku, aplikace. Euklidovy věty a Pythagorova věta. Sinová a kosinová věta. Čtyřúhelníky a pravidelné mnohoúhelníky. Kružnice, kruh a jejich části. Středový a obloukový úhel. Obvody a obsahy rovinných obrazců. Množiny bodů dané vlastnosti, užití. Shodná a podobná zobrazení – osová a středová souměrnost, posunutí, otočení, stejnoolehlost.	- používá geometrické pojmy v rovině - určuje vzájemnou polohu útvarů v rovině - určuje obvod a obsah útvarů v rovině - řeší polohové a nepolohové konstrukční úlohy - řeší planimetrické úlohy motivované praxí	MV: GEO, FYZ, VYV PT: OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT1.2 MV Uživatelé PT5.3
Stereometrie Základní pojmy – bod, přímka, rovina. Polohové vlastnosti bodů, přímek a rovin v prostoru. Rovnoběžnost a kolmost přímek a rovin. Zobrazení	- používá geometrické pojmy a využívá vlastností u geometrických útvarů v prostoru - zobrazí ve volném rovnoběžném promítání hranol a jehlan	MV: GEO, FYZ, VYV PT: OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT1.2

těles ve volném rovnoběžném promítání. Rovinné řezy hranolu a jehlanu. Průnik přímky tělesem. Metrické vztahy v prostoru – vzdálenosti a odchylky. Objemy a povrchy těles – hranol, válec, jehlan, čtyřstěn, kužel, komolý jehlan a kužel, koule a její části.	- sestrojí a zobrazí rovinný řez těchto těles - řeší metrické úlohy v prostoru - řeší stereometrické problémy motivované praxí	Spolupráce a soutěž PT1.5 MV Uživatelé PT5.3
Posloupnosti Určení posloupnosti vzorcem pro n-tý člen a rekurentně, součet prvních n-členů posloupnosti. Graf posloupnosti. Vlastnosti posloupností. Posloupnost aritmetická a geometrická, aplikace (finanční matematika). Limita posloupnosti. Nevlastní limita. Posloupnost konvergentní a divergentní. Nekonečná geometrická řada.	seznámí se s pojmem limita posloupnosti a využívá při řešení příkladů řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o funkcích a posloupnostech řeší slovní úlohy s využitím nekonečné geometrické řady	MV: FYZ PT: OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT1.2 Spolupráce a soutěž PT1.5 MV Uživatelé PT5.3

4.ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Kombinatorika Základní kombinatorická pravidla. Variace, permutace, kombinace bez opakování a s opakováním. Faktoriál. Kombinační čísla a jejich vlastnosti. Pascalův trojúhelník. Binomická věta. Pravděpodobnost Náhodný jev a jeho pravděpodobnost. Pravděpodobnost sjednocení a průniku dvou náhodných jevů. Nezávislé jevy. Binomické rozdělení. Statistika Statistický soubor, jednotka, znak. Absolutní a relativní četnost. Rozdělení četností, grafické znázornění. Charakteristiky polohy a variability. Aritmetický, geometrický, harmonický a vážený průměr, modus, medián, rozptyl, percentil,	- upravuje výrazy s faktoriály a kombinačními čísly - řeší reálné problémy s kombinatorickým podtextem - využívá kombinatorické postupy při výpočtu pravděpodobnosti - volí a užívá vhodné statistické metody k analýze a zpracování dat - čte a interpretuje tabulky, diagramy a grafy	MV: FYZ, ICT, ZSV PT: OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT1.2 Spolupráce a soutěž PT1.5 MV Uživatelé PT5.3

kvartil, směrodatná odchylka, mezikvartilová odchylka.		
Soustava souřadnic v rovině a v prostoru Orientovaná úsečka a vektor, velikost vektoru. Sčítání vektorů a násobení vektoru reálným číslem. Lineární kombinace vektorů. Skalární součin vektorů. Odchylka vektorů. Vektorový součin vektorů. Smíšený součin vektorů a jeho aplikace. Parametrické vyjádření přímky, polopřímky a úsečky. Obecná rovnice přímky. Směrnice tvar rovnice přímky. Vzájemná poloha přímek, odchylka dvou přímek, vzdálenost bodu od přímky. Rovnice roviny v prostoru. Polohové a metrické úlohy v prostoru. Analytické vyjádření kružnice. Vrcholová rovnice paraboly, středová rovnice elipsy a hyperboly. Vzájemná poloha přímky a kuželosečky. Tečny kuželosečky. Určení kuželosečky z jejího analytického vyjádření. Kulová plocha. Analytické určení množiny bodů dané vlastnosti.	- umí operovat s vektory - užívá analytického vyjádření přímky a roviny - využívá charakteristické vlastnosti kuželoseček k určení analytického vyjádření - řeší analyticky úlohy na vzájemnou polohu přímky a kuželosečky	MV: FYZ, GEO, ICT, VYV PT: OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT1.2 Spolupráce a soutěž PT1.5 MV Uživatelé PT5.3

7.7. Informatika

Ročník	I.	II.	III.	IV.	celkem
Počet týdenních hodin	2	2	1	2	7

Datum platnosti: od 1. 9. 2025, počínaje prvním ročníkem

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Vzdělávací oblast Informatika na gymnáziu navazuje na stejnojmennou oblast v základním vzdělávání. Dále rozvíjí informatické myšlení žáků a prohlubuje jejich porozumění principům digitálních technologií.

Studium informatiky žákům zpřístupňuje pojmy, nástroje a metody oboru, který se zaměřuje na efektivní, zejména automatizované zpracování informací. Tím, že dokážou pomocí informatických nástrojů automatizovat rutinní a opakující se činnosti, získávají prostor pro tvořivější a náročnější úkoly.

Postupy a postoje získané v informatice uplatňují i v jiných oblastech. Pozorně vybírají cíle, kterých mají či chtějí dosáhnout, a volí systematické postupy optimální vzhledem ke stanoveným cílům. Učí se zobecňovat řešení konkrétního problému pro využití v obdobných situacích.

Pochopení principů fungování všudypřítomných digitálních technologií jim pomáhá lépe porozumět světu kolem sebe. Díky tomu dokážou rozpoznávat problémy, nacházet jejich řešení, předcházet jim, inovovat a aktivně se zapojovat do společnosti a její proměny. Informatika je zároveň učí

rozpoznávat situace, kdy je k řešení problému výhodné uplatnit algoritmický přístup. Žáci shromažďují přiměřené množství relevantních informací, vytvářejí a testují různé modely, přičemž uvážlivě volí mezi přesností a zjednodušením.

Učí se analyzovat a porovnávat různá řešení a jejich části. Hodnotí mimo jiné jejich efektivitu, náročnost i omezení vyplývající ze zvoleného nebo zadaného nástroje. Plánují vývoj svých řešení po jednotlivých krocích, průběžně je testují a vylepšují. Zvažují význam problémů pro cílovou skupinu i dopady jejich (ne)řešení – ať už na tuto skupinu, širší společnost nebo životní prostředí. Při navrhování informačních systémů pro konkrétní účely se žáci učí rozumět organizaci velkého množství dat, vztahům mezi nimi a procesům, které při práci s daty realizuje jak počítač, tak člověk. Zabývají se také otázkami zabezpečení těchto dat. Pomocí digitálních technologií data získávají, zpracovávají a vytvářejí z nich nové informace. Zároveň si rozvíjejí schopnost odolávat dezinformacím.

Od počátku formálního vzdělávání je v informatice kladen důraz na aktivní přístup žáků k řešení praktických problémů. Postupně roste jejich obtížnost, rozsah a složitost. Žáci řeší úlohy s otevřeným zadáním, více možnými přístupy a bez jednoznačného výsledku. Zvyšuje se také jejich ochota experimentovat a konstruktivně pracovat s chybou. Alespoň některá jejich navržená a realizovaná řešení jsou funkční a přinášejí odpovědi na reálné problémy.

Učitelé do výuky důsledně vnášejí reálný kontext a vytvářejí prostor pro iniciativu žáků při objevování vlastních řešení i objevování nových témat.

Vzdělávací obsah v předmětu *Informatika* vychází z rámcového vzdělávacího programu pro gymnázia (RVP G, platného od 1. 9. 2025). Kromě závazných tematických okruhů (*Data, informace a modelování; Informační systémy; Algoritmizace a programování*) je obsah rozšířen o **doplňující témata dle profilu školy**, zejména problematiku digitálních technologií, umělé inteligence, digitální identity a kybernetické bezpečnosti. Tato rozšíření představují nadstavbu nad rámec RVP a jsou součástí profilace školy, která reflektuje současné trendy v informatice a podporuje hlubší propojení výuky s praxí.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k systémovému přístupu při analýze situací a dějů a k odhadování dopadů změn způsobených v systému. Žák je veden k nacházení různých řešení, jejich ověřování na modelech či simulacích, porovnávání z různých, i protichůdných hledisek a k výběru optimálního řešení. Dále se rozvíjí schopnost týmového vývoje řešení, analýzy chyb a nedostatků zvoleného postupu, průběžného ověřování jeho smyslu a účinnosti a jeho vylepšování.

Žák získává porozumění různým přístupům ke kódování informací a způsobům jejich organizace, což vede k opodstatněným očekáváním od informatických řešení. Důležitá je také tvorba úsudku či změna názoru na základě vlastní analýzy i velkého množství dat. V rámci komunikace je žák veden k používání formálních jazyků, kterým rozumějí i stroje, a k přizpůsobení postupů a formulací zvolenému nástroji.

Součástí vzdělávání je také dokumentace a standardizace postupů tak, aby bylo možné je snadno zhodnotit a přizpůsobit změněným podmínkám nebo použití ve větším měřítku. Žák se učí posuzovat technická řešení z pohledu druhých lidí a vyhodnocovat je v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech. Zvláštní pozornost je věnována analýze důsledků vlastních kroků v každé fázi řešení problému.

Vzdělávání podporuje sebejistotu a vytrvalost při řešení složitých a náročných problémů, zvládání nejednoznačnosti a schopnost vypořádat se s problémy s otevřeným koncem. Žák je také veden k adaptaci na nové nástroje ve chvíli, kdy je potřebuje, k experimentování, iniciativě a hledání prostoru pro inovace.

Časové a organizační vymezení

Výuka probíhá ve specializované učebně vybavené počítači a počítačovou sítí. Z hlediska afektivních cílů směřuje k posílení samostatnosti, svědomitosti a přesnosti při práci v dalším zaměstnání. Výuka je organizována ve skupinách, přičemž při psaní písemností převažuje samostatná práce žáků.

Žáci pracují s aplikačním programovým vybavením (např. textový editor, tabulkový procesor, prezentační software, grafický editor). Do výuky je také zařazena skupinová práce, například

při zpracování propagačních písemností. Žáci jsou vedeni k praktickému využívání osvojených poznatků řešením konkrétních příkladů z praxe.

Výchovně vzdělávací strategie

Výuka probíhá ve specializované učebně vybavené potřebným hardwarem a softwarem. Žáci a žákyně se seznamují s běžně užívaným hardwarem a softwarem. Předmět „Informatika“ naplňuje vzdělávací cíle průřezového tématu Informační a komunikační technologie, zejména v oblasti efektivního využívání informačních a komunikačních technologií během vzdělávání, při výkonu povolání i v občanském a osobním životě. Získané kompetence se široce upevňují a rozvíjejí při vzdělávacích aktivitách ostatních předmětů, zapojením do konkrétních školních projektů a aktivit a také při běžných činnostech spojených se životem školy.

Výchovně vzdělávací postupy směřují k vytváření klíčových kompetencí. Kromě ústřední kompetence k efektivnímu využívání informačních a komunikačních technologií a efektivní práci s informacemi se v předmětu „Informatika“ nejčastěji uplatňují další klíčové kompetence.

V předmětu Informatika používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčové

kompetence k učení:

Žák:

- své učení a pracovní činnost si sám plánuje a organizuje, využívá je jako prostředku pro seberealizaci a osobní rozvoj;
- efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací, hledá a rozvíjí účinné postupy ve svém učení, reflektuje proces vlastního učení a myšlení;
- kriticky přistupuje ke zdrojům informací, informace tvořivě zpracovává a využívá při svém studiu a praxi;
- kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci.

kompetence k řešení problémů:

Žák:

- rozpozná problém, objasní jeho podstatu, rozčlení ho na části;
- vytváří hypotézy, navrhuje postupné kroky, zvažuje využití různých postupů při řešení problému nebo ověřování hypotézy;
- uplatňuje při řešení problémů vhodné metody a dříve získané vědomosti a dovednosti, kromě analytického a kritického myšlení využívá i myšlení tvořivé s použitím představivosti a intuice;
- kriticky interpretuje získané poznatky a zjištění a ověřuje je, pro své tvrzení nachází argumenty a důkazy, formuluje a obhájí podložené závěr;
- je otevřený k využití různých postupů při řešení problémů, nahlíží problém z různých stran
- zvažuje možné klady a zápory jednotlivých variant řešení, včetně posouzení jejich rizik a důsledků.

kompetence komunikativní:

Žák:

- s ohledem na situaci a účastníky komunikace efektivně využívá dostupné prostředky komunikace, verbální i neverbální, včetně symbolických a grafických vyjádření informací různého typu;
- používá s porozuměním odborný jazyk a symbolická a grafická vyjádření informací různého typu;
- efektivně využívá moderní informační technologie; vyjadřuje se v mluvených i psaných projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně tomu, komu, co a jak chce sdělit, s jakým záměrem a v jaké situaci komunikuje;
- je citlivý k míře zkušeností a znalostí a k možným pocitům partnerů v komunikaci; prezentuje vhodným způsobem svou práci i sám sebe před známým i neznámým publikem;
- rozumí sdělením různého typu v různých komunikačních situacích, správně interpretuje přijímaná sdělení a věcně argumentuje;
- v nejasných nebo sporných komunikačních situacích pomáhá dosáhnout porozumění.

kompetence sociálně personální:

Žák:

- posuzuje reálně své fyzické a duševní možnosti, je schopen sebereflexe;

- stanovuje si cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky;
- odhaduje důsledky vlastního jednání a chování v nejrůznějších situacích, své jednání a chování podle toho koriguje;
- přizpůsobuje se měnícím se životním a pracovním podmínkám a podle svých schopností a možností je aktivně a tvořivě ovlivňuje;
- aktivně spolupracuje při stanovování a dosahování společných cílů;
- projevuje zodpovědný vztah k vlastnímu zdraví a k zdraví druhých;
- rozhoduje se na základě vlastního úsudku, odolává společenským i mediálním tlakům.

kompetence občanské:

Žák:

- informovaně zvažuje vztahy mezi svými zájmy osobními, zájmy širší skupiny, do níž patří, a zájmy veřejnými, rozhoduje se a jedná vyváženě;
- o chodu společnosti a civilizace uvažuje z hlediska udržitelnosti života, rozhoduje se a jedná tak, aby neohrožoval a nepoškozoval přírodu a životní prostředí ani kulturu;
- respektuje různorodost hodnot, názorů, postojů a schopností ostatních lidí;
- rozšiřuje své poznání a chápání kulturních a duchovních hodnot, spoluvytváří je a chrání;
- promýšlí souvislosti mezi svými právy, povinnostmi a zodpovědností;
- k plnění svých povinností přistupuje zodpovědně a tvořivě, hájí svá práva i práva jiných, vystupuje proti jejich potlačování a spoluvytváří podmínky pro jejich naplňování;
- chová se informovaně a zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví, poskytne ostatním pomoc;
- posuzuje události a vývoj veřejného života, sleduje, co se děje v jeho bydlišti a okolí, zaujímá a obhajuje informovaná stanoviska a jedná k obecnému prospěchu podle nejlepšího svědomí.

kompetence k podnikavosti:

Žák:

- cílevědomě, zodpovědně a s ohledem na své potřeby, osobní předpoklady a možnosti se rozhoduje o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření;
- rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál, rozpoznává a využívá příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě;
- uplatňuje proaktivní přístup, vlastní iniciativu a tvořivost, vítá a podporuje inovace;
- získává a kriticky vyhodnocuje informace o vzdělávacích a pracovních příležitostech, využívá dostupné zdroje a informace při plánování a realizaci aktivit;
- usiluje o dosažení stanovených cílů, průběžně reviduje a kriticky hodnotí dosažené výsledky, koriguje další činnost s ohledem na stanovený cíl;
- dokončuje zahájené aktivity, motivuje se k dosahování úspěchu;
- posuzuje a kriticky hodnotí rizika související s rozhodováním v reálných životních situacích a v případě nezbytnosti je připraven tato rizika nést.

kompetence digitální:

Žák

- ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívá je při školní práci i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby;
- získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu;
- vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech; vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků;
- navrhuje prostřednictvím digitálních technologií taková řešení, která mu pomohou vylepšit postupy či technologie; dokáže poradit s technickými problémy;
- vyrovnává se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzuje, jak vývoj technologií ovlivňuje různé aspekty života jedince a společnosti a životní prostředí, zvažuje rizika a přínosy;
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

1. ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE hardware a software - technické schéma současného počítače, sledované parametry základních dílů a jejich vliv na jeho rychlost, kapacitu, možné využití a na ergonomii práce s počítačem, typy počítačů; - fungování operačního systému, současné operační systémy a jejich využití; - zlomové události vývoje hardwaru a softwaru, nové počítačové technologie, jejich využití a vliv na společnost Umělá inteligence - princip strojového učení; - aplikace umělé inteligence; limity, přínosy a rizika umělé inteligence Počítačové sítě - lokální počítačové sítě a internet – paketový přenos dat, firewall; - zabezpečený přenos dat; - principy fungování webu a cloudových služeb; - typy, vlastnosti bezdrátových sítí, internet věcí Bezpečnost počítačových zařízení a dat - způsoby útoků na počítačová zařízení; - cíle a sociotechnické metody útočníků; - zabezpečení zařízení a dat – aktualizace softwaru, antivir, bezpečná práce s hesly, vícefaktorová autentizace a biometrika; - metody zálohování dat; - systémový přístup k zabezpečení bezpečné digitální prostředí – fyzická identita člověka jako spojení jeho biologické a právní identity; - digitální identita a její vazby s fyzickou identitou – datová schránka, elektronický podpis, token;	- rozlišuje jednotlivé operační systémy a vysvětlí rozdíly mezi nimi z uživatelského hlediska - porovná jednotlivé způsoby propojení počítačů, charakterizuje počítačové sítě a internet; vysvětlí, pomocí čeho a jak je zajištěna komunikace mezi jednotlivými zařízeními v síti - identifikuje a řeší problémy a výzvy vznikající při práci s digitálními zařízeními a poradí s nimi druhým - chrání digitální zařízení, digitální obsah i osobní údaje před poškozením či zneužitím s vědomím změn v technologiích, které ovlivňují bezpečnost	MV: FYZ PT: OSV: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT1.2 jak ovládám myšlenkové postupy řešení problémů a co se v této oblasti mohou dále učit jak sem schopen/schopna si organizovat čas Média a mediální produkce (aktivní pronikání do zázemí veřejné komunikace) PT5.1 vývoj médií po internetu, vznik a typy masových médií Uživatelé PT5.3 Role médií v moderních dějinách PT5.5

- neověřená a falešná digitální identita; nevědomá digitální stopa – logy, metadata, cookies, sledování uživatele a narušení soukromí při využívání internetu; - vědomá digitální stopa – virtuální osobnosti a jejich cílené vytváření; - fungování a algoritmy sociálních sítí		
DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ Data, informace - získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači; - data a jejich význam, pojem informace - kódování a přenos dat - kódování dat v počítačích obecně, binární soustava, bity a bajty; - kódování čísel, vliv množství informace (počtu bitů) na možný rozsah a dostupnou přesnost; - kódování textů; kódování obrazu, zvuku, videa, principy bezztrátové a ztrátové komprese; - přenos dat, kódování a dekodování zprávy, komunikační kanál, kontrolní součty Modelování - model jako zjednodušení reality, schéma, diagram, pojmová a myšlenková mapa; graf, vrcholy, hrany, orientovaný graf, ohodnocený graf, kritická cesta Interpretace dat - kvalita informačního zdroje; - chyby a manipulace v interpretacích dat; kritické myšlení a kognitivní zkreslení	- interpretuje získané výsledky a závěry, vyslovuje předpovědi na základě dat, uvažuje při tom omezení použitých modelů; posuzuje množství informace podle počtu možností, které jsou díky informaci vyloučeny; odhaluje chyby a manipulace v cizích interpretacích a závěrech - rozlišuje a používá různé datové typy; navrhuje a porovnává různé způsoby kódování z různých hledisek a vysvětlí proces a úskalí digitalizace - formuluje problém a požadavky na jeho řešení; získává potřebné informace, posuzuje jejich využitelnost a dostatek (úplnost) vzhledem k řešenému problému; používá systémový přístup k řešení problémů; pro řešení problému sestaví model, simulaci - převede data z jednoho modelu do jiného; najde chyby daného modelu a odstraní je; porovná různé modely s ohledem na užitečnost pro řešení daného problému	MV: MAT, FYZ PT: PT2.1 Globalizační a rozvojové procesy PT5.3 Uživatelé

2. ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
- Práce se standardním aplikačním programovým vybavením - textový editor – Word - tabulkový procesor – Excel - software pro tvorbu prezentací	- vytváří databázi kontaktů - vytvoří dokument hromadné korespondence - vkládá grafiku do dokumentu - tvoří seznam obrázků, rejstřík a obsah dokumentu - aplikuje filtry na data	MV: CJL, CIJ, FYZ PT: OSV: Sociální komunikace PT1.3

- zásady správné prezentace	- třídí data dle nastavených kritérií - vytvoří kontingenční tabulku a dokáže s ní pracovat - záhlaví a zápatí dokumentu - samostatně vytvoří prezentaci na libovolné téma - zpracovává - prezentuje zpracovaná data	lidská komunikace a jak ji rozumím přesná komunikace (srozumitelnost, jasnost, přesnost sdělení, přesvědčování argumentace) účelově efektivní komunikace (otevřenost, asertivnost, komunikační taktiky) Média a mediální produkce (aktivní pronikání do zázemí veřejné komunikace) PT5.1 vnější vlivy chování médií: institucionální (mediální legislativa, regulace, neformální (nátlak, lobbying, vlivové agentury, public relations apod.)
Informační systémy Informační systémy - informační systém data, jejich struktura a vazby, definované procesy, role uživatelů, technické řešení informačních - systémů; veřejné informační systémy Hromadné zpracování dat - tabulka, její struktura – data, hlavička a legenda; - řazení a filtrování dat, rozpoznávání vzorů a trendů v datech, vizualizace dat; - velká data – zdroje, metody zpracování, využití	- rozpozná informační toky v systémech; analyzuje a hodnotí informační systémy z různých hledisek; zvažuje i nepřímé a nezamýšlené dopady informačního systému na různé skupiny - nastavuje účelné zobrazení dat, filtruje a řadí data úpravou databázového dotazu - určí cílovou skupinu, formuluje problém, validuje potřeby, určí a nastavuje priority v požadavcích na řešení	MV: FYZ, MAT PT: PT1.2 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT2.5 Vzdělávání v Evropě a ve světě

3. ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Vývoj informačního systému - postup tvorby informačního systému; - návrh uživatelského rozhraní, datového modelu a procesů; - návrh databázové tabulky, atributy polí, primární klíč; - návrh struktury a propojení více tabulek – cizí klíč, relace	- určí jednotlivé uživatelské role, specifikuje jejich činnosti, navrhne, otestuje a přizpůsobí rozhraní uživatelům - navrhne a vytvoří strukturu vzájemného propojení tabulek; navrhne procesy zpracování dat - otestuje správnost a použitelnost svého řešení, navrhne a realizuje potřebná vylepšení; - během provozu informačního systému rozpozná funkčně či věcně nesprávný stav, zjistí jeho příčinu a navrhne způsob jeho odstranění	MV MAT, FYZ, VYV
Informační etika, legislativa	- posuzuje tvůrčím způsobem aktuálnost, relevanci a	MV: CJL, CIJ

- ochrana autorských práv a osobních údajů - citace	věrohodnost informačních zdrojů a informací - využívá informační a komunikační služby v souladu s etickými, bezpečnostními a legislativními požadavky	PT: OSV: Morálka všedního dne PT1.4 Jak morálně jednat v praktických situacích všedního dne Jak mohu rozvíjet dobré vztahy k lidem
Grafický software	- zpracovává a prezentuje výsledky své práce s využitím pokročilých funkcí aplikačního softwaru, multimediálních technologií a internetu	

4. ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ Algoritmizace - zadání úlohy, vstup, výstup, podmínky řešení; - rozdělení problému na části, identifikace návazností dat, opakujících se vzorů a míst pro rozhodování; - pojem algoritmus, vlastnosti algoritmu, přirozené a formální jazyky, různé zápisy algoritmů Programovací koncepty - programovací jazyk; proměnné, datové typy a jejich vlastnosti, vstup a výstup dat; - podprogramy s parametry a s návratovými hodnotami; - větvení programu se složenými podmínkami, cykly, seznamy Testování, optimalizace - syntaktické, běhové a logické (funkční) chyby, krokování a ladění programu; - vliv vstupních dat na spotřebované výpočetní zdroje Vývoj programu - volba nástroje podle zadání úlohy; - návrh přehledného uživatelského rozhraní programu; - nápověda a dokumentace k programu; - autorství a licence programu; etika programátora	- vysvětlí daný algoritmus, program; určí, zda je daný postup algoritmem - analyzuje problém, rozdělí problém na menší části, rozhodne, které je vhodné řešit algoritmicky, své rozhodnutí zdůvodní; - sestaví a запиše algoritmy pro řešení problému - ve vztahu k charakteru a velikosti vstupu hodnotí nároky algoritmů; - porovná algoritmy podle různých hledisek, vybere pro řešený problém ten nejvhodnější; - vylepší algoritmus podle zvoleného hlediska; - zobecní řešení pro širší třídu problémů - vytvoří přehledný program pro vyřešení konkrétního problému s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; - používá opakování, větvení programu se složenými podmínkami, proměnné, seznamy, podprogramy s parametry a návratovými hodnotami; - ve snaze o vyšší efektivitu navrhuje, řídí a hodnotí souběh procesů - ověří správnost, najde a opraví případnou chybu v algoritmu, otestuje, odladí a optimalizuje program	MV: CJL, CIJ, FYZ PT: OSV. Sociální komunikace PT1.3 lidská komunikace a jak ji rozumím přesná komunikace (srozumitelnost, jasnost, přesnost sdělení, přesvědčování argumentace) účelově efektivní komunikace (otevřenost, asertivnost, komunikační taktiky MV Média a mediální produkce (aktivní pronikání do zázemí veřejné komunikace) PT5.1 vnější vlivy chování médií: institucionální (mediální legislativa, regulace, neformální (nátlak, lobbying, vlivové agentury, public relations apod.) Mediální produkty a jejich významy (citlivé vnímání souvislostí v nestrukturovaném sociálním prostředí) PT5.2 kategorie mediálních produktů (noviny, časopisy, rozhlasové a televizní vysílání, internetové stránky), formy mediálních sdělení (zpravodajství, komentář, dokument, seriál, poradna, fotoromán apod.), vzájemné inspirace mezi médií. regulace, neformální (nátlak, lobbying, vlivové agentury, public relations apod.) Účinky mediální produkce a vliv médií (aktivní přístup k utváření vlastního intimního i společenského prostředí) PT5.4 vliv médií na uspořádání každodenního života

		předpokládané či uskutečněné vlivy některých mediálních obsahů na vnitřní rozpoložení jedince (násilí, pornografie)
--	--	---

Poznámka k rozšíření vzdělávacího obsahu

Vzdělávací obsah předmětu Informatika vychází ze závazného rámce RVP G (platného od 1. 9. 2025), v souladu s profilací školy je však výuka systematicky rozšířena o doplňující témata nad rámec RVP, která reflektují aktuální trendy v oblasti digitálních technologií a potřeby praxe. Jedná se zejména:

1. ročník: digitální technologie, umělá inteligence, digitální identita a kybernetická bezpečnost;
2. ročník: praktické využívání aplikačního programového vybavení (MS Office, databáze, prezentace);
3. ročník: práce s grafickým softwarem jako podpora tvorby a prezentace
4. ročník: tvorba uživatelského rozhraní, dokumentace, autorská práva a licence v kontextu vývoje software.

Tato rozšíření představují profilový obsah školy, jenž doplňuje závazný rámec RVP a podporuje hlubší propojení výuky s praktickým využitím digitálních technologií.

7.8. Základy společenských věd

Ročník	I.	II.	III.	IV.	celkem
Počet týdenních hodin	2	2	2	2	8
Datum platnosti: od 1. 9. 2025, počínaje prvním ročníkem					

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Základy společenských věd vychází ze vzdělávacího oboru Občanský a společenskovědní základ, integruje část vzdělávacího obsahu oblasti Člověk a svět práce a část vzdělávacího obsahu oblasti Výchovy ke zdraví.

V povinném předmětu Základy společenských věd si žák osvojuje základní obsah, vnitřní členění a terminologii společenských věd.

Časové a organizační vymezení

Výuka předmětu Základy společenských věd probíhá v kmenových třídách a částečně v terénu (exkurze, přednášky, filmové projekce). Základními metodami a formami práce jsou výklad, řízený rozhovor, skupinová práce, samostudium, analýza a interpretace textu, analýza mediálního sdělení, využití internetu, projektové vyučování, přednášky, besedy a exkurze.

Předmět je vyučován ve všech čtyřech ročnících studia. Cílem výuky je mimo jiné i rozvoj kritického myšlení, čtení a psaní.

Výchovně vzdělávací strategie

Předmět je složen z následujících oblastí:

psychologie, sociologie, politologie, právo, ekonomie, mezinárodní vztahy, filozofie, etika, religionistika

V předmětu používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení

kompetence k učení

Žák:

- posuzuje a vyhodnocuje pravdivost a důležitost získaných informací;
- kriticky srovnává informace minimálně ze dvou nezávislých zdrojů;
- plánuje a rozvíjí své studijní návyky prostřednictvím úloh, referátů, projektů a mluvních cvičení.

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- analyzuje problémové situace z každodenní praxe, médií a společenského dění;
- vyvozuje závěry a obhájí vlastní postoje;
- ověřuje pravdivost vyslovovaných teorií a hypotéz prostřednictvím anket, průzkumů a diskusí;
- promýšlí různé životní scénáře k modelovým situacím a uvádí argumenty pro a proti jejich přijetí.

Kompetence komunikativní

Žák:

- vyjadřuje a interpretuje vlastní myšlenky v mluvených projevech;
- vyhledává, třídí a zpracovává potřebné informace ve spolupráci s ostatními;
- klade jasné a srozumitelné dotazy, uvádí argumenty a protiargumenty;
- vyjednává při řešení problémových a konfliktních situací.

Kompetence sociální a personální

Žák:

- spolupracuje a řeší problémy prostřednictvím skupinové práce;
- systematicky pozoruje reakce a chování lidí v různých situacích v reálném životě, literatuře či filmu.

Kompetence občanské

Žák:

- sleduje a komentuje aktuální společenskou, ekonomickou, sociální a politickou situaci v ČR i ve světě;
- diskutuje o společenském dění prostřednictvím anket, diskusí, přednášek a filmových projekcí;
- získává praktické zkušenosti a postoje v oblasti ochrany kulturních a duchovních hodnot a lidských práv (např. účastí na odborných besedách, humanitárních a charitativních akcích).

Kompetence k podnikavosti

Žák:

- rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál;
- chápe podstatu a principy podnikání a zvažuje jeho možná rizika;
- rozhoduje se o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření.

Kompetence digitální

Žák:

- získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech;
- volí efektivní postupy a strategie odpovídající situaci a účelu;
- rozpoznává manipulativní techniky v médiích, prověřuje zdroje a vyvrací dezinformace;
- při spolupráci a komunikaci v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým;
- navrhuje prostřednictvím digitálních technologií řešení pro zlepšení postupů či technologií a dokáže poradit s technickými problémy.

Do vyučovacího předmětu jsou začleněna tato průřezová témata

- Multikulturní výchova
- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Mediální výchova
- Environmentální výchova

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

1. ročník Občan a právo

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Základní historické právní dokumenty, jejich význam Právo a spravedlnost - smysl a účel práva, morálka a právo. Právo v každodenním životě - právní subjektivita, - způsobilost k právním úkonům,	- objasní základní mezníky vývoje práva, - objasní, v čem spočívá odlišnost mezi morálními a právními normami, odůvodní účel sankcí při porušení právní normy, - uvede, které státní orgány vydávají právní předpisy i jak a kde je uveřejňují,	MV: DEJ – vývoj právního systému v historických souvislostech PSY – psychologie osobnosti PT: OSV Morálka všedního dne – PT1.4 VMEGS Globální problémy, jejich příčiny a důsledky – PT2.2

- právní řád ČR – jeho uspořádání, - systém právních odvětví, druhy právních norem, právo ústavní a správní, právo občanské, rodinné, pracovní, trestní právo, - smlouvy, jejich význam a obsah, - všeobecné podmínky smluv. Orgány právní ochrany - funkce a úkoly, právnické profese, - účel a průběh občanského soudního řízení; - orgány činné v trestním řízení, jejich úkoly, - systém právního poradenství, - činnost a úkoly občanských poraden.	- rozlišuje fyzickou a právnickou osobu, uvede jejich příklady, - vymezí podmínky vzniku a zániku důležitých právních vztahů (vlastnictví, pracovní poměr, manželství) i práva a povinnosti účastníků těchto právních vztahů, - na příkladu ukáže možné důsledky neznalosti smlouvy včetně jejich všeobecných podmínek, - rozeznává, jaké případy se řeší v občanském soudním řízení a jaké v trestním řízení, - rozlišuje trestný čin a přestupek, vymezí podmínky trestní postižitelnosti občanů a uvede příklady postihů trestné činnosti, - rozlišuje náplň činnosti základních orgánů, právní ochrany, uvede příklady právních problémů, s nimiž se na ně mohou občané obracet, - ve svém jednání respektuje platné právní normy	
---	---	--

Občan ve státě – politologie

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Ideologie - znaky a funkce, přehled vybraných ideologií, - vztah politické ideologie a politického programu. Lidská práva - zakotvení lidských práv v dokumentech - porušování a ochrana lidských práv, - funkce ombudsmana, - lidská práva v tzv. rozděleném světě: občanská, politická, ekonomická, sociální, kulturní; dětská práva, organizace zabývající se lidskými právy. - Politické strany a jejich místo v politice, - podstata občanské společnosti, její instituce. Demokracie - principy a podoby; - občanská práva a povinnosti,	- objasní podstatu a význam politického pluralismu pro život ve státě - orientuje se v tématice politického extremismu a objasní, v čem spočívá nebezpečí ideologií, - dokáže zařadit politický program konkrétních politických stran pod příslušnou ideologii, ze které program čerpá, - orientuje se v hlavních myšlenkách nejdůležitějších politických ideologií a na příkladech ukáže, jak se tyto myšlenky realizují v politické praxi, - vysvětlí význam a funkce politických ideologií, - obhájí svá lidská práva, respektuje lidská práva druhých lidí a uvážlivě vystupuje proti jejich porušování, - rozumí termínu korupce, analyzuje její příčiny a domýšlí její možné důsledky,	MV: DEJ, GEO, PSY PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti – PT1.1 Sociální komunikace (PT1.3) Morálka všedního dne – PT1.4 Spolupráce a soutěž – PT1.5 EVMGS Vzdělávání v Evropě a ve světě – PT2.5 MV Účinky mediální produkce a vliv médií – PT5.4 MKV Základní problémy sociokulturních rozdílů – PT3.1 Vztah k multilingvální situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí – PT3.3 EVV

- podstata občanské společnosti - politické subjekty, - politický život ve státě; - volby, volební systémy; - úřady, - demokracie a totalitarismus, - obecní a krajská samospráva. - Legislativní systém České republiky Stát - znaky a funkce, formy státu, právní stát. - Ústava ČR – přehled základních ustanovení.	- uvede příklady, jak může občan ovlivňovat společenské dění v obci a ve státě a jakým způsobem může přispívat k řešení záležitostí týkajících se veřejného zájmu, - rozlišuje složky politického spektra, porovnává přístupy vybraných politických seskupení k řešení různých otázek a problémů každodenního života občanů, - vyloží podstatu komunálních a parlamentních voleb, - na příkladech ilustruje možné formy aktivní participace občanů v životě obce či širších společenství, - uvede okruhy problémů, s nimiž se může občan obracet na jednotlivé státní instituce, zvládá komunikaci ve styku s úřady, - objasní podstatu a význam politického pluralismu pro život ve státě, - vyloží podstatu demokracie, odliší ji od nedemokratických forem řízení sociálních skupin a státu, porovná postavení občana v demokratickém a totalitním státě, - objasní, proč je státní moc v ČR rozdělena na tři nezávislé složky, rozlišuje a porovnává funkce a úkoly orgánů státní moci ČR, - vymezí, jakou funkci plní ve státě ústava a které oblasti života upravuje, - objasní pojem právní stát a zhodnotí jeho význam pro postavení občana ve společnosti a dobré fungování občanské společnosti, - orientuje se v hlavních funkcích státu, - rozlišuje a porovnává historické i současné typy států (forem vlády). - Objasní fungování legislativního systému ČR	Problematika vztahu organismu a prostředí – PT4.1 Člověk a životní prostředí – PT4.2 Životní prostředí ČR – PT4.3
--	--	--

2. ročník Mezinárodní vztahy, globální svět

Učivo	Očekávané výstupy	Mezipředmětové vztahy
-------	-------------------	-----------------------

	Žák:	Průřezová témata
Evropská integrace - podstata a význam; - evropský integrační proces; - historické ohlasy, - vývoj po druhé světové válce. Evropská unie - význam; - proces integrace; - orgány EU; - jednotná evropská měna, - společné politiky a instituce EU; - Česká republika v Evropské unii, - vzdělávací politika EU a její projekce do vzdělávacího systému v ČR. Mezinárodní spolupráce - důvody, význam a výhody, - významné mezinárodní organizace a společenství – RE, NATO, OSN, jejich účel a náplň činnosti, - další významné evropské instituce a organizace. Proces globalizace - příčiny, - projevy, - důsledky; - globální problémy.	- objasní důvody evropské integrace, posoudí její význam pro vývoj Evropy. - rozlišuje funkce orgánů EU a uvede příklady jejich činnosti, - posoudí vliv začlenění státu do Evropské unie na každodenní život občanů, uvede příklady, jak mohou fyzické a právnické osoby v rámci EU uplatňovat svá práva, - orientuje se v činnosti významných mezinárodních organizací a vysvětlí, jaký vliv má jejich činnost na chod světového společenství, zhodnotí význam zapojení ČR, - uvede příklady institucí, na něž se může obrátit v případě problémů při pobytu v zahraničí, - posoudí projevy globalizace, uvede příklady globálních problémů současnosti, analyzuje jejich příčiny a domýšlí jejich možné důsledky - určí, jak se promítají vývojové procesy současného světa do každodenního společenského života, do života každého člověka.	MV: DEJ, GEO PT: VMEGS: Globalizační a rozvojové procesy PT2.1 Globální problémy a jejich příčiny a důsledky PT2.2 Humanitární pomoc a mezinárodní spolupráce PT2.3 Žijeme v Evropě PT2.4 Vzdělávání v Evropě a ve světě – PT2.5 MKV Základní problémy sociokulturních rozdílů – PT3.1 Psychosociální aspekty interkulturality – PT3.2 Vztah k multilingvální situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí – PT3.3

Člověk jako jedinec – Psychologie

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Psychologie jako věda - podstata lidské psychiky – vědomí; psychické jevy, procesy, stavy a vlastnosti Psychologie osobnosti - osobnost člověka – charakteristika osobnosti, její typologie; Vývojová psychologie - vývoj a formování osobnosti v jednotlivých etapách lidského života; - změny v období adolescence – tělesné, duševní a společenské; hledání osobní identity, orientace na budoucnost, hledání partnera, prožívání	- objasní, proč a jak se lidé odlišují ve svých projevech chování, - uvede příklady faktorů, které ovlivňují prožívání, chování a činnost člověka - porovná osobnost v jednotlivých vývojových fázích života, - vymezí, co každá etapa přináší do lidského života nového a jaké životní úkoly před člověka staví - orientuje se ve své osobnosti, emocích a potřebách - vyloží, jak člověk vnímá, prožívá a poznává skutečnost, sebe i druhé lidi	MV: MV, ZDR, PSY PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti – PT1.1 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů – PT1.2 Morálka všedního dne – PT1.4

emočních stavů a hlubších citových vztahů - význam celoživotního učení a sebevýchovy psychologie v každodenním životě rozhodování o životních otázkách; - způsoby sebereflexe a kontroly emocí - modely vzájemného chování související s etickými a psychosociálními aspekty partnerského a sexuálního života – odpovědnost, sebeúcta, respekt, rozhodování Psychopatologie a psychohygiena - zásady duševní hygieny, náročné životní situace, - systém psychologického poradenství - psychohygiena předcházení stresům v mezilidských vztazích, zvládání stresových situací, efektivní komunikace, hledání pomoci - vliv životních a pracovních podmínek a životního stylu na zdraví v rodině, škole, obci - zátěžové situace, stres a způsoby jeho zvládání; důsledky stresu v oblasti fyzického, duševního a sociálního zdraví - skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání – šikana, brutalita, zanedbávané a týrané děti (CAN) - autodestruktivní závislosti a kriminalita související s těmito jevy – zdravotní a psychosociální rizika - sociální dovednosti potřebné při řešení problémů v nečekaných, složitých a krizových situacích - – duševní hygiena v dlouhodobých zátěžových a stresových situacích, rozhodování se v eticky problematických situacích	a co může jeho vnímání a poznávání ovlivňovat - porovnává různé metody učení a vyhodnocuje jejich účinnost pro své studium s ohledem na vlastní psychické předpoklady, - uplatňuje zásady duševní hygieny při práci a učení využívá získané poznatky při sebepoznávání, poznávání druhých lidí, volbě profesní orientace na příkladech - ilustruje vhodné způsoby vyrovnávání se s náročnými životními situacemi - zařazuje do denního režimu osvojené způsoby relaxace; v zátěžových situacích uplatňuje osvojené způsoby regenerace - projevuje odolnost vůči výzvám k sebepoškozujícímu chování a rizikovému životnímu stylu - rozhoduje podle osvojených modelů chování a konkrétní situace o způsobu jednání v situacích - vlastního nebo cizího ohrožení	
---	---	--

Člověk ve společnosti – Sociologie

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Společenská podstata člověka	- uplatňuje společensky vhodné způsoby	

- význam začlenění jedince do sociálních vazeb, - proces socializace; - mezilidská komunikace, - problémy v mezilidských vztazích Sociální struktura společnosti - sociální útvary, společenské instituce; - sociální nerovnost, sociální mobilita; jedinec ve skupině (vztahy, role, normy chování) Sociální fenomény a procesy - rodina, práce, masmédia, životní prostředí; - sociální deviace, sociální problémy (nezaměstnanost, kriminalita, extremismus) Vztahy mezi lidmi a formy soužití - vztahy v rodině, mezigenerační soužití, pomoc nemocným a handicapovaným lidem - partnerské vztahy, manželství, rodičovství, neúplná rodina; náhradní rodinná péče a její formy, ústavní péče - rizika spojená s volbou životního partnera, krizové situace v rodině - rozvoj sociálních dovedností pro život s druhými lidmi – otevřenost vůči druhým, vyjednávání, obhajování a prosazování vlastních názorů, odmítání nehumánních postojů - modely sociálního chování v intimních vztazích – otevřenost, tolerance, respektování druhého, empatie, trpělivost, odpovědnost; sebepoznání, sebeúcta	komunikace ve formálních i neformálních vztazích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší konstruktivním způsobem - respektuje kulturní odlišnosti a rozdíly v projevu příslušníků různých sociálních skupin - na příkladech doloží, k jakým důsledkům mohou vést předsudky - objasní, jaký význam má sociální kontrola ve skupině a ve větších sociálních celcích - posoudí úlohu sociálních změn v individuálním i společenském vývoji, - rozlišuje změny konstruktivní a destruktivní - objasní podstatu některých sociálních - problémů současnosti a popíše možné dopady sociálně-patologického chování na jedince a společnost - korektně a citlivě řeší problémy založené na mezilidských vztazích - posoudí hodnoty, které mladým lidem usnadňují vstup do samostatného života, partnerských vztahů, - manželství a rodičovství, a usiluje ve svém životě o jejich naplnění - projevuje etické a morální postoje k ochraně matky a dítěte	
--	---	--

3. ročník – Člověk a svět práce

Učivo	Očekávané výstupy	Mezipředmětové vztahy
Pracovní právo - právní podmínky vzniku, - změny a zániku pracovního poměru (pracovní smlouva, zkušební doba, výpověď, odstupné);	- uvede postup, jak uzavřít pracovní smlouvu a podat výpověď - rozumí svým pracovním právům a vyžaduje jejich respektování od ostatních,	MV: DEJ – vývoj právního systému v historických souvislostech PSY – psychologie osobnosti EKO – pracovní právní vztahy

- práva a povinnosti účastníků pracovněprávních vztahů (pracovní doba, pracovní neschopnost, mzda, minimální mzda, odměny), - odbory - zásady bezpečnosti práce, ekologická hlediska práce, pracovní úraz a odškodnění	respektuje své pracovní povinnosti - objasní funkci odborů - volí bezpečné pracovní postupy šetrné k životnímu prostředí, používá adekvátní pracovní pomůcky - chová se poučeně a adekvátně situaci v případě pracovního úrazu	PT: OSV Morálka všedního dne – PT1.4 Spolupráce a soutěž – PT1. VMEGS Globální problémy, jejich příčiny a důsledky – PT2.2 MKV Vztah k multilingvální situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí – PT3.3 MEV Uživatelé – PT5.3
Profesní volba - práce jako práce jako seberealizace, - hodnocení vlastních schopností, - vzdělávání a příprava na volbu profese (profesní a vzdělávací nabídka), přijímací pohovor a výběrové řízení (společenské jednání, komunikační dovednosti, asertivní jednání, empatie), pracovní úspěšnost a kariérní růst; - dobrovolnictví jako příležitost k rozvíjení pracovních zkušeností Mezinárodní trh práce - nabídka a poptávka po pracovních místech, - informační, poradenské a zprostředkovatelské služby, - pracovní trh v EU, - globalizace pracovního trhu, - profesní mobilita, - rekvalifikace, celoživotní vzdělávání Osobní management - plánování osobní práce, - time management, - zaměstnání a mezilidské vztahy, - zaměstnání a rodina, - workoholismus	- kriticky posoudí své zdravotní, osobnostní a kvalifikační předpoklady pro volbu dalšího studia a profesní orientace - - posuzuje profesní a vzdělávací nabídku vztahující se k jeho profesní volbě a kariéře - posoudí profesní poptávku na českém i evropském trhu práce a pružně na ni reaguje dalším vzděláváním - vyhotoví potřebnou dokumentaci pro přijímací řízení k dalšímu studiu i ve zvolené profesi - vhodně prezentuje vlastní osobu a práci, vhodně vystupuje při přijímacím pohovoru nebo konkurzu - reflektuje význam práce pro psychické zdraví člověka, vytvoří si vyvážený pracovní rozvrh s ohledem na své osobní vztahy	MV: EKO – trh práce, PSY – vývojová psychologie, psychologie osobnosti, BIO - PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti – PT1.1 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů – PT1.2 Sociální komunikace – PT1.3 Morálka všedního dne – PT1.4 Spolupráce a soutěž – PT1.5 VMEGS Globalizační a rozvojové procesy – PT2.1 Žijeme v Evropě – PT2.4 Vzdělávání v Evropě a ve světě – PT2.5 MKV Vztah k multilingvální situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí – PT3.3
Tržní ekonomika Základní ekonomické pojmy - typy ekonomik, - ekonomický cyklus, - tržní mechanismus, - nabídka, - poptávka, - tvorba ceny,	- vysvětlí na základě konkrétní, reálné a aktuální situace ve společnosti mechanismy fungování trhu - vysvětlí fungování nabídky a poptávky - stanoví cenu jako součet nákladů, zisku a DPH,	MV: EKO – trh, hospodářství, finance MAT – finanční matematika ICT – využití technologií

- globální ekonomické otázky Ekonomické subjekty - právní formy podnikání (živnost, typy obchodních společností, družstvo), - základní právní normy týkající se podnikání Marketing	- vysvětlí, jak se cena liší podle typu zákazníků, místa či období, - objasní důvody kolísání cen zboží či pracovní síly na trhu podle vývoje nabídky a poptávky - rozpozná běžné cenové triky (cena bez DPH aj.) a klamavé nabídky - rozlišuje a porovnává praktické využití jednotlivých forem podnikání, - posoudí, která forma podnikání je v konkrétní situaci nejvýhodnější - posoudí výhody a rizika podnikání v porovnání se zaměstnáním - uvede, jak postupovat při zakládání vlastní podnikatelské činnosti a jak požádat o živnostenské oprávnění - analyzuje skrytý obsah reklamy, kriticky posuzuje podíl marketingu na úspěchu výrobku na trhu	PT: OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů – PT1.2 Morálka všedního dne – PT1.4 VMEGS Globalizační a rozvojové procesy – PT2.1 Globální problémy, jejich příčiny a důsledky – PT2.2 MEV Mediální produkty a jejich významy – PT5.2 Uživatelé – PT5.3
Národní hospodářství a úloha státu v ekonomice Fiskální politika - státní rozpočet, - daňová soustava Monetární politika ČNB - inflace, - kurz měny, - zahraniční platební bilance, - HDP Sociální politika - důchodový systém, - systém sociálních dávek, - životní minimum, - nezaměstnanost, - státní politika zaměstnanosti	- objasní základní principy fungování systému příjmů a výdajů státu - rozlišuje základní typy daní, - rozlišuje, na které jeho činnosti se zdaňovací povinnost vztahuje - orientuje se v základních povinnostech občana vůči státu (daně, pojištění) - posoudí vliv nejdůležitějších ekonomických ukazatelů (inflace, úroveň HDP, míra nezaměstnanosti) na změny v životní úrovni občanů - vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na příjmy obyvatelstva, vklady a úvěry, dlouhodobé finanční plánování a uvede příklady, jak se důsledkům inflace bránit - rozumí pojmu životní minimum a dokáže si dohledat na jaké formy podpory má případně nárok - objasní funkci podpory v nezaměstnanosti, funkci úřadů práce a personálních agentur,	MV: EKO – trh, hospodářství, finance MAT – finanční matematika ICT – využití technologií PT: OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů – PT1.2 Morálka všedního dne – PT1.4 MEV Mediální produkty a jejich významy – PT5.2 Uživatelé – PT5.3

	- vyhledá informace o zaměstnání a rekvalifikaci v různých typech médií	
Finance Peníze - funkce peněz, - formy platebního styku v tuzemské i zahraniční měně, - cenné papíry, - akcie; - burza Hospodaření domácnosti - rozpočet domácnosti, - typy rozpočtu a jejich rozdíly, - tok peněz v domácnosti; - spotřební výdaje, - práva spotřebitele, - předpisy na ochranu spotřebitele Finanční produkty - způsoby využití přebytku finančních prostředků, - spořicí a investiční produkty, - další způsoby investování peněz; - řešení nedostatku finančních prostředků, - úvěrové produkty, - leasing; - úrokové sazby, - RPSN; - pojištění Bankovní soustava - ČNB a komerční banky, - specializované finanční instituce, - moderní formy bankovníctví	- používá nejběžnější platební nástroje, smění peníze za použití kursovního lístku uvede principy vývoje ceny akcií a možnosti forem investic do cenných papírů - rozliší pravidelné a nepravidelné příjmy a výdaje a na základě toho sestaví rozpočet domácnosti - navrhne, jak řešit schodkový rozpočet a jak naložit s přebytkovým rozpočtem domácnosti na příkladu - vysvětlí, jak uplatňovat práva spotřebitele (při nákupu zboží a služeb, včetně produktů finančního trhu) - navrhne způsoby, jak využít volné finanční prostředky (spoření, produkty se státním příspěvkem, cenné papíry, nemovitosti aj.), - vybere nejvýhodnější produkt pro investování volných finančních prostředků a vysvětlí proč - vybere nejvýhodnější úvěrový produkt s ohledem na své potřeby a zdůvodní svou volbu, - posoudí způsoby zajištění úvěru a vysvětlí, jak se vyvarovat předlužení - vysvětlí způsoby stanovení úrokových sazeb a rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN - vybere nejvýhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby objasní funkci ČNB a její vliv na činnost komerčních bank - využívá moderní formy bankovních služeb, včetně moderních informačních a telekomunikačních technologií, - ovládá způsoby bezhotovostního platebního styku	MV: EKO – trh, hospodářství, finance MAT – finanční matematika ICT – využití technologií PT: OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů – PT1.2 Morálka všedního dne – PT1.4 VMEGS Globalizační a rozvojové procesy – PT2.1 Globální problémy, jejich příčiny a důsledky – PT2.2 MEV Mediální produkty a jejich významy – PT5.2 Uživatelé – PT5.3

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Víra v lidském životě - podoby víry, - znaky náboženské víry; - náboženské systémy, - církve; sekty	- rozlišuje významné náboženské systémy, identifikuje projevy náboženské a jiné nesnášenlivosti a rozezná projevy sektářského myšlení	MV: GEO, DĚJ, ČJL,

4.ročník Filosofie

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Podstata filozofie - základní filozofické otázky, - vztah filozofie k mýtu, náboženství, vědě a umění Filozofie v dějinách - klíčové etapy a směry filozofického myšlení - filozofické disciplíny, - hlavní filozofické otázky a jejich možná řešení. - významní filozofové	- objasní podstatu filozofického tazání, porovná východiska filozofie, mýtu, náboženství, vědy a umění k uchopení skutečnosti a člověka, - uvede hlavní filozofické disciplíny, - charakterizuje hlavní přístupy k řešení základních filozofických problémů, - zhodnotí význam vědeckého poznání, techniky a nových technologií pro praktický život i možná rizika jejich zneužití, - uvede hlavní východiska a přístupy vědeckého poznání skutečnosti, - používá základní myšlenkové postupy k formulaci vědeckých hypotéz a navrhuje způsoby jejich verifikace, - eticky a věcně správně argumentuje v dialogu a diskusi, uvážlivě a kriticky přistupuje k argumentům druhých lidí, rozpozná nekorektní argumentaci a manipulativní strategie v mezilidské komunikaci, - rozliší hlavní filozofické směry, uvede jejich klíčové představitele a porovná řešení základních filozofických otázek v jednotlivých etapách vývoje filozofického myšlení	MV: DEJ, PSY, BIO, GEO PT: OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů – PT1.2 Morálka všedního dne – PT1.4 MKV Základní problémy sociokulturních rozdílů – PT3.1 Vztah k multilingvální situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí – PT3.3

Doporučení na exkurze či projekty

Psychologie – exkurze do centra duševního zdraví, linky důvěry

Sociologie – terénní výzkum – mini dotazníkové šetření na vybrané sociální téma (např. postoje ke klimatickým změnám)

Politologie – exkurze na radnici, účast na jednání zastupitelstva

Právo – návštěva soudu, advokátní kanceláře

Ekonomie – návštěva banky, podniku

Mezinárodní vztahy – simulace jednání OSN, EU, NATO

Filozofie – návštěva filozofické fakulty nebo setkání s Filozofie – návštěva/přednáška
 Etika – analýza morálních dilemat z každodenního života nebo médií
 Religionistika – návštěva kostela, synagogy, mešity nebo náboženské obce s výkladem

7.9. Dějepis

Ročník	I.	II.	III.	IV.	celkem
Počet týdenních hodin	2	2	2	2	8
Datum platnosti: od 1. 9. 2025, počínaje prvním ročníkem					

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Předmět **Dějepis** se řadí do okruhu společenských věd – úzce souvisí především se zeměpisem, občanskou výchovou, literaturou aj. Poznat minulost a seznámit žáky s kontinuálním vývojem lidské společnosti je hlavním cílem výuky tohoto předmětu. Historie je totiž stále přítomna v současnosti a spoluvytváří budoucnost. Základním znakem historického vývoje je jeho nerovnoměrnost v čase a prostoru (místě). Poznávání minulosti (naší i světové) vychází z historických fakt, jejich výběru a interpretace.

Časové a organizační vymezení

Světové, národní i regionální dějiny členíme na pět etap (tzv. periodizace): pravěk, starověk, středověk, novověk a dobu nejnovější. Tyto etapy vývoje lidstva jsou rozděleny do čtyř ročníků:

1. ročník: význam studia historie, pravěk, starověk a raný středověk;
2. ročník: vrcholní a pozdní středověk, počátky novověku;
3. ročník: novověk, dlouhé 19. století, krátké 20. století I (meziválečné období)
4. ročník: krátké 20. století II, soudobé dějiny.

Výchovně vzdělávací strategie

V předmětu používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení

kompetence k učení

Žák:

- používá vhodné literární a faktografické zdroje (atlasy, mapy, encyklopedie, historické dokumenty aj.), kriticky hodnotí historické prameny a porovnává informace z různých zdrojů;
- zpracovává projekty a referáty na historická témata, samostatně hledá a organizuje materiály, plánuje čas a postup práce;
- rozvíjí schopnost hloubkového čtení historických textů, rozpoznává klíčové události a termíny, interpretuje význam slov a souvislosti;
- uvědomuje si cíle svého učení v dějepis, chápe význam osvojovaných historických poznatků pro porozumění současnosti a svoji občanskou orientaci;
- analyzuje a srovnává současné a historické jevy, hledá paralely, klade si otázky „proč?“ a „jakým způsobem?“;
- aktivně reflektuje vlastní pracovní postupy a učební proces, identifikuje slabá místa a navrhuje způsoby zlepšení.

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- identifikuje historické problémy v učivu, objasňuje jejich jádro a rozkládá je na dílčí otázky;
- volí vhodné metody historického výzkumu (analýza pramenů, srovnávání, interpretace, chronologie) a aplikuje je systematicky;
- řeší úlohy formou didaktické analýzy, testuje různé přístupy k interpretaci faktů a hypotéz;
- využívá interdisciplinární poznatky (geografie, ekonomie, sociologie, umění) při vysvětlování historických jevů;
- kriticky hodnotí možné interpretace historických událostí, posuzuje silné a slabé stránky různých výkladů;
- formuluje a obhajuje vlastní závěry s oporou v pramenech, vyhledává argumenty i protinávozy.

Kompetence komunikativní

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své názory a interpretace v mluvené i písemné formě logicky, srozumitelně a věcně;
- používá odbornou terminologii historického výzkumu (pramen, periodizace, kontinuita, změna, příčina, důsledek apod.);
- prezentuje poznatky získané studiem písemností, výzkumem či digitálními zdroji pomocí moderních komunikačních nástrojů a technologií;
- účastní se diskuzí o historických tématech, argumentuje své stanovisko a naslouchá názorům druhých, respektuje různé výklady;
- využívá vizuální a grafické pomůcky (mapy, grafy, chronologie, infografiky) k podpoře svých argumentů a prezentací;
- srozumitelně předkládá výstupy práce před publikem (třída, školní akce) a reflektuje dotazy či námítky.

Kompetence sociální a personální

Žák:

- aktivně spolupracuje ve skupině při projektech a diskusích, asumuje různé role a přispívá k dosažení společného cíle;
- navrhuje a přijímá zpětnou vazbu od učitele i vrstevníků, zapojuje se do vzájemného hodnocení výkonů (ústních i písemných);
- konstruktivně přistupuje ke kritice, reflektuje vlastní chyby a upravuje postupy v další práci;
- uvědomuje si vlastní podíl na kolektivu, respektuje pravidla spolupráce a přispívá k udržování kolegiálních a tolerantních vztahů;
- rozvíjí sebedůvěru v historickou argumentaci a přemýšlí o svém osobním růstu v rámci historického vzdělávání.

Kompetence občanské

Žák:

- promýšlí vazby mezi historickými událostmi, právy, povinnostmi a odpovědností jednotlivců i společenství;
- konfrontuje teoretické poznatky s realitou prostřednictvím exkurzí na historicky významná místa, návštěv muzeí, archivů či besed s pamětníky a odborníky;
- účastní se diskuzí o společenských a kulturních otázkách s historickým podtextem, zaujímá postoje k hodnotám, toleranci, lidským právům;
- zvažuje, jak minulost ovlivňuje současné dění, a uvědomuje si roli historie ve formování identity a hodnot společnosti.

Kompetence k podnikavosti

Žák:

- aktivně se rozhoduje o dalším vzdělávání v humanitních oborech, volí kurzy, semináře či specializace směřující k jeho zájmům;
- uplatňuje vlastní iniciativu při historických projektech, výzkumech nebo tematických aktivitách;
- využívá příležitosti pro prohloubení znalostí (stáže, soutěže, archivy) a zvažuje vztah historických znalostí k budoucí profesní orientaci;
- chápe význam kulturního a historického povědomí pro rozvoj společenské angažovanosti i profesního uplatnění.

Kompetence digitální

Žák:

- vyhledává, hodnotí a porovnává digitální historické zdroje (digitalizované prameny, mapy, databáze, archivní fondy) a multimediální materiály;
- vytváří digitální výstupy jako časové osy, interaktivní mapy, infografiky a prezentace pomocí moderních nástrojů (GIS, webové mapy, grafické editory);
- využívá online archivy, digitální mapové portály a historické databáze k ověřování informací a doplňování kontextu;
- kriticky hodnotí digitální obsah z hlediska historické věrohodnosti, rozpoznává zkreslení či nepřesnosti;

- při publikaci digitálních výstupů dbá na přesné citace, dodržování autorských práv a uvádění zdrojů (licence, URL, prameny);
- spolupracuje v digitálním prostředí na školních a mezinárodních historických projektech, volí vhodné nástroje a formy prezentace;
- respektuje zásady etiky, bezpečnosti a netikety v online komunikaci historických výstupů a diskuzí.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

1. ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Úvod do studia historie - význam historického poznání pro současnost - práce historika, historické informace, jejich typy, účel a možnost využití	- charakterizuje smysl historického poznání a jeho povahu - rozlišuje různé zdroje historických informací, způsob jejich získávání a úskalí jejich interpretace - využívá PVH v badatelské práci i v rámci mezipředmětových vztahů	MV: CJL, CIJ – periodizace PT: MEV: Role médií v moderních dějinách PT5.5
Pravěk - doba kamenná (paleolit, mezolit, neolit, eneolit), bronzová a železná	- objasní ve shodě s aktuálními vědeckými poznatky materiální a duchovní život lidské společnosti v jednotlivých etapách pravěku, charakterizuje pojem archeologická kultura - vysvětlí zásadní zlom ve vývoji lidstva v důsledku cílevědomé zemědělské a řemeslné činnosti - zařadí časově a prostorově hlavní archeologické kultury pravěku	MV: GEO – zeměpisná poloha oblasti VYV – interpretace uměleckých děl BIO, GEO – změny podnebí a počasí PT: OSV Sociální komunikace – PT1.3 VMEGS Globalizační a rozvojové procesy – PT2.1
Starověk - staroorientální státy (Mezopotámie, Egypt, Indie a Čína) - antické Řecko (vč. Makedonie) - antický Řím - naše země a ostatní Evropa v době římské, civilizovanost a barbarství, limes romanus jako civilizační hranice	- zdůvodní civilizační přínos vybraných starověkých společenství, antiky a křesťanství jako základních fenoménů, z nichž vyrůstá evropská civilizace - objasní židovství (vazbu mezi židovstvím a křesťanstvím) a další neevropské náboženské a kulturní systémy - popíše určující procesy a události, uvede významné osobnosti starověkých dějin	MV: GEO – zeměpisná poloha oblasti (GEO) CJL, VYV – interpretace uměleckých děl, zejména antického umění PT: OSV Sociální komunikace – PT1.3 VMEGS Globalizační a rozvojové procesy – PT2.1
Středověk (raný) - utváření středověké Evropy (byzantsko-slovanská oblast, francká říše, oblast západní, střední a východní Evropy) - islám a arabská říše - křesťanství jako nové kulturní a společenské pojítko, vnitřní nejednota křesťanství	- objasní proces christianizace a její vliv na konstituování raně středověkých států v Evropě, vysvětlí podstatu vztahu mezi světskou a církevní mocí v západním i východním kulturním okruhu i projevy vlivu náboženství a církve ve středověké společnosti - vymezí specifika islámské oblasti	MV: - zeměpisná poloha oblasti (GEO) - náboženství, církve, tolerance (ZSV) - interpretace uměleckých děl předrománského a románského umění a literatury (VYV, CJL) PT: OSV

- venkov a zemědělství - vzdělanost a umění středověké společnosti (předrománské a románské umění)	- definuje proměny hospodářského a politického uspořádání středověké společnosti 5. - 11. století a jeho specifické projevy ve vybraných státních celcích - charakterizuje základní rysy vývoje na našem území	Sociální komunikace – PT1.3 VMEGS Globalizační a rozvojové procesy – PT2.1 Žijeme v Evropě – PT2.4
---	---	---

2. ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Středověk (vrcholný středověk, pozdní, krize středověku) - křesťanství, papežství a císařství, - křížové výpravy, - kacířství a husitství - mongolská a turecká expanze - kolonizace - rozvoj řemesel a obchodu, - urbanizace - vzdělanost a umění středověké společnosti (románské a gotické umění)	- vysvětlí podstatu vztahu mezi světskou a církevní mocí v západním i východním kulturním okruhu i projevy vlivu náboženství a církve ve středověké společnosti - definuje proměny hospodářského a politického uspořádání středověké společnosti 12. - 15. století a jeho specifické projevy ve vybraných státních celcích - charakterizuje základní rysy vývoje na našem území - vysvětlí důsledky tatarských a tureckých nájezdů zejména pro jižní a východní Evropu	MV: - zeměpisná poloha oblasti (GEO) - náboženství, církve, tolerance (ZSV) interpretace románského a gotického výtvarného umění a architektury (VYV), literární díla (CJL) PT: OSV Sociální komunikace – PT1.3 VMEGS Globalizační a rozvojové procesy – PT2.1 Žijeme v Evropě – PT2.4 MKV Psychosociální aspekty interkulturality – PT3.2
Novověk (počátky novověku - 16. století, 1. pol. 17. století), osvícenství - humanismus a renesance, - reformace - zámořské objevy - rivalita a kooperace evropských velmocí v raném novověku, třicetiletá válka - absolutismus a stavovství - barokní kultura, - politika a náboženství - osvícenství	- rozpozná nové filozofické a vědecké myšlenky, které byly zformulovány ve 14. století - 17. století, zhodnotí jejich praktické dopady - porozumí důsledkům zámořských objevů, jež vedly k podstatným hospodářským i mocensko-politickým změnám - popíše základní rysy reformace a protireformace, - vysvětlí důsledky pro další evropský i světový vývoj - vymezí základní znaky stavovství a absolutismu, uvede konkrétní projevy v jednotlivých zemích a příklady střetů - posoudí postavení českého státu uvnitř habsburského soustátí a analyzuje jeho vnitřní sociální, politické a kulturní poměry	MV: - zeměpisná poloha oblasti (GEO) - náboženství, církve, tolerance, multikulturalismus (ZSV) - interpretace renesančních a barokních uměleckých a literárních děl (VYV, CJL) PT OSV Spolupráce a soutěž – PT1.5 MKV: Základní problémy sociokulturních rozdílů PT3.1 Psychosociální aspekty interkulturality PT 3.2

3. ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
-------	---------------------------	---

Novověk (2. pol. 17. století - 19. století) Revoluce a idea svobody, dlouhé 19. století, krátké 20. století I (meziválečné období) - vznik USA - velké revoluce francouzská revoluce 1789–1799 - Evropa za napoleonských válek a po Vídeňském kongresu - rozvoj výroby a vědy, - proměna agrární společnosti ve společnost průmyslovou, - změny v sociální struktuře - utváření novodobých národních společností (české, slovenské, německé, italské), - emancipační hnutí sociálních skupin - Revoluční rok 1848 - předpoklady a projevy imperiální (mocenské a koloniální) politiky velmocí, - nástup Ruska jako evropské velmoci, USA, jejich vnitřní vývoj a mezinárodní postavení do 1. světové války - proměny životního stylu, vzdělanost a umění, belle époque přelomu 19. a 20. století - první světová válka, české země v době první světové války, 1. odboj - revoluce v Rusku, upevňování bolševické moci - versailleský systém a jeho vnitřní rozpory - vznik ČSR, ČSR v meziválečném období - Evropa a svět ve 20. a 30. letech, světová hospodářská krize ve světě i v ČSR, růst mezinárodního napětí a vznik válečných ohnisek - mnichovská krize a její důsledky - kultura 1. poloviny 20. století, nástup masové kultury, sport	- určí a zhodnotí hlavní myšlenky a principy osvícenství, rozpozná jejich uplatnění v revolucích 18. a 19. století - na konkrétních příkladech jednotlivých států demonstruje postupný rozklad, zánik a proměny dosavadních systémů přes úsilí mocenských struktur o jejich udržení - posoudí význam ústavy a novou organizaci státu, uvede základní typy parlamentních státních systémů - vysvětlí emancipační hnutí národů i jednotlivých společenských vrstev, vymezí místo utváření novodobého národa v tomto procesu včetně jeho specifických rysů - charakterizuje proces modernizace, vysvětlí průběh industrializace a její ekonomické, sociální a politické důsledky, rozpozná její ekologická rizika, určí základní příčiny asymetrického vývoje Evropy a světa v důsledku rozdílného tempa modernizace - vysvětlí expanzivní záměry velmocí v okrajových částech Evropy a v mimoevropském světě, jež byly příčinou četných střetů a konfliktů v daném období - uvede příčiny a projevy politického a mocenského obrazu světa, který byl určen vyčerpáním tradičních evropských velmocí, vzestupem USA a nastolením bolševické moci v Rusku - vymezí základní znaky hlavních totalitních ideologií a dovede je srovnat se zásadami demokracie, objasní příčiny a podstatu agresivní politiky a neschopnosti potenciálních obětí jí čelit - vysvětlí souvislosti mezi světovou hospodářskou krizí a vyhrocením politických problémů, které byly provázány radikalizací pravicových i levicových protidemokratických sil	MV: - zeměpisná poloha oblasti (GEO) - interpretace výtvarných uměleckých děl, architektury a literatury – zejména baroka, klasicismu a moderního umění 2. pol. 19. století – impresionismu (VYV) - technické a vědecké vynálezy (přírodní vědy) - absolutismus a parlamentarismus (ZSV) - kolonialismus (GEO, ZSV) PT VMEGS Globalizační a rozvojové procesy – PT2.1 Globální problémy, jejich příčiny a důsledky – PT2.2 Žijeme v Evropě – PT2.4 EVV Problematika vztahu organismu a prostředí – PT4.1 Člověk a životní prostředí – PT4.2
--	--	--

	- popíše a zhodnotí způsob života v moderní evropské společnosti, zhodnotí význam masové kultury	
--	--	--

4. ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Krátké 20. století II (druhá světová válka a její důsledky) - 2. světová válka (globální a hospodářský charakter války, věda a technika jako prostředky vedení války, holocaust), protektorát Čechy a Morava, 2. odboj - poválečné konference a uspořádání světa	- charakterizuje dvě světové války, dokumentuje sociální, hospodářské a politické důsledky - uvede příčiny a projevy politického a mocenského obrazu světa, který byl určen vyčerpáním tradičních evropských velmocí, dalším vzestupem USA a posílení SSSR a jeho vlivu po 2. sv. válce (důsledkem bylo vytvoření dvou bloků) - popíše a zhodnotí způsob života v moderní evropské společnosti, zhodnotí význam kultury, včetně rozvoje a posílení vlivu televize	MV: GEO – změny na mapě světa po 1. světové válce ČJL, VYV, HUV – interpretace uměleckých děl, architektury, literatury atd. PT: OSV Morálka všedního dne – PT1.4 VMEGS Globalizační a rozvojové procesy – PT2.1 Globální problémy, jejich příčiny a důsledky – PT2.2 Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce – PT2.3 Žijeme v Evropě – PT2.4 MKV Základní problémy sociokulturních rozdílů – PT3.1 Psychosociální aspekty interkulturality – PT3.2 Vztah k multilingvální situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí – PT3.3 MEV Účinky mediální produkce a vliv médií PT5.4
Krátké 20. století II (do roku 1989) a soudobé dějiny - Evropa a svět po válce (OSN, princip sociálního státu) - východní blok, jeho politický, hospodářský a sociální vývoj, SSSR jako světová velmoc, RVHP, Varšavská smlouva - euroatlantická spolupráce a vývoj demokracie, USA jako světová velmoc - životní podmínky na obou stranách „železné opony“ - konflikty na Blízkém východě, vznik státu Izrael - dekolonizace, „třetí svět“ a modernizační procesy v něm – ekonomické, demografické	- charakterizuje vznik, vývoj a rozpad bipolárního světa, jeho vojenská, politická a hospodářská seskupení, vzájemné vztahy a nejvýznamnější konflikty - vysvětlí základní problémy vnitřního vývoje zemí západního a východního bloku, zejména se zaměří na pochopení vnitřního vývoje a vzájemných vztahů supervelmocí USA a SSSR a na situaci ve střední Evropě a v naší zemi - porovná a vysvětlí způsob života a chování v nedemokratických společnostech a v demokraciích – popíše	MV: GEO – změny na mapě světa po 2. světové válce (GEO) CJL, VYV, HUV – interpretace výtvarných uměleckých děl, architektury a literatury, především tzv. socialistického realismu PT: OSV Morálka všedního dne – PT1.4 VMEGS Globalizační a rozvojové procesy – PT2.1 Globální problémy, jejich příčiny a důsledky – PT2.2

a politické postavení v globálním světě - pád komunistických režimů a jeho důsledky, - sjednocující se Evropa a její místo v globálním světě - globální problémy moderní společnosti	mechanismy a prostředky postupného sjednocování Evropy na demokratických principech, vysvětlí lidská práva v souvislosti s evropskou kulturní tradicí, zná základní instituce sjednocující se Evropy, jejich úlohu a fungování - objasní hlavní problémy specifické cesty vývoje významných post koloniálních rozvojových zemí, objasní význam islámské, židovské a některé další neevropské kultury v moderním světě - vymezí základní problémy soudobého světa a možnosti dalšího vývoje	Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce – PT2.3 Žijeme v Evropě – PT2.4 EVV Člověk a životní prostředí – PT4.2 MKV Základní problémy sociokulturních rozdílů – PT3.1 Psychosociální aspekty interkulturality – PT3.2 Vztah k multilingvální situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí – PT3.3 MEV Účinky mediální produkce a vliv médií PT5.4
--	--	---

7.10. Fyzika

Ročník	I.	II.	III.	IV.	celkem
Počet týdenních hodin	2	2	2	1	7
Datum platnosti: od 1. 9. 2025, počínaje prvním ročníkem					

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Fyzika realizuje obsah vzdělávacího oboru Fyzika ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda dle RVP G.

Vzdělávací obor Fyzika umožňuje žákům poznávání přírody jako systému, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikaci v praktickém životě. Předmět rozvíjí dovednosti žáků objektivně a spolehlivě pozorovat, měřit, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat. Osvojením si základních fyzikálních pojmů, veličin a zákonitostí vede žáky k porozumění fyzikálním jevům a procesům vyskytujících se v přírodě, běžném životě i v technické či technologické praxi. Předmět Fyzika seznamuje žáky s možnostmi a perspektivami moderních technologií, učí žáky chápat příčiny fyzikálních dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je, popř. ovlivňovat, a to hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů. Výuka reflektuje environmentální souvislosti fyzikálních jevů a technologií – zejména problematiku energetických zdrojů (fosilní, jaderné, obnovitelné), dopady jejich využívání na životní prostředí a otázky udržitelnosti (např. elektromobilita, klimatické změny).

Časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Fyzika je realizován v časovém rozsahu dle výše uvedené časové dotace, hodiny nejsou děleny. Ve 4. ročníku si žáci mohou znalosti rozšířit v rámci Semináře z fyziky s dotací 2 hodiny za týden.

Vyučovací předmět Fyzika je vyučován v klasické učebně, případně podle možností v učebně fyziky, praktická a laboratorní cvičení jsou podle možností v laboratoři fyziky. Výuka je doplněna Planetárium, technické muzeum apod. Součástí výuky je využívání digitálních technologií – zejména při zpracování a analýze dat z měření, tvorbě grafů a modelů, simulacích fyzikálních jevů (např. prostřednictvím softwaru typu PhET), a při prezentaci výsledků práce.

Výuka směřuje:

- k podchycení a rozvíjení zájmu o poznávání základních fyzikálních pojmů a zákonitostí prostřednictvím využívání jednoduchých fyzikálních pokusů,
- k řešení problémů a zdůvodňování správného jednání v praktických situacích,

- k vytváření potřeb objevovat a vysvětlovat fyzikální jevy, zdůvodňovat vyvozené závěry a získané poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů,
- k získávání a upevňování dovedností pracovat podle pravidel bezpečné práce při provádění fyzikálních pozorování, měření a experimentů.

Výchovně vzdělávací strategie:

V předmětu Fyzika využíváme pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí zejména tyto postupy:

- důraz na aplikace, deduktivní a induktivní postupy, které vedou tak žáky k propojení mechanicky zvládnutých poznatků a postupů s postupy pro objevování nových cest,
- důraz na věcně přesné formulace a logickou strukturu argumentací,
- vedení žáků k rozborům, hledání možností a k prezentacím vlastních postupů a výsledků práce,
- důraz na správnost formulací, logickou strukturu a posloupnost argumentací jak v písemném, tak v mluveném projevu,
- důraz na respekt k práci druhého,
- podpora účasti žáků v soutěžích.

V předmětu používáme tyto postupy k utváření a rozvíjení klíčové

Kompetence k učení

Žák:

- své učení a pracovní činnost si plánuje a organizuje, využívá je jako prostředku pro seberealizaci a osobní rozvoj;
- efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací, hledá a rozvíjí účinné postupy ve svém učení, reflektuje proces vlastního učení a myšlení;
- kriticky přistupuje ke zdrojům informací, informace tvořivě zpracovává a využívá při studiu a praxi;
- kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů učení a práce, přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci.

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- rozpozná problém, objasní jeho podstatu, rozčlení ho na části;
- vytváří hypotézy, navrhuje postupné kroky, zvažuje využití různých postupů při řešení problému nebo ověřování hypotézy;
- uplatňuje při řešení problémů vhodné metody a dříve získané vědomosti a dovednosti, kromě analytického a kritického myšlení využívá i myšlení tvořivé s použitím představivosti a intuice;
- kriticky interpretuje získané poznatky a zjištění a ověřuje je, pro svá tvrzení nachází argumenty a důkazy, formuluje a obhájí podložené závěry;
- je otevřený k využití různých postupů při řešení problémů, nahlíží problém z různých stran;
- zvažuje možné klady a zápory jednotlivých variant řešení, včetně posouzení jejich rizik a důsledků.

Kompetence komunikativní

Žák:

- s ohledem na situaci a účastníky komunikace efektivně využívá dostupné prostředky komunikace, verbální i neverbální, včetně symbolických a grafických vyjádření informací různého typu;
- používá s porozuměním odborný jazyk a symbolická a grafická vyjádření informací různého typu;
- efektivně využívá moderní informační technologie;
- vyjadřuje se v mluvených i psaných projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně tomu, komu, co a jak chce sdělit, s jakým záměrem a v jaké situaci komunikuje; je citlivý k míře zkušeností a znalostí a k možným pocitům partnerů v komunikaci;
- prezentuje vhodným způsobem svou práci i sám sebe před známým i neznámým publikem;
- rozumí sdělením různého typu v různých komunikačních situacích, správně interpretuje přijímaná sdělení a věcně argumentuje; v nejasných nebo sporných komunikačních situacích pomáhá dosáhnout porozumění.

Kompetence sociální a personální

Žák:

- posuzuje reálně své fyzické a duševní možnosti, je schopen sebereflexe;
- stanovuje si cíle a priority s ohledem na osobní schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky;

- odhaduje důsledky vlastního jednání a chování v nejrůznějších situacích, své jednání a chování podle toho koriguje;
- přizpůsobuje se měnícím se životním a pracovním podmínkám a podle svých schopností a možností je aktivně a tvořivě ovlivňuje;
- aktivně spolupracuje při stanovování a dosahování společných cílů;
- přispívá k vytváření a udržování hodnotných mezilidských vztahů založených na vzájemné úctě, toleranci a empatii;
- rozhoduje se na základě vlastního úsudku, odolává společenským i mediálním tlakům.

Kompetence občanské

Žák:

- informovaně zvažuje vztahy mezi vlastními zájmy osobními, zájmy širší skupiny, do níž patří, a zájmy veřejnými, rozhoduje se a jedná vyváženě;
- respektuje různorodost hodnot, názorů, postojů a schopností ostatních lidí;
- rozšiřuje své poznání a chápání kulturních a duchovních hodnot, spoluvytváří je a chrání;
- promýšlí souvislosti mezi vlastními právy, povinnostmi a zodpovědností; k plnění svých povinností přistupuje zodpovědně a tvořivě, hájí svá práva i práva jiných, vystupuje proti jejich potlačování a spoluvytváří podmínky pro jejich naplňování;
- chová se informovaně a zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví, poskytne ostatním pomoc;
- posuzuje události a vývoj veřejného života, sleduje, co se děje v jeho bydlišti a okolí, zaujímá a obhájí informovaná stanoviska a jedná k obecnému prospěchu podle nejlepšího svědomí.

Kompetence k podnikavosti

Žák:

- cílevědomě, zodpovědně a s ohledem na své potřeby, osobní předpoklady a možnosti se rozhoduje o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření;
- rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál, rozpoznává a využívá příležitosti pro rozvoj v osobním a profesním životě;
- uplatňuje proaktivní přístup, vlastní iniciativu a tvořivost, vítá a podporuje inovace;
- získává a kriticky vyhodnocuje informace o vzdělávacích a pracovních příležitostech, využívá dostupné zdroje a informace při plánování a realizaci aktivit;
- usiluje o dosažení stanovených cílů, průběžně reviduje a kriticky hodnotí dosažené výsledky, koriguje další činnost s ohledem na stanovený cíl; dokončuje zahájené aktivity, motivuje se k dosahování úspěchu;
- posuzuje a kriticky hodnotí rizika související s rozhodováním v reálných životních situacích a v případě nezbytnosti je připraven tato rizika nést;
- chápe podstatu a principy podnikání, zvažuje jeho možná rizika, vyhledává a kriticky posuzuje příležitosti k uskutečnění podnikatelského záměru s ohledem na své předpoklady, realitu tržního prostředí a další faktory.

Kompetence digitální

Žák:

- ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb a využívá je při školní práci i při zapojení do veřejného života;
- přizpůsobuje využívání digitálních technologií dostupným možnostem a vlastním potřebám;
- získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech;
- volí efektivní postupy, strategie a způsoby odpovídající konkrétní situaci a účelu;
- vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků;
- navrhuje prostřednictvím digitálních technologií řešení pro zlepšení postupů či technologií a dokáže poradit s technickými problémy.

Do předmětu jsou integrována zejména tato průřezová témata a jejich tematické okruhy:

- průřezové téma **Osobnostní a sociální výchova**, tematické okruhy
 - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
 - Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
 - Sociální komunikace
 - Spolupráce a soutěž

- průřezové téma **Mediální výchova**, tematické okruhy
 - Účinky mediální produkce a vliv médií
- průřezové téma **Environmentální výchova**, tematický okruh
 - Člověk a životní prostředí

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

1.ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Fyzikální veličiny a jednotky - Soustava fyzikálních veličin a jednotek – Mezinárodní soustava jednotek (SI) - absolutní a relativní odchylka měření	- měří vybrané fyzikální veličiny vhodnými metodami, - zpracuje a vyhodnotí výsledky měření rozliší skalární veličiny od vektorových a využívá je při řešení fyzikálních problémů a úloh	MV: MAT, CHE, BIO, INF PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti PT1.2 Morálka všedního dne PT1.4 MV Mediální produkty a jejich významy PT5.2 EVV Životní prostředí ČR PT4.3
POHYB TĚLES A JEJICH VZÁJEMNÉ PŮSOBNÍ Kinematika pohybu - Vztažná soustava; - poloha a změna polohy tělesa, jeho rychlost a zrychlení Dynamika pohybu - hmotnost a síla; - první, druhý a třetí pohybový zákon, - inerciální soustava; - hybnost tělesa; - tlaková síla, tlak; - třecí síla; - síla pružnosti; - gravitační a tíhová síla; - gravitační pole; - moment síly; - práce, výkon; - souvislost změny mechanické energie s prací; - zákony zachování hmotnosti, hybnosti a energie Mechanické kmitání a vlnění - kmitání mechanického oscilátoru, jeho perioda a frekvence;	- užívá základní kinematické vztahy při řešení problémů a úloh o pohybech rovnoměrných a rovnoměrně zrychlených/zpomalených - určí v konkrétních situacích síly a jejich momenty působící na těleso a určí výslednici sil - využívá (Newtonovy) pohybové zákony k předvídání pohybu těles - využívá zákony zachování některých důležitých fyzikálních veličin při řešení problémů a úloh - objasní procesy vzniku, šíření, odrazu a interference mechanického vlnění	MV: MAT, ICT, CHE, BIO, GEO PT: MV Uživatelé PT5.3 OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT1.2 EVV Člověk a životní prostředí PT4.2 MV Uživatelé PT5.3 OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT1.2 EVV Člověk a životní prostředí PT4.2 Problematika vztahu organismu a prostředí PT4.1

- postupné vlnění, stojaté vlnění, vlnová délka a rychlost vlnění; - zvuk, jeho hlasitost a intenzita		
--	--	--

2.ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
STAVBA A VLASTNOSTI LÁTEK Kinetická teorie látek - charakter pohybu a vzájemných interakcí částic v látkách různých skupenství Termodynamika - termodynamická teplota; - vnitřní energie a její změna, teplo; - první a druhý termodynamický zákon; - měrná tepelná kapacita; - různé způsoby přenosu vnitřní energie v rozličných systémech Vlastnosti látek - normálové napětí, Hookův zákon; - povrchové napětí kapaliny, kapilární jevy; - součinitel teplotní roztažnosti pevných látek a kapalin; - skupenské a měrné skupenské teplo	- objasní souvislost mezi vlastnostmi látek různých skupenství a jejich vnitřní strukturou - aplikuje s porozuměním termodynamické zákony při řešení konkrétních fyzikálních úloh - využívá stavovou rovnici ideálního plynu stálé hmotnosti při předvídání stavových změn plynu - analyzuje vznik a průběh procesu pružné deformace pevných těles - porovná zákonitosti teplotní roztažnosti pevných těles a kapalin a využívá je k řešení praktických problémů	MV: MAT, CHE PT: OSV Spolupráce a soutěž PT1.5 Média a mediální produkce PT5.1 EVV Životní prostředí ČR PT4.3
ELEKTROMAGNETICKÉ JEVY, SVĚTLO Elektrický náboj a elektrické pole - elektrický náboj a jeho zachování; - intenzita elektrického pole, - elektrické napětí; - kondenzátor	- popíše vlastnosti elektricky nabitých těles - chápe elektrické pole jako zprostředkovatele - interakce - řeší úlohy na výpočet síly z Coulombova zákona - popíše elektrické pole pomocí veličin E, U - zeledtrizuje těleso elektrostatickou indukcí - řeší úlohy na výpočet kapacity deskového kondenzátoru a na jednoduchá zapojení s kondenzátory	MV: MAT, CHE

3.ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
-------	---------------------------	---

ELEKTROMAGNETICKÉ JEVY, SVĚTLO Elektrický proud v látkách - proud jako veličina; - Ohmův zákon pro část obvodu i uzavřený obvod; - elektrický odpor; - elektrická energie a výkon stejnosměrného proudu; - polovodičová dioda Magnetické pole – - pole magnetů a vodičů s proudem, - magnetická indukce; - indukované napětí střídavý proud – harmonické střídavé napětí a proud, jejich frekvence; - výkon střídavého proudu; - generátor střídavého proudu; - elektromotor; - transformátor Elektromagnetické záření - elektromagnetická vlna; - spektrum elektromagnetického záření Vlnové vlastnosti světla - šíření a rychlost světla v různých prostředích; - stálost rychlosti světla v inerciálních soustavách a některé důsledky této zákonitosti; - zákony odrazu a lomu světla, - index lomu; - optické spektrum; - interference světla Optické zobrazování - zobrazení odrazem na rovinném a kulovém zrcadle; - zobrazení lomem na tenkých čočkách; - zorný úhel; - oko jako optický systém; lupa	- porovná účinky elektrického pole na vodič a izolant - využívá Ohmův zákon při řešení praktických problémů - aplikuje poznatky o mechanismech vedení elektrického proudu v kovech, polovodičích, kapalinách a plynech při analýze chování těles z těchto látek v elektrických obvodech - využívá zákon elektromagnetické indukce k řešení problémů a k objasnění funkce elektrických zařízení - porovná šíření různých druhů elektromagnetického vlnění v rozličných prostředích - využívá zákony šíření světla v prostředí k určování vlastností zobrazení předmětů jednoduchými optickými systémy	MV: MAT, CHE PT: OSV Morálka všedního dne PT1.4 Problematika vztahu organismu a prostředí PT4.1 Média a mediální produkce PT5.1 EVV Životní prostředí ČR PT4.3 OSV Spolupráce a soutěž PT1.5
--	---	--

4.ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Speciální teorie relativity - základní principy speciální teorie relativity,	- uvede příklady platnosti principu relativity - interpretuje princip stálé rychlosti světla	MV: MAT

	- aplikuje vztahy pro rychlost, délku, hmotnost, energii	
MIKROSVĚT Kvanta a vlny - foton a jeho energie; - korpuskulárně vlnová povaha záření a mikročástic Atomy - kvantování energie elektronů v atomu; - spontánní a stimulovaná emise, laser; - jaderná energie; - syntéza a štěpení jader atomů; - řetězová reakce, jaderný reaktor	- využívá poznatky o kvantování energie záření a mikročástic k řešení fyzikálních problémů - posoudí jadernou přeměnu z hlediska vstupních a výstupních částic i energetické bilance - využívá zákon radioaktivní přeměny k předvídání chování radioaktivních látek - navrhne možné způsoby ochrany člověka před nebezpečnými druhy záření	MV: MAT, CHE PT: VMEGS Globalizační a rozvojové procesy PT2.1 EVV Životní prostředí ČR PT4.3

7.11. Chemie

Ročník	I.	II.	III.	IV.	celkem
Počet týdenních hodin	2	2	2	1	8

Datum platnosti: od 1. 9. 2025, počínaje prvním ročníkem

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení:

Vyučovací předmět chemie se realizuje obsah vzdělávacího oboru Chemie RVP G. Předmět je vyučován ve všech ročnících čtyřletého studia. Součástí jsou tematické okruhy průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova.

Výuka chemie klade důraz zejména na poznávání základních přírodovědných poznatků, dále na poznávání důležitosti udržování přírodní rovnováhy a v neposlední řadě na uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Výuka chemie také významně přispívá k získávání a upevňování znalostí a dovedností odpovědně pracovat podle pravidel bezpečné práce, a to jak při pracovních, tak soukromých aktivitách. Významně se také podílí na utváření správných postojů žáků vůči prostředí, jež je obklopuje.

Žáci se seznamují na vyšší úrovni se základy obecné, anorganické a organické chemie, biochemie, makromolekulární chemie a chemie syntetických látek. Po zvládnutí této poznatkové soustavy budou žáci vybaveni klíčovými kompetencemi a všeobecným rozhledem středoškolsky vzdělaného člověka, který bude připraven pro vysokoškolské studium či jinou formu terciárního vzdělávání.

Ve vzdělávání na vyšším stupni čtyřletého gymnázia jde o další rozvíjení klíčových kompetencí, které žáci získali v základním vzdělávání. Tvorba a rozvoj klíčových kompetencí vedou žáky k formulaci přírodovědného problému, k hledání odpovědi a řešení, k provádění pozorování, měření a experimentů, ke zpracování a interpretaci získaných dat, k předvídání průběhu studovaných procesů a možných dopadů praktických aktivit lidí na zdraví a životní prostředí. Předmět zároveň přispívá k profilaci absolventa gymnázia: podporuje jeho přípravu na vysokoškolské i jiné formy terciárního vzdělávání a zároveň rozvíjí kompetence potřebné pro každodenní občanský život a celoživotní učení.

Výuka chemie cíleně rozvíjí digitální kompetence žáků – pracují s online periodickými tabulkami, chemickými databázemi a simulačními programy, využívají digitální nástroje pro záznam a vyhodnocování výsledků laboratorních prací.

Obsah předmětu úzce navazuje na poznatky fyziky, biologie a matematiky a umožňuje jejich propojení při řešení komplexních přírodovědných problémů.

Časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět chemie se realizuje obsah vzdělávacího oboru Chemie RVP G. Časová dotace je stanovena v souladu s rámcovým učebním plánem vzdělávací oblasti Člověk a příroda dle RVP G a plně pokrývá požadovaný minimální rozsah. Předmět je vyučován ve všech ročnících čtyřletého studia. Ve 4. ročníku na předmět navazuje volitelný Seminář z chemie.

Ve výuce chemie se preferuje vedle výkladu a frontálního procvičování učiva i individuální přístup k žákům. Ten se realizuje především formou zadávání různě obtížných učebních úloh. Formy výuky:

- frontální výuka
- metoda týmové práce
- skupinová práce
- dialogové slovní metody
- metoda pozorování
- užití informačních technologií
- použití didaktických pomůcek jako nástěnné obrazy, dataprojektor, modely a další didaktické technik

V hodinách jsou hojně využívány referáty žáků k dané problematice, kde se žáci učí porozumět odborné terminologii, diskutují nad tématy a učí se naaplikovat a využít získané informace v běžném životě. Do výuky jsou průběžně zařazována i praktická cvičení.

Vyučovací předmět chemie je vyučován v klasické učebně, případně podle možností v učebně chemie, praktická a laboratorní cvičení jsou v laboratoři chemie. Významnou součástí organizace výuky jsou systematicky zařazovaná laboratorní práce. Laboratorní cvičení rozvíjejí experimentální dovednosti, badatelské postupy a podporují bezpečné chování v praktických situacích. Při těchto činnostech žáci využívají digitální technologie k měření, záznamu a vyhodnocování výsledků. Výuka je doplněna exkurzemi – např. IQ Landia Liberec, čistička odpadních vod. Žáci jsou motivováni k zapojení do chemických soutěží a projektů (např. Chemická olympiáda aj.), které podporují jejich zájem o obor a prohlubují dovednosti získané v rámci výuky.

Metody a formy práce

Výuka chemie využívá širokou škálu metod a forem práce, které rozvíjejí znalosti, dovednosti i postoje žáků. Základní metody zahrnují výklad, řízený rozhovor a práci s textem, dále skupinovou a týmovou spolupráci, projektovou výuku a diskusi.

Nedílnou součástí jsou badatelsky orientované činnosti a laboratorní práce, při nichž si žáci osvojí praktické dovednosti, rozvíjejí kritické myšlení a učí se bezpečně manipulovat s chemikáliemi a laboratorním vybavením. Do výuky jsou začleněny digitální simulace a interaktivní databáze, které podporují vizualizaci abstraktních pojmů (např. stavba atomu, uspořádání prvků v periodické soustavě) a umožňují žákům pracovat s aktuálními chemickými informacemi.

Žáci se učí využívat digitální technologie při měření, záznamu a vyhodnocování experimentálních dat a prezentaci výsledků. Součástí výuky jsou rovněž exkurze do odborných institucí a podniků, účast v chemických soutěžích a zapojení do projektových a popularizačních aktivit, které podporují propojení školního učení s praxí a rozvíjejí zájem o obor.

Výchovně vzdělávací strategie

V předmětu chemie používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčové

Kompetence k učení

Žák:

- své učení a pracovní činnost si plánuje a organizuje, využívá je jako prostředku pro seberealizaci a osobní rozvoj;
- efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací, hledá a rozvíjí účinné postupy ve svém učení, reflektuje proces vlastního učení a myšlení;
- kriticky přistupuje ke zdrojům informací, informace tvořivě zpracovává a využívá při studiu a praxi;
- kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů učení a práce, přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci;

- při řešení úloh a projektů v chemii využívá digitální zdroje a simulační programy, posuzuje jejich spolehlivost a správně cituje použité zdroje.

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- rozpozná problém, objasní jeho podstatu, rozčlení ho na části;
- vytváří hypotézy, navrhuje postupné kroky, zvažuje využití různých postupů při řešení problému nebo ověřování hypotézy;
- uplatňuje při řešení problémů vhodné metody a dříve získané vědomosti a dovednosti, kromě analytického a kritického myšlení využívá i myšlení tvořivé s použitím představivosti a intuice;
- kriticky interpretuje získané poznatky a zjištění a ověřuje je, pro svá tvrzení nachází argumenty a důkazy, formuluje a obhajuje podložené závěry;
- je otevřený k využití různých postupů při řešení problémů, nahlíží problém z různých stran;
- zvažuje možné klady a zápory jednotlivých variant řešení, včetně posouzení jejich rizik a důsledků;
- aktivně se zapojuje do badatelsky orientovaných činností, samostatně plánuje a vyhodnocuje experimenty a reflektuje jejich možné aplikace v reálném životě;
- využívá moderní prezentační nástroje a digitální platformy k efektivnímu sdílení výsledků práce, komunikuje odborné závěry i široké veřejnosti srozumitelným způsobem.

Kompetence komunikativní

Žák:

- s ohledem na situaci a účastníky komunikace efektivně využívá dostupné prostředky komunikace, verbální i neverbální, včetně symbolických a grafických vyjádření informací různého typu;
- používá s porozuměním odborný jazyk a symbolická a grafická vyjádření informací různého typu;
- efektivně využívá moderní informační technologie;
- vyjadřuje se v mluvených i psaných projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně tomu, komu, co a jak chce sdělit, s jakým záměrem a v jaké situaci komunikuje; je citlivý k míře zkušeností a znalostí a k možným pocitům partnerů v komunikaci;
- prezentuje vhodným způsobem svou práci i sám sebe před známým i neznámým publikem;
- rozumí sdělením různého typu v různých komunikačních situacích, správně interpretuje přijímaná sdělení a věcně argumentuje; v nejasných nebo sporných komunikačních situacích pomáhá dosáhnout porozumění.

Kompetence sociální a personální

Žák:

- posuzuje reálně své fyzické a duševní možnosti, je schopen sebereflexe;
- stanovuje si cíle a priority s ohledem na osobní schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky;
- odhaduje důsledky vlastního jednání a chování v nejrůznějších situacích, své jednání a chování podle toho koriguje;
- přizpůsobuje se měnícím se životním a pracovním podmínkám a podle svých schopností a možností je aktivně a tvořivě ovlivňuje;
- aktivně spolupracuje při stanovování a dosahování společných cílů;
- přispívá k vytváření a udržování hodnotných mezilidských vztahů založených na vzájemné úctě, toleranci a empatii;
- projevuje zodpovědný vztah k vlastnímu zdraví a ke zdraví druhých;
- rozhoduje se na základě vlastního úsudku, odolává společenským i mediálním tlakům;
- v rámci týmových laboratorních úloh přijímá různé role v týmu, respektuje pravidla bezpečné práce a sdílí zodpovědnost za dosažené výsledky.

Kompetence občanské

Žák:

- informovaně zvažuje vztahy mezi vlastními zájmy osobními, zájmy širší skupiny, do níž patří, a zájmy veřejnými, rozhoduje se a jedná vyváženě;
- o chodu společnosti a civilizace uvažuje z hlediska udržitelnosti života, rozhoduje se a jedná tak, aby neohrožoval a nepoškozoval přírodu, životní prostředí ani kulturu;
- respektuje různorodost hodnot, názorů, postojů a schopností ostatních lidí;
- chová se informovaně a zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví, poskytne ostatním pomoc;

- posuzuje události a vývoj veřejného života, sleduje, co se děje v jeho bydlišti a okolí, zaujímá a obhájí informovaná stanoviska a jedná k obecnému prospěchu podle nejlepšího svědomí;
- aktivně hledá a navrhuje způsoby, jak může chemie přispívat k řešení environmentálních problémů a k udržitelnému rozvoji společnosti.

Kompetence k podnikavosti

Žák:

- cílevědomě, zodpovědně a s ohledem na své potřeby, osobní předpoklady a možnosti se rozhoduje o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření;
- rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál, rozpoznává a využívá příležitosti pro rozvoj v osobním a profesním životě;
- uplatňuje proaktivní přístup, vlastní iniciativu a tvořivost, vítá a podporuje inovace;
- usiluje o dosažení stanovených cílů, průběžně reviduje a kriticky hodnotí dosažené výsledky, koriguje další činnost s ohledem na stanovený cíl; dokončuje zahájené aktivity, motivuje se k dosahování úspěchu;
- posuzuje a kriticky hodnotí rizika související s rozhodováním v reálných životních situacích a v případě nezbytnosti je připraven tato rizika nést;
- kriticky hodnotí ekonomické a ekologické aspekty chemických výrobních procesů;
- seznamuje se s aktuálními trendy v chemickém průmyslu, biotechnologiích a materiálových vědách a reflektuje jejich možné dopady na budoucí profesní příležitosti.

Kompetence digitální

Žák:

- využívá digitální technologie k vyhledávání, zpracování a modelování chemických informací;
- pracuje s chemickými databázemi, online periodickými tabulkami a simulačními programy;
- zaznamenává a vyhodnocuje výsledky pokusů pomocí digitálních nástrojů;
- vytváří digitální protokoly, grafy a prezentace;
- kriticky hodnotí informace o chemických látkách z online zdrojů a dbá na bezpečnost a ochranu dat při práci v laboratorním i digitálním prostředí;
- využívá simulační programy pro modelování reakcí s důrazem na etiku a bezpečnost;
- chrání svá data a výsledky práce v digitálním prostředí, respektuje autorská práva a uplatňuje etické zásady při využívání digitálních nástrojů a umělé inteligence.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Orientační přehled členění učiva podle ročníků

1. ročník

- Obecná chemie: látky, směsi, základní veličiny a výpočty, periodická soustava, chemická vazba, tepelné změny a reakce.
- Základy anorganické chemie: vodík, kyslík, vzácné plyny.
- Základy laboratorních dovedností, bezpečnost práce.

2. ročník

- Anorganická chemie: prvky a jejich sloučeniny (s-, p-, d- a f-prvky), významné sloučeniny a jejich dopady na životní prostředí.
- Úvod do organické chemie: struktura, vazby, názvosloví, izomerie.
- Laboratorní práce: základní analytické metody, titrace, práce s indikátory.

3. ročník

- Organická chemie: uhlovodíky a jejich deriváty, heterocyklické sloučeniny.
- Makromolekulární chemie: syntetické polymery, plasty, vlákna, recyklace.
- Laboratorní práce: příprava a identifikace organických látek, práce s aparaturami, digitální protokoly.

4. ročník

- Biochemie: bílkoviny, sacharidy, lipidy, enzymy, nukleové kyseliny, vitamíny, hormony.
- Aplikovaná chemie: chemie v životním prostředí, průmyslové procesy, zdravotní aspekty chemických látek.
- Laboratorní práce: experimenty z biochemie, prezentace výsledků formou plakátů a digitálních prezentací.

1. ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
OBECNÁ CHEMIE Soustavy látek a jejich složení - Atom, molekula, ion - Disciplíny chemie - Historie - Látka a pole - Vlastnosti látek - Dělení látek - Druhy soustav - Směs homogenní a heterogenní - Roztoky - Způsoby oddělování složek směsí	- Využívá odbornou terminologii při popisu chemických dějů - Zná historické souvislosti chemických objevů od alchymie až po moderní chemii - Rozliší směs homogenní a heterogenní - Vymezí pojem atom, molekula a ion - Popíše postup dělení směsí – filtrací, sedimentací, krystalizací, sublimací a destilací	MV: FYZ, BIO, DEJ, ZSV PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti PT1.1 EVV Člověk a životní prostředí PT4.2 Životní prostředí ČR PT4.3 VMEGS Žijeme v Evropě PT2.4
Stavba atomu - Složení atomu - Atomové jádro a obal - Modely atom - Orbital - Valenční orbitály a valenční elektrony - Kvantová čísla - Nuklid, izotop, prvek - Radioaktivita - Jaderné záření - digitální vizualizace atomových modelů a elektronové konfigurace (online aplikace, simulační programy)	- Popíše složení atomu - Určí rozdíl mezi nuklidem, izotopem a prvkem - vymezí pojem atomový orbital - Popíše podle modelu nebo schématu prostorové tvary atomových orbitalů - Charakterizuje základní modely atomů - Definuje pojem radioaktivita - Pojmenuje druhy radioaktivního záření - Vysvětlí zásady ochrany životního prostředí a zdraví člověka před účinky jaderného záření	MV: FYZ, BIO, DEJ, ZSV PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti PT1.1 EVV Člověk a životní prostředí PT4.2 Životní prostředí ČR PT4.3 VMEGS Žijeme v Evropě PT2.4
Základy názvosloví anorganických sloučenin - Názvy a značky prvků a sloučenin - Oxidační číslo - Dvoupřvkové sloučeniny - Kyseliny, hydroxidy - Soli - Ionty - Koordinační sloučeniny - Typy chemických vzorců	- Užívá názvy a značky s-, p-, d- prvků - rozliší stechiometrický, molekulový, funkční, strukturní a geometrický vzorec - určí oxidační číslo jednotlivých prvků v molekule nebo iontu - tvoří vzorce z názvů sloučenin a obráceně ze vzorců vytváří názvy sloučenin	MV: FYZ, BIO, DEJ, GEO PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti PT1.1 EVV Člověk a životní prostředí PT4.2 Životní prostředí ČR PT4.3
Veličiny a výpočty v chemii - molární hmotnost a molární objem - látkové množství - hmotnostní a objemový zlomek - vztah pro mísení roztoků - výpočty z rovnic	- Zapiše symboly jednotlivých veličin a jejich jednotky - Definuje pojmy molární a látkové množství, hmotnostní a objemový zlomek - Provádí chemické výpočty a uplatňuje je při řešení praktických problémů - Řeší jednoduché příklady s použitím definičních a	MV: FYZ, MAT PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti PT1.1 EVV Člověk a životní prostředí PT4.2 Životní prostředí ČR PT4.3

	odvozených veličin nebo úměry - Vyhledává hodnoty základních chemických veličin v chemických tabulkách, jejich hodnoty odečte z grafu nebo schémat	
Periodická soustava prvků - Periodický zákon - Typy periodické soustavy prvků - Pojmy perioda a skupina a jejich označování - Zařazení a klasifikace prvků - Pojmy prvky nepřechodné, přechodné, a vnitřně přechodné - Termíny nekovy, kovy, polokovy - práce s online periodickou tabulkou a chemickými databázemi - základní laboratorní dovednosti: měření hmotnosti, objemu, teploty; - bezpečnost práce v laboratoři	- Vysvětlí pojmy perioda a skupina - Definuje periodický zákon - Stanoví podle protonového čísla počet protonů a elektronů v atomech - Zařadí a klasifikuje prvky nepřechodné a přechodné a vnitřně přechodné, nekovy, kovy a polokovy - využívá digitální simulace a databáze k vizualizaci stavby atomu a trendů v periodické soustavě prvků. plánuje a provádí jednoduché laboratorní pokusy (např. práce s laboratorní váhou, měření objemu a teploty), dodržuje zásady bezpečnosti a vyhodnocuje naměřené výsledky.	- MV: - FYZ, BIO, DEJ - - PT: - OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti PT1.1 - EVV - Člověk a životní prostředí PT4.2 - Životní prostředí ČR PT4.3 - VMEGS - Žijeme v Evropě PT2.4 -
Chemická vazba a vlastnosti látek - Chemická vazba - Vazebná energie - Délka vazby - Atomová elektronegativita - Násobnost vazeb - Polarita vazby	- Vymezí podmínky vzniku chemické vazby - Vymezí obsah pojmů délka chemické vazby, vazebná energie, násobnost vazby, atomová elektronegativita, polarita chemické vazby - Zdůvodní polaritu chemické vazby rozdílnou elektronegativitou vázaných atomů - vyhledá v chemických tabulkách údaje potřebné k posouzení polarity vazeb v molekule - využívá znalosti o částicové struktuře látek a chemických vazbách k předvídání některých fyzikálně-chemických vlastností látek a jejich chování v chemických reakcích	MV: FYZ, BIO, MAT PT: EVV Globální problémy, jejich příčiny a důsledky PT2.2
Tepelné změny při chemických reakcích - Reakční teplo - Termochemické zákony - Význam termochemické rovnice	- definuje termodynamické zákony - popíše význam termochemické rovnice - aplikuje termochemické zákony při výpočtu reakčního tepla	MV: FYZ, BIO, MAT PT: EVV Globální problémy, jejich příčiny a důsledky PT2.2

- Klasifikace chemických dějů podle tepelné bilance (exotické a endotermické reakce)	- vyhledává v chemických tabulkách údaje potvrzující nutnost uvádět v termochemických rovnicích skupenský stav látek a příklady látek užívaných jako paliva a jejich výhřevnost - užívá ve správném významu pojmy chemický děj, chemická reakce, reaktanty, produkty reakce	
Rychlost chemických reakcí a chemická rovnováha - Chemický děj - chemická reakce, reaktanty, produkty reakce - podstata a průběh oxidačně redukční, acidobazické, koordinační a srážecí reakce - zápis chemické reakce pomocí chemické rovnice a určení typu reakce - rychlost chemické reakce - katalyzátory - faktory ovlivňující rychlost chemické reakce - chemická rovnováha - princip akce a reakce - teorie kyselin a zásad - elektrolytická disociace - disociační konstanta - rovnice autoprotolýzy vody, iontový součin vody a pH - stupnice pH, klasifikace roztoků podle hodnoty pH - oxidace, redukce, oxidačně redukční děje - elektrolýza - Bekeťovova řada reaktivity kovů	- objasní podstatu průběhu oxidačně redukční, acidobazické, koordinační a srážecí reakce - zapíše chemickou reakci pomocí chemické reakce a určí typ reakce - definuje veličinu rychlost chemické reakce - uvede základní faktory ovlivňující rychlost chemické reakce - definuje pojem katalyzátor - zapíše rovnici autoprotolýzy vody - vysvětlí termín stupnice pH - uvede klasifikaci roztoků dle hodnoty pH - vymezí a správně používá pojmy oxidace, redukce, elektrolýza - je schopen správně pracovat s Bekeťovovou řadou reaktivity kovů - dokáže odhadovat podmínky pro průběh chemických reakcí - předvídá průběh chemických dějů, zná možnosti praktického využití	MV: FYZ, BIO, MAT PT: OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT1.2 EVV Člověk a životní prostředí Životní prostředí ČR PT4.3 PT4.2

Poznámka:

V 1. ročníku jsou do výuky začleněny digitální simulace a interaktivní databáze, které podporují vizualizaci abstraktních pojmů (stavba atomu, uspořádání prvků v periodické soustavě). Laboratorní práce jsou zaměřeny na osvojení základních experimentálních dovedností (měření hmotnosti, objemu a teploty, práce s laboratorními pomůckami) a bezpečnostních návyků při práci s chemikáliemi.

2. ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Anorganická chemie Vodík, kyslík a jejich sloučeniny, vzácné plyny - vlastnosti, použití a výskyt vodíku - vlastnosti, použití a výskyt kyslíku	- využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin - charakterizuje významné sloučeniny a zhodnotí jejich surovinové zdroje a vliv na životní prostředí	MV: MAT, FYZ, BIO, GEO, DEJ PT: OSV Morálka všedního dne PT1.4 EVV

- ozón, hydridy, oxidy, voda, peroxid vodíku - vzácné plyny - surovinové zdroje - složení vzduchu - druhy vod	- uvede základní způsoby přípravy, výroby a využití vodíku, kyslíku, vzácných plynů - uvede základní způsoby úpravy a využití vzduchu a vody - zaznamenává výsledky laboratorních prací do tabulek a grafů a zpracovává je pomocí digitálních nástrojů - využívá vizualizační software k modelování chemických vazeb a prostorového uspořádání molekul	Člověk a životní prostředí PT4.2 MV Účinky mediální produkce a vliv médií PT5.4
- S-prvky a jejich sloučeniny - prvky 1. a 2. skupiny - Sloučeniny prvků 1. a 2. skupiny – hydridy, halogenidy, oxidy a peroxidy, hydroxidy, kyslíkaté soli a hydrogensoli - Výroba vápna - Vznik krasových krajín - Výroba sádry - Hnojiva	- charakterizuje významné sloučeniny a zhodnotí jejich surovinové zdroje a vliv na životní prostředí - uvede základní způsoby přípravy, výroby a využití – hydroxid sodný, uhličitán sodný, oxid vápenatý, hydroxid vápenatý, síran vápenatý - vysvětlí princip tvrdnutí malty, betonu a sádry, princip elektrolýzy taveniny a vodného roztoku chloridu sodného - zná a dodržuje pravidla bezpečnosti práce, zásady první pomoci a dokáže je využít i běžném životě	MV: MAT, FYZ, BIO, GEO, DEJ PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti PT1.1 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT1.2 EVV Člověk a životní prostředí PT4.2 MV Účinky mediální produkce a vliv médií PT5.4
P- prvky a jejich sloučeniny - prvky 17. skupiny a jejich sloučeniny – halogenvodíky, halogenidy, oxidy halogenů, kyslíkaté kyseliny halogenů a vzájemné sloučeniny halogenů - prvky 16. skupiny a jejich sloučeniny - síra a její sloučeniny – sulfan a sulfidy, oxidy a kyseliny síry a jejich soli - prvky 15. skupiny a jejich skupiny - prvky 14. skupiny a 13. skupiny a jejich sloučeniny	- charakterizuje významné sloučeniny a zhodnotí jejich surovinové zdroje a vliv na životní prostředí - uvede základní způsoby přípravy, výroby a využití chloru, jódu, kyseliny chlorovodíkové - uvede základní způsoby přípravy, výroby a využití síry, sirovodíku a kyseliny síry a výskyt chalkogenů - uvede základní způsoby přípravy, výroby a využití dusíku, fosforu, amoniaku a kyseliny dusičné - uvede základní způsoby přípravy, výroby a využití (zpracování uhličitánu vápenatého, křemičitánu a oxid křemičitý pro výrobu skla, porcelánu a keramiky,	MV: MAT, FYZ, BIO, GEO, DEJ PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti PT1.1 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT1.2 EVV Člověk a životní prostředí PT4.2 MV Účinky mediální produkce a vliv médií PT5.4

	Si a polovodiče, Sn, Pb) a výskyt - uvede základní způsoby přípravy, výroby a využití Al a výskyt	
D- a f- prvky a jejich sloučeniny - Ti, V, Cr, W, Mn, Fe, Co, Ni, Pt, Cu, Ag, Au, Zn, Hg a jejich sloučeniny - radioaktivní prvky - využití radioaktivity - jaderná energie a jaderné zbraně	- charakterizuje významné sloučeniny a zhodnotí jejich surovinové zdroje a vliv na životní prostředí - vysvětlí pomocí poznatků o koordinačně kovalentní vazbě složení koordinačních sloučenin - uvede základní způsoby přípravy, výroby a využití (Fe, Cu, Ag, Zn, Hg) a výskyt - objasní existenci a přípravu radioaktivních prvků a způsoby jejich využití	MV: MAT, FYZ, BIO, GEO, ZSV PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti PT1.1 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT1.2 EVV Člověk a životní prostředí PT4.2 MV Účinky mediální produkce a vliv médií PT5.4 VMEGS Žijeme v Evropě PT2.4
ORGANICKÁ CHEMIE Struktura a reakce názvosloví organických sloučenin - Vaznost atomu uhlíku - Typy vzorců v organické chemii - Vliv charakteru vazby na vlastnosti látek - Klasifikace organických sloučenin - Izomerie - Klasifikace organických reakcí - Základní názvoslovné principy a způsob jejich využití	- zhodnotí vlastnosti atomu uhlíku, významné pro strukturu organických sloučenin, vazby v organických sloučeninách - aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu sloučenin s možností využití triviálních názvů - vysvětlí základní názvoslovné principy a způsob jejich využití - dokáže charakterizovat a zapsat příklady základních typů chemických reakcí	MV: MAT, FYZ, BIO, ZSV, PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti PT1.1 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT1.2 EVV Člověk a životní prostředí PT4.2 VMEGS Žijeme v Evropě PT2.4
Uhlovodíky a jejich klasifikace - alkany a cykloalkany - alkeny a alkadieny - alkyny - areny, aromatické uhlovodíky - fyzikální a chemické vlastnosti - homologická řada názvosloví - reakce - zdroje uhlovodíků - účinky uhlovodíků na zdraví člověka	- charakterizuje uhlovodíky - vyjmenuje homologickou řadu - popíše řetězovou a geometrickou izomerii alkanů a alkenů - vyjmenuje významné zástupce uhlovodíků, zhodnotí jejich surovinové zdroje a využití a praxi - popíše a vysvětlí negativní působení uhlovodíků na životní prostředí a zdraví člověka - zdroje a významné lokality těžby uhlí, ropy a zemního plynu a jejich zpracování	MV: MAT, FYZ, BIO, ZSV, PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti PT1.1 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT1.2 EVV Člověk a životní prostředí PT4.2 MV Účinky mediální produkce a vliv médií PT5.4 VMEGS

- negativní působení uhlovodíků na životní prostředí, ropné havárie		Globalizační a rozvojové procesy PT2.1
Deriváty uhlovodíků a jejich klasifikace - Názvosloví - halogenderiváty - dusíkaté deriváty – nitroderiváty, aminy, azosloučeniny, diazoniové soli - fenoly a alkoholy - ethery - karbonylové sloučeniny – aldehydy a ketony - karboxylové kyseliny a jejich funkční a substituční deriváty - organoprvkové a organokovové sloučeniny	- využije poznatky o složení a struktuře uvedených látek k určení jejich fyzikálních a chemických vlastností - popíše metody jejich přípravy - popíše průběh reakcí, význam a využití halogenderivátů, dusíkatých derivátů, alkoholů a fenolů, etherů, karbonylových sloučenin, karboxylových sloučenin, organických sloučenin - vyjmenuje významné zástupce derivátů uhlovodíků, zhodnotí jejich surovinové zdroje a využití a praxi - popíše a vysvětlí negativní působení derivátů uhlovodíků na životní prostředí a zdraví člověka - popíše a vysvětlí nebezpečí alkoholismu a drogové závislosti - umí posoudit praktický význam organoprvkových sloučenin (např. pesticidy, silikony) - dokáže vysvětlit princip výroby makromolekulárních látek	MV: MAT, FYZ, BIO, ZSV, PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti PT1.1 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT1.2 EVV Člověk a životní prostředí PT4.2 VMEGS Globální problémy, jejich příčiny a důsledky PT2.2

Poznámka:

Ve 2. ročníku jsou laboratorní práce zaměřeny na základní analytické metody – rozpoznávání a důkazy anorganických látek, práce s indikátory, titrace. Žáci se učí zaznamenávat naměřené hodnoty do tabulek, zpracovávat je pomocí digitálních nástrojů a vyvozovat závěry. Dále využívají vizualizační software k modelování chemických vazeb a tvarů molekul.

3. ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
ORGANICKÁ CHEMIE Heterocyklické sloučeniny - názvosloví - klasifikace - základní metody přípravy - význam a využití - furan, thiofen, pyrrol, pyridin	- popíše metody jejich přípravy - popíše průběh reakcí - popíše význam a využití heterocyklických sloučenin - přiřadí heterocyklické sloučeniny k základním typům organických sloučenin - dokumentuje výsledky laboratorních prací v digitální podobě a porovnává je s literárními údaji	MV: MAT, FYZ, BIO, ZSV, PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti PT1.1 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT1.2 EVV Člověk a životní prostředí PT4.2 VMEGS

	- využívá digitální databáze k vyhledávání a ověřování vlastností organických látek	Globální problémy, jejich příčiny a důsledky PT2.2
Syntetické makromolekulární látky - makromolekula, monomer, polymer, polymerace - reaktoplasty, termoplasty - složení, struktura a vlastnosti syntetických látek - příklady polymerů - příklady polymerů – polyethylen, polypropylen, polyvinylchlorid, polytetrafluorethylen, polyester, polyvinylacetát, polymethylmethakrylát, polyakrylonitril, polyestery, polyamidy, fenolformaldehydové pryskyřice - zdroje a významné lokality těžby uhlí, ropy a zemního plynu a jejich zpracování - likvidace a recyklace plastů, jejich vliv na životní prostředí	- vysvětlí a správně používá pojmy makromolekula, monomer, polymer, polymerace, reaktoplast, termoplast - charakterizuje příklady a použití uvedených syntetických makromolekulárních látek a výrobků z nich - popíše zdroje a významné lokality těžby uhlí, ropy a zemního plynu - vysvětlí metody jejich zpracování - popíše a vysvětlí negativní působení makromolekulárních látek na životní prostředí a zdraví člověka	MV: MAT, FYZ, BIO, ZSV, PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti PT1.1 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT1.2 EVV Životní prostředí ČR PT4.3 VMEGS Žijeme v Evropě PT2.4 MV Účinky mediální produkce a vliv médií PT5.4
Léčiva, pesticidy, barviva a detergenty Léčiva - léky, lékové formy - klasifikace - žádoucí a nežádoucí účinky - závislosti pesticidy - klasifikace - negativní působení na životní prostředí barviva - klasifikace - význam a využití detergenty - tenzidy - výroba mýdel - podstata čistících účinků mýdel - saponáty - vliv na životní prostředí	- užívá ve správném významu pojmy léčiva, léky a lékové formy, pesticidy, barviva, detergenty, tenzidy - vysvětlí vliv barviv, léků, lékových forem, pesticidů, detergentů, tenzidy - definuje pojem závislost	MV: MAT, FYZ, BIO, ZSV, TEV PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti PT1.1 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT1.2 EVV Problematika vztahu organismu a prostředí PT4.1 VMEGS Žijeme v Evropě PT2.4 MV Účinky mediální produkce a vliv médií PT5.4

BIOCHEMIE Lipidy - charakteristika - klasifikace - fyzikální a chemické vlastnosti - základní chemické procesy tuků – žluknutí, ztužování, zmýdelňování - vosky, fosfolipidy - metabolismus lipidů	- charakterizuje lipidy a jejich klasifikaci, používá názvosloví - - popíše výskyt lipidů v přírodních zdrojích a metody získávání - - charakterizuje a vysvětlí metabolismus lipidů v organismech - - objasní princip ztužování, žluknutí, vznik a složení mýdel a podstatu jejich čistících účinků - - zná podstatu a použití vosků a fosfolipidů	MV: MAT, FYZ, BIO, ZSV, TEV PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti PT1.1 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT1.2 EVV Problematika vztahu organismu a prostředí PT4.1 VMEGS Žijeme v Evropě PT2.4 MV Účinky mediální produkce a vliv médií PT5.4
Sacharidy - charakteristika a klasifikace – monosacharidy, oligosacharidy, polysacharidy - glykosidická vazba - názvosloví - základní vlastnosti cukrů - metabolismus sacharidů - základní chemické reakce sacharidů - fotosyntéza, dýchání - důkaz sacharidů - příklady významných sacharidů	- charakterizuje sacharidy a jejich klasifikaci, používá názvosloví - dokáže vysvětlit pojem glykosidická vazba - popíše výskyt sacharidů v přírodních zdrojích a metody získávání - popíše význam a využití sacharidů - charakterizuje a vysvětlí metabolismus sacharidů v organismech	MV: MAT, FYZ, BIO, ZSV, TEV PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti PT1.1 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT1.2 EVV Problematika vztahu organismu a prostředí PT4.1 VMEGS Žijeme v Evropě PT2.4 MV Účinky mediální produkce a vliv médií PT5.4
Proteiny - charakteristika - klasifikace - vzorce aminokyselin - výskyt - složení a struktura - aminokyseliny - metabolismus - fyzikální a chemické vlastnosti - peptidová vazba - imunitní systém	- charakterizuje proteiny a jejich klasifikaci, používá názvosloví - dokáže vysvětlit pojmy aminokyseliny, peptidová vazba - popíše výskyt proteinů v přírodních zdrojích a metody získávání - popíše význam a využití proteinů - charakterizuje a vysvětlí metabolismus proteinů v organismech - umí uvést zástupce složených bílkovin a jejich praktický význam v organismu (hemoglobin, imunoglobuliny)	MV: MAT, FYZ, BIO, ZSV, TEV PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti PT1.1 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT1.2 EVV Problematika vztahu organismu a prostředí PT4.1 VMEGS Žijeme v Evropě PT2.4 MV Účinky mediální produkce a vliv médií PT5.4

Poznámka:

Ve 3. ročníku jsou laboratorní práce orientovány na organickou chemii – přípravu a identifikaci vybraných organických látek, práci s jednoduchými aparaturami a bezpečnou manipulaci s těkavými

a hořlavými látkami. Žáci dokumentují výsledky práce formou laboratorních protokolů v digitální podobě, učí se využívat chemické databáze a porovnávat získané výsledky s literárními údaji.

4. ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Nukleové kyseliny - charakteristika - klasifikace - výskyt - složení a struktura - fyzikální a chemické vlastnosti - metabolismus - mutace	- charakterizuje nukleové kyseliny a jejich klasifikaci, používá názvosloví složek (ribosa, deoxyribosa, Purinové a pyrimidinové báze) - popíše výskyt nukleových kyselin v přírodních zdrojích - popíše význam a využití proteinů - charakterizuje a vysvětlí metabolismus DNA a RNA v organismech - vysvětlí souvislost změny genetické informace se znečišťujícími faktory životního prostředí	MV: MAT, FYZ, BIO, ZSV, TEV PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti PT1.1 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT1.2 EVV Problematika vztahu organismu a prostředí PT4.1 VMEGS Žijeme v Evropě PT2.4 MV Účinky mediální produkce a vliv médií PT5.4
Enzymy, vitaminy, hormony charakteristika klasifikace výskyt složení a struktura fyzikální a chemické vlastnosti fyzikální a chemické vlastnosti význam a využití	- charakterizuje enzymy, vitamíny a hormony jako biokatalyzátory - popíše výskyt enzymů, vitamínů a hormonů v přírodních zdrojích - popíše význam a využití enzymů, vitamínů a hormonů - chápe význam vitaminů pro zdraví člověka - prezentuje výsledky experimentů formou odborných plakátů nebo digitálních prezentací - hodnotí vliv vybraných biochemických látek na životní prostředí a zdraví člověka	MV: MAT, FYZ, BIO, ZSV, TEV PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti PT1.1 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT1.2 EVV Problematika vztahu organismu a prostředí PT4.1 VMEGS Žijeme v Evropě PT2.4 MV Účinky mediální produkce a vliv médií PT5.4

Poznámka:

Ve 4. ročníku se laboratorní činnosti zaměřují na biochemii a aplikovanou chemii. Žáci provádějí experimenty s bílkovinami, sacharidy a enzymy, učí se posuzovat vliv chemických látek na životní prostředí a zdraví člověka. Výstupy prezentují formou odborných plakátů a prezentací s využitím digitálních nástrojů. Jsou vedeni k samostatnému vyhledávání informací, kritickému hodnocení zdrojů a k propojení získaných poznatků s aktuálními společenskými a environmentálními otázkami.

7.12. Biologie

Ročník	I.	II.	III.	IV.	celkem
Počet týdenních hodin	2	2	2	1	7
Datum platnosti: od 1. 9. 2025, počínaje prvním ročníkem					

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obecné cíle předmětu

Vyučovací předmět Biologie má žáky především motivovat k zájmu o přírodu a zároveň jim poskytnout základní informace o podstatě života, o rozmanitosti organismů a složitosti jejich vztahů. Žáci se seznamují se základy evoluce a základy anatomie a fyziologie prokaryotních a eukaryotních organismů. Součástí je též anatomie lidského organismu, fungování orgánových soustav a genetika.

Ve třetím a čtvrtém ročníku si žáci mohou vybrat volitelný dvouhodinový předmět Seminář z biologie, který rozšiřuje a doplňuje jejich znalosti a umožňuje zaměřit se na oblast svého zájmu.

Časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Biologie (BIO) realizuje obsah vzdělávacích oborů Člověk a příroda a Člověk a zdraví. Týdenní časová dotace pro jednotlivé ročníky je: 2-2-3-1.

Výuka probíhá v kmenových učebnách, k dispozici je též učebna s počítači. Během školního roku si žáci doplňují znalosti na exkurzích a výukových programech.

Výchovně vzdělávací strategie

Výuka je založena především na výkladu a porozumění textu z výukových prezentací, práci s učebnicí, diskusi, interpretaci v žákovských referátech a na samostatné práci s odbornou literaturou. Žáci pracují ve skupinách, hromadně i individuálně.

Výuka je vedena zejména k orientaci v základních formách živé a neživé přírody, k ochraně přírody, k pochopení důsledků lidské činnosti na všechny formy živé a neživé přírody a k ochraně svého zdraví.

Kompetence k učení

Žák:

- vyhledává a třídí informace, kriticky přistupuje ke zdrojům a využívá je při studiu a praxi;
- efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací;
- samostatně nebo ve skupině zpracovává prezentace a snaží se o pochopení a vysvětlení přírodních jevů;
- porovnává teoretické znalosti s praxí během exkurzí a výukových pořadů.

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- zpracovává projekty k probíraným tématům;
- samostatně řeší problémy, přemýšlí o nich, navrhuje řešení a diskutuje;
- obhájí svůj názor a prezentuje výsledky samostatné nebo skupinové práce.

Kompetence komunikativní

Žák:

- porozumí psanému textu, nachází zdroje informací na internetu, zpracovává je a samostatně prezentuje výsledky;
- zvažuje klady a zápory variant řešení, posuzuje rizika a důsledky;
- jasně a logicky se vyjadřuje;
- ověřuje poznatky, argumentuje, formuluje a obhájí závěry.

Kompetence sociální a personální

Žák:

- spolupracuje při diskusích a řešení úkolů;
- plánuje si práci ve spolupráci s ostatními;
- posuzuje reálně své fyzické a duševní možnosti;
- stanovuje si cíle a priority s ohledem na své schopnosti a možnosti;
- aktivně spolupracuje při dosahování společných cílů.

Kompetence občanské

Žák:

- uvědomuje si důsledky lidských činností na přírodu prostřednictvím mezipředmětových vztahů;
- spoluvytváří kulturní a duchovní hodnoty a chrání je;
- dodržuje zásady bezpečnosti při výukových akcích a exkurzích do přírody.

Kompetence k podnikavosti

Žák:

- rozhoduje se o dalším vzdělávání a budoucím profesním životě;
- uplatňuje vlastní iniciativu a tvořivost;
- využívá příležitostí pro osobní i profesní život.

Kompetence digitální

Žák:

- vyhledává základní informace pomocí digitálních technologií;
- ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb a využívá je při školní práci i při zapojení do veřejného života;
- přizpůsobuje využívání digitálních technologií dostupným možnostem a vlastním potřebám;
- získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech;
- volí efektivní postupy, strategie a způsoby odpovídající konkrétní situaci a účelu;
- vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

1. ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Obecná biologie - vznik a vývoj živých soustav – evoluce - vlastnosti živých organismů - buňka – stavba a funkce, rozdíly mezi buňkami, - buněčný dělení – mitóza, meióza - buněčný metabolismus, fotosyntéza	- odliší živé soustavy od neživých na základě jejich vlastností - objasní stavbu a funkci strukturních složek a životní projevy buněk	MV: DEJ, ICT, CHE PT: OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů – PT1.2 EVV Problematika vztahu organismu a prostředí – PT4.1
Biologie virů a prokaryotních organismů - stavba a funkce virů - stavba a funkce bakterií - stavba a funkce sinic	- charakterizuje viry jako nebuněčné soustavy - zhodnotí pozitivní a negativní význam virů - zhodnotí způsob ochrany proti virovým onemocněním a metody léčby - charakterizuje bakterie z hlediska významu, stavby, funkcí a způsobu ochrany proti bakteriálním onemocněním	MV: CHE, GEO PT: EVV Problematika vztahu organismu a prostředí – PT4.1, Člověk a životní prostředí – PT4.2
Biologie autotrofních protist (řasy) - stavba a funkce řas	- charakterizuje protista z ekologického, zdravotnického a hospodářského hlediska	MV: CHE
Biologie hub - stavba a funkce hub - stavba a funkce lišejníků	- pozná a pojmenuje (s využitím informačních zdrojů) významné zástupce hub a lišejníků - posoudí ekologický, zdravotnický a hospodářský význam hub a lišejníků	MV: GEO PT: EVV Problematika vztahu organismu a prostředí – PT4.1, Člověk a životní prostředí – PT4.2

Biologie rostlin - morfologie a anatomie rostlin - fyziologie rostlin - systém a evoluce rostlin - rostliny a prostředí	- popíše stavbu těl rostlin, stavbu a funkci rostlinných orgánů - objasní princip životních cyklů a způsoby rozmnožování rostlin - porovná společné a rozdílné vlastnosti stélkatých a cévnatých rostlin - pozná a pojmenuje (s využitím informačních zdrojů) významné rostlinné druhy a uvede jejich ekologické nároky - zhodnotí rostliny jako primární producenty biomasy a možnosti využití rostlin v různých odvětvích lidské činnosti - posoudí vliv životních podmínek na stavbu a funkci rostlinného těla - zhodnotí problematiku ohrožených rostlinných druhů a možnosti jejich ochrany	MV: FYZ, CHE, GEO, PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti – PT1.1 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů – PT1.2 Sociální komunikace – PT1.3 Morálka všedního dne –PT1.4 EVV Problematika vztahu organismu a prostředí – PT4.1, Člověk a životní prostředí – PT4.2 Životní prostředí ČR – PT4.3
--	--	--

2. ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Biologie heterotrofních protist (prvků) - stavba a funkce prvků	- charakterizuje prvky z ekologického, zdravotnického a hospodářského hlediska	MV: CHE PT: EVV Problematika vztahu organismu a prostředí – PT4.1, Člověk a životní prostředí – PT4.2
Biologie živočichů - morfologie a anatomie živočichů - fyziologie živočichů - systém a evoluce živočichů - živočichové a prostředí - etologie - Významné skupiny bezobratlých živočichů - Obratlovci po ryby	- charakterizuje hlavní taxonomické jednotky živočichů a jejich významné zástupce - popíše evoluci a adaptaci jednotlivých orgánových soustav - objasní principy základních způsobů rozmnožování a vývoj živočichů - posoudí význam živočichů v přírodě a v různých odvětvích lidské činnosti - charakterizuje pozitivní a negativní působení živočišných druhů na lidskou populaci - charakterizuje základní typy chování živočichů - zhodnotí problematiku ohrožených živočišných	MV: GEO, FYZ PT: OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů – PT1.2 Sociální komunikace – PT1.3 Spolupráce a soutěž –PT1.5 EVV Problematika vztahu organismu a prostředí – PT4.1, Člověk a životní prostředí – PT4.2 Životní prostředí ČR – PT4.3

	druhů a možnosti jejich ochrany	
--	---------------------------------	--

3. ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Biologie živočichů - morfologie a anatomie živočichů - fyziologie živočichů - systém a evoluce živočichů - živočišné a prostředí - etologie - Obratlovci – Ptáci, Savci	- charakterizuje hlavní taxonomické jednotky živočichů a jejich významné zástupce - popíše evoluci a adaptaci jednotlivých orgánových soustav - objasní principy základních způsobů rozmnožování a vývoj živočichů - posoudí význam živočichů v přírodě a v různých odvětvích lidské činnosti - charakterizuje pozitivní a negativní působení živočišných druhů na lidskou populaci - charakterizuje základní typy chování živočichů - zhodnotí problematiku ohrožených živočišných druhů a možnosti jejich ochrany	MV: GEO, FYZ PT: OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů – PT1.2 Sociální komunikace – PT1.3 Spolupráce a soutěž –PT1.5 EVV Problematika vztahu organismu a prostředí – PT4.1, Člověk a životní prostředí – PT4.2 Životní prostředí ČR – PT4.3
- Biologie člověka - evoluce člověka - tkáně, orgány - opěrná a pohybová soustava - soustavy látkové přeměny - soustavy regulační - soustavy rozmnožovací	- popíše a vysvětlí evoluci člověka - využívá znalosti o orgánových soustavách pro pochopení vztahů mezi procesy probíhajícími v lidském těle - charakterizuje individuální vývoj člověka a posoudí faktory ovlivňující jej v pozitivním a negativním směru	MV: TEV, FYZ, CHEM, GEO, PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti – PT1.1 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů – PT1.2 Sociální komunikace – PT1.3 EVV Problematika vztahu organismu a prostředí – PT4.1, Člověk a životní prostředí – PT4.2
Zdravý způsob života a péče o zdraví - zdravá výživa – specifické potřeby výživy podle věku, zdravotního stavu a profese - hygiena pohlavního styku, - hygiena v těhotenství první pomoc při úrazech a náhlých zdravotních příhodách	- usiluje o pozitivní změny ve svém životě související s vlastním zdravím a zdravím druhých zařazuje do denního režimu osvojené způsoby relaxace; v zátěžových situacích uplatňuje osvojené způsoby regenerace podle konkrétní situace zasáhne při závažných poraněních a život ohrožujících stavech	MV: FYZ, TEV, ZSV, CHE, GEO PT:

Změny v životě člověka a jejich reflexe - péče o reprodukční zdraví – faktory ovlivňující plodnost; preventivní prohlídky; - osvěta spojená s abúze nikotinu, alkoholu, drog a sexuálně přenosnými chorobami - metody asistované reprodukce, její biologické, etické, psychosociální a právní aspekty	- uplatňuje odpovědné a etické přístupy k sexualitě, rozhoduje se s vědomím možných důsledků - orientuje se v problematice reprodukčního zdraví z hlediska odpovědnosti k budoucímu rodičovství - zná práva každého jedince v oblasti sexuality a reprodukce	MV: FYZ, TEV, ZSV, CHE, GEO
Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence - civilizační choroby, poruchy příjmu potravy, choroby přenosné pohlavním stykem, HIV/AIDS, hepatitidy - rizika v oblasti sexuálního a reprodukčního zdraví – promiskuita, předčasné ukončení těhotenství - sexuálně motivovaná kriminalita – pornografie, pedofilie, dětská prostituce, obchod se ženami - výroba, držení a zprostředkování nelegálních návykových látek; návykové látky a bezpečnost v dopravě	- zaujímá odmítavé postoje ke všem formám rizikového chování - uvede důsledky porušování paragrafů trestního zákona souvisejících s výrobou a držením návykových látek a s činnostmi pod jejich vlivem, sexuálně motivovanou kriminalitou, skrytými formami individuálního násilí a vyvozuje z nich osobní odpovědnost	MV: FYZ, TEV, ZSV, CHE, GEO

4. ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Genetika - molekulární a buněčné základy dědičnosti - dědičnost a proměnlivost - genetika člověka - genetika populací	- využívá znalosti o genetických zákonitostech pro pochopení rozmanitosti organismů - analyzuje možnosti využití znalostí z oblasti genetiky v běžném životě	MV: CHE, GEO PT: OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů – PT1.2 Sociální komunikace – PT1.3 Morálka všedního dne – PT1.4 EVV Problematika vztahu organismu a prostředí – PT4.1, Člověk a životní prostředí – PT4.2 Životní prostředí ČR – PT4.3
Základy ekologie - základní ekologické pojmy - podmínky života – abiotické a biotické faktory prostředí - populace, společenstva, ekosystémy, biosféra	- používá správně základní ekologické pojmy - objasní základní vztahy v přírodě	MV: GEO, CHE PT: OSV

- Biogeochemické cykly		Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti – PT1.1 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů – PT1.2 Sociální komunikace – PT1.3 EVV Problematika vztahu organismu a prostředí – PT4.1, Člověk a životní prostředí – PT4.2 Životní prostředí ČR – PT4.3
------------------------	--	---

7.13. Geografie

Ročník	I.	II.	III.	IV.	celkem
Počet týdenních hodin	2	2	2	2	8
Datum platnosti: od 1. 9. 2025, počínaje prvním ročníkem					

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Geografie realizuje obsah vzdělávacího oboru Geografie ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda RVP G. Do vzdělávacího obsahu předmětu Geografie je také integrován vzdělávací obor Geologie vzdělávací oblasti Člověk a příroda a část obsahu vzdělávací oblasti Výchova ke zdraví.

Časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Geografie je realizován v 1. – 4. ročníku v rozsahu 2 vyučovacích hodin za týden. Ve 4. ročníku škola nabízí možnost rozšířit si poznatky v předmětech Seminář z geografie (2 hodiny/týden) a Síla geografie v 21. století (2 hodiny/týden).

Výchovně vzdělávací strategie

V předmětu používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčové

Kompetence k učení

Žák:

- systematicky a zodpovědně se připravuje na vyučování;
- plánuje a organizuje svou pracovní činnost;
- nazírá na práci jako na prostředek seberealizace a osobnostního růstu;
- kriticky hodnotí způsoby a výsledky své práce;
- vyhledává a třídí informace z různých zdrojů;
- kriticky posuzuje zdroje informací;
- osvojuje si obecně užívané termíny a uvádí informace do souvislostí.

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- analyzuje problém, rozpozná jeho klíčové části a odlišuje podstatné od nepodstatného;
- při řešení problémů využívá své zkušenosti a dříve nabyté poznatky, schopnosti a dovednosti;
- obhajuje podložená fakta;
- nahlíží na možná řešení problémů z různých úhlů pohledu.

Kompetence komunikativní

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu;
- volí efektivní komunikační prostředky a způsoby komunikace;
- účinně se zapojuje do diskuse a vhodně argumentuje;

- dodržuje pravidla a zásady slušného chování při komunikaci;
- vystupuje veřejně před známým i cizím publikem;
- využívá informační a komunikační prostředky.

Kompetence sociální a personální

Žák:

- adaptuje se na samostatnou i skupinovou práci;
- je schopen sebekritiky a sebereflexe;
- chová se zodpovědně vůči zdraví svému i zdraví ostatních;
- dodržuje zákonné normy;
- respektuje své partnery a s ohledem na situaci i své odpůrce;
- volí efektivní prostředky a způsoby svého působení na okolí podle dané situace.

Kompetence občanské

Žák:

- rozhoduje a koná objektivně, pracuje-li ve veřejném zájmu;
- orientuje se v environmentální problematice na úrovni lokální, regionální i globální;
- orientuje se v právech a povinnostech svých i druhých;
- respektuje diverzitu lidské společnosti;
- při rozhodování a konání bere v potaz své svědomí;
- vnímá a analyzuje státní, evropskou i celosvětovou politiku;
- vnímá a analyzuje lidské konání v místě svého bydliště.

Kompetence k podnikavosti

Žák:

- využívá zákonné prostředky k dosažení svého cíle s ohledem na možné důsledky jednání;
- uvědomuje si rizika vyplývající z jeho jednání;
- analyzuje nastalé situace a hledá optimální východiska;
- motivuje a vede spolužáky k dosažení cíle;
- využívá a rozvíjí své schopnosti a znalosti za účelem dosažení cíle.

Kompetence digitální

Žák:

- aktivně zpracovává a vyhodnocuje dostupná fyzickogeografická a socioekonomická data;
- orientuje se v českých a mezinárodních databázích s geografickými daty (např. FAO, ČSÚ);
- využívá a vytváří praktické výstupy prostřednictvím geografických informačních systémů (např. ArcGIS).

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

1. ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Geografie jako věda - Postavení geografie v systému věd - Geografie – umění myšlení v souvislostech	- se seznámí s geografii jako moderní vědou - popíše geografii jako multidisciplinární vědu a rozčlení jí do subdisciplín - jmenuje slavné české a zahraniční geografy	MV: ZSV, DEJ, MAT PT: MVEGS Žijeme v Evropě PT2.4
Geografická kartografie a topografie - praktické aplikace s kartografickými produkty, - s mapami různých funkcí, - s kartogramy geografický Kartografický vyjadřovací jazyk - obecně používané pojmy,	- používá dostupné kartografické produkty a další geografické zdroje dat a informací v tištěné i elektronické podobě pro řešení geografických problémů - orientuje se s pomocí map v krajině používá s porozuměním vybranou	MV: ČJL – Kartografický jazyk, nové komunikační médium ICT – Geografické informační systémy PT: MV

- kartografické znaky, vysvětlivky, statistická data, - ostatní informační, komunikační a dokumentační zdroje dat pro geografii Geografické informační a navigační systémy - geografický informační systém (GIS), - dálkový průzkum Země (DPZ), - praktické využití GIS, DPZ a satelitních navigačních přístrojů GPS (globální polohový systém)	geografickou, topografickou a kartografickou terminologii - vytváří a využívá vlastní mentální schémata a mentální mapy pro orientaci v konkrétním území - čte, interpretuje a sestavuje jednoduché grafy a tabulky, analyzuje a interpretuje číselné geografické údaje	Média a mediální produkce PT5.1 OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti PT1.1
Přírodní prostředí I. – Země ve Vesmíru Země jako vesmírné těleso - tvar a pohyby Země, - důsledky pohybu Země pro život lidí a organismů, střídání dne a noci, střídání ročních období, - Časová pásma na Zemi, kalendář	- porovná postavení Země ve vesmíru a podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy - hodnotí dopady pohybů Země ve Vesmíru na život člověka - rozlišuje místní a pásmový čas a orientuje se v práci s časovými pásmy	MV: FYZ – Čas, BIO, CHE
Přírodní sféra II. – Fyzická geografie a Geologie - vzájemné vazby a souvislosti složek fyzickogeografické sféry, - základní zákonitosti stavu a vývoje složek fyzickogeografické sféry - důsledky pro přírodní prostředí Složení, struktura a vývoj Země - Země jako geologické těleso – základní geobiocykly - zemské sféry – chemické, mineralogické a petrologické složení Země - minerály – jejich vznik a ložiska; krystaly a jejich vnitřní stavba; fyzikální a chemické vlastnosti minerálů - geologická historie Země – geologická období vývoje Země; změny polohy kontinentů; evoluce bioty a prostředí Litosféra - magmatický proces – vznik magmatu a jeho tuhnutí; - krystalizace minerálů z magmatu zvětrávání a	- porovná složení a strukturu jednotlivých zemských sfér a objasní jejich vzájemné vztahy - využívá vybrané metody identifikace minerálů - porovná na příkladech mechanismy působení endogenních (včetně deskové tektoniky) a exogenních procesů a jejich vliv na utváření zemského povrchu a na život lidí - analyzuje energetickou bilanci Země a příčiny vnitřních a vnějších geologických procesů - určí nerostné složení a rozpozná strukturu běžných magmatických, sedimentárních a metamorfovaných hornin - analyzuje různé druhy poruch v litosféře - využívá geologickou mapu ČR k objasnění geologického vývoje regionů - objasní mechanismy globální cirkulace atmosféry a její důsledky pro vytváření klimatických pásů - zhodnotí využitelnost různých druhů vod a posoudí možné způsoby efektivního hospodaření s vodou v příslušném regionu	MV: BIO, CHEM, FYZ, DĚJ, PT: PT4.2 Člověk a životní prostředí PT2.2 Globální problémy, jejich příčiny a důsledky

sedimentační proces – mechanické a chemické zvětrávání, srážení, sedimentace - metamorfní procesy – jejich typy; kontaktní a regionální metamorfóza - deformace litosféry – křehká a plastická deformace geologických objektů, - vývoj stavby pevnin a oceánů; mechanismus deskové tektoniky; zemětřesení a vulkanismus, tvary zemského povrchu Atmosféra - Meteorologie a klimatologie Hydrosféra - povrchové vody – jejich rozložení na Zemi; chemické složení, pH; hydrogeologický cyklus, geologické působení vody - podzemní vody – propustnost hornin; hydrogeologické systémy; chemické složení podzemních vod; ochrana podzemních vod Pedosféra a Biosféra - vznik a vývoj půd - interakce mezi přírodou a společností – přístupy environmentální geologie, rekultivace a revitalizace krajiny - biomy světa	- objasní velký a malý oběh vody a rozliší jednotlivé složky hydrosféry a jejich funkci v krajině - hodnotí vodstvo a půdní obal Země jako základ života a zdroje rozvoje společnosti - určí základní vlastnosti vzorku půdního profilu a navrhne využitelnost a způsob efektivního hospodaření s půdou v daném regionu - posuzuje geologickou činnost člověka z hlediska možných dopadů na životní prostředí posoudí význam i ekologickou únosnost těžby a zpracovatelských technologií v daném regionu - vyhodnotí bezpečnost ukládání odpadů a efektivitu využívání druhotných surovin v daném regionu - rozliší hlavní biomy světa	
Systém fyzickogeografické sféry na planetární a na regionální úrovni - objekty, jevy, procesy, zonalita, azonální jevy	- rozliší složky a prvky fyzickogeografické sféry a rozpozná vztahy mezi nimi.	

2.ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Sociální prostředí Demografie Obyvatelstvo - základní geografické, demografické, etnické a hospodářské – charakteristiky - kulturní a politické prostředí - struktura obyvatelstva, státní zřízení, geopolitické procesy,	- zhodnotí na příkladech dynamiku vývoje obyvatelstva na Zemi, geografické, demografické a hospodářské aspekty působící na chování, pohyb, rozmístění a zaměstnanost obyvatelstva - analyzuje hlavní rasová, etnická, jazyková, náboženská, kulturní a politická specifika s ohledem na způsob života a životní úroveň v kulturních regionech světa	MV: DEJ, ZSV, CIJ, PT: OSV Sociální komunikace – PT1.3 VKEGS

hlavní světová ohniska napětí Urbánní geografie - sídla a osídlení – sídelní struktura a její vývoj, sídlo, obec, město, jejich funkce Ekonomická geografie - světové hospodářství - lokalizační faktory, - sektorová a odvětvová struktura a její důsledky - socioekonomická sféra - sociálněgeografické systémy, geografické aspekty bohatství a chudoby,	- identifikuje obecné základní geografické znaky a funkce sídel a aktuální tendence ve vývoji osídlení - zhodnotí na příkladech světové hospodářství jako otevřený dynamický systém s určitými složkami, strukturou a funkcemi a zohlední faktory územního rozmístění hospodářských aktivit, - vymezí jádrové a periferní oblasti světa zhodnotí nerovnoměrné rozmístění, objem a distribuci světových surovinových a energetických zdrojů rozliší a porovnává státy světa a jejich mezinárodní integrační uskupení a organizace podle kritérií vzájemné podobnosti a odlišnosti lokalizuje na politické mapě světa hlavní aktuální geopolitické problémy a změny s přihlédnutím k historickému vývoji vyhledá na mapách - zhodnotí rozvoj jednotlivých typů dopravy, a zhodnotí, jaký má vliv doprava na konkurenceschopnost daného regionu - hlavní světové oblasti cestovního ruchu, porovná jejich lokalizační faktory a potenciál	Globalizační a rozvojové procesy PT2.1 Globální problémy, jejich příčiny a důsledky – PT2.2 Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce – PT2.3 MKV Základní problémy sociokulturních rozdílů – PT3.1 EVV Člověk a životní prostředí PT4.2 MV Role médií v moderních dějinách PT5.5
Makroregiony světa - Angloamerický makroregion	- za pomoci atlasu se orientuje v daném makroregionu. - rozlišuje na konkrétních územních příkladech mikroregionální, regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi - lokalizuje na mapách makroregiony světa, vymezí jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské vlastnosti a jednotlivé makroregiony vzájemně porovná - na základě historických, přírodních, sociálních a ekonomických charakteristik popíše daný region.	MV: DEJ, ZSV, CIJ, PT: OSV Sociální komunikace – PT1.3 VKEGS Globalizační a rozvojové procesy PT2.1 Globální problémy, jejich příčiny a důsledky – PT2.2 Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce – PT2.3 MKV Základní problémy sociokulturních rozdílů – PT3.1 EVV Člověk a životní prostředí PT4.2 MV

		Role médií v moderních dějinách PT5.5
Geografické informace a terénní vyučování (3 dny) Terénní geografická a geologická výuka, praxe a aplikace - Geograficko-geologická exkurze a terénní cvičení, - praktická topografie, - orientace, bezpečnost pohybu a pobytu v terénu, - postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení přírodních a společenských prvků krajiny a jejich interakce	- orientuje se v terénu na základě map, GPS, kompasu či buzoly. - orientuje se v terénu bez moderních zařízení. - orientuje se v turistických mapách. - čte krajinu a prostředí. - sám vyhledá geografické problémy v terénu.	

3. ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Makroregiony světa - Latinskoamerický makroregion - Australský makroregion - Ruský makroregion - Makroregion V Asie - Makroregion JV Asie - Indický makroregion - Islámský makroregion (Severní Afrika a JZ Asie) - Subsaharská Afrika	- za pomoci atlasu se orientuje v daném makroregionu. - rozlišuje na konkrétních územních příkladech mikroregionální, regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi - lokalizuje na mapách makroregiony světa, vymezí jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské vlastnosti a jednotlivé makroregiony vzájemně porovná - na základě historických, přírodních, sociálních a ekonomických charakteristik popíše daný region.	MV: DEJ, ZSV, CIJ, PT: OSV Sociální komunikace – PT1.3 VKEGS Globalizační a rozvojové procesy PT2.1 Globální problémy, jejich příčiny a důsledky – PT2.2 Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce – PT2.3 MKV Základní problémy sociokulturních rozdílů – PT3.1 EVV Člověk a životní prostředí PT4.2 MV Role médií v moderních dějinách PT5.5

4. ročník

Učivo	Očekávané výstupy	Mezipředmětové vztahy
-------	-------------------	-----------------------

	Žák:	Průřezová témata
Makroregiony světa - Evropský makroregion	- za pomoci atlasu se orientuje v daném makroregionu. - rozlišuje na konkrétních územních příkladech mikroregionální, regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi - lokalizuje na mapách makroregiony světa, vymezí jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské vlastnosti a jednotlivé makroregiony vzájemně porovná - na základě historických, přírodních, sociálních a ekonomických charakteristik popíše daný region.	MV: DEJ, ZSV, CIJ, PT: OSV Sociální komunikace – PT1.3 VKEGS Globalizační a rozvojové procesy PT2.1 Globální problémy, jejich příčiny a důsledky – PT2.2 Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce – PT2.3 MKV Základní problémy sociokulturních rozdílů – PT3.1 EVV Člověk a životní prostředí PT4.2 MV Role médií v moderních dějinách PT5.5
Česká republika - Česká republika – hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě, - charakteristiky obyvatelstva a sídel, - transformační ekonomické procesy, struktura hospodářství, - regiony, euroregiony	- rozeznává jednotlivé regiony. - vysvětlí stav současných regionů a zároveň je porovná mezi sebou. - určí klíčové body daných regionů. - na základě historických, přírodních, sociálních a ekonomických hledisek analyzuje daný region a určí jeho potenciální směřování.	MV: DEJ, ZSV, CIJ, PT: OSV Sociální komunikace – PT1.3 VKEGS Globalizační a rozvojové procesy PT2.1 Globální problémy, jejich příčiny a důsledky – PT2.2 Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce – PT2.3 MKV Základní problémy sociokulturních rozdílů – PT3.1 EVV Člověk a životní prostředí PT4.2

		MV Role médií v moderních dějinách PT5.5
Region – Mladoboleslavsko - možnosti rozvoje mikroregionu, strategické a územní plánování	- vymezení místní region (podle bydliště, školy) na mapě podle zvolených kritérií, zhodnotí přírodní, hospodářské a kulturní poměry mikroregionu a jeho vazby k vyšším územním celkům a regionům	MV: DĚJ, ZSV, BIO EVV Člověk a životní prostředí PT4.2 MV Role médií v moderních dějinách PT5.5
Životní prostředí Krajina - krajina – vývoj krajiny, přírodní prostředí, společenské prostředí, - vývoj ve využívání půdy, kulturní krajina, environmentalistika, krajinná (geografická) ekologie, - typy krajiny, krajinný potenciál Vývoj interakce příroda - vývoj interakce příroda – společnost – prostorová koexistence, - udržitelný rozvoj (život), limity přírodního prostředí, - globální problémy lidstva, výchovné, hospodářské a právní nástroje ochrany přírody a životního prostředí	- zhodnotí na příkladech různé krajiny jako systém pevninské části krajinné sféry se specifickými znaky, určitými složkami, strukturou, okolím a funkcemi - analyzuje na konkrétních příkladech přírodní a kulturní (společenské) krajinné složky a prvky krajiny - zhodnotí některá rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí v lokální, regionální a globální úrovni	MV: BIO, FYZ, CHE EVV Člověk a životní prostředí PT4.2 MV Role médií v moderních dějinách PT5.5

7.14. Praktická a laboratorní cvičení

Ročník	I.	II.	III.	IV.	celkem
Počet týdenních hodin	1	1	1	0	3
Datum platnosti: od 1. 9. 2025, počínaje prvním ročníkem					

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obecné cíle předmětu

Vyučovací předmět Praktická a laboratorní cvičení má za cíl rozvíjet teoretické koncepty získané v přírodovědných předmětech. Předmět klade důraz na praktickou stránku přírodních problémů, hledání souvislostí a odvozování závěrů. V rámci předmětu si studenti osvojí základní badatelské metody využívané v přírodovědných předmětech.

Ve třetím ročníku si žáci mohou vybrat volitelný dvouhodinový předmět Science, který propojuje informace z přírodovědných předmětů a hledá souvislosti mezi nimi.

Časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Praktická a laboratorní cvičení (PLC) realizuje obsah vzdělávacích oborů Člověk a příroda a Člověk a zdraví. Týdenní časová dotace pro jednotlivé ročníky je: 1-1-1-0.

Výuka probíhá v kmenové učebně, učebně určené k laboratorním cvičením, k dispozici je též učebna s počítači. Během školního roku si žáci doplňují znalosti na exkurzích a výukových programech.

Výchovně vzdělávací strategie

Výuka je založena především na badatelské činnosti studentů, činnosti v laboratoři, práci s učebnicí, práci z prezentačních software, diskusi, interpretaci v žákovských referátech a na samostatné práci s odbornou literaturou. Žáci pracují ve skupinách, hromadně i individuálně. Výuka je vedena zejména uplatnění teoretických znalostí v praktických úkolech.

V předmětu Praktická a laboratorní cvičení používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčové

Kompetence k učení

Žák:

- vyhledává a třídí informace, kriticky přistupuje ke zdrojům a využívá je při studiu a praxi;
- efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací;
- samostatně nebo ve skupině zpracovává praktické úkoly a snaží se o pochopení a vysvětlení přírodních jevů;
- porovnává teoretické znalosti s praxí během exkurzí a výukových pořadů.

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- zpracovává projekty k probíraným tématům;
- samostatně řeší problémy, přemýšlí o nich, navrhuje řešení a diskutuje;
- obhájí svůj názor a prezentuje výsledky samostatné nebo skupinové práce.

Kompetence komunikativní

Žák:

- porozumí psanému textu, vyhledává zdroje informací na internetu, zpracovává je a prezentuje výsledky;
- zvažuje klady a zápory variant řešení, posuzuje rizika a důsledky;
- jasně a logicky se vyjadřuje;
- ověřuje poznatky, argumentuje, formuluje a obhájí závěry.

Kompetence sociální a personální

Žák:

- spolupracuje při diskusích a řešení úkolů;
- plánuje si práci ve spolupráci s ostatními;
- posuzuje reálně své fyzické a duševní možnosti;
- stanovuje si cíle a priority s ohledem na své schopnosti a možnosti;
- aktivně spolupracuje při dosahování společných cílů.

Kompetence občanské

Žák:

- uvědomuje si důsledky lidských činností na přírodu prostřednictvím mezipředmětových vztahů;
- spoluvytváří kulturní a duchovní hodnoty a chrání je;
- dodržuje zásady bezpečnosti při výukových akcích a exkurzích do přírody.

Kompetence k podnikavosti

Žák:

- rozhoduje se o dalším vzdělávání a budoucím profesním životě;
- uplatňuje vlastní iniciativu a tvořivost;
- využívá příležitostí pro osobní i profesní život.

Kompetence digitální

Žák:

- využívá digitální technologie při sběru, měření a zpracování dat z laboratorních pokusů (senzory, datalogger, mikroskop s kamerou, software pro grafické zpracování výsledků);
- kriticky posuzuje správnost a věrohodnost získaných dat, výsledky třídí, vizualizuje a sdílí v digitální podobě (tabulky, grafy, protokoly, prezentace);

- vytváří vlastní digitální obsah (laboratorní protokoly, prezentace, krátká videa či infografiky shrnující závěry experimentů);
- vyhledává, porovnává a kriticky hodnotí digitální zdroje informací a propojuje je s vlastními zjištěními;
- spolupracuje v digitálním prostředí (sdílené dokumenty, online nástroje pro týmovou práci), respektuje zásady etiky a autorského práva;
- dbá na bezpečné a zdravé používání digitálních zařízení v laboratoři i při samostatné práci.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

1. ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Biologie - Mikroskopická technika - Obecná biologie - Botanika - Ekologie	- seznámí se základním vybavením biologické laboratoře, ovládají základní názvosloví, - funkce a bezpečnost laboratorní techniky - ovládají základní techniky práce s mikroskopem - vytváří dočasné a trvalé preparáty - řeší problémové úlohy z oboru obecné biologie, mikrobiologie a botaniky - poznávají základní rostliny české flóry	MV: BIO, GEO, FYZ, CHE, ZSV, PT1.1 PT1.5 PT2.2
Geografie - Kartografie - Fyzická geografie	- seznámí se z činností mapového programu - aplikuje praktické dovednosti k orientaci v terénu - sestaví vlastní mapové dílo - pozoruje krajiny kolem sebe a hodnotí možnosti její vzniku - řeší problémové úlohy z fyzické geografie	MV: BIO, GEO, FYZ, CHE, ZSV, DĚJ PT1.1 PT1.2 PT2.2 PT4.2
Fyzika - Mechanika	- seznámí se základním vybavením fyzikální laboratoře - funkce a bezpečnost laboratorní techniky - pracuje s mírami a váhami - aplikuje teoretické přístupy k praktickým úkolům z oboru mechaniky	PT1.1 PT1.5 PT2.1 MV: BIO, GEO, FYZ, CHE,
Chemie - Obecná chemie - Názvosloví - Výpočty v chemii - Periodická tabulka prvků - Termochemie	- seznámí se základním vybavením chemické laboratoře - funkce a bezpečnost laboratorní techniky - aplikuje teoretické přístupy k praktickým úkolům z oboru obecné chemie	PT4.1 PT4.2 MV: BIO, GEO, FYZ, CHE,

2. ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Biologie - Zoologie	- pracuje s biologickou laboratorní technikou - řeší problémové úlohy z oboru zoologie a ekologie - poznávají základní zástupce české fauny	MV: BIO, GEO, FYZ, CHE, PT4.1 PT4.2

Geografie - Sociální geografie	- řeší problémové otázky ze sociální geografie - zpracují sociologický výzkum	MV: GEO, DĚJ, ZSV PT5.1 PT5.2 PT5.4 PT2.1
Fyzika - Mechanické kmitání a vlnění - Molekulová fyzika a termika - Struktura látek	- pracuje s fyzikální laboratorní technikou - řeší problémové úlohy z oboru Mechanické kmitání a vlnění, Molekulová fyzika a termika, struktura látek	MV: GEO, DĚJ, ZSV PT1.3 PT1.5
Chemie - Anorganická chemie - Organická chemie	- pracuje s chemickou laboratorní technikou - řeší problémové úlohy z oboru anorganické a organické chemie	MV: BIO, FYZ, CHE, GEO, PT1.3 PT1.5

3. ročník

Učivo	Očekávané výstupy	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Biologie - Biologie člověka - Tělesné soustavy - Rizika ohrožující zdraví a jejich zdraví	- pracuje s biologickou laboratorní technikou - zkoumá praktické aspekty činnosti tělních soustav - diskutuje nad biologickými etickými otázkami - diskutuje nad otázkami sexuálně-patologické činnosti a její prevence	MV: BIO, FYZ, CHE, GEO, PT4.1 PT4.2
Fyzika - Elektřina - Magnetismus - Střídavý proud - Optika	- pracuje s fyzikální laboratorní technikou - řeší problémové a praktické úlohy z oboru Magnetismus, Střídavý proud, Optika	MV: BIO, FYZ, CHE, GEO, PT4.1 PT4.2
Chemie - Organická chemie - Biochemie	- pracuje s chemickou laboratorní technikou - řeší problémové úlohy z oboru organické chemie a biochemie	MV: BIO, FYZ, CHE, GEO, PT4.1 PT4.2

7.15. Tělesná výchova

Ročník	I.	II.	III.	IV.	celkem
Počet týdenních hodin	2	2	2	2	8
Datum platnosti: od 1. 9. 2025, počínaje prvním ročníkem.					

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obecné cíle předmětu

Vyučovací předmět Tělesná výchova vybavuje žáky klíčovými kompetencemi a všeobecným rozhledem v oblasti zdraví, zdravého životního stylu, rozvoje kondičních schopností a pohybových dovedností. Představuje specifickou součást vzdělávání, která přispívá především ke kultivaci fyzické, ale i psychické a sociální stránky osobnosti žáka.

Výuka vede k osvojování základních i specifických pohybových dovedností a k vytváření pozitivního vztahu k pohybovým činnostem jako přirozené součásti zdravého životního stylu. Je zaměřena na celoživotní perspektivu pohybové aktivity, na posilování odolnosti vůči zdravotním rizikům současného životního stylu a na prevenci úrazů a nemocí z pohybu.

Obsah předmětu je rozdělen do tematických celků (gymnastika, atletika, sportovní a pohybové hry, plavání, lyžování, bruslení, turistika a sporty v přírodě, netradiční hry, kondiční a zdravotní cvičení).

Součástí jsou také sportovní kurzy a akce v přírodě. Výuka se uskutečňuje v tělocvičnách, na venkovních sportovištích, v přírodě i v dalších specializovaných prostředích.

Důraz je kladen:

- na rozvoj pohybových dovedností a tělesné zdatnosti s ohledem na individuální možnosti žáků;
- na osvojování zásad bezpečnosti, fair play a ohleduplnosti;
- na vytváření pozitivního vztahu k pravidelné pohybové aktivitě i po ukončení školy (celoživotní perspektiva);
- na předcházení úrazům a rizikovým situacím při pohybových činnostech;
- na využívání digitálních technologií pro sledování, hodnocení a plánování pohybových aktivit;
- na propojování výuky s aktuálními společenskými tématy – zdraví, udržitelnost, multikulturní rozměr sportu, vliv médií na sport a pohybové vzory.

Tělesná výchova je povinná pro všechny žáky (s výjimkou dočasně či trvale osvobozených). Výuka probíhá převážně formou praktických činností, je doplněna základním teoretickým poučením a aktivní účastí žáků na organizaci sportovních a turistických akcí – kurzy – ve 2., resp. 3. ročníku. Je realizována v souladu s rámcovým učebním plánem RVP G. Část učiva vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví je průřezově začleňována-realizována v hodinách tělesné výchovy.

Časové a organizační vymezení

Tělesná výchova patří do oblasti vzdělávání pro zdraví. Výuka je realizována převážně formou praktických činností ve všech čtyřech ročnících s dotací 2 hodiny týdně. V podzimních a jarních měsících převážně v přírodě, na venkovních travnatých plochách a na sportovišti s některými atletickými sektory. V zimním období v tělocvičnách a fit centrech. Z důvodu, že škola nemá vlastní tělocvičnu, probíhá výuka ve dvouhodinových blocích v tělocvičnách jiných subjektů, kam je nutno se přesouvat. Praktická část je doplněna kurzy lyžování a turistky a sportů v přírodě.

Výuka je organizačně koncipována tak, aby docházelo k aktivnímu zapojení všech žáků s maximálním využitím daného času. Respektuje možnosti školy a individuální podmínky žáků. Obsah a hodnocení jsou přizpůsobovány také žákům se zdravotním omezením, s důrazem na inkluzivní přístup a podporu účasti všech.

Součástí vzdělání je účast žáků s nejlepšími výkony v okresních a krajských sportovních soutěžích.

Výchovně vzdělávací strategie

Výchovně vzdělávací strategie jsou založeny na rozvíjení všech klíčových kompetencí dle RVP G. Žáci jsou vedeni k bezpečnému a zdravému životnímu stylu, k inkluzivní spolupráci, k odpovědnému chování v běžných i mimořádných situacích a k celoživotnímu vztahu k pohybu. Strategie jsou konkretizovány v očekávaných výstupech jednotlivých ročníků.

V předmětu Tělesná výchova používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových

kompetence k učení

Žák:

- využívá různé informační zdroje (video, internet, odborná literatura) ke zlepšení techniky a pohybových dovedností;
- sleduje a hodnotí svůj pokrok v kondici a výkonnosti (např. ve vytrvalosti, síle, koordinaci);
- ovládá různé metody a způsoby pro nácvik pohybových dovedností a rozvoj pohybových schopností;
- plánuje si trénink či fyzickou aktivitu, stanovuje cíle (např. zlepšení běhu, obratnosti), sleduje plnění a vyhodnocuje adaptaci.

kompetence k řešení problémů

Žák:

- vybírá vhodné prostředky a způsoby k dosažení sportovního nebo tělesného cíle;
- využívá své předchozí zkušenosti a znalosti při řešení netypických či krizových situací (úraz, nebezpečné situace při sportu, nepříznivé počasí apod.);
- adaptuje svoji činnost podle podmínek (prostředí, počasí, vybavení) pro bezpečné a efektivní provedení aktivit;
- rozpozná rizika spojená s výkonem, dbá na prevenci zranění a známých potíží (rozcvička, vhodná obuv, technika).

kompetence komunikativní

Žák:

- formuluje a sděluje své myšlenky, postřehy a zážitky z pohybu či sportu;
- poskytuje zpětnou vazbu spoluhráčům a přijímá ji, dokáže diskutovat o taktice či strategii při týmových hrách;
- komunikuje jasně a kultivovaně v kolektivu při organizaci tělesné aktivity.

kompetence sociální a personální

Žák:

- prokazuje odpovědnost ve společných tělesných aktivitách, dodržuje pravidla fair play;
- posuzuje reálně své fyzické i psychické možnosti, uvědomuje si limity a pracuje na jejich zlepšení;
- přijímá rady, konstruktivní kritiku i ocenění od ostatních, učí se spolupracovat;
- respektuje rozmanitost schopností a potřeb ostatních (různou fyzickou zdatnost, věk, zdravotní omezení) v kolektivu.

kompetence občanské

Žák:

- chápe význam pravidel ochrany zdraví a bezpečnosti při sportu i při pobytu venku;
- aktivně přispívá k dobrému klimatu v kolektivu a pomáhá tam, kde je třeba;
- uvědomuje si potřebu udržitelného přístupu ke sportovním prostorům a přírodě (péče o hřiště, sportoviště, ekologie).

kompetence k podnikavosti

Žák:

- přenáší fyzickou aktivitu i sporty mimo školu do osobního životního stylu, hledá vlastní směr sportovních zájmů či mimoškolních aktivit;
- rozvíjí samostatnost a iniciativu při přijetí nových pohybových nebo sportovních výzev.

kompetence digitální

Žák:

- využívá digitální pomůcky a aplikace pro sledování sportovní výkonnosti, tréninku a pohybových cílů (stopky, fitness aplikace, nositelná zařízení);
- zaznamenává, vizualizuje a analyzuje svá data (puls, čas, délka, počet opakování apod.);
- využívá online výuková videa, návody a instruktážní zdroje ke zlepšení techniky pohybu;
- uplatňuje etiku a bezpečnost při používání digitálních pomůcek – ochrana osobních údajů, práva autora, správné používání aplikací.

Průřezové téma	Tematický okruh	Realizace v TEV
Osobnostní a sociální výchova (PT1)	Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Seberegulace, Sociální komunikace, Morálka všedního dne, Spolupráce a soutěž	Sebehodnocení kondičních testů; organizace a regulace vlastního tréninku; týmové hry s důrazem na komunikaci a respekt k odlišnostem; řešení konfliktů ve hře; zásady fair play.
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (PT2)	Globalizační procesy, Žijeme v Evropě, Vzdělávání ve světě	Olympijské hnutí a mezinárodní sport; sportovní úspěchy ČR v kontextu Evropy a světa; diskuse o globálních trendech ve sportu a zdravém životním stylu.
Multikulturní výchova (PT3)	Sociokulturní rozdíly, Interkulturalita, Multilingvální spolupráce	Sport jako prostředek porozumění mezi kulturami; hry a pohybové aktivity z různých částí světa; respekt k odlišným sportovním tradicím a zvykům.
Environmentální výchova (PT4)	Člověk a životní prostředí, Životní prostředí ČR	Turistické a sportovní kurzy v přírodě; ekologicky šetrné chování při pobytu venku; diskuse o udržitelnosti sportu (např. vybavení, doprava na akce); vliv životního prostředí na zdraví a výkon.

Mediální výchova (PT5)	Média a sport, Vliv médií	Kritická reflexe sportovních vzorů v médiích; analýza reklamy na sportovní vybavení a zdravý životní styl; využívání digitálních aplikací ke sledování výkonu; rizika sociálních sítí ve sportu.
-------------------------------	---------------------------	--

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

1. ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Činnosti ovlivňující zdraví zdravotně orientovaná zdatnost – kondiční testy hygiena pohybových činností zásady bezpečného chování při TV a (obecně) při cvičení a sportu	- usiluje o optimální rozvoj své zdatnosti, vybere vhodné kondiční programy nebo soubory cviků k udržení zdravotně orientované zdatnosti - ověří jednoduchými testy úroveň zdravotně orientované zdatnosti - měří – vyhodnocuje a eviduje ukazatele zdravotně orientované zdatnosti pomocí dostupných digitálních technologií (aplikace, přístroje) a dbá na ochranu osobních údajů - dodržuje zásady hygieny a bezpečného chování při cvičení a sportu.	MV: BIO, ZSV, INF PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti – PT1.1, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů – PT1.2, Sociální komunikace – PT1.3 Spolupráce a soutěž – PT1.5 OSV (PT1.1, PT1.2, PT1.3, PT1.5) EV (PT4.1 – vztah organismu a prostředí) MV (PT5.4 – vliv médií při prezentaci zdravého životního stylu)
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností průpravná, kondiční, koordinační, estetická cvičení pohybové hry gymnastika – akrobacie, cvičení na nářadí cvičení s náčiním atletika – atletická abeceda, běžecká cvičení, odrazová cvičení. obratnostní cvičení. štafety, starty, skoky sportovní hry – HČJ, herní kombinace úpoly – sebeobrana turistika a pobyt v přírodě – příprava turistické akce a pobytu v přírodě plavání lyžování netradiční pohybové hry (včetně vybraných her jiných kultur)	- provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů - zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností - posoudí kvalitu hlavních částí pohybu - respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících - poznává hry a pohybové aktivity z různých kultur a respektuje jejich tradice (multikulturní rozměr sportu)	MV: BIO, ZSV, GEO PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti – PT1.1, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů – PT1.2, Sociální komunikace – PT1.3 Morálka všedního dne – PT1.4 Spolupráce a soutěž – PT1.5
Činnosti podporující pohybové učení vzájemná komunikace a spolupráce při pohybových činnostech	- užívá tělocvičné názvosloví - volí a používá při pohybových činnostech vhodnou sportovní výstroj a výzbroj	MV: ZSV PT: OSV

sportovní výstroj a výzbroj sportovní role olympismus a hodnoty fair play	- respektuje práva a povinnosti vyplývající z různých sportovních rolí - chápe význam olympijských hodnot a roli sportu v evropských a globálních souvislostech	Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti – PT1.1, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů – PT1.2, Sociální komunikace – PT1.3 Morálka všedního dne – PT1.4 Spolupráce a soutěž – PT1.5 VMEGS (PT2.1, PT2.4 – globalizace, Evropa a svět)
Výchova ke zdraví – zdravý způsob života a péče o zdraví vliv životních a pracovních podmínek a životního stylu na zdraví v rodině, škole, obci zdravá výživa hygiena pohlavního styku, hygiena v těhotenství zásady první pomoci při běžných úrazech psychohygiena	- usiluje o pozitivní změny ve svém životě související s vlastním zdravím a zdravím druhých - zařazuje osvojené způsoby relaxace - prokáže znalost základních postupů první pomoci při běžných úrazech	MV: BIO, ZSV PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti – PT1.1, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů – PT1.2, Sociální komunikace – PT1.3 Morálka všedního dne – PT1.4 Spolupráce a soutěž – PT1.5 EV (PT4.3 – životní prostředí ČR a kvalita života) a MV (PT5.4 – mediální vliv na zdravý životní styl).

2. ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Činnosti ovlivňující zdraví svalová nerovnováha – příčiny a testy svalové nerovnováhy zdravotně zaměřená cvičení zásady prevence úrazů při pohybových činnostech	- vybere z nabídky vhodné soubory k prevenci a korekci svalové nerovnováhy - měří a vyhodnocuje tělesné parametry (např. flexibilita, svalová síla) a vede si záznamy pomocí digitálních technologií -	MV: Výchova ke zdraví PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti – PT1.1, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů – PT1.2, Sociální komunikace – PT1.3 EV (PT4.1 – vztah organismu a prostředí) a MV (PT5.4 – vliv médií na fitness a zdraví)
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností průpravná, kondiční a koordinační cvičení pohybové hry gymnastika – akrobacie, cvičení na nářadí, cvičení s náčiním atletika - -atletická abeceda, běžecká cvičení, odrazová cvičení. obratnostní cvičení. štafety, starty, skoky	- provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů - zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností - posoudí kvalitu hlavních částí pohybu - respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou	MV: BIO PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti – PT1.1, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů – PT1.2, Sociální komunikace – PT1.3 Morálka všedního dne – PT1.4

sportovní hry – HČJ, herní kombinace úpoly – sebeobrana turistika a pobyt v přírodě – příprava turistické akce a pobytu v přírodě plavání lyžování netradiční pohybové hry	činnost dané skladbě sportujících - respektuje kulturní rozmanitost pohybových aktivit a chápe sport jako prostředek mezinárodního porozumění	Spolupráce a soutěž – PT1.5 MkV (PT3.1–3.3 – kulturní rozdíly, interkulturalita), EV (PT4.2 – ekologicky šetrné chování při turismu) a VMEGS (PT2.1, PT2.4 – globalizace, Evropa a svět
Činnosti podporující pohybové učení pohybové činnosti, sportovní a turistické akce propagace a prezentace sportovní akce (digitální nástroje, školní web, plakát)	- připraví třídní či školní sportovní turnaj, soutěž, turistickou akci a podílí se na její realizaci - využívá digitální technologie k propagaci a dokumentaci akce (fotografie, prezentace, krátké video)	MV: ZSV PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti – PT1.1, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů – PT1.2, Sociální komunikace – PT1.3 Morálka všedního dne – PT1.4 Spolupráce a soutěž – PT1.5 MV (PT5.1–5.3 – média, jejich produkty, uživatelé) a VMEGS (PT2.2 – globální problémy a sport/fair play)
Výchova ke zdraví – vztahy mezi lidmi, změny v životě člověka a jejich reflexe vztahy v rodině, mezigenerační soužití, pomoc nemocným a handicapovaným lidem partnerské vztahy rizika spojená s volbou životního partnera rozvoj sociálních dovedností modely sociálního chování	- citlivě řeší problémy v mezilidských vztazích - posoudí hodnoty, usnadňující vstup do samostatného života a partnerských vztahů - projevuje etické a morální postoje k ochraně matky a dítěte - respektuje potřeby a možnosti osob se zdravotním omezením při pohybových činnostech	MV: ZSV PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti – PT1.1, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů – PT1.2, Sociální komunikace – PT1.3 Morálka všedního dne – PT1.4 Spolupráce a soutěž – PT1.5 MkV (PT3.2 – psychosociální aspekty interkulturality) a EV (PT4.3 – životní prostředí ČR a kvalita života)

3. ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Činnosti ovlivňující zdraví organismus a pohybová zátěž individuální pohybový režim zásady bezpečného zatížení a regenerace	- připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné převažující pohybové zatížení - plánuje a organizuje svůj individuální režim	MV: BIO PT: OSV

	pohybových aktivit i s ohledem na prevenci civilizačních chorob	Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti – PT1.1, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů – PT1.2, Morálka všedního dne – PT1.4 EV (PT4.1 – vztah organismu a prostředí) a VMEGS (PT2.2 – globální problémy a zdravý životní styl)
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností průpravná, kondiční a koordinační cvičení pohybové hry gymnastika – akrobacie, cvičení na nářadí a s náčiním atletika – atletická abeceda, běžecká cvičení, odrazová cvičení. obratnostní cvičení. štafety, starty, skoky sportovní hry – HČJ, herní kombinace úpoly – sebeobrana turistika a pobyt v přírodě – příprava turistické akce a pobytu v přírodě plavání lyžování netradiční pohybové hry	- provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů - zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností - posoudí kvalitu hlavních částí pohybu - respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících - využívá digitální technologie k analýze a sebereflexi vlastního výkonu	MV: BIO PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti – PT1.1, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů – PT1.2, Sociální komunikace – PT1.3 Morálka všedního dne – PT1.4 Spolupráce a soutěž – PT1.5 MkV (PT3.1–3.3 – kulturní rozdíly, interkulturalita) a MV (PT5.4 – vliv médií na sportovní výkon)
Činnosti podporující pohybové učení pravidla osvojovaných pohybových činností analýza mediální prezentace sportovních pravidel a soutěží	- respektuje pravidla osvojovaných sportů - kriticky hodnotí pravidla a mediální prezentaci sportovních akcí	MV: ZSV PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti – PT1.1, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů – PT1.2, Sociální komunikace – PT1.3 Morálka všedního dne – PT1.4 Spolupráce a soutěž – PT1.5 MV (PT5.2–5.4 – mediální produkty, vliv médií) a VMEGS (PT2.4 – sport v Evropě)
Výchova ke zdraví – rizika ohrožující zdraví a jejich prevence	- projevuje odolnost vůči výzvě k sebepoškozování a rizikovému životnímu stylu	MV: BIO PT: OSV

civilizační choroby, poruchy příjmu potravy, přenosné choroby rizika v oblasti sexuálního a reprodukčního zdraví sexuálně motivovaná kriminalita skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání autodestruktivní závislosti návykové látky	- zaujímá odmítavé postoje ke všem formám rizikového chování - uvede důsledky porušování paragrafů trestního zákona související s výrobou a držením omamných látek - uvádí příklady preventivního chování proti rizikovému životnímu stylu (závislosti, poruchy příjmu potravy)	Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti – PT1.1, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů – PT1.2, Sociální komunikace – PT1.3 Morálka všedního dne – PT1.4 EV (PT4.3 – životní prostředí a kvalita života) a MV (PT5.4 – mediální vlivy na zdravý/nezdravý životní styl
---	---	---

4. ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Činnosti ovlivňující zdraví první pomoc při sportovních úrazech – závažná poranění a život ohrožující stavy	- uplatňuje bezpečné a účelné chování při pohybových aktivitách i v neznámém prostředí - poskytne první pomoc při sportovních či jiných úrazech i v nestandardních podmínkách	MV: BIO, ZSV PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti – PT1.1, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů – PT1.2, Sociální komunikace – PT1.3 Morálka všedního dne – PT1.4 Spolupráce a soutěž – PT1.5
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností průpravná, kondiční a koordinační cvičení pohybové hry gymnastika – akrobacie, cvičení na nářadí, cvičení s náčiním atletika – atletická abeceda, běžecká cvičení, odrazová cvičení, obratnostní cvičení, štafety, starty, skoky sportovní hry – HČJ, herní kombinace úpoly – sebeobrana turistika a pobyt v přírodě – příprava turistické akce a pobytu v přírodě plavání lyžování netradiční pohybové hry	- provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů - zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností - posoudí kvalitu hlavních částí pohybu - respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících - samostatně využívá digitální technologie k dlouhodobému sledování a vyhodnocování vlastního výkonu	MV: BIO PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti – PT1.1, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů – PT1.2, Sociální komunikace – PT1.3 Morálka všedního dne – PT1.4 Spolupráce a soutěž – PT1.5 MV (PT5.3–5.5 – uživatelé, účinky médií, role médií v moderních dějinách)
Činnosti podporující pohybové učení	- aktivně naplňuje olympijské myšlenky - sleduje podle pokynů sportovní výkony, sportovní	MV: ZSV

olympismus v současném světě, jednání fair play úspěchy našeho sportu na pozadí nejdůležitějších historických sportovních událostí měřitelné a hodnotitelné údaje v TV a sportu	výsledky – zpracuje naměřená data, vyhodnotí je a prezentuje - plánuje, organizuje a hodnotí sportovní akci, dokáže prezentovat výsledky a využívá k tomu i digitální a mediální prostředky	PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti – PT1.1, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů – PT1.2, Sociální komunikace – PT1.3 Spolupráce a soutěž – PT1.5 VMEGS (PT2.1, PT2.5 – globalizace, vzdělávání a sport ve světě) a MV (PT5.1–5.2 – média a sport)
Výchova ke zdraví – ochrana člověka za mimořádných událostí vyhlášení hrozby a vzniku mimořádné události živelní pohromy únik nebezpečných látek do životního prostředí první pomoc sociální dovednosti při řešení mimořádných událostí ochrana člověka za mimořádných událostí	- rozhodne, jak se odpovědně chovat při konkrétní mimořádné události - prokáže osvojené praktické znalosti a dovednosti související s přípravou na mimořádné události a aktivně se zapojuje do likvidace následků hromadného zasažení obyvatel - uplatňuje bezpečné chování při mimořádných situacích a zvládá základní postupy ochrany člověka - dokáže propojit znalosti první pomoci s modelovými krizovými situacemi (sport, příroda, mimořádná událost)	MV: ZSV PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti – PT1.1, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů – PT1.2, Sociální komunikace – PT1.3 Morálka všedního dne – PT1.4 Spolupráce a soutěž – PT1.5 EV (PT4.2 – člověk a životní prostředí) a VMEGS (PT2.2 – globální problémy a humanitární pomoc EV (PT4.3 – životní prostředí a kvalita života) a MkV (PT3.2 – respekt k odlišným potřebám v krizových situacích)

7.16. Výtvarná výchova

Ročník	I.	II.	III.	IV.	celkem
Počet týdenních hodin	2	2	0	0	4
Datum platnosti: od 1. 9. 2025, počínaje prvním ročníkem					

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení:

Vyučovací předmět *Výtvarná výchova* má komplexní charakter a vychází ze vzdělávací oblasti Umění a kultura z RVP G a společným vzdělávacím obsahem integrujícího tématu Umělecká tvorba a komunikace. Výtvarná výchova je vyučovaná jako samostatný předmět v prvním a druhém ročníku čtyřletého gymnázia.

Výuka je zaměřena nejen na poznávání historických etap a vývojových proudů výtvarného umění, ale také na rozvoj vlastní výtvarné tvorby žáků. Důraz je kladen na dlouhodobé projekty a jejich prezentaci v rámci školy – zejména formou výroční výstavy s vernisáží, případně online galerie. Výuka propojuje tradiční výtvarné postupy s využitím digitálních technologií (fotografie, grafické editory, video, 3D modelování). Předmět je koncipován jako prostor pro spolupráci s dalšími obory školy i s externími kulturními institucemi.

Časové a organizační vymezení:

Časová dotace předmětu jsou dvě hodiny týdně ve výše jmenovaných ročnících. Výuka probíhá většinou v učebně speciálně vybavené pro výtvarnou práci, a to v základní výukové jednotce. Výuka je dále obohacována a rozšiřována četnými návštěvami výstav a stálých galerijních sbírek a dále také vlastní tvorbou žáků v plenéru.

Součástí výuky jsou také plenérní aktivity a návštěvy kulturních institucí (galerie, muzea, výtvarné ateliéry). Připravovány jsou společné i školní výstavy studentských prací. Výuka je organizována formou ateliérové práce, projektového vyučování a exkurzí. Důraz je kladen na praktickou zkušenost, týmovou spolupráci a mezioborové přesahy. Při práci s digitálními technologiemi je dbáno na bezpečnost, autorská práva a etické zásady.

Výchovně vzdělávací strategie

Výuka je založena na praxi a vysvětlování, samostatné práci žáků, vyhledávání informací, aplikaci získaných poznatků, na sledování aktualit v oboru, na sledování dokumentárních pořadů, na diskusi, na pravidelném ověřování vědomostí, dovedností a schopností využít znalostí k řešení zadaných situací a problémů.

Hodnocení je zaměřeno na proces i výsledky tvorby. Kritérii jsou tvořivost, samostatnost, schopnost reflexe, spolupráce, originalita řešení a prezentace. Součástí je veřejná prezentace vybraných prací (výstava, online galerie) a vedení portfolio. Hodnocení má motivační a formativní charakter. V předmětu *Výtvarná výchova* používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčové

kompetence k učení

Žák:

- má v hodinách prostor pro seberealizaci a osobní rozvoj,
- hodnotí vlastní práce i práce ostatních spolužáků,
- samostatně i ve skupině plní zadané úkoly a plánuje jejich průběh,
- přijímá kritiku, radu i ocenění spolužáků a dokáže se poučit z chyb,
- využívá odbornou literaturu a další zdroje informací, které tvůrčím způsobem zpracovává.

kompetence k řešení problémů

Žák:

- pracuje s různými materiály a výtvarnými technikami a hledá optimální řešení výtvarného zadání,
- nachází vlastní tvůrčí postupy,
- tvořivě přistupuje k úkolům a má odvahu hledat neotřelá řešení.

kompetence komunikativní

Žák:

- je citlivý a tolerantní k výtvarným projevům a schopnostem ostatních,
- prezentuje a obhájí svou tvorbu,
- využívá prostor pro odvážná a osobitá výtvarná řešení,
- uplatňuje specifickou komunikaci prostřednictvím výtvarného jazyka mezi jednotlivcem a společností.

kompetence sociální a personální

Žák:

- se originálně rozhoduje na základě vlastních představ a schopností,
- oceňuje práci spolužáků a rozvíjí mezilidské vztahy založené na úctě, empatii a toleranci,
- spolupracuje ve skupinách na zadaném úkolu a tím rozvíjí týmovou práci, zodpovědnost i radost ze společného úsilí.

kompetence občanské

Žák:

- zodpovědně přistupuje k životu a životnímu prostředí a přijímá vlastní iniciativu,
- prezentuje vlastní výtvarný názor,
- sleduje současné trendy výtvarné prezentace společenských projektů,
- projevuje úctu ke kulturním a duchovním hodnotám minulosti i současnosti,
- uvědomuje si možnost ovlivňovat prostřednictvím výtvarné tvorby dění ve společnosti.

kompetence k podnikavosti

Žák:

- účastní se výtvarných soutěží a aktivně se zapojuje do jejich přípravy,
- uplatňuje iniciativní a tvořivý přístup při plnění úkolů,
- efektivně využívá poznatky a dovednosti v běžném životě,
- spolupracuje na propagaci společensky prospěšných projektů a aktivit,
- přetváří výtvarně prostředí domova, školy či veřejného prostoru,
- vytváří si představy o profesní budoucnosti a roli výtvarné prezentace v různých oblastech podnikání.

kompetence digitální

Žák:

- využívá digitální technologie jako nástroj vlastní tvorby, prezentace a interpretace vizuálně-obrazných vyjádření,
- pracuje s grafickými editory, fotografickými a videoaplikacemi, programy pro 3D modelování i nástroji nových médií a kombinuje je s tradičními výtvarnými technikami,
- vytváří a sdílí digitální portfolia, multimediální projekty a online výstavy,
- respektuje zásady správné citace, autorských práv a etického vystupování v online prostředí,
- kriticky hodnotí vizuální obsah digitálních médií, rozpoznává jejich komunikační účinky a možné manipulace a reflektuje jejich vliv na společnost a kulturu,
- zapojuje digitální technologie do mezioborových aktivit a projektů,
- spolupracuje na vizuálních výstupech v online prostředí,
- tvořivě a odpovědně komunikuje prostřednictvím vizuálních médií.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

1. ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Dějiny výtvarného umění - periodizace a charakteristika vývojových etap výtvarného umění Přehled vývoje umění a estetického myšlení - umění pravěku - starověké kultury, antika - románské umění, gotika - renesance, baroko, rokoko - klasicismus, romantismus, realismus - impresionismus, postimpresionismus Techniky - kresba se zaměřením na technickou stránku předmětu – možnosti výtvarného vyjádření různými technikami; - objemy v trojrozměrném zobrazování; - portrétní tvorba, vč. stylizace; - prostorové objekty, práce z papíru; - psychologický účinek barvy; - stylizace tvaru; - konstrukce plošného písma – kompozice v ploše.	- popíše jednotlivá historická období, popíše jejich charakteristické znaky; - pojmenuje významné evropské památky; - pojmenuje nejvýznamnější umělecké osobnosti jednotlivých historických epoch; - orientuje se v uměleckých směrech na počátku 20. století; - získané poznatky z výtvarného umění uvádí do souvislosti s aktuálními výtvarnými projevy; - vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků VYV a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních představ a zkušeností; - užívá VYV k zaznamenání vizuálních zkušeností i získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie; - porovnává různé interpretace VOV a	MV: ZSV: - spol. chování a etika DEJ: srovnání historického období ve vývoji civilizace GEO: geografické podmínky a jejich vliv na vznik kultur PT: OSV: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti – PT1.1 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů – PT1.2 - žák dokáže nalézt v sobě kreativitu při řešení výtvarných problémů. MKV: Základní problémy sociokulturních rozdílů – PT3.1 - žák se učí vnímat kulturní rozličnost jako výraznou světovou kulturní hodnotu. Psychosociální aspekty interkulturality – PT3.2 - žák nahlíží rozličné výtvarné

	přístupuje k nim jako ke zdroji inspirace; - porovnává prvky VOV na základě vztahů (barevné kontrasty, proporční vztahy aj.); - nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah VYV, který samostatně vytvořil, vybral a upravil; - ověřuje komunikační účinky vybraných či samostatně vytvořených VYV v soc. vztazích, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci.	interpretace světa, různých etnik a kultur. MV: Média a mediální produkce – PT5.1 - ukázky DVD, VHS, divadelní představení, koncertu
--	--	---

2. ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Dějiny výtvarného umění 19. – 21. století - umělecké slohy a směry od konce 19. století do současnosti - směry na přelomu 19. a 20. stol. (kubismus, fauvismus, secese) - nástup české moderny - dadaismus, surrealismus, pařížská škola - abstraktní umění - meziváleční avantgarda – dekorativismus a funkcionalismus - akční malba - kinetické umění a op-art - reklama a pop art - konceptuální umění - moderní architektura Techniky - kresba se zaměřením na detail (buňky, kameny, detaily oděvů aj.). Výtvarná stylizace Zkratka DU - krajinomalba a její možnosti a variace; - řešení propagačního materiálu s využitím různých výtvarných možností; - kresba a její výrazové možnosti (přírodniny, věci kolem nás aj.); - modelace objemu jednotlivých těles pomocí světla a stínu; - figurální kompozice se zaměřením na detail.	- rozlišuje umělecké slohy a směry od konce 19. století do současnosti; - proměny a vznik uměleckých směrů objasňuje na základě širších společenských a filozofických okolností; - při vlastní tvorbě uplatňuje umělecké vyjadřovací prostředky současného umění; - objasňuje roli autora, příjemce a interpreta při utváření obsahu a komunikačního účinku uměleckého vyjádření; - vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; - porovnává vztah linie a plochy; - uplatňuje osobitost svého vnímání v přístupu k realitě; - vědomě se zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností; - k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarného umění.	MV: ZSV: - spol. chování a etika PT: OSV: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti – PT1.1 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů – PT1.2 - žák dokáže nalézt v sobě kreativitu při řešení výtvarných problémů. MKV: Základní problémy sociokulturních rozdílů – PT3.1 - žák se učí vnímat kulturní rozličnost jako výraznou světovou kulturní hodnotu. Psychosociální aspekty interkulturality – PT3.2 - žák nahlíží rozličné výtvarné interpretace světa, různých etnik a kultur. MV: Média a mediální produkce – PT5.1 - ukázky DVD, VHS, divadelní představení, koncertu

7.17. Hudební výchova

Ročník	I.	II.	III.	IV.	celkem
Počet týdenních hodin	2	2	0	0	4
Datum platnosti: od 1. 9. 2025, počínaje prvním ročníkem					

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět je vytvořen na základě rozpracování vzdělávacího obsahu vzdělávací oblasti „Umění a kultura“ z RVP G. Vzdělávací oblast Umění a kultura je zastoupena Hudební a Výtvarnou výchovou a společným vzdělávacím obsahem integrujícího tématu Umělecká tvorba a komunikace. V těchto oborech se žákům umožňuje jiné, než pouze racionální poznávání světa a zároveň se odráží nezastupitelná součást lidské existence – umění a kultura. Kultura jako proces a výsledek duchovní činnosti umožňuje chápat proměny a historické zkušenosti, v nichž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence. Kultura je také neoddelitelná součást každodenního života (kultura chování, oblékání, cestování, práce). Umění můžeme také chápat jako proces specifického poznání a dorozumívání, v němž vznikají informace o vnějším a vnitřním světě a jeho vzájemné provázanosti, a ty nelze formulovat a sdělovat jinými než uměleckými prostředky.

Předmět tvoří tři vzájemně provázané a podmíněné okruhy činností – produkce, recepce a reflexe, které žákovi umožňují hudebně se projevit jak při individuálních, tak i skupinových aktivitách, poznávat zákonitosti hudební tvorby, seznamovat se s různými funkcemi hudby, hodnotami a normami v umění, porozumět sdělením přenášeným hudebním jazykem, vytvářet hodnotící soudy o znějící hudbě apod., tedy pronikat do podstaty hudby. V produkci žáci nalézají uplatnění vokální, instrumentální a hudebně pohybové činnosti mající charakter nejen reprodukční, ale také výrazně kreativní. V nich žáci rozvíjejí své hudební schopnosti a upevňují získané vědomosti a reprodukční a produkční dovednosti. Součástí těchto činností je hlasový výcvik spojený s intonací, práce s rytmem, hra a tvorba instrumentálních doprovodů, pohybových etud.

Součástí obsahového zaměření je i seznámení s folklórem – typickými melodiemi, rytmy a formami české lidové hudby; žáci mohou folklór interpretovat (zpěv, hra na nástroje, pohybová aktivita), analyzovat a srovnávat ho s dalšími hudebními styly. Výuka je provázána s ústní lidovou slovesností, zejména s českým jazykem a literaturou, ale i s cizími jazyky. Folklórní písně, balady, říkadla či pověsti se stávají přirozeným prostorem pro mezipředmětové vztahy – žáci vnímají souvislost mezi hudební a literární tradicí, rozpoznávají společné motivy, rytmiku a obraznost lidového umění a učí se je srovnávat napříč kulturami. Tím se rozvíjí nejen kulturní identita a jazyková citlivost, ale také respekt k rozmanitosti hudebních a literárních tradic.

Časové a organizační vymezení

Výuka probíhá většinou v učebně speciálně vybavené pro hudební nauku, a to v základní výukové jednotce. Je realizována v rozsahu stanoveném RVP G, tj. 2 hodiny týdně v 1. a 2. ročníku (celkem 4 hodiny za celé studium). Výuka je dále obohacována a rozšiřována návštěvami koncertů.

Výchovně vzdělávací strategie

Ve výuce hudební výchovy je cíleně podporována spolupráce a respekt mezi žáky. Učitel vede žáky k tomu, aby dokázali přijímat i odlišné názory a zkušenosti, uvědomovali si svou roli ve skupině a nesli odpovědnost za společnou práci. Důraz je kladen na pozitivní a tvořivou atmosféru, která motivuje žáky k aktivnímu zapojení a umožňuje jim uplatnit vlastní iniciativu a tvořivost. V rámci hudebních činností mají žáci možnost pracovat samostatně i týmově, zažít úspěch, rozvíjet sebevědomí a posilovat schopnost spolupracovat při vokálních, instrumentálních i hudebně-pohybových aktivitách. Ve výuce je se důsledně hledí na žánrovou i stylovou pestrost, včetně tradičního folklóru, aby žáci poznali hudební kořeny národní kultury, porozuměli jejím charakteristickým prvkům a rozvíjeli vnímání kontinuity hudební tradice.

V předmětu Hudební výchova používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčové

kompetence k učení

Žák:

- plánuje a organizuje své učení, využívá je pro seberealizaci a osobní rozvoj;
- používá různé strategie k získávání a zpracování poznatků, reflektuje proces vlastního učení a myšlení;
- vyhledává, třídí a zpracovává informace z tištěných i digitálních zdrojů, využívá vlastní zkušenosti i kulturní akce (např. koncerty);
- při práci s hudebním dílem uplatňuje odborné termíny a propojuje nové poznatky s dříve osvojenými;
- zpracovává referáty, projekty a samostatné hudební úkoly, v nichž rozvíjí tvořivost a experimentuje.

kompetence k řešení problémů

Žák:

- využívá různé postupy při řešení hudebních úkolů a situací;
- analyzuje problém, plánuje postup a hledá účinné způsoby řešení;
- propojuje poznatky z hudby s dalšími obory a uplatňuje kreativní přístup při vlastní tvorbě;
- při práci na projektech se učí spolupracovat a hledat alternativní cesty k cíli.

kompetence komunikativní

Žák:

- používá odborný hudební jazyk v mluveném i psaném projevu;
- prezentuje své poznatky a zkušenosti vhodnou formou;
- diskutuje o vlastní i cizí tvorbě, formuluje a zdůvodňuje hodnotící soudy;
- rozvíjí verbální i neverbální vyjadřování prostřednictvím hudebních činností;
- chápe hudbu i jazyk jako prostředky kulturní komunikace, které se vzájemně doplňují.

kompetence sociální a personální

Žák:

- respektuje názory ostatních a spolupracuje v týmu;
- přebírá odpovědnost za společnou práci a přispívá k pozitivní atmosféře ve skupině;
- dodržuje pravidla společenského chování a kulturní etikety, uplatňuje je i při kulturních akcích;
- reflektuje vlastní roli ve skupině a rozvíjí své hudební zaměření.

kompetence občanské

Žák:

- respektuje základní normy společenského chování a kulturní tradice;
- chápe souvislosti mezi hudbou a dobovým kulturně-historickým kontextem;
- aktivně se účastní kulturního života a prezentuje školu při veřejných vystoupeních;
- váží si národní kulturní identity a lidových forem, rozpoznává jejich význam pro hudební kulturu;
- respektuje rozmanitost hudebních tradic a stylů včetně tradic jiných národů;
- chápe hudbu i jazyk jako přirozené projevy kultury, které spoluutvářejí hodnoty společnosti.

kompetence k podnikavosti

Žák:

- projevuje tvořivost, vlastní iniciativu a proaktivní přístup;
- zapojuje se do společných projektů (koncerty, vystoupení, prezentace);
- plánuje a organizuje svou práci, přebírá odpovědnost za výsledek a podílí se na společném úspěchu.

kompetence digitální

Žák:

- využívá digitální technologie při tvorbě, recepci i reflexi hudby;
- pracuje se softwarovými nástroji pro notaci, aranžmá, nahrávání, editaci a mix hudby, používá digitální hudební nástroje a multimediální aplikace;
- při poslechu a analýze hudby využívá digitální databáze, streamovací platformy a online archivy, kriticky hodnotí kvalitu a důvěryhodnost zdrojů a rozpoznává manipulativní obsah;
- zapojuje digitální technologie do interpretace a prezentace hudebních projektů, propojuje vlastní zkušenosti s kulturními a historickými souvislostmi;
- respektuje zásady bezpečnosti, autorského práva a etiky při práci v online prostředí;
- spolupracuje s ostatními v digitálním prostředí a využívá technologie k obohacení tvůrčích i mezioborových aktivit.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

1. ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Produkce – zpěv Vokální činnosti - kultivace pěveckého a hlasového projevu, - intonační a rytmický výcvik, - sólový a sborový zpěv, - orientace v notovém (grafickém) zápisu vokálních kompozic, - improvizace - jednoduché vokální kompozice (předvěti a závěti, perioda) - pěvecký a mluvní projev, hlasová hygiena - vícehlasý zpěv - hudební rytmus a rytmus řeči - orientace v prostoru - intonace a vokální improvizace	- využívá svůj individuální pěvecký potenciál při zpěvu, - při mluvním projevu vede svůj hlas zněle a přirozeně, - správně artikuluje, - logicky člení větu (obsah sdělení), - uplatňuje zásady hlasové hygieny v běžném životě - zpívá na základě svých dispozic jednohlasý i vícehlasý zpěv	MV: BIO – biologie člověka, hlasová hygiena, TEV – pohybové ústrojí, pohyb FYZ – fonace, zvuk, rytmus PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti – PT1.1 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT1.2
Produkce – hra na hudební nástroje Instrumentální činnosti - hra a tvorba instrumentálních doprovodů (rytmicko-melodické doprovody, - jednoduchá aranžmá), hra a tvorba jednoduchých instrumentálních kompozic (hudební věta, malá písňová forma, rondo), - orientace v notovém a grafickém zápise instrumentálních kompozic, - moderní hudební nástroje a digitální zařízení	- využívá hudební nástroje školy (keyboardy, flétny, kytary) - při individuálních či společných hudebních aktivitách a přiměřeně svým hudebním schopnostem a dovednostem používá hudební nástroje jako prostředek sdělování hudebních i nehudebních myšlenek a představ - navrhne rytmickou a pohybovou improvizaci - orientuje se v zápise jednoduchých, případně i složitějších vokálních, instrumentálních i vokálně-instrumentálních písní a skladeb; - na základě svých individuálních hudebních schopností tyto skladby realizuje	MV: INF – moderní technologie v hudbě PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti – PT1.1 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT1.2 MEV Média a mediální produkce – PT5.1 Uživatelé – PT5.3 Role médií v moderních dějinách – PT5.5
Produkce – hudebně pohybové činnosti - pohyb hudby a gesto, - pohybové etudy, - tanec jako způsob komunikace	- reaguje na hudbu pohybem, - ztvárňuje ji úměrně svým hudebním schopnostem a pohybovým dispozicím; - pohyb ve spojení s hudbou využívá k vyjádření vlastních představ a pocitů	MV: BIO – biologie člověka TEV – pohybové ústrojí, pohyb, prostorová orientace PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti – PT1.1

		Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT1.2 Sociální komunikace – PT1.3
Recepce a reflexe Vznik a vývoj hudby - základní orientace v hudbě středověku, renesance a baroka, - základní orientace v českém a evropském folklóru, jeho projevy a vztah k hudební tradici - charakteristické znaky epoch (např. vokální polyfonie, figurální hudba, vznik opery a instrumentálních forem), - vybrané osobnosti jako reprezentanti epoch, - souvislosti hudby s výtvarným uměním, literaturou a lidovou tradicí. Hudba jako organizovaný zvuk - hudební dílo – hudební objekt, - hudebně výrazové prostředky, - hudební forma, - hudební znak, - formální struktura a sémantika skladby Hudební nástroje, nové technologie v hudbě, záznam hudby, přímá a nepřímá komunikace hudby Hudební styly a žánry, funkce hudby - hudba a její využití v běžném životě, - hudba jako kulturní statek a jako zboží, - estetická a umělecká hodnota hudebního díla,	- rozpozná vybrané hudební ukázky středověku, renesance a baroka, - uvede příklady charakteristických znaků těchto epoch, - jmenuje vybrané významné skladatele a díla, - uvede příklady významných sběratelů a představitelů folklórní tradice - rozpozná základní znaky českého a evropského folklóru a vysvětlí jejich vztah k hudební tradici - vysvětlí souvislost mezi hudbou a dobovým kulturním prostředím. - odliší hudbu podle jejího stylového zařazení, významu a funkce, - rozpozná vhodnost či nevhodnost využití určité hudby v konkrétních situacích	MZ: DEJ – vývoj hudby v historickém kontextu, VYV PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti – PT1.1 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT1.2 VMEGS Globalizační a rozvojové procesy – PT2.1 Žijeme v Evropě – PT2.4 MKV: Základní problémy sociokulturních rozdílů – PT3.1 Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí PT3.3 MEV Média a mediální produkce – PT5.1 Uživatelé – PT5.3
Recepce a reflexe Hudební skladatel a interpret, interpretace v hudbě, umělecký provoz Hudba jako způsob identifikace, sebeprezentace a druh generační výpovědi Interpretace hudebního díla - popis hudebního díla v rovině významu, výrazu a výstavby, - zařazení díla do historického a sociálního kontextu, - hudební dílo jako možné poselství, - vlastní hodnocení	- popíše a na vybraných hudebních dílech (částech hudebního díla) ukáže důležité znaky tvorby a interpretace, - vysvětlí, v čem tkví originální a nezaměnitelný přínos skladatele a interpreta, - možná poselství sdělovaná prostřednictvím hudby na základě svých schopností, znalostí i získaných zkušeností dešifruje a interpretuje - interpretuje hudbu na základě vědomostí a	MV: INF, ZSV, CJL, CIJ PT: OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů – PT1.2 Sociální komunikace – PT1.3 Spolupráce a soutěž – PT1.5 MEV Média a mediální produkce PT5.1 Mediální produkty a jejich významy – PT5.2

	individuálních hudebních schopností; - vytváří vlastní soudy a preference, které dokáže v diskusi obhájit - vypracuje projekt odrážející reflexi zhlédnutého představení - provede kritiku zhlédnutých divadelních představení a filmů - analyzuje hudební ukázky a doporučí je spolužákům	
Umělecká tvorba a komunikace Umělecký proces a jeho vývoj - vliv uměleckého procesu na způsob chápání reality; - dynamika chápání uměleckého procesu – její osobnostní a sociální rozměr; - znaková podmíněnost chápání světa – znakové systémy jednotlivých druhů umění; - historické proměny pojetí uměleckého procesu (magický, mytický, univerzalistický, modernistický a postmodernistický, pluralitní model umění); - prezentace uměleckého díla Role subjektu v uměleckém procesu - smyslové vnímání a jeho rozvoj; - předpoklady tvorby, interpretace a recepce uměleckého díla; - mimo vědomá a uvědomělá recepce uměleckého díla; - tvořivá osobnost v roli tvůrce, interpreta a recipienta	- vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách a chápe ji jako základní faktor rozvoje své osobnosti; dokáže objasnit její význam v procesu umělecké tvorby i v životě - vysvětlí umělecký znakový systém jako systém vnitřně diferencovaný a dokáže v něm rozpoznat a nalézt umělecké znaky od objevných až po konvenční - na příkladech vysvětlí umělecký výraz jako neukončený a nedefinitivní ve svém významu; uvědomuje si vztah mezi subjektivním obsahem znaku a významem získaným v komunikaci - uvědomuje si význam osobně založených podnětů na vznik estetického prožitku; snaží se odhalit vlastní zkušenosti i zkušenosti s uměním, které s jeho vznikem souvisejí - objasní podstatné rysy magického, mytického, univerzalistického, modernistického přístupu k uměleckému procesu, dokáže je rozpoznat v současném umění a na příkladech vysvětlí posun v jejich obsahu	MV: INF, ZSV, CJL, CIJ PT: OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů – PT1.2 Sociální komunikace – PT1.3 Morálka všedního dne – PT1.4 Spolupráce a soutěž – PT1.5 VMEGS Žijeme v Evropě – PT2.4 MKV Vztah k multilingvální situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí – PT3.3 MEV Média a mediální produkce PT5.1 Mediální produkty a jejich významy – PT5.2 Účinky mediální produkce a vliv médií – PT5.4 Role médií v moderních dějinách – PT5.5

2. ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Produkce – zpěv Vokální činnosti - kultivace pěveckého a hlasového projevu, - intonační a rytmický výcvik,	- využívá svůj individuální pěvecký potenciál při zpěvu, - při mluvním projevu vede svůj hlas zněle a přirozeně,	MV: BIO – dechové a hlasové ústrojí, hlasová hygiena, TEV – pohybové ústrojí, pohyb FYZ – fonace, zvuk, rytmus

- sólový a sborový zpěv, - orientace v notovém (grafickém) zápisu vokálních kompozic, - improvizace - jednoduché vokální kompozice (předvětí a závětí, perioda) - pěvecký a mluvní projev, hlasová hygiena - vícehlasý zpěv - hudební rytmus a rytmus řeči - orientace v prostoru - intonace a vokální improvizace	- správně artikuluje, - logicky člení větu (obsah sdělení), - uplatňuje zásady hlasové hygieny v běžném životě - zpívá na základě svých dispozic jednohlasý i vícehlasý zpěv	PT: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti – PT1.1 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT1.2
Produkce – hra na hudební nástroje Instrumentální činnosti - hra a tvorba instrumentálních doprovodů (rytmicko-melodické doprovody, - jednoduchá aranžmá), hra a tvorba jednoduchých instrumentálních kompozic (hudební věta, malá písňová forma, rondo), - orientace v notovém a grafickém zápise instrumentálních kompozic, - moderní hudební nástroje a digitální zařízení	- využívá hudební nástroje školy (keyboardy, flétny, kytary) - při individuálních či společných hudebních aktivitách a přiměřeně svým hudebním schopnostem a dovednostem používá hudební nástroje jako prostředek sdělování hudebních i nehudebních myšlenek a představ - navrhne rytmickou a pohybovou improvizaci - orientuje se v zápise jednoduchých, případně i složitějších vokálních, instrumentálních i vokálně-instrumentálních písní a skladeb; - na základě svých individuálních hudebních schopností tyto skladby realizuje	MV: INF – moderní technologie v hudbě PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti – PT1.1 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT1.2 MEV Média a mediální produkce – PT5.1 Uživatelé – PT5.3 Role médií v moderních dějinách – PT5.5
Produkce – hudebně pohybové činnosti - pohyb hudby a gesto, - pohybové etudy, - tanec jako způsob komunikace	- reaguje na hudbu pohybem, - ztvárňuje ji úměrně svým hudebním schopnostem a pohybovým dispozicím; - pohyb ve spojení s hudbou využívá k vyjádření vlastních představ a pocitů	MV: BIO – biologie člověka TEV – pohybové ústrojí, pohyb, prostorová orientace PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti – PT1.1 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT1.2 Sociální komunikace – PT1.3
Recepce a reflexe Vznik a vývoj hudby - základní orientace v hudbě klasicismu, romantismu a 20.–21. století,	- rozpozná vybrané hudební ukázky klasicismu, romantismu a moderní hudby,	MZ: DEJ – vývoj hudby v historickém kontextu, VYV PT:

- charakteristické znaky epoch (klasicistní forma, romantický výraz, moderní směry), - vybrané osobnosti jako reprezentanti epoch, - propojení hudby s literaturou, výtvarným uměním a ústní lidovou slovesností - folklór jako inspirační zdroj pro uměleckou hudbu a jeho mezinárodní souvislosti Hudební nástroje, nové technologie v hudbě, záznam hudby, přímá a nepřímá komunikace hudby Hudební styly a žánry, funkce hudby - hudba a její využití v běžném životě, - hudba jako kulturní statek a jako zboží, - estetická a umělecká hodnota hudebního díla, - hudební průmysl - hudba na objednávku a možnosti jejího zneužití	- uvede příklady charakteristických znaků těchto epoch, - jmenuje vybrané významné skladatele a díla, - porovná rozdíly mezi hudebními styly a vyjádří vlastní názor na jejich význam, - uvede příklady, jak folklór ovlivnil uměleckou hudbu, a srovná folklórní projevy různých kultur - uvede příklady propojení hudby s literaturou a výtvarným uměním. - vypracuje prezentaci na téma jednotlivých kulturních epoch - odliší hudbu podle jejího stylového zařazení, významu a funkce, - rozpozná vhodnost či nevhodnost využití určité hudby v konkrétních situacích - uvědomuje si roli hudebního průmyslu v současném světě; popíše možnosti využití hudby v „mimohudební“ oblasti a je schopen poukázat na příklady jejího zneužívání - rozpozná netolerantní či extremistické projevy v hudební tvorbě a vyjádří k nim kritický postoj	OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti – PT1.1 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT1.2 VMEGS Globalizační a rozvojové procesy – PT2.1 Žijeme v Evropě – PT2.4 MKV: Základní problémy sociokulturních rozdílů – PT3.1 Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí PT3.3 MEV Média a mediální produkce – PT5.1 Uživatelé – PT5.3
Recepce a reflexe Hudební skladatel a interpret, interpretace v hudbě, umělecký provoz Hudba jako způsob identifikace, sebereprezentace a druh generační výpovědi Interpretace hudebního díla - popis hudebního díla v rovině významu, výrazu a výstavby, - zařazení díla do historického a sociálního kontextu, - hudební dílo jako možné poselství, - vlastní hodnocení	- popíše a na vybraných hudebních dílech (částech hudebního díla) ukáže důležité znaky tvorby a interpretace, - vysvětlí, v čem tkví originální a nezaměnitelný přínos skladatele a interpreta, - možná poselství sdělovaná prostřednictvím hudby na základě svých schopností, znalostí i získaných zkušeností dešifruje a interpretuje - interpretuje hudbu na základě vědomostí a individuálních hudebních schopností; vytváří vlastní soudy a preference, které dokáže v diskusi obhájit - uvědomuje si rozdílnost přístupů jednotlivých lidí	MV: INF, ZSV, CJL, CIJ PT: OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů – PT1.2 Sociální komunikace – PT1.3 Morálka všedního dne – PT1.4 Spolupráce a soutěž – PT1.5 MEV Média a mediální produkce PT5.1 Mediální produkty a jejich významy – PT5.2 Účinky mediální produkce a vliv médií – PT5.4 Role médií v moderních dějinách – PT5.5

	k hudbě a hudební tvorbě, vnímá hudbu jako způsob prezentace vlastních idejí a názorů i idejí, pocitů a názorů ostatních lidí a na základě toho je schopen se s hudbou ztotožnit, či ji odmítnout - vypracuje projekt odrážející reflexi zhlédnutého představení - provede kritiku zhlédnutých divadelních představení a filmů - podle osobních dispozic zhudební jednoduchý text - analyzuje hudební ukázky a doporučí je spolužákům	
Umělecká tvorba a komunikace Umělecký proces a jeho vývoj - vliv uměleckého procesu na způsob chápání reality; - dynamika chápání uměleckého procesu – její osobnostní a sociální rozměr; - znaková podmíněnost chápání světa – znakové systémy jednotlivých druhů umění; - historické proměny pojetí uměleckého procesu (magický, mytický, univerzalistický, modernistický a postmodernistický, pluralitní model umění); - prezentace uměleckého díla Úloha komunikace v uměleckém procesu - postavení umění ve společnosti, jeho historické proměny; - umělecká a mimoumělecká znakovost; - umění jako proces tvorby nových, sociálně dosud nezakotvených znaků; - role umělce v societě; publikum a jeho účast v uměleckém procesu; - sociální a technologické proměny dneška (nové technologie, nové umělecké disciplíny a jejich obsahy) a jejich vliv	- vysvětlí, jaké předpoklady jsou zapotřebí k recepci uměleckého díla a zejména k porozumění uměleckým dílům současnosti - objasní podstatné rysy magického, mytického, univerzalistického, modernistického přístupu k uměleckému procesu, dokáže je rozpoznat v současném umění a na příkladech vysvětlí posun v jejich obsahu - objasní podstatné rysy aktuálního (pluralitního, postmodernistického) přístupu k uměleckému procesu a na základě toho vysvětlí proces vzniku „obecného vkusu“ a „estetických norem“ - dokáže vystihnout nejpodstatnější rysy dnešních proměn a na příkladech uvést jejich vliv na proměnu komunikace v uměleckém procesu	MV: INF, ZSV, CJL, CIJ PT: OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů – PT1.2 Sociální komunikace – PT1.3 Morálka všedního dne – PT1.4 Spolupráce a soutěž – PT1.5 VMEGS Žijeme v Evropě – PT2.4 MKV Vztah k multilingvální situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí – PT3.3 MEV Média a mediální produkce PT5.1 Mediální produkty a jejich významy – PT5.2 Účinky mediální produkce a vliv médií – PT5.4 Role médií v moderních dějinách – PT5.5

na úlohu komunikace v uměleckém procesu; - subjektivní chápání uměleckých hodnot ve vztahu k hodnotám považovaným za společensky uznávané		
---	--	--

7.18. Seminář z anglického jazyka

Ročník	I.	II.	III.	IV.	celkem
Počet týdenních hodin	0	0	0	2	2
Datum platnosti: od 1. 9. 2025, počínaje prvním ročníkem					

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Seminář z anglického jazyka vychází ze vzdělávacího oboru Cizí jazyk a zpracováním obsahu ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace v RVP GV. Je určen žákům, kteří budou skládat maturitní zkoušku z předmětu anglický jazyk. Cílem tohoto předmětu je upevnit a rozšířit znalosti jazykových prostředků na úrovni B1 a směřovat je k úrovni B2.

Při stanovení jednotlivých výstupů jsme vycházeli z evropského referenčního rámce a jednotlivých deskriptorů pro příslušné úrovně – jak je stanoveno v RVP GV. Náplň učiva obsahuje tematické okruhy z historie, geografie, základů společenských věd, biologie, popř. z českého jazyka a literatury. V předmětu se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části vzdělávacích obsahů všech průřezových témat.

Předmět je se soustředí na přesnost a správnost při vyjadřování v anglickém jazyce. Žáci si dále rozvíjejí gramatické struktury a slovní zásobu. Předmět je zaměřen na poslech a čtení s porozuměním, produkci písemnou a ústní s důrazem na interakci. Jsou prohlubovány jazykové dovednosti získané v hodinách anglického jazyka. Žáci si osvojí a umí aktivně aplikovat vhodné jazykové prostředky v souladu s účelem komunikace. Vzdělávacím cílem je kultivovat historické a sociální vědomí žáků, a tak je učit hlouběji porozumět současnosti, uvědomovat si vlastní identitu, kriticky myslet. Převládajícími metodami výuky jsou proto párová a skupinová.

Do předmětu jsou integrována zejména tato průřezová témata a jejich tematické okruhy:

- průřezové téma **Osobnostní a sociální výchova**
tematické okruhy
 - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
 - Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
 - Morálka všedního dne
 - Sociální komunikace
 - Spolupráce a soutěž
- průřezové téma **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech**
tematické okruhy
 - Globalizační a rozvojové procesy
 - Globální problémy, jejich příčiny a důsledky
 - Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce
 - Žijeme v Evropě
 - Vzdělávání v Evropě a ve světě
- průřezové téma **Multikulturní výchova**
tematické okruhy
 - Základní problémy sociokulturních rozdílů
 - Psychosociální aspekty interkulturality
 - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí
- průřezové téma **Environmentální výchova**
tematické okruhy

- Problematika vztahů organismů a prostředí
- Člověk a životní prostředí
- Životní prostředí regionu a České republiky
- průřezové téma **Mediální výchova**
tematické okruhy
 - Média a mediální produkce
 - Mediální produkty a jejich významy
 - Uživatelé
 - Účinky mediální produkce a vliv médií

Časové a organizační vymezení

Studium je organizováno s následující hodinovou dotací: 0 – 0 – 0 – 2. Ve čtvrtém ročníku je pro žáky předmět Seminář z anglického jazyka (SANJ) povinně volitelný.

Výchovně vzdělávací strategie

V předmětu Seminář – anglický jazyk používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí:

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- samostatně řeší jazykové problémy a hledá různá řešení;
- respektuje komplexní charakter jazyka;
- pracuje s texty, kterým ne vždy zcela rozumí, učí se zacházet s nekompletními informacemi, domýšlí souvislosti a hledá smysl;
- řeší modelové situace z praktického života (psaní dopisů, rozhovory v různých kontextech, poslech cizích mluvčích);
- postupně zvládá úkoly většího rozsahu a komplexnějšího charakteru;
- argumentuje při vyjadřování názorů v konverzaci na různá témata;
- účastní se soutěží v anglickém jazyce.

Kompetence komunikativní

Žák:

- rozvíjí dovednosti spojené se čtením, poslechem, mluvením a psaním standardními metodami výuky jazyka;
- využívá příležitosti komunikovat s rodilými mluvčími a cizinci v rámci zájezdů a výměnných pobytů;
- vyjadřuje svůj názor, obhajuje jej a naslouchá názorům druhých;
- toleruje odlišnosti a rozvíjí interpretační schopnosti;
- vyjadřuje se přesně, rozlišuje podstatné a vedlejší informace.

Kompetence sociální a personální

Žák:

- komunikuje nejen s učitelem, ale i se spolužáky v rámci diskuse a skupinové práce;
- reaguje na vlastní i cizí projevy, kontroluje, opravuje a hodnotí své písemné i ústní výkony;
- učí se přijímat kritiku vrstevníků, reagovat na ni a vyvarovat se nedostatků;
- pracuje s dlouhodobými cíli a rozvíjí schopnost soustavné práce;
- spolupracuje ve dvojicích a skupinách.

Kompetence k učení

Žák:

- využívá různé přístupy ke studiu jazyka (frontální, skupinovou i individuální výuku);
- hledá souvislosti mezi jazykovými strukturami i slovní zásobou;
- srovnává angličtinu s jinými jazyky, které zná, včetně mateřského;
- samostatně vyhledává a zpracovává informace z cizojazyčných textů;
- používá slovníky, referenční příručky, multimediální jazykový software a internet;
- získává důvěru ve své jazykové schopnosti a návyky k samostatné práci s jazykem;
- čte upravené i autentické texty pro rozvoj jazykových dovedností.

Kompetence občanské

Žák:

- zaujímá stanoviska k problémům společenským, sociálním, kulturním i k otázkám životního prostředí;
- promýšlí souvislosti mezi svými právy, povinnostmi a zodpovědností vůči sobě i ostatním;
- navštěvuje filmová a divadelní představení v angličtině;
- účastní se mezinárodních jazykových i jiných projektů;
- projevuje toleranci v multikulturní společnosti.

Kompetence k podnikavosti

Žák:

- využívá znalosti angličtiny ve studiu i budoucím povolání;
- motivuje se ke zdokonalování jazykových dovedností;
- zvažuje možnosti zahraničních stáží, jazykových kurzů a pracovních pobytů;
- uvědomuje si nutnost znalosti alespoň dvou cizích jazyků pro lepší uplatnění v životě i na trhu práce.

Kompetence digitální

Žák:

- vyhledává a využívá informace v angličtině prostřednictvím digitálních zdrojů;
- používá online slovníky, jazykové aplikace a překladové nástroje;
- tvoří a sdílí digitální obsah v angličtině (prezentace, eseje, multimediální projekty);
- využívá autentické online materiály v angličtině (zpravodajské portály, videa, podcasty, články);
- prezentuje výsledky své práce pomocí digitálních nástrojů;
- spolupracuje v online prostředí při řešení jazykových úkolů a projektů;
- dodržuje bezpečnou a etickou komunikaci a korektně cituje použité zdroje.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Jazykové prostředky <u>Fonetika</u> – druhy intonace, - přízvuk, složitější fonetické jevy - a struktury, fonologický systém - jazyka <u>Pravopis</u> – správné psaní - jednotlivých slov, interpunkce; - psaní apostrofu; čárka u výčtu; - vsuvky, v souvětí; pravopisné - změnu u odvozených slov Gramatika - používání gramatických prostředků; - používání pravidel o stavbě slov, vět a nadvětých celků; - slovesné časy; - modální slovesa a jejich záporny; - gerundium a infinitiv; - pasiv; - členy a jejich použití; - kvantifikátory – some, any, a few, a little, much, many;	Perceptivní řeč. dovednosti Porozumění a poslech - identifikuje strukturu textu a rozliší hlavní a doplňující informace - rozumí hlavním myšlenkám autentické konverzace a postihne doplňující informace - zná bohatou slovní zásobu - odvodí význam méně známých slov z kontextu - v mluveném projevu rozliší jednotlivé mluvčí, identifikuje konkrétní styl, citové zabarvení, názory a stanoviska jednotlivých mluvčích - rozumí obsáhlejšímu autentickým textům - vyhledá informace z různých textů a pracuje s nimi - adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích - využívá různé typy slovníků Čtení - vyhledá a shromáždí informace z různých textů na méně běžné, konkrétní téma a	MV <u>Český jazyk</u> - průběžné srovnávání anglického a českého jazyka ZSV - společnost, mezilidské vztahy Hudební výchova - práce s anglickými písňovými texty Informatika - průběžné využití počítačových a technických dovedností Dějepis - historické události v anglicky mluvících zemích PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti – PT1.1 VMEGS

- předložky, spojky; - nepřímá řeč; - kondicionály. Lexikologie - tematická slovní zásoba (viz tematické okruhy – uvedeny níže) - slootovorba - synonyma, antonyma - frázová slovesa - ustálené kolokace - jednoduché idiomy - předpony, přípony Mluvený projev <u>Tematické okruhy</u> - Rodina, přátelé a sociální vazby - Volný čas a zájmy - Cestování - Kultura a zábava - Věda a technologie a vynálezy - Sdělovací prostředky (internet, noviny, časopisy, rádio) - Zdraví a nemoci - Vzdělání, škola, studium - Česká republika a Praha - Realie anglicky mluvících zemí Slohové útvary - neformální dopis - formální dopis - email - esej - recenze Situační rozhovory - vyjádří a obhájí své kritické názory a stanoviska na běžná i méně běžná témata - vyjádří varování či obavy - poskytne radu, doporučí atd. - přesvědčí o výhodách svého návrhu a dokáže ho prosadit	se získanými informacemi dále pracuje - čte s porozuměním literaturu ve studovaném jazyce - identifikuje strukturu textu a rozliší hlavní a doplňující informace - využívá různé druhy slovníků, informativní literaturu či média - odvodí význam neznámých slov na základě osvojené slovní zásoby a kontextu - využívá různé techniky čtení Produktivní řeč. dovednosti Mluvený projev - formuluje svůj názor srozumitelně, gramaticky správně, - spontánně a plynule s porozuměním přijímá a srozumitelně i gramaticky správně předává obsahově složitější informace - hovoří volně, spontánně a plynule - reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý strukturou a slovní zásobou náročnější autentický text - přednese souvislý projev na zadané téma a vyjádří stanovisko - používá náročnější všeobecnou slovní zásobu k rozvíjení argumentace, aniž by redukoval obsah sdělení - adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích - plynule komunikuje s rodilým mluvčím - podrobně popíše své osoby, věci, činnosti a děje - sestaví prezentaci na zadané téma Psaný projev - sestaví souvislý, jednoduše členěný text týkající se předem známého tématu - spojí řadu kratších úseků do lineárního sledu - osvojí si základní rozdíly mezi formálními a neformálními jazykovými prostředky - osvojí si základní rozdíly mezi jazykovými prostředky popisu a vypravování	Globální problémy, jejich příčiny a důsledky – PT2.2 Žijeme v Evropě – PT2.4 MKV Vztah k multilingvální situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí – PT3.3 EVV Problematika vztahu organismu a prostředí – PT4.1 MV Média a mediální produkce – PT5.1 Uživatelé – PT5.3
--	--	---

	Interaktivní řečové dovednosti - adekvátně reaguje v běžných, každodenních i méně častých komunikačních situacích a orientuje se v tématech z určených tematických okruhů - zapojí se do konverzace s rodilým mluvčím a dokáže ji bez problémů udržovat - spontánně vyjádří souhlas / nesouhlas, prosbu, svolení, odmítnutí, potřebu, zákaz, příkaz - dokáže odpovědět na neformální zprávu s každodenní i méně častou tematikou	
--	--	--

7.19. Seminář z německého jazyka

Ročník	I.	II.	III.	IV.	celkem
Počet týdenních hodin	0	0	0	2	2
Datum platnosti: od 1. 9. 2025, počínaje prvním ročníkem					

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Seminář z německého jazyka vychází ze vzdělávacího oboru Cizí jazyk a zpracováním obsahu ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace v RVP GV. Je určen žákům, kteří budou skládat maturitní zkoušku z předmětu německý jazyk. Cílem tohoto předmětu je upevnit a rozšířit znalosti jazykových prostředků na úrovni B1.

Při stanovení jednotlivých výstupů jsme vycházeli z evropského referenčního rámce a jednotlivých deskriptorů pro příslušné úrovně – jak je stanoveno v RVP GV. Náplň učiva obsahuje tematické okruhy z historie, geografie, základů společenských věd, biologie, popř. z českého jazyka a literatury. V předmětu se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části vzdělávacích obsahů všech průřezových témat.

Předmět se soustředí na přesnost a správnost při vyjadřování v německém jazyce. Žáci si dále rozvíjejí gramatické struktury a slovní zásobu. Předmět je zaměřen na poslech a čtení s porozuměním, produkci písemnou a ústní s důrazem na interakci. Jsou prohlubovány jazykové dovednosti získané v hodinách německého jazyka. Žáci si osvojí a umí aktivně aplikovat vhodné jazykové prostředky v souladu s účelem komunikace. Vzdělávacím cílem je kultivovat historické a sociální vědomí žáků, a tak je učit hlouběji porozumět současnosti, uvědomovat si vlastní identitu, kriticky myslet. Převládajícími metodami výuky jsou proto práce ve dvojicích a ve skupinách.

Do předmětu jsou integrována zejména tato průřezová témata a jejich tematické okruhy:

- průřezové téma **Osobnostní a sociální výchova**

tematické okruhy

- Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
- Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
- Morálka všedního dne
- Sociální komunikace
- Spolupráce a soutěž

- průřezové téma **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech**

tematické okruhy

- Globalizační a rozvojové procesy
- Globální problémy, jejich příčiny a důsledky
- Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce

- Žijeme v Evropě
- Vzdělávání v Evropě a ve světě
- průřezové téma **Multikulturní výchova**
tematické okruhy
 - Základní problémy sociokulturních rozdílů
 - Psychosociální aspekty interkulturality
 - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí
- průřezové téma **Environmentální výchova**
tematické okruhy
 - Problematika vztahů organismů a prostředí
 - Člověk a životní prostředí
 - Životní prostředí regionu a České republiky
- průřezové téma **Mediální výchova**
tematické okruhy
 - Média a mediální produkce
 - Mediální produkty a jejich významy
 - Uživatelé
 - Účinky mediální produkce a vliv médií

Časové a organizační vymezení

Studium je organizováno s následující hodinovou dotací: 0–0–0–2. Ve čtvrtém ročníku je pro žáky předmět Seminář z německého jazyka (SNJ) povinně volitelný.

Výchovně vzdělávací strategie

V předmětu používáme tyto postupy vedoucí k utváření a rozvíjení těchto klíčových

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- samostatně řeší jazykové problémy a hledá různá řešení;
- respektuje komplexní charakter jazyka;
- pracuje s texty, kterým ne vždy zcela rozumí, učí se zacházet s nekompletními informacemi, domýšlí souvislosti a hledá smysl;
- zvládá modelové situace z praktického života (psaní dopisů na různá témata, rozhovory v různých kontextech, poslech cizích mluvčích);
- postupně řeší úkoly většího rozsahu a komplexnějšího charakteru;
- argumentuje při vyjadřování názorů v konverzaci na různá témata;
- účastní se soutěží v německém jazyce.

Kompetence komunikativní

Žák:

- rozvíjí dovednosti čtení, poslechu, mluvení a psaní standardními metodami výuky cizího jazyka;
- využívá příležitosti ke komunikaci s rodilými mluvčími a německy mluvícími cizinci (poznávací zájezdy, semináře, konverzace);
- vyjadřuje vlastní názor a obhajuje jej, naslouchá názorům druhých a toleruje odlišnosti;
- vyjadřuje se přesně, rozlišuje podstatné a vedlejší informace a rozvíjí interpretační schopnosti.

Kompetence sociální a personální

Žák:

- komunikuje s učitelem i spolužáky v diskusi a při skupinové práci;
- reaguje na vlastní i cizí projevy, kontroluje, opravuje a hodnotí své písemné i ústní výkony;
- vhodně a citlivě sděluje zpětnou vazbu, navrhuje alternativní řešení;
- přijímá kritiku vrstevníků, reaguje na ni a předchází opakování chyb;
- pracuje s dlouhodobými cíli a rozvíjí soustavnost;
- spolupracuje ve dvojicích a skupinách.

Kompetence k učení

Žák:

- využívá různé přístupy ke studiu jazyka (frontální, skupinový i individuální);

- hledá souvislosti v jazykových strukturách i slovní zásobě a srovnává je s jinými jazyky včetně mateřského;
- samostatně vyhledává a zpracovává informace z cizojazyčných textů;
- pracuje se slovníky, referenčními příručkami, multimediálním softwarem a internetem;
- posiluje důvěru ve své jazykové schopnosti extenzivní četbou upravených i autentických textů.

Kompetence občanské

Žák:

- zaujímá stanoviska k společenským, sociálním, kulturním i environmentálním otázkám;
- promýšlí souvislosti mezi vlastními právy, povinnostmi a zodpovědností vůči sobě i ostatním;
- navštěvuje filmová a divadelní představení v cizím jazyce;
- zapojuje se do mezinárodních jazykových i jiných projektů;
- projevuje toleranci v multikulturní společnosti.

Kompetence k podnikavosti

Žák:

- využívá jazykové dovednosti ve studiu i budoucím povolání;
- motivuje se ke zdokonalování jazykových dovedností;
- zvažuje zahraniční stáže, jazykové kurzy či pracovní pobyty;
- uvědomuje si význam znalosti alespoň dvou cizích jazyků pro uplatnění na trhu práce i v životě.

Kompetence digitální

Žák:

- vyhledává a zpracovává informace v němčině prostřednictvím digitálních zdrojů;
- používá online slovníky, jazykové aplikace a překladové nástroje;
- tvoří a sdílí digitální obsah v němčině (prezentace, texty, multimediální projekty);
- využívá autentické online materiály v němčině (zpravodajské portály, videa, podcasty, články);
- prezentuje výsledky své práce pomocí digitálních technologií;
- spolupracuje v online prostředí při jazykových aktivitách a projektech;
- dodržuje zásady bezpečné a etické komunikace a uvádí korektní citace použitých zdrojů.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Jazykové prostředky <u>Fonetika</u> – druhy intonace, přízvuk, složitější fonetické jevy a struktury, fonologický systém jazyka <u>Pravopis</u> – správné psaní jednotlivých slov, interpunkce; psaní apostrofu; čárka u výčtu, u vsuvky, v souvětí; pravopisné; změnu u odvozených slov Gramatika - používání gramatických prostředků - používání pravidel o stavbě slov, vět a nadvětných celků - slovesné časy - slovosled ve vedlejších větách - modální slovesa - skloňování a stupňování přídavných jmen - pasiv - konjunktiv préterita - infinitiv s zu - předložky, spojky	Perceptivní řeč. dovednosti Porozumění a poslech - identifikuje strukturu textu a rozliší hlavní a doplňující informace - rozumí hlavním myšlenkám autentické konverzace a postihne doplňující informace - zná bohatou slovní zásobu - odvodí význam méně známých slov z kontextu - v mluveném projevu rozliší jednotlivé mluvčí, identifikuje konkrétní styl, citové zabarvení, názory a stanoviska jednotlivých mluvčích - rozumí obsáhlejšími autentickým textům - vyhledá informace z různých textů a pracuje s nimi - adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích - využívá různé typy slovníků	MV <u>Český jazyk</u> - průběžné srovnávání německého a českého jazyka <u>ZSV</u> - společnost, mezilidské vztahy <u>Informatika</u> - průběžně využití počítačových a technických dovedností <u>Dějepis</u> - historické události v německy mluvících zemích PT: OSV

- vedlejší věty účelové, konstrukce s um...zu - vedlejší věty časové - vazby sloves - zájmenná příslovce - vztažné věty - nepřímé otázky - přičestí přítomné a minulé Lexikologie - tematická slovní zásoba (viz tematické okruhy – uvedeny níže) - slovo tvorba - synonyma, antonyma - jednoduché idiomy - předpony, přípony Mluvený projev <u>Tematické okruhy</u> - Rodina, přátelé a sociální vazby - Volný čas a zájmy - Cestování - Jídlo a pití - Kultura a zábava - Věda a technologie a vynálezy - Sdělovací prostředky (internet, noviny, časopisy, rádio) - Zdraví a nemoci - Vzdělání, škola, studium - Oblečení, móda - Realie německy mluvících zemí Slohové útvary - neformální dopis - formální dopis - email - esej - recenze Situační rozhovory - vyjádří a obhájí své kritické názory a stanoviska na běžná i méně běžná témata - vyjádří varování či obavy - poskytne radu, doporučí atd. - přesvědčí o výhodách svého návrhu a dokáže ho prosadit	Čtení - vyhledá a shromáždí informace z různých textů na méně běžné, konkrétní téma a se získanými informacemi dále pracuje - čte s porozuměním literaturu ve studovaném jazyce - identifikuje strukturu textu a rozliší hlavní a doplňující informace - využívá různé druhy slovníků, informativní literaturu či média - odvodí význam neznámých slov na základě osvojené slovní zásoby a kontextu - využívá různé techniky čtení Produktivní řeč. dovednosti Mluvený projev - formuluje svůj názor srozumitelně, gramaticky správně, - spontánně a plynule s porozuměním přijímá a srozumitelně i gramaticky správně předává obsahově složitější informace - hovoří volně, spontánně a plynule - reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý strukturou a slovní zásobou náročnější autentický text - přednese souvislý projev na zadané téma a vyjádří stanovisko - používá náročnější všeobecnou slovní zásobu k rozvíjení argumentace, aniž by redukoval obsah sdělení - adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích - plynule komunikuje s rodilým mluvčím - podrobně popíše své osoby, věci, činnosti a děje - sestaví prezentaci na zadané téma Psaný projev - sestaví souvislý, jednoduše členěný text týkající se předem známého tématu - spojí řadu kratších úseků do lineárního sledu - osvojí si základní rozdíly mezi formálními a neformálními jazykovými prostředky	Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti – PT1.1 VMEGS Globální problémy, jejich příčiny a důsledky – PT2.2 Žijeme v Evropě – PT2.4 MKV Vztah k multilingvální situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí – PT3.3 EVV Problematika vztahu organismu a prostředí – PT4.1 MV Média a mediální produkce – PT5.1 Uživatelé – PT5.3
---	--	--

	- osvojí si základní rozdíly mezi jazykovými prostředky popisu a vypravování Interaktivní řečové dovednosti - adekvátně reaguje v běžných, každodenních i méně častých komunikačních situacích a orientuje se v tématech z určených tematických okruhů - zapojí se do konverzace s rodilým mluvčím a dokáže ji bez problémů udržovat - spontánně vyjádří souhlas / nesouhlas, prosbu, svolení, odmítnutí, potřebu, zákaz, příkaz - dokáže odpovědět na neformální zprávu s každodenní i méně častou tematikou	
--	--	--

7.20. Seminář ze španělského jazyka

Ročník	I.	II.	III.	IV.	celkem
Počet týdenních hodin	0	0	0	2	2
Datum platnosti: od 1. 9. 2025, počínaje prvním ročníkem					

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení:

Vyučovací předmět Seminář ze španělského jazyka vychází ze vzdělávacího oboru Další cizí jazyk a ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace v RVP G. Je určen žákům, kteří budou skládat maturitní zkoušku z předmětu španělský jazyk nebo se připravují na mezinárodní jazykové certifikáty (např. DELE). Cílem tohoto předmětu je upevnit a rozšířit znalosti jazykových prostředků na úrovni B1 a směřovat je k úrovni B2.

Obsah semináře rozvíjí jazykové dovednosti získané v hodinách španělského jazyka a prohlubuje je v oblastech poslechu, čtení, psaní a mluvení s důrazem na interakci. Žáci se učí přesněji a kultivovaněji vyjadřovat, rozšiřují slovní zásobu včetně odborné a osvojí si složitější gramatické struktury. Seminář se zaměřuje i na práci s autentickými texty, médii a kulturními reáliemi hispánského světa.

Časové a organizační vymezení:

Studium je organizováno s následující hodinovou dotací: 0–0–0–2. Ve čtvrtém ročníku je pro žáky předmět Seminář ze španělského jazyka povinně volitelný. Hodnocení vychází z účasti žáků v diskusi, kvality prezentací a projektů, písemných prací (eseje, recenze, referáty) a schopnosti reagovat v komunikaci. Žáci dostávají průběžnou zpětnou vazbu, která jim umožňuje sledovat vlastní pokrok.

Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- samostatně řeší jazykové problémy a hledá různá řešení;
- pracuje s texty, kterým nemusí vždy plně rozumět, učí se domýšlet souvislosti;
- řeší modelové situace z praktického života (formální i neformální rozhovory, psaní dopisů a emailů, poslech cizích mluvčích);
- učí se argumentovat při vyjadřování názorů v konverzaci na různá témata;
- zvládá úkoly většího rozsahu a komplexnějšího charakteru.

Kompetence komunikativní

Žák:

- rozvíjí dovednosti čtení, poslechu, mluvení a psaní metodami výuky cizího jazyka;
- využívá příležitosti komunikovat s rodilými mluvčími v rámci projektů, výměnných pobytů nebo online spolupráce;
- vyjadřuje své názory, obhajuje je a naslouchá názorům druhých;
- rozlišuje podstatné a vedlejší informace, učí se přesně a adekvátně reagovat;
- prezentuje výsledky své práce v ústní i písemné podobě.

Kompetence sociální a personální

Žák:

- spolupracuje ve dvojicích a skupinách, přijímá různé role;
- učí se přijímat a poskytovat konstruktivní zpětnou vazbu;
- rozvíjí schopnost dlouhodobé práce na projektech;
- respektuje názory druhých a přispívá k pozitivní atmosféře.

Kompetence k učení

Žák:

- využívá různé přístupy ke studiu jazyka (individuální, skupinový, frontální);
- srovnává španělštinu s jinými jazyky, které zná;
- samostatně vyhledává a zpracovává informace z autentických textů a médií;
- osvojuje si pracovní návyky k systematickému jazykovému vzdělávání;
- získává důvěru ve své jazykové schopnosti.

Kompetence občanské

Žák:

- diskutuje o společenských, kulturních a environmentálních problémech;
- promýšlí souvislosti mezi vlastními právy, povinnostmi a odpovědností;
- navštěvuje kulturní akce v jazyce (filmová a divadelní představení, výstavy);
- účastní se mezinárodních projektů (např. Erasmus+);
- projevuje toleranci a respekt v multikulturní společnosti.

Kompetence k podnikavosti

Žák:

- využívá znalosti španělštiny při plánování studia i budoucí profesní dráhy;
- zvažuje možnosti zahraničních stáží, jazykových kurzů a pracovních pobytů;
- uvědomuje si význam znalosti dvou a více cizích jazyků;
- rozvíjí vlastní iniciativu, tvořivost a vytrvalost při plnění úkolů.

Kompetence digitální

Žák:

- vyhledává a zpracovává informace ve španělštině prostřednictvím digitálních zdrojů;
- používá online slovníky, jazykové aplikace a překladové nástroje;
- tvoří a sdílí digitální obsah (prezentace, eseje, multimediální projekty);
- prezentuje výsledky své práce pomocí digitálních technologií;
- dodržuje bezpečnou a etickou komunikaci a správně cituje zdroje.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Učivo	Očekávané výstupy žák:	Mezipředmětové vztahy + Průřezová témata
Jazykové prostředky Fonetika - druhy intonace - přízvuk, složitější fonetické jevy a struktury - fonologický systém španělského jazyka	- správně používá intonaci a přízvuk - rozlišuje fonologické jevy - dokáže aplikovat fonetická pravidla při ústním projevu	ČJL – výslovnost a pravopis, OSV – komunikace

Pravopis - správné psaní jednotlivých slov - interpunkce - psaní diakritiky a přízvuků - pravopisné změny u odvozených slov	- dodržuje pravidla španělského pravopisu - zvládá správné použití diakritiky a interpunkce - rozlišuje významy slov podle pravopisu	ČJL – pravopis, OSV – seberegulace
Gramatika používání gramatických prostředků - pravidla o stavbě slov, vět a souvětí - slovesné časy (pretérito perfecto, indefinido, imperfecto, futuro, condicional) - subjuntiv (základní tvary a užití) - pasivní konstrukce - nepřímá řeč - spojky a předložky - vedlejší věty (časové, účelové, vztažné) - vazby se slovesy	- tvoří gramaticky správné věty v různých časech - aplikuje subjuntiv v běžných situacích - používá pasivní konstrukce a nepřímou řeč - spojuje věty pomocí vedlejších vět a spojek	ČJL – skladba, OSV – efektivní řešení problémů
Lexikologie - tematická slovní zásoba (rodina, společnost, kultura, vzdělání, příroda, média, politika) - slovo tvorba - synonyma, antonyma - idiomy a frazeologismy - předpony a přípony	- používá širokou slovní zásobu včetně idiomatických obrátů - tvoří slova pomocí slovo tvorných prostředků - dokáže porovnat význam synonym a antonym	ČJL – slovní zásoba, MV – práce s textem
Mluvený projev – tematické okruhy - rodina, přátelé a sociální vazby - volný čas a zájmy - cestování a interkulturní kontakty - kultura a umění - vzdělávání a práce - zdraví a životní styl - realie španělsky mluvících zemí	- samostatně a plynule hovoří na známá i méně známá témata - porovnává realie a kulturu hispánských zemí s českým prostředím - dokáže prezentovat své zájmy a zkušenosti	ZSV – společenské vědy, DEJ – historie a kultura, MKV – interkulturní výchova
Slohové útvary - neformální dopis - formální dopis - email - esej - recenze	- sestaví souvislé texty v různých stylech - přizpůsobí slohový útvar účelu a adresátovi - rozlišuje formální a neformální prostředky	ČJL – sloh, OSV – komunikace
Situační rozhovory - vyjádření a obhajoba názorů - vyjádření obav, rad a doporučení - přesvědčování a argumentace	- reaguje v běžných i méně častých situacích - obhajuje své postoje - dokáže přesvědčit pomocí argumentů	OSV – sociální komunikace, VMEGS – globální souvislosti
Porozumění a poslech - autentické konverzace - rozlišování hlavních a doplňujících informací	- rozumí delším autentickým textům a rozhovorům - odlišuje hlavní a doplňující informace	MV – práce s médii, OSV – řešení problémů

- identifikace stylu, postoje a emocí mluvčích	- identifikuje postoje a emoce mluvčích - odvozuje význam slov z kontextu	
Čtení - literární i publicistické texty - vyhledávání a zpracování informací - techniky čtení - slovní zásoba	- čte s porozuměním náročnější texty - využívá různé techniky čtení - interpretuje obsah literárních a odborných textů - používá různé slovníky a informační zdroje	ČJL – literatura, MV – práce s texty
Produktivní řečové dovednosti - mluvený projev: prezentace, vyprávění, diskuse - psaný projev: popis, vypravování, souvislé texty	- spontánně komunikuje i s rodilými mluvčími - prezentuje a obhajuje své názory - reprodukuje čtený nebo slyšený text - píše souvislé texty na zadané téma	ČJL – sloh, OSV – prezentace a sebevyjádření
Interaktivní řečové dovednosti - každodenní a méně časté komunikační situace - konverzace s rodilými mluvčími - vyjádření souhlasu/nesouhlasu, prosby, zákazu, příkazu	- aktivně se zapojuje do konverzace a udržuje ji - vyjadřuje své postoje a názory plynule - reaguje přirozeně v běžných i méně běžných situacích	OSV – spolupráce a komunikace, MKV – mezikulturní dialog
Autentické odborné texty - novinové články, odborné články, popularizační věda, obchodní španělština	- rozumí hlavním myšlenkám odborného textu - shrne, prezentuje a kriticky posoudí obsah - odvodí význam neznámých slov z kontextu	ZSV – právo, společnost; GEO – ekonomické oblasti; MV – analýza médií
Regionální varianty španělštiny - evropská a latinskoamerická varianta - kulturní a společenské rozdíly	- rozpozná jazykové varianty španělštiny - zná základní kulturní rozdíly a realie regionů	MKV – interkulturní výchova; GEO – regionální studia
Projektové a výstupové práce - prezentace, seminární práce, diskusní panely	- samostatně zpracuje prezentaci na zadané téma - obhájí vlastní názor v diskusi - spolupracuje na skupinových projektech	OSV – prezentace; MV – práce s multimédií

Hodnocení vychází z účasti žáků v diskusi, kvality prezentací a projektů, písemných prací (eseje, recenze, referáty) a schopnosti reagovat v komunikaci. Žáci dostávají průběžnou zpětnou vazbu, která jim umožňuje sledovat vlastní pokrok.

Volitelné moduly

Součástí semináře mohou být tematické bloky dle zájmu žáků, které rozšiřují základní náplň kurzu:

- Obchodní španělština (e-maily, prezentace, jednání)
- Hispánská literatura (čtení úryvků, recenze, diskuse)
- Kultura a média (analýza filmů, písní, novinových článků)

7.21. Seminář z matematiky

Ročník	I.	II.	III.	IV.	celkem
Počet týdenních hodin	0	0	0	2	2
Datum platnosti: od 1. 9. 2025, počínaje prvním ročníkem					

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Předmět rozvíjí a upevňuje vybrané části vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace dle RVP G. Jedná se o shrnutí a systematizaci učiva matematiky gymnázia, s poukazem na analogie a souvislosti a se zřetelem k podmínkám profilové maturity z matematiky. Témata: výroky, důkazy, množiny, dělitelnost, čísla, výrazy, rovnice a nerovnice, soustavy rovnic a nerovnic, funkce, kombinatorika, pravděpodobnost, planimetrie, trigonometrie, stereometrie, vektory, analytická geometrie, komplexní čísla, posloupnosti a řady, limita a spojitost, derivace funkce, neurčitý a určitý integrál

V předmětu Seminář z matematiky jsou u žáků rozvíjeny především dovednosti:

- analyzování problému a vytváření plánu řešení, volby správného postupu při řešení úloh a problémů, vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k zadaným podmínkám;
- práce s matematickými modely, vědomí, že k výsledku lze dospět různými způsoby;
- rozvoje logického myšlení a úsudku, vytváření hypotéz na základě zkušeností nebo pokusů, jejich ověřování nebo vyvracení;
- pochopení vzájemných vztahů a vazeb mezi okruhy učiva a aplikace matematických poznatků v dalších vzdělávacích oblastech;
- přesného vyjadřování a zdokonalování grafického projevu, porozumění matematickým termínům, symbolice a matematickému textu;
- zdůvodňování matematických postupů, obhajoby vlastního postupu;
- užívání moderních technologií k efektivnímu řešení úloh a k prezentaci výsledků;
- rozvíjení zkušeností s matematickým modelováním (k činnostem, kterými se učí poznávat a nalézat situace, v nichž se může orientovat prostřednictvím matematického popisu), k vyhodnocování matematických modelů, k poznávání mezí jejich použití a k vědomí, že realita je složitější než její matematický model, že daný model může být vhodný pro více situací a jedna situace může být vyjádřena různými modely);
- rozvíjení geometrického vnímání a prostorové představivosti.

Časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Seminář z matematiky je realizován v časovém rozsahu dle výše uvedené časové dotace, hodiny nejsou děleny.

Výuka probíhá většinou v běžných učebnách vybavených potřebnou didaktickou technikou (dataprojektorem); k dispozici je také učebna s počítači. Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění myšlenkovým postupům matematiky a jejich vzájemným vztahům a způsobům jejich užití. Důležitou součástí jsou úlohy, při jejichž řešení je nutné uplatnit logické myšlení. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy – pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, analyzovat dostupné informace a volit postupy ke správnému vyřešení. Řešení logických úloh, jejichž obtížnost je závislá na míře rozumové vyspělosti žáků, posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulátory, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů) a používat některé další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách. Zdokonalují se rovněž v samostatné a kritické práci se zdroji informací.

Výchovně vzdělávací strategie:

V předmětu Seminář z matematiky používáme pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí zejména tyto postupy:

- důraz na aplikaci deduktivních a induktivních postupů, které vedou žáky k propojení mechanicky zvládnutých poznatků a postupů s postupy pro objevování nových cest;
- vedení žáků k rozborům, hledáním možností vlastního postupu a prezentaci výsledků práce;
- důraz na správnost formulací, logickou strukturu a posloupnost argumentací jak v písemném, tak v mluveném projevu, důraz na respekt k práci druhého;
- podporu účasti žáků v matematických soutěžích.

V předmětu používáme tyto postupy k utváření a rozvíjení

kompetence k učení

Žák:

- své učení a pracovní činnost si žák sám plánuje a organizuje, využívá je jako prostředku pro seberealizaci a osobní rozvoj;
- efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací, hledá a rozvíjí účinné postupy ve svém učení, reflektuje proces vlastního učení a myšlení;
- kriticky přistupuje ke zdrojům informací, informace tvořivě zpracovává a využívá při svém studiu a praxi;
- kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci.

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- rozpozná problém, objasní jeho podstatu, rozčlení ho na části;
- vytváří hypotézy, navrhuje postupné kroky, zvažuje využití různých postupů při řešení problému nebo ověřování hypotézy;
- uplatňuje při řešení problémů vhodné metody a dříve získané vědomosti a dovednosti, kromě analytického a kritického myšlení využívá i myšlení tvořivé s použitím představivosti a intuice;
- kriticky interpretuje získané poznatky a zjištění a ověřuje je, pro svá tvrzení nachází argumenty a důkazy, formuluje a obhájí podložené závěry;
- je otevřený k využití různých postupů při řešení problémů, nahlíží problém z různých stran;
- zvažuje možné klady a zápory jednotlivých variant řešení, včetně posouzení jejich rizik a důsledků.

Kompetence komunikativní

Žák:

- s ohledem na situaci a účastníky komunikace efektivně využívá dostupné prostředky komunikace, verbální i neverbální, včetně symbolických a grafických vyjádření informací různého typu;
- používá s porozuměním odborný jazyk a symbolická a grafická vyjádření informací různého typu;
- efektivně využívá moderní informační technologie;
- se vyjadřuje v mluvených i psaných projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně tomu, komu, co a jak chce sdělit, s jakým záměrem a v jaké situaci komunikuje; je citlivý k míře zkušeností a znalostí a k možným pocitům partnerů v komunikaci;
- prezentuje vhodným způsobem svou práci i sám sebe před známým i neznámým publikem;
- rozumí sdělením různého typu v různých komunikačních situacích, správně interpretuje přijímaná sdělení a věcně argumentuje; v nejasných nebo sporných komunikačních situacích pomáhá dosáhnout porozumění.

Kompetence sociálně personální

Žák:

- posuzuje reálně své fyzické a duševní možnosti, je schopen sebereflexe;
- si stanovuje cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky;
- odhaduje důsledky vlastního jednání a chování v nejrůznějších situacích, své jednání a chování podle toho koriguje;
- se přizpůsobuje měnícím se životním a pracovním podmínkám a podle svých schopností a možností je aktivně a tvořivě ovlivňuje;
- aktivně spolupracuje při stanovování a dosahování společných cílů;

- přispívá k vytváření a udržování hodnotných mezilidských vztahů založených na vzájemné úctě, toleranci a empatii;
- se rozhoduje na základě vlastního úsudku, odolává společenským i mediálním tlakům.

Kompetence občanské

Žák:

- informovaně zvažuje vztahy mezi svými zájmy osobními, zájmy širší skupiny, do níž patří, a zájmy veřejnými, rozhoduje se a jedná vyváženě;
- respektuje různorodost hodnot, názorů, postojů a schopností ostatních lidí;
- rozšiřuje své poznání a chápání kulturních a duchovních hodnot, spoluvytváří je a chrání;
- promýšlí souvislosti mezi svými právy, povinnostmi a zodpovědností; k plnění svých povinností přistupuje zodpovědně a tvořivě, hájí svá práva i práva jiných, vystupuje proti jejich potlačování a spoluvytváří podmínky pro jejich naplňování;
- se chová informovaně a zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví, poskytne ostatním pomoc;
- posuzuje události a vývoj veřejného života, sleduje, co se děje v jeho bydlišti a okolí, zaujímá a obhajuje informovaná stanoviska a jedná k obecnému prospěchu podle nejlepšího svědomí.

Kompetence k podnikavosti

Žák:

- se cílevědomě, zodpovědně a s ohledem na své potřeby, osobní předpoklady a možnosti rozhoduje o svém dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření;
- rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál, rozpoznává a využívá příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě;
- uplatňuje proaktivní přístup, vlastní iniciativu a tvořivost, vítá a podporuje inovace;
- získává a kriticky vyhodnocuje informace o vzdělávacích a pracovních příležitostech, využívá dostupné zdroje a informace při plánování a realizaci aktivit;
- usiluje o dosažení stanovených cílů, průběžně reviduje a kriticky hodnotí dosažené výsledky, koriguje další činnost s ohledem na stanovený cíl; dokončuje zahájené aktivity, motivuje se k dosahování úspěchu;
- posuzuje a kriticky hodnotí rizika související s rozhodováním v reálných životních situacích a v případě nezbytnosti je připraven tato rizika nést;
- chápe podstatu a principy podnikání, zvažuje jeho možná rizika, vyhledává a kriticky posuzuje příležitosti k uskutečnění podnikatelského záměru s ohledem na své předpoklady, realitu tržního prostředí a další faktory.

Kompetence digitální

Žák:

- vyhledává a využívá digitální zdroje a nástroje pro řešení matematických úloh a problémů;
- používá matematický software a grafické aplikace k výpočtům, vizualizaci a analýze dat;
- modeluje a simuluje reálné situace pomocí digitálních nástrojů a interpretuje získané výsledky;
- tvoří a prezentuje digitální obsah s matematickou tematikou (grafy, prezentace, pracovní listy, interaktivní úlohy);
- spolupracuje online při řešení projektů a sdílí výsledky prostřednictvím digitálních platform;
- respektuje zásady bezpečné a etické práce s digitálními technologiemi a správně cituje použité zdroje;
- posuzuje spolehlivost digitálních zdrojů a kriticky hodnotí správnost matematických postupů a řešení.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

4.ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Kombinatorika, Pravděpodobnost, Statistika, Posloupnosti.	- prokazuje dovednosti a jistotu při řešení matematických úloh v uvedených tématech	MV: Fyzika, Informační a komunikační technologie Základy společenských věd, Finanční gramotnost

Opakování, prohloubení a procvičení uvedených témat		PT: Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova
Finanční matematika	- ovládá základní finanční výpočty, aplikuje příslušné vzorce	MV: Finanční gramotnost
Soustava souřadnic v rovině a v prostoru. Opakování, prohloubení a procvičení uvedených témat	- prokazuje dovednosti a jistotu při řešení matematických úloh v uvedených tématech	MV: Fyzika, Zeměpis, Informační a komunikační technologie, Výtvarná výchova
Diferenciální počet Elementární funkce, spojitost funkce Derivace funkce Vlastnosti průběhu funkcí Užití diferenciálního počtu Integrální počet Primitivní funkce Integrační metody Určitý integrál Obsah plochy pod grafem Objem rotačních těles	- chápe podstatu diferenciálního a integrálního počtu, umí jí vysvětlit - umí použít diferenciální a integrální počet při řešení příkladů z praxe	MV: Fyzika MV: Fyzika
Opakování, prohloubení, rozšíření a vzájemné propojení dosud získaných matematických vědomostí a dovedností. Řešení matematických úloh z didaktických testů maturitních zkoušek	- zpracovává získané matematické vědomosti a dovednosti do maturitních okruhů - prokazuje dovednosti a jistotu při řešení matematických úloh z didaktických testů maturitních zkoušek	

7.22. Aktuální témata světového dění

Ročník	I.	II.	III.	IV.	celkem
Počet týdenních hodin	0	0	2	0	2
Datum platnosti: od 1. 9. 2025, počínaje prvním ročníkem					

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Seminář Aktuální témata světového dění rozšiřuje obsah vzdělávacího oboru Geografie ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda RVP G a obsah vzdělávacího oboru z Občanského a společenského základu ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost RVP G.

Časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Aktuální témata světového dění je realizován volitelnou seminární formou ve 3. ročníku v rozsahu 2 vyučovacích hodin za týden. V rámci semináře budou využívány jak metody individuální, tak skupinové práce. V rámci předmětu budou diskutovány aktuální otázky, rozbor periodik

Výchovně vzdělávací strategie

V předmětu používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčové

Kompetence k učení

Žák:

- se systematicky a zodpovědně připravuje na vyučování;
- si dokáže naplánovat a zorganizovat svou pracovní činnost;

- nazírá na práci jakožto na prostředek své seberealizace a nástroj svého osobnostního růstu;
- kriticky nahlíží na způsoby a výsledky své práce;
- vyhledává a třídí informace z různých zdrojů;
- kriticky nahlíží na zdroje informací;
- si osvojí obecně užívané termíny, informace uvádí do souvislostí.

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- v rámci řešení analyzuje problém, rozpozná jeho klíčové části, odlišuje podstatné od nepodstatného;
- při řešení problémů využívá své zkušenosti a dříve nabyté poznatky, schopnosti a dovednosti;
- dokáže obhájit podložená fakta;
- nahlíží na možná řešení problémů z různých úhlů pohledu.

Kompetence komunikativní

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu;
- volí efektivní komunikační prostředky a způsoby komunikace;
- se zapojuje účinně do diskuse a vhodně argumentuje;
- v rámci komunikace s okolím dodržuje pravidla a zásady slušného chování;
- dokáže veřejně vystupovat před známým i cizím publikem;
- využívá informační a komunikační prostředky.

Kompetence sociálně personální

Žák:

- se dokáže adaptovat na samostatnou či skupinovou práci;
- je schopen sebekritiky a sebereflexe;
- je zodpovědný vůči zdraví svému i zdraví ostatních;
- dodržuje zákonné normy;
- respektuje své partnery a s ohledem na situaci i své odpůrce;
- s ohledem na danou situaci volí efektivní prostředky a způsoby svého působení na okolí.

Kompetence občanské

Žák:

- rozhoduje a koná objektivně, pracuje-li ve veřejném zájmu;
- orientuje se v environmentální problematice na úrovni lokální, regionální i globální;
- orientuje se v právech a povinnostech svých i druhých;
- respektuje diverzitu lidské společnosti;
- při svém rozhodování a konání bere v potaz své svědomí;
- vnímá a analyzuje státní, evropskou i celosvětovou politiku;
- vnímá a analyzuje lidské konání v místě svého bydliště.

Kompetence k podnikavosti

Žák:

- využívá zákonné prostředky k dosažení svého cíle, s ohledem na možné důsledky svého jednání;
- uvědomuje si všemožná rizika spočívající v jeho jednání;
- analyzuje nastalé situace a hledá optimální východiska;
- motivuje a vede spolužáky k dosažení cíle;
- využívá a rozvíjí své schopnosti a znalosti za účelem dosažení cíle.

Kompetence digitální

Žák:

- aktivně zpracovává a vyhodnocuje dostupná fyzickogeografická a socioekonomická data;
- orientuje se v českých a mezinárodních databázích s geografickými daty (FAO, ČSÚ ...);
- využívá a tvoří praktické výstupy prostřednictvím geografických informačních systémů (ARC Gis ...).

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Výběrová témata (témata semináře vybírají studenti na počátku roku) - Klimatická změna: ochlazování/oteplování planety, okyselování oceánů, sucho a nedostatek vody - Přírodní katastrofy, hazardy a rizika - Dynamika vývoje obyvatelstva: přelidnění, migrace - Boj o prostor a zdroje: energetické a surovinové zdroje, voda, výsostné vody - Geopolitika - Ekonomické a vojenské integrace - Bohatství a chudoba, životní úroveň HDP x HDI - Hlavní ohniska světového napětí - Kybernetická bezpečnost, blackout - Stárnutí populace	- Zhodnotí význam současných světových problémů - Hodnotí příčiny a možné následky současného dění - Zpracuje prezentaci a kritickou reportáž s problematikou aktuálního dění - Diskutuje se spolužáky a kriticky zhodnotí současné dění - Pracuje a hodnotí dostupné internetové a literární zdroje - Zhodnotí povědomí a připravenost různých generací o současné dění - Navrhne možnosti řešení současných problémů	MV: Děj, GEO, ZSV, ČJL, ANJ, BIO PT: PT1.3 Sociální komunikace PT2.1 Globalizační a rozvojové procesy PT2.2 Globální problémy, jejich příčiny a důsledky PT2.3 Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce

7.23. Dějiny filmu – filmy – etika

Ročník	I.	II.	III.	IV.	celkem
Počet týdenních hodin	0	0	2	0	2
Datum platnosti: 1. 9. 2025					

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Seminář „Dějiny filmu – filmy – etika“ je koncipován jako jednoletý volitelný předmět. Realizuje obsah vzdělávacích oborů Občanský a společenskovední základ RVP G, Umění a kultura, Člověk a společnost. Seminář doplňuje a prohlubuje učivo předmětu Dějepis, Základy společenských věd a Český jazyk a literatura. Cílem je nejen prohloubit získané znalosti z těchto předmětů, ale také rozvíjet studenty v oblastech etiky a kritického myšlení skrze analýzu materiálu, komparaci s jinými zdroji a diskusi.

Časové a organizační vymezení

Předmět je vyučován ve 3. ročníku čtyřletého studia. Je dotován dvěma hodinami. Cílem semináře je vybavit studenty terminologií a rozvíjet analytické, kritické a mezioborové myšlení. Ve výuce je ve větší míře využívána samostatnost a aktivita žáků ve formě prezentování vjemů a zanalyzovaných informací o snímku.

Výchovně vzdělávací strategie (klíčové kompetence)

Kompetence k učení

Žák:

- pracuje s více typy zdrojů (filmy, texty, databáze, odborné články, svědectví), vyhledává a ověřuje informace, vede si badatelské portfolio;
- reflektuje vlastní učení prostřednictvím krátkých sebereflexí po projekci (co jsem zjistil, co mi není jasné, jak budu dál postupovat);

- učí se plánovat práci v týmu (role, časový plán, milníky) při projektových úkolech.

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- při analýze filmu formuluje výzkumné otázky (např. míra historické věrohodnosti, etické dilema postav), navrhuje kroky ověření a pracuje s důkazy;
- porovnává různé interpretace (film vs. prameny vs. odborná literatura) a obhájí závěry na základě argumentů;
- učí se volit a kriticky hodnotit vhodné metody (komparace, obsahová analýza, práce s metadaty, analytické nástroje pro video).

Kompetence komunikativní

Žák:

- pravidelně prezentuje výsledky (ústně i písemně), vede moderované diskuse a peer-feedback;
- píše recenze, anotace a výzkumné mini-studie s korekturou a citováním zdrojů (citace podle ČSN ISO 690);
- učí se kultivovaně argumentovat, reagovat na námítky a vyjednávat při řešení sporných interpretací.

Kompetence sociální a personální

Žák:

- pracuje ve vyvážených týmech s jasně definovanými rolmi (režie, dramaturgie, rešerše, střih, PR);
- uplatňuje pravidla spolupráce (komunikační kanály, zápis z porad, rotace rolí, dohody o kvalitě);
- rozvíjí empatii a respekt při interpretaci citlivých témat (válečná trauma, propaganda, stereotypy).

Kompetence občanské

Žák:

- zkoumá film jako nástroj veřejné debaty a propagandy, posuzuje etické aspekty reprezentace (minority, gender, násilí);
- učí se pracovat s konfliktní pamětí a pluralitou pohledů, rozlišuje fakta, názory a manipulaci;
- zapojí se do komunitní aktivity (studentská projekce s debatou, anotovaný program pro mladší ročník).

Kompetence k podnikavosti

Žák:

- plánuje a realizuje menší audiovizuální projekt (rozpočet, harmonogram, rozdělení rolí, prezentace výsledku);
- učí se pracovat s příležitostmi (festivaly mládeže, soutěže, studentské filmové kluby), vyhodnocuje rizika a učí se z chyb;
- rozvíjí seberegulaci, vytrvalost a dokončování rozpracovaných úkolů.

Kompetence digitální

Žák:

- bezpečně a efektivně využívá digitální nástroje: rešeršní databáze, digitální archivy (např. NFA), cloudové disky, nástroje pro týmovou spolupráci;
- vytváří a upravuje digitální obsah (scénář, storyboard, zvuk, střih), respektuje autorské právo, licence (CC) a zásady etického a bezpečného sdílení;
- ověřuje důvěryhodnost online zdrojů (fact-checking, triangulace), sleduje účinky algoritmů a personalizace na doporučování obsahu;
- zvládá základy práce s nástroji pro analýzu videa a titulkování, dbá na přístupnost (titulky, audiodeskripce);
- dává důraz na digitální wellbeing (ergonomie práce u PC, rozumné notifikace, vyvážené online/offline aktivity).

Etický rozměr – průřezově v předmětu

Etika je v semináři přítomna ve všech částech výuky:

- Práce s etickými protokoly a checklisty – předcházení zkreslení, senzacechtivosti a zraňujícímu zobrazování.

- Aplikace etických teorií (ctnosti, povinnost, následky, péče) na filmové situace i na vlastní tvůrčí rozhodnutí.
- Citlivé obsahy: informovaný souhlas, nezraňující zobrazení, kontextualizace, upozornění na obsah (TW).
- Autorské právo a férové užití; citace audiovizuálních pramenů; ochrana osobních údajů.
- Etický protokol k projektům (role, rizika, obraz menšin, práce s emocemi).

Do vyučovacího předmětu jsou začleněna tato průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Multikulturní výchova

Environmentální výchova

Mediální výchova

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

UČIVO	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY; PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Výchozí charakteristika filmu jako média	- Charakterizuje film v rámci médií popíše potenciální výhody a limity filmu	CJL, DEJ, ZSV, ICT, VV, HUV
Chronologické zasazení filmu do historického kontextu	- charakterizuje období, ve kterém film vznikl a jak byl dobově vnímán - jmenuje nejvýznamnější osobnosti spojené s filmem (vynálezci, propagátoři)	DEJ, GEO, CJL; PT5.5, PT2.4
Prvopočátky kinematografie, technologická východiska	- jednoduše popíše technologická východiska – technologii vzniku filmu, možnosti promítání - vysvětlí postoj veřejnosti k médiu v jeho počátcích	DEJ, FYZ, ICT; PT5.1
Film v kontextu 19. století – role média	- rozumí postavení filmu v 19. století a náhled na něj v dané době - vysvětlí roli média a možnosti využití v dobovém kontextu - jmenuje nejvýznamnější umělecké představitele doby – první herce, režiséry, jejich díla	DEJ, CJL; PT5.5, PT2.4
Film v první polovině 20. století	- rozumí postavení filmu v 20. století a náhledu na něj v dané době - vysvětlí roli média a možnosti využití v dobovém kontextu - má přehled o tuzemské kinematografii – RČS	DEJ, ZSV; PT5.5, PT3.1, PT3.2
Film ve druhé polovině 20. století	- rozumí postavení filmu v 20. století a náhledu na něj v dané době - popíše hlavní kinematografické trendy dekád - má přehled o tuzemské kinematografii – ČSR a ČSSR - má přehled o rozdílech mezi filmy tzv. východního a západního bloku, zvládá najít paralely	DEJ, ZSV; PT5.5, PT3.1, PT3.2

Druhý život literárních děl – kinematografické adaptace	- vnímá rozdíly mezi literární předlohou a filmovou adaptací (a obráceně) - jmenuje příklady filmových adaptací - u vybraného díla zvládá porovnat knižní předlohu a film – nachází shody a rozdíly	CJL, HUV; PT5.2, PT1.1, PT3.3
Ocenění a oceňování děl	- jmenuje prestižní ocenění, která lze získat (v ČR, i v zahraničí) - zná nejvýznamnější filmové festivaly a ví, kde se konají - má přehled o českých oceněných filmech a autorech	CJL, GEO, ZSV; PT2.4, PT5.1
Hudba a píseň ve filmu – mýtus a emoce	- analyzuje funkci hudby; rozliší manipulativní vs. podpůrné použití; formuluje etický komentář k užitému materiálu.	CJL, HUV, DEJ. PT5 – Mediální výchova
Speciální efekty a triky – úloha, podoba v průběhu času, vybrané osobnosti a jejich pojetí díla	- vysvětlí motivace pro užívání speciálních efektů a triků - jmenuje významná díla, ve kterých jsou užívány speciální efekty a triky	ICT, FYZ, VYV; PT5.1, PT5.2
Podoba soudobých filmů a seriálů	- zná moderní trendy v kinematografii - nachází podobnostní vzorce v dílech velkých filmových studií	ZSV, ICT; PT5.3, PT5.4
Účel a možnosti využití soudobých filmů a seriálů, film jako pramen: licence × dezinterpretace.	- s povědomím o kinematografii vnímá možnosti využití filmů a seriálů v běžném životě (edukační účely, kulturní obohacení) - vnímá a definuje možná rizika využití, případně zneužití filmů a seriálů a následný dopad na psychiku lidí - rozliší fakt/interpretaci/fikci; srovná film s prameny; identifikuje etická dilemata (zobrazování násilí, stereotypy)	ZSV, VZ, CJL; PT5.4, PT1.4
Tvorba krátkého filmu ve stylu film noire (neo noire), loutkový film, animovaný, spaghetti western, parodie	- uvědomuje si základní rysy jednotlivých žánrů s dopomocí vyučujícího tvoří ve skupině projekt zaměřený na tvorbu krátkého filmu dle předem stanoveného žánru - pro svůj film vytváří scénář, kulisy, kostýmy a scénu podle pravidel vybraného žánru - tvoří krátký film - ETICKÝ DŮRAZ: - identifikuje etické dilema zobrazení (perspektiva, stereotyp, násilí) a zdůvodní zvolený přístup - aplikuje etický rámec (ctnosti / povinnost / následky / péče) na konkrétní scénu či tvůrčí rozhodnutí	ICT, VYV, HUV, CJL; PT1.2, PT1.5, PT5.1, PT5.2

	- posoudí vypravěčské změny mezi předlohou a filmem z hlediska férovosti a integrity témat - rozpozná manipulační postupy obrazu/zvuku a popíše jejich dopad na publikum	
--	---	--

Inspirace z praxe – volitelné rozšíření

Následující volitelné moduly lze zařadit podle zájmu třídy a možností:

- „Literatura a film“ – důraz na českou kinematografii (Nová vlna), systematická práce s filmovými adaptacemi české literatury (viz níže).
- „Filmová historie v praxi“ – spolupráce s NFA (Ponrepo), lektorské úvody, práce s archivními prameny a katalogy.
- „Studentský filmový klub“ – kurátorská práce, dramaturgie cyklu, veřejná projekce s diskusí (možná spolupráce s AČFK/CinEd).

Doporučené literární předlohy a filmové adaptace – základní náměty

- Česká literatura a film:
 - Vladislav Vančura: Marketa Lazarová → film: Marketa Lazarová (1967, r. František Vlácil)
 - Václav Kaplický: Kladivo na čarodějnice → film: Kladivo na čarodějnice (1969, r. Otakar Vávra)
 - Ladislav Fuks: Spalovač mrtvol → film: Spalovač mrtvol (1969, r. Juraj Herz)
 - Bohumil Hrabal: Ostře sledované vlaky → film: Ostře sledované vlaky (1966, r. Jiří Menzel)
 - Bohumil Hrabal: Postřižiny → film: Postřižiny (1980, r. Jiří Menzel)
 - Bohumil Hrabal: Slavnosti sněženek → film: Slavnosti sněženek (1983, r. Jiří Menzel)
 - Bohumil Hrabal: Obsluhoval jsem anglického krále → film: Obsluhoval jsem anglického krále (2006, r. Jiří Menzel)
 - Květa Legátová: Jozova Hanule → film: Želary (2003, r. Ondřej Trojan)
 - Karel Čapek: Bílá nemoc → film: Bílá nemoc (1937, r. Hugo Haas)
 - Ivan Olbracht: Nikola Šuhaj loupežník → divadelní hra: Balada pro banditu → film: Balada pro banditu (1978, r. Vladimír Sís) + → filmy: Nikola Šuhaj (1947, r. Miroslav Josef Krňanský), → TVfilm: Nikola Šuhaj loupežník (1977, r. Evžen Sokolovský)
 - Jonathan Swift: Gulliverovy cesty (volně) → film: Případ pro začínajícího kata (1970, r. Pavel Juráček)
- Zahraniční předlohy (pro komparaci):
 - Umberto Eco: Jméno růže → film: Jméno růže (1986, r. Jean-Jacques Annaud)
 - Erich Maria Remarque: Na západní frontě klid → filmy: 1930 (r. Lewis Milestone), 2022 (r. Edward Berger)

Možní regionální partneři (Mladá Boleslav a okolí)

- CineStar Mladá Boleslav (Bondy centrum) – školní projekce po domluvě.
- Kultura Mladá Boleslav / Dům kultury – sály, přehlídky, besedy.
- Muzeum Mladoboleslavska – expozice a prameny k regionálním dějinám.
- ŠKODA Muzeum – Forum L&K, témata průmyslu, reklamy a techniky ve filmu.
- NFA – kino Ponrepo (Praha) – lektorské cykly, projekce pro školy.
- AČFK – Asociace českých filmových klubů – podpora školních projekcí a filmových klubů.
- CinEd Česká republika – evropské filmy a metodická podpora.

7.24. Seminář finanční gramotnost

Ročník	I.	II.	III.	IV.	celkem
Počet týdenních hodin	0	0	2	0	2
Datum platnosti: 1. 9. 2025					

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Seminář Finanční gramotnost je určen pro žáky, kteří chtějí získat praktické znalosti a dovednosti potřebné k efektivnímu hospodaření s finančními prostředky a zajištění finanční stability v budoucnu. Žáci se naučí zodpovědnému přístupu k osobnímu a rodinnému rozpočtu a seznámí se s různými finančními produkty a službami, včetně pojistné ochrany či hypotečních úvěrů.

Výuka klade důraz na praktické využití získaných informací, jako je práce s údaji z bank a pojišťoven, porozumění úvěrovým produktům, inflaci a investičním příležitostem na domácích i zahraničních trzích. Seminář zahrnuje i aktuální témata, například kryptoměny a ochranu osobních údajů.

Prostřednictvím případových studií žáci získávají konkrétní návody, jak předcházet dluhovým pastem a řešit reálné finanční situace, čímž si rozvíjejí schopnost zodpovědně řídit své finance.

Časové a organizační vymezení

Seminář Finanční gramotnost je určen pro žáky třetího ročníku a je realizován v rozsahu dvou vyučovacích hodin týdně, v souladu s platnou časovou dotací. Výuka probíhá ve specializovaných učebnách.

V semináři jsou využívány různé metody a formy práce, například řízený rozhovor, skupinová spolupráce, samostatné studium, analýza a interpretace finančních informací a dokumentů, práce s internetem, projektové vyučování, přednášky odborníků, besedy a exkurze.

Cílem semináře je podpora porozumění finančnímu prostředí, rozvoj schopnosti kriticky přistupovat k finančním informacím, efektivně s nimi pracovat, třídit je a ověřovat. Současně seminář posiluje finanční gramotnost žáků a jejich schopnost zodpovědného hospodaření s osobními a rodinnými financemi.

Výchovně vzdělávací strategie

V semináře Média a politika používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčové

kompetence k učení

Žák:

- samostatně vyhledává, analyzuje a systematicky třídí informace o finančních produktech a službách;
- posuzuje důvěryhodnost a relevanci finančních zdrojů a na základě těchto analýz formuluje vlastní závěry;
- propojuje finanční poznatky s aktuálním ekonomickým a společenským kontextem a efektivně organizuje čas a práci při řešení finančních úkolů a projektů.

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- identifikuje a analyzuje finanční problémy v konkrétních životních situacích;
- kriticky hodnotí finanční produkty a služby s ohledem na jejich rizika, přínosy a možná řešení finančních obtíží;
- využívá různé informační zdroje k nalezení optimálních řešení finančních problémů a k prevenci zadlužení.

Kompetence komunikativní

Žák:

- jasně a srozumitelně formuluje své názory a argumenty v oblasti financí v ústní i písemné formě;
- aktivně naslouchá názorům ostatních a vede věcnou, respektující diskusi o finančních tématech;
- podporuje svůj projev vhodnými vizuálními a digitálními materiály (např. grafy, tabulkami, prezentacemi).

Kompetence sociálně personální

Žák:

- efektivně spolupracuje při řešení finančních úkolů a projektů v týmu;
- přijímá odpovědnost za svěřené úkoly a plní je v souladu s pravidly týmové práce;
- reflexivně hodnotí svou práci i práci ostatních a poskytuje konstruktivní zpětnou vazbu, která přispívá k rozvoji skupiny.

Kompetence občanské

Žák:

- chápe význam finanční gramotnosti pro odpovědné a aktivní občanství;
- uvědomuje si svá práva a povinnosti při nakládání s finančními prostředky a v oblasti ochrany osobních údajů;
- projevuje zájem o aktuální ekonomické a finanční dění, jak na domácím, tak na mezinárodním poli.

Kompetence k podnikavosti

Žák:

- rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál, chápe podstatu a principy podnikání, zvažuje jeho možná rizika;
- vytváří miniprojekty, jejichž výstupem je ekonomický model / rozpočet / návrh finanční strategie;
- sleduje a analyzuje vlastní finanční rozhodnutí (např. rozpočet, úspory) – jak dopadly;
- navrhuje a testuje způsoby financování menších studentských projektů (granty, sponzorství, crowdfunding);
- učí se prezentovat návrhy řešení finančních produktů/služeb veřejnosti (např. vytvoření kampaně pro služby jiných oborů na naší škole, doporučení pro vrstevníky);
- sleduje a reflektuje možnost podnikatelského / spotřebitelského rizika při finančních rozhodnutích;
- spolupracuje s podnikateli, finančními institucemi nebo odborníky z praxe (exkurze, hosté ve třídě) při realizaci projektů;
- rozhoduje se o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření.

Kompetence digitální

Žák:

- využívá digitální nástroje k vyhledávání a analýze informací o finančních produktech, investicích a ekonomických trendech;
- posuzuje důvěryhodnost online finančních zdrojů a ověřuje informace o úvěrech, pojištění a dalších finančních nástrojích;
- tvoří a sdílí vlastní digitální obsah zaměřený na finanční poradenství, jako jsou blogy, videa či infografiky, s důrazem na etiku a odpovědnost při šíření finančních informací;
- používá digitální aplikace pro správu osobních financí, rozpočet a sledování výdajů;
- reflektuje vliv digitálních médií na rozhodování o osobních financích a spotřebitelských chováních.

Do semináře jsou začleněna tato průřezová témata

- Multikulturní výchova
- Mediální gramotnost
- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Environmentální výchova

Výukové materiály

Seminář finanční gramotnosti využívá mimo jiných také vzdělávací finanční program od České spořitelny Skoala. (skoala.cz)

Vzdělávací obsah semináře

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
1. Základy finanční gramotnosti a. Úvod do finanční gramotnosti b. Základní finanční pojmy (příjmy, výdaje, úspory, dluhy) c. Finanční rozhodování a jeho dopady na budoucnost	- Chápe význam finanční gramotnosti a rozumí základním pojmům, jako jsou příjmy, výdaje, úspory a dluhy. Získá přehled o tom, jak správně hospodařit s penězi, a porozumí vlivu finančního	1) Základy finanční gramotnosti Mezipředmětové vztahy: - Ekonomie / ZSV – základní ekonomické pojmy, principy fungování trhu a osobních financí.

2. Správa osobního a rodinného rozpočtu - Sestavení osobního rozpočtu - Identifikace příjmů a výdajů - Vytváření krátkodobého a dlouhodobého finančního plánu - Úspory a investice jako součást finančního plánu 3. Finanční produkty, služby, úvěry, půjčky a prevence zadlužení - Různé typy finančních produktů (spoření, úvěry, pojištění) - Základní typy úvěrů (osobní, hypoteční, kreditní karty) - Jak správně posoudit podmínky půjček - Prevence zadlužení a efektivní správa dluhů 4. Bankovní a nebankovní sektor - Bankovní produkty a služby (účet, spoření, úvěry) - Jak se orientovat v nabídce bankovních produktů - Výhody a nevýhody bankovních a nebankovních úvěrů - Podmínky pro získání úvěru od banky a nebankovních institucí 5. Pojištění a rizikové zabezpečení - Základy pojištění (životní, majetkové, úrazové) - Jak správně vybrat pojištění pro jednotlivce a rodinu 6. Inflace/Deflace a její vliv na osobní finance - Co je inflace/deflace a jak vzniká - Ochrana proti inflaci/deflaci a její vliv na každodenní nákupy - Výpočet reálných a nominálních hodnot při inflaci/deflaci - Jak reagovat na vysokou inflaci v osobním rozpočtu 7. Investice a kryptoměny - Základy investování do akcií, dluhopisů a podílových fondů - Rozdíl mezi investováním a spekulováním - Investice do kryptoměn a jejich specifika - Rizika a výhody investování do kryptoměn	rozhodování na osobní budoucnost. Dále bude schopen sestavit jednoduchý finanční plán a rozlišovat mezi nezbytnými a volitelnými výdaji, přičemž si uvědomí důležitost úspor pro zajištění finanční stability. - Je schopen sestavit osobní nebo rodinný rozpočet, identifikovat příjmy a výdaje a adekvátně je třídit. Porozumí procesu vytváření krátkodobého a dlouhodobého finančního plánu a chápe význam úspor a investic jako součásti tohoto plánu. Žák si uvědomuje, jak důležitá je pravidelná kontrola rozpočtu a jak efektivně přizpůsobit výdaje a úspory aktuálním finančním podmínkám. - Rozumí různým typům finančních produktů, jako jsou spoření, úvěry a pojištění, a dokáže je správně zařadit do osobního finančního plánu. Je obeznámen se základními typy úvěrů (osobní, hypoteční, kreditní karty) a ví, jak posoudit podmínky půjček. Žák chápe důležitost prevence zadlužení a je schopen efektivně spravovat své dluhy, včetně identifikace rizik spojených s přeúvěrováním a metod pro jeho vyhnutí se. - Rozumí základním bankovním produktům a službám, jako jsou účty, spoření a úvěry, a dokáže je správně využívat v rámci osobního finančního plánování. Orientuje se v nabídce bankovních produktů a umí vyhodnotit jejich výhody a nevýhody. Žák je schopen porovnat podmínky pro získání úvěru od banky a nebankovních institucí a rozumí rizikům spojeným s oběma typy úvěrových produktů. - Chápe základy pojištění, včetně životního, majetkového a úrazového pojištění, a je schopen vysvětlit jejich roli v ochraně proti finančním rizikům. Dokáže správně vybrat vhodné pojištění pro jednotlivce nebo rodinu na základě	- Matematika – jednoduché finanční výpočty (příjmy, výdaje, úspory). Průřezová témata: - OSV (Osobnostní a sociální výchova) – zodpovědnost za vlastní finance, plánování a rozhodování. 2) Správa osobního a rodinného rozpočtu Mezipředmětové vztahy: - Matematika – sestavení rozpočtu, práce s procenty a základní finanční plánování. - ZSV – sociální role rodiny a její finanční zabezpečení. Průřezová témata: - OSV – hospodárnost, zodpovědnost v rodině, plánování a zvládání stresu z finančních situací. 3) Finanční produkty, služby, úvěry, prevence zadlužení Mezipředmětové vztahy: - Ekonomie / ZSV – fungování finančního trhu, úvěrové produkty a rizika zadlužení. - Právo – základní právní aspekty smluv o půjčce, spotřebitelská práva. Průřezová témata: - OSV – kritické myšlení při finančních rozhodnutích, prevence rizik. 4) Bankovní a nebankovní sektor Mezipředmětové vztahy: - Ekonomie / ZSV – struktura bankovního sektoru, role finančních institucí. - Právo – legislativa týkající se bankovních služeb. Průřezová témata: - OSV – odpovědnost a etika ve finančních vztazích. 5) Pojištění a rizikové zabezpečení Mezipředmětové vztahy: - Ekonomie / ZSV – principy pojištění a řízení rizik. - Právo – základní pojmy z pojistných smluv a práv spotřebitele.
--	--	--

e. Jak analyzovat investiční příležitosti f. Kryptoměny vs. tradiční investiční nástroje 8. Podnikání a podnikatelské financování a. Základy podnikání a podnikatelský plán b. Možnosti financování podnikání (úvěry, investice, crowdfunding) c. Zdroje financování pro začínající podnikatele d. Základy daní a účetnictví 9. Ochrana osobních údajů v oblasti financí a. Práva a povinnosti týkající se ochrany osobních údajů b. Prevence před podvody a krádeží identity v oblasti financí c. Právní rámec ochrany osobních údajů v EU (GDPR) 10. Opakování učiva	aktuálních potřeb a životních situací. - Dokáže vysvětlit, co znamená pojem inflace a deflace, jak vznikají a jak ovlivňují ekonomiku. Umí identifikovat způsoby ochrany proti těmto jevům a rozumí jejich dopadu na každodenní nákupy a životní náklady. Dokáže vypočítat reálné a nominální hodnoty v kontextu inflace a deflace a aplikuje tuto znalost při tvorbě osobního rozpočtu, zejména při reakci na vysokou inflaci. - Se orientuje v základních typech investic, jako jsou akcie, dluhopisy a podílové fondy, a rozlišuje mezi investováním a spekulováním. Dokáže analyzovat investiční příležitosti a chápe specifika investování do kryptoměn, včetně jejich výhod a rizik. Porovnává investice do kryptoměn s tradičními investičními nástroji a umí posoudit potenciál a nebezpečí spojená s touto formou investování. - Rozumí základním principům podnikání a je schopen sestavit jednoduchý podnikatelský plán. Seznámí se s možnostmi financování podnikání, jako jsou úvěry, investice a crowdfunding, a umí vyhodnotit jejich vhodnost pro různé typy podniků. Žák získá přehled o dostupných zdrojích financování pro začínající podnikatele a chápe základy daní a účetnictví, které jsou nezbytné pro správu podnikatelských financí. - Chápe práva a povinnosti týkající se ochrany osobních údajů v oblasti financí a rozumí významu této ochrany pro bezpečnost finančních transakcí. Dokáže identifikovat rizika podvodů a krádeže identity v oblasti financí a zná metody prevence. Umí vysvětlit právní rámec ochrany osobních údajů v EU, zejména v kontextu GDPR, a jeho vliv na správu osobních financí.	Průřezová témata: - OSV – prevence rizik, plánování ochrany vlastní i rodiny. 5) Inflace/Deflace a její vliv na osobní finance Mezipředmětové vztahy: - Matematika – procentní výpočty, reálné a nominální hodnoty. - Ekonomie – makroekonomické pojmy inflace a deflace. Průřezová témata: - OSV – adaptabilita a plánování v měnícím se ekonomickém prostředí. 7) Investice a kryptoměny Mezipředmětové vztahy: - Ekonomie / ZSV – investiční nástroje, riziko a výnos. - Informační technologie – digitální technologie a kryptoměny. Průřezová témata: - OSV – odpovědné rozhodování, kritické hodnocení investičních příležitostí. 8) Podnikání a podnikatelské financování Mezipředmětové vztahy: - Ekonomie / ZSV – podnikatelský plán, zdroje financování, základy účetnictví a daní. - Právo – podnikatelské právní minimum. Průřezová témata: - OSV – iniciativa, odpovědnost, plánování a komunikace. 9) Ochrana osobních údajů v oblasti financí Mezipředmětové vztahy: - Informační technologie – bezpečnost dat a ochrana soukromí. - Právo – GDPR a legislativa ochrany osobních údajů. Průřezová témata: - MDV (Mediální a digitální výchova) – ochrana identity a prevence podvodů online.
---	---	--

7.25. Laboratoř dobrých skutků

Ročník	I.	II.	III.	IV.	celkem
Počet týdenních hodin	0	0	2	0	2
Datum platnosti: 1. 9. 2025					

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Úvod do dobrovolnictví zahrnuje pojmy, formy, historii, přínosy a rizika, stejně jako právní a etické minimum (zákon o dobrovolnické službě, bezpečnost, GDPR). Dále se věnuje základům komunikace v pomáhajících profesích: aktivní naslouchání, nenásilná komunikace (NVC), asertivita a práce s emocemi a hranicemi. Následuje úvod do sociální práce a neziskového sektoru – role organizací, možnosti zapojení a spolupráce s komunitou. Součástí je projektové a servisní učení (service learning): plánování mikroprojektu, stanovení cílů, rozdělení rolí, realizace a evaluace. Zahrnuto je také dobrovolnictví a společenská odpovědnost, tedy občanská angažovanost a multikulturní i environmentální rozměr pomoci. Důraz je kladen na digitální kompetence v dobrovolnictví, zejména bezpečnou práci s daty, týmovou spolupráci online a tvorbu a sdílení obsahu (foto/video, texty, podcast) i na formy digitálního dobrovolnictví. Nedílnou součástí je reflexe a sebehodnocení prostřednictvím portfolia či deníku, peer-feedbacku a závěrečné prezentace dopadu.

Časové a organizační vymezení

Organizace výuky: kombinace semináře, workshopu, exkurzí, besed s hosty a řízené praxe; možné dělení do skupin dle aktivit.

Doporučený rozsah praxe: 20–30 hodin dobrovolnické činnosti v průběhu školního roku (včetně přípravy a reflexe).

Bezpečnost a legislativa: BOZP, etický kodex, informovaný souhlas spolupracujících organizací; respekt k ochraně osobních údajů.

Hodnocení: průběžné formativní (portfolium a deník), prezentace projektu, týmová spolupráce a sebereflexe; závěrečné zhodnocení dopadu.

Spolupráce: NNO, sociální a komunitní služby, školní poradenské pracoviště, projekty DofE/ESC apod.

Výchovně vzdělávací strategie (rozvoj klíčových kompetencí)

Kompetence k učení

Žák:

- reflektuje rozhovory a záznamy po aktivitách (co jsem se naučil, co příště změním);
- vede osobní portfolium nebo deník: eviduje cíle, postup a důkazy učení (artefakty z praxe);
- pracuje s texty a případovými studiemi, porovnává teorii s praxí (triangulace zdrojů);
- provádí průběžné sebehodnocení a využívá zpětnou vazbu vrstevníků i mentorů z organizací.

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- řeší reálné výzvy v projektu (plán – realizace – evaluace dopadu);
- tvoří hypotézy a volí postupy, využívá SWOT nebo PDCA kanvas;
- analyzuje etická dilemata a hledá varianty řešení s posouzením rizik;
- učí se z chyb prostřednictvím zhodnocení → zpětným pohledem.

Kompetence komunikativní

Žák:

- nacvičuje aktivní naslouchání a respektující komunikaci (NVC);
- prezentuje a popularizuje výsledky (článek, poster, video, podcast);
- připravuje a vede rozhovory s hosty, moderuje diskuse;
- adaptuje styl komunikace na různé cílové skupiny.

Kompetence sociálně personální

Žák:

- spolupracuje v týmu s jasně stanovenými rolemi, využívá rotace rolí a zpětnou vazbu;

- uplatňuje asertivitu, pracuje s hranicemi, dbá na psychohygienu a prevenci vyhoření;
- zapojuje se do peer-learningu, využívá tandemové učení a mentoring mladších žáků;
- kultivuje empatii a respekt v různorodých skupinách.

Kompetence občanské

Žák:

- rozumí veřejnému prostoru a roli občana, mapuje komunitní potřeby;
- zapojuje se do veřejně prospěšných akcí a spolupracuje s NNO nebo obcemi;
- diskutuje o právech, povinnostech a odpovědnosti v demokracii;
- jedná bezpečně a odpovědně v krizových a citlivých situacích.

Kompetence k podnikavosti

Žák:

- stanovuje cíle a milníky projektu, řídí čas a zdroje;
- vyhledává příležitosti (granty, sbírky, fundraising, partnerství);
- tvoří jednoduchý rozpočet, řídí rizika a vyhodnocuje dopad;
- dokončuje započaté aktivity a reflektuje osobní rozvoj i kariéru.

Kompetence digitální

Žák:

- získává, spravuje a sdílí data bezpečně, respektuje digitální etiku a ochranu osobních údajů;
- využívá nástroje pro spolupráci (např. Google Workspace, Trello apod.);
- tvoří a publikuje digitální obsah (foto, video, podcast) s ohledem na přístupnost;
- využívá základy online dobrovolnictví (digitální mentoring, vzdálená pomoc).

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

UČIVO	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY A PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Dobrovolnictví: definice, formy, historie, přínosy a rizika; právní rámec (zákon o dobrovolnické službě), bezpečnost a etika.	- rozliší formy a oblasti dobrovolnictví; uvede příklady; orientuje se v základních pojmech a právním rámci; vysvětlí etické zásady a zásady bezpečnosti.	ZSV, DEJ; PT1.4, PT2.3, PT5.5
Motivace a očekávání; osobní hodnoty; individuální cíle a plán rozvoje.	- reflektuje vlastní motivaci; formuluje osobní cíle; plánuje vlastní učení a praxi.	CJL (slohové psaní), ZSV; PT1.1, PT1.2
Komunikační dovednosti: aktivní naslouchání, nenásilná komunikace, asertivita, práce s emocemi.	- uplatňuje techniky respektující komunikace; odlišuje pasivní, agresivní a asertivní chování; poskytuje konstruktivní zpětnou vazbu.	CJL, ZSV; PT1.3, PT1.5, PT5.2
Etika pomáhajících profesí; hranice role dobrovolníka; dilemata a rozhodování.	- identifikuje etická dilemata; stanoví a respektuje hranice; volí vhodné postupy v citlivých situacích.	ZSV; PT1.4, PT3.2
Neziskový sektor a sociální práce: typy organizací, akreditace, možnosti zapojení, spolupráce s komunitou.	- orientuje se v základních principech fungování NNO; naváže kontakt s organizací; popíše role a pravidla.	ZSV, GEO (komunita a region); PT2.1, PT2.3
Projektové plánování / service learning: analýza potřeb, definice cíle, plán, rozdělení rolí, harmonogram, rizika, rozpočet.	- navrhne a připraví mikroprojekt; stanoví měřitelné cíle; odhadne rizika a navrhne prevenci; pracuje v týmu.	ZSV, CJL (prezentace), ICT; PT1.2, PT2.2, PT5.1
Dobrovolnictví s různými cílovými skupinami (děti, senioři, osoby se znevýhodněním, ochrana přírody).	- přizpůsobí formu pomoci potřebám skupiny; jedná empaticky a inkluzivně; zná zásady komunikace.	ZSV, BIO, GEO; PT3.1, PT3.2, PT4.2

Digitální dobrovolnictví a online nástroje: správa dat, týmová spolupráce online, tvorba obsahu, bezpečnost a etika.	- využívá digitální technologie k organizaci, dokumentaci a propagaci; chrání osobní údaje; zvažuje dopady digitálních médií.	ICT, CJL (styl a jazyk), VYV/HUV; PT5.1, PT5.3, PT5.4
Spolupráce s partnery: besedy s hosty, exkurze, mapování komunitních potřeb, fundraising a partnerské akce.	- komunikuje s partnery; připraví otázky a záznam; podílí se na akci pro veřejnost; vyhodnotí dopad.	ZSV, GEO, CJL; PT2.4, PT2.5
Reflexe a evaluace dopadu: portfolium/deník, peer-review, evidence hodin, měření indikátorů.	- vede průběžné záznamy; hodnotí svůj posun; formuluje doporučení pro pokračování.	CJL (reflexní text), ICT (tabulky/grafy); PT1.1, PT1.2
Dokumentace a prezentace výstupů: článek, poster, video/podcast, školní web/časopis.	- vytvoří srozumitelný výstup; přizpůsobí sdělení cílové skupině; respektuje autorské právo a citace.	CJL, ICT, VYV/HUV; PT5.1, PT5.2, PT5.4
Závěrečné vyhodnocení a sdílení: prezentace projektu, plán udržitelnosti/napojení na další ročníky.	- prezentuje výsledky a osobní učení; navrhne další kroky; reflektuje přínosy pro komunitu.	CJL (řečnické dovednosti), ZSV; PT1.5, PT2.2
Spolková činnost – principy a role (Pionýr, skaut, DDM aj.): struktura oddílu, role vedoucího a instruktora, výchovné cíle, spolupráce s rodiči.	- popíše základní fungování spolku/oddílu; vymezí role a odpovědnosti; uplatní zásady respektující komunikace s dětmi i rodiči.	ZSV, VZ, TV; PT1.3, PT1.4, PT3.1, PT5.5
Metodika programů pro děti: návrh a vedení schůzky (45–90 min), kooperativní a adaptační hry, bezpečné prostředí, reflexe.	- připraví a zrealizuje program pro skupinu dětí; volí vhodné aktivity podle věku; vede krátkou závěrečnou reflexi a vyhodnotí cíle.	TV (hry), CJL (instruktažní text), HV/VV; PT1.1, PT1.5, PT3.2
Akce oddílu pro veřejnost: plán, role, harmonogram, rozpočet, rizika, komunikace s partnery a rodiči; post-event review.	- naplánuje a spolurealizuje akci; připraví základní rozpočet a posouzení rizik; zpracuje stručnou zprávu a doporučení do budoucna.	MAT (rozpočet), CJL, ICT; PT2.2, PT5.1, PT5.4
Bezpečnost a ochrana dětí: pravidla bezpečného chování, krizové situace a jejich řešení, práce s osobními údaji a fotografiemi.	- identifikuje rizika a volí preventivní opatření; zná základní postupy při mimořádných situacích; respektuje pravidla GDPR.	VZ, BIO, ICT; PT1.4, PT5.5

Tipy, inspirace a alternativy (pro rozšíření předmětu)

- Service learning (učení službou): klade důraz na **učení a osobní rozvoj** samotného dobrovolníka.
- Mít školní systém podpory dobrovolnictví: školní webová stránka s přehledem možností a pravidel (např. přehled programů a kontaktů, nepominout též Evropský sbor solidarity (ESC) pro žákovské iniciativy a dobrovolnictví; vhodné pro motivaci pokračovat po skončení semináře).
- Rozvíjet partnerství s místními NNO a programy: spolky, dobrovolnická centra, městské organizace – formy se nabízejí: tematické workshopy a návštěvy zařízení (např. domovy seniorů), průběžné sdílení a závěrečné prezentace.

7.26. Lingvistický seminář a rétorika

Ročník	I.	II.	III.	IV.	celkem
Počet týdenních hodin	0	0	2	0	2
Datum platnosti: 1. 9. 2025					

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Seminář prohlubuje oblast *Jazyk a jazyková komunikace* a navazuje na očekávané výstupy předmětu Český jazyk a literatura. V jazykové části se věnuje základům obecné lingvistiky (jazyk a řeč, vývoj, typy jazyků a místo češtiny), významu a stavbě slov, tvarosloví, větné stavbě i práci s textem (soudržnost a návaznost) a běžné komunikaci (volba prostředků podle situace, zdvořilost, argumentace). Rétorická část rozvíjí plánování, psaní a přednes různých mluvených projevů, kultivuje hlas a neverbální složku, trénuje argumentaci a kritickou analýzu cizích vystoupení; součástí jsou i podcasty a debaty. Průběžně využíváme digitální nástroje (editory, prezentace, jazykové korpusy, jednoduché analyzátoře řeči) a dbáme na etické zásady jejich používání.

Časové a organizační vymezení

3. ročník gymnázia; časová dotace 2 hodiny týdně. Výuka probíhá formou semináře v učebně (lze i v učebně s možností práce na počítači). Převládají interaktivní metody (diskuse, práce s textem a korpusovými daty, minivýzkum, peer feedback, projektové bloky). Výstupy semináře mohou sloužit jako příprava k profilové části maturitní zkoušky z českého jazyka a literatury nebo k dalším humanitně a filologicky zaměřeným studiím. Organizace počítá s krátkými nácviky řečnických vystoupení, příležitostnými exkurzemi (např. rozhlas, univerzitní pracoviště) a spoluprací s debatickým klubem školy.

Výchovně vzdělávací strategie (klíčové kompetence)

Výchovně vzdělávací strategie (společné postupy učitele v rámci předmětu) cíleně rozvíjejí klíčové kompetence žáků. U každé kompetence je uvedeno, co v hodinách děláme a jak to žák prokazuje.

Kompetence k učení

Žák:

- plánuje a reflektuje své učení (krátké cíle hodiny, portfolia, sebehodnotící listy);
- učí se vybírat a hodnotit zdroje (knihy, články, korpusy, audio/video) a tvořivě je zpracovává;
- pravidelně využívá strategie čtení s porozuměním a akademické psaní (výpisky, anotace, recenze).

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- formuluje jazykové otázky nebo hypotézy a volí postup jejich ověření (minivýzkum, práce s daty, experiment);
- argumentuje s oporou o důkazy, zvažuje alternativní interpretace a rizika;
- uplatňuje tvořivé myšlení (jazykové hry, komunikační scénáře, redesign textu nebo projevu).

Kompetence komunikativní

Žák:

- cíleně trénuje mluvené projevy (délka, struktura, modulace hlasu, práce s publikem) a kultivované psaní;
- rozvíjí aktivní naslouchání a konstruktivní zpětnou vazbu;
- v různých situacích volí adekvátní komunikační strategie a jazykové variety, rozpoznává manipulaci.

Kompetence sociálně personální

Žák:

- spolupracuje v malých týmech (role v týmu, plán, retrospektiva), střídá vedení a facilitaci;
- pečuje o bezpečné klima, stanovuje pravidla respektu a etiky komunikace;
- rozvíjí sebereflexi (řečnický deník, hlasový trénink, práce s trémou).

Kompetence občanské

Žák:

- zasazuje témata do společenských souvislostí, diskutuje o odpovědnosti a dopadech komunikace;
- pracuje s mediální gramotností a ověřováním informací;
- projevuje angažovanost a respekt k různorodosti názorů.

Kompetence k podnikavosti

Žák:

- samostatně navrhuje a realizuje miniprojekty (podcast, řeč na školní akci, popularizační text);
- průběžně plánuje práci, stanovuje cíle, vyhodnocuje výsledky a hledá zlepšení;

- využívá příležitosti, jak své dovednosti uplatnit v praxi.

Kompetence digitální

Žák:

- bezpečně a eticky využívá digitální technologie (správa dat, ochrana soukromí, práce s AI nástroji jako pomocníky – transparentně a s citací);
- tvoří a sdílí kvalitní digitální obsah (text, prezentace, audio – střih, titulky, metadata);
- kriticky posuzuje digitální stopy a vliv technologií na komunikaci a společnost.

Do vyučovacího předmětu jsou začleněna tato průřezová témata

Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti

Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů

Sociální komunikace

Morálka všedního dne

Spolupráce a soutěž

Globalizační a rozvojové procesy

Globální problémy, jejich příčiny a důsledky

Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce

Žijeme v Evropě

Vzdělávání v Evropě a ve světě

Základní problémy sociokulturních rozdílů

Psychosociální aspekty interkulturality

Vztah k multilingvální situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí

Problematika vztahu organismu a prostředí

Člověk a životní prostředí

Životní prostředí ČR

Média a mediální produkce

Mediální produkty a jejich významy

Uživatelé

Účinky mediální produkce a vliv médií

Role médií v moderních dějinách

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

UČIVO	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY A PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Jazyk jako systém; jazyk a řeč; znakovost; jazykové rodiny a typologie; čeština a slovanské jazyky.	- vysvětlí vztah řeči a jazyka, znakovou povahu jazyka a popíše místo češtiny v rámci slovanských jazyků; rozlišuje variety češtiny a volí je podle komunikační situace.	CJL, ZSV, GEO; PT3.1, PT3.3
Vývoj jazyka; normy a kodifikace; jazyková kultura a současné tendence.	- na příkladech popíše vývojové změny a vysvětlí vztah jazykové správnosti a jazykové kultury; pracuje s příručkami a korpusy.	CJL, ICT; PT2.5, PT5.2
Lexikologie a sémantika (významové vztahy, polysémie, frazeologie); tvoření slov.	- analyzuje významové vztahy, samostatně tvoří slova podle slovotvorných postupů a posuzuje jejich stylovou platnost.	CJL, CIJ; PT1.3
Tvarosloví (morfologie) – slovní druhy, kategorie a tvary.	- aplikuje znalosti morfologie ve vlastním projevu a odůvodní volbu tvarů v konkrétním kontextu.	CJL; PT1.2
Skladba a textová lingvistika – větné členy, druhy vět, valence; aktuální členění; koherence, koheze, intertextovost.	- strukturuje sdělení s ohledem na záměr a adresáta; prokáže porozumění principům koherence a využije prostředky textového navazování.	CJL, INF; PT5.2
Pragmatika a komunikační strategie – zdvořilost,	- zvolí adekvátní komunikační strategii, odhalí manipulační	ZSV, CJL; PT1.3, PT5.4

persvaze, argumentace, manipulace.	postupy a korektně argumentuje a oponuje.	
Rétorika – žánry mluvených projevů; příprava, textace a realizace; hlasová a neverbální složka; práce s trémou.	- připraví, přednese a reflektuje vlastní řečnický projev (3–6 min) s ohledem na publikum; využije hlasovou modulaci a neverbální prostředky.	CJL, HUV, VYV; PT1.3
Analýza řečnických vystoupení (debata, TED/řeč, mediální výstupy), peer feedback.	- provede kritickou analýzu cizího projevu (struktura, argumenty, etika), poskytne a přijme konstruktivní zpětnou vazbu.	CJL; PT5.1, PT5.4
Jazykové technologie – základy práce s korpusy (např. ČNK), nástroje pro přepis a analýzu řeči (např. Praat), prezentační a audio nástroje.	- vyhledá a vyhodnotí jazyková data v korpusu, pořídí a zpracuje nahrávku vlastního projevu (základní analýza hlasu), vytvoří prezentaci/podcast v souladu s etickými pravidly.	INF, CJL; PT5.1, PT5.3
Jazyk a společnost – jazyková diverzita, mnohojazyčnost, sociolingvistické aspekty; jazyk a identita.	- popíše vybrané sociolingvistické jevy a diskutuje jejich dopad na komunikaci a porozumění.	ZSV, GEO; PT3.2, PT3.3
Minivýzkum (badatelský projekt) – návrh, sběr a analýza dat, prezentace výsledků.	- naplánuje a realizuje malý lingvistický či rétorický projekt a výsledky srozumitelně prezentuje (poster/podcast/řeč).	CJL, INF; PT1.2, PT5.1
Forenzní a aplikovaná lingvistika (úvodní vhled) – jazyk a právo, stylometrie, etika.	- na příkladových studiích popíše možnosti a limity aplikované lingvistiky; rozpozná etická dilemata.	ZSV; PT1.4
Etika komunikace a digitální bezpečí; práce se zdroji a citacemi, AI v učení.	- uplatní zásady bezpečnosti a autorských práv, transparentně uvádí použití digitálních nástrojů včetně AI.	INF; PT5.3, PT5.4

Poznámky k organizaci a alternativám

Jako rozšiřující aktivity lze zařadit: účast v debatní lize, spolupráci se školním rozhlasem /podcastem, práci s Českým národním korpusem a základní hlasovou analýzu v nástroji Praat. Je možné vytvořit dvouhodinové bloky pro nácvik řečnických žánrů a průběžné minivýzkumy.

7.27. Seminář média a politika

Ročník	I.	II.	III.	IV.	celkem
Počet týdenních hodin	0	0	2	0	2
Datum platnosti: 1. 9. 2025					

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení:

Seminář je zaměřen na orientaci v současném světě médií a informací, které hrají klíčovou roli v utváření veřejného mínění, politického dění i každodenní společnosti. Cílem je posílit mediální gramotnost žáků, naučit je kriticky pracovat s informacemi, rozpoznávat různé typy médií (veřejnoprávní, soukromá, alternativní) a chápat jejich fungování a vliv.

V průběhu dvou hodin týdně se žáci seznámí se základy mediální komunikace, osvojí si dovednosti potřebné k ověřování informací a porozumění mediálním sdělením. Důraz je kladen na schopnost kritického myšlení, analýzu mediálních obsahů a porozumění roli médií v oblasti zábavy, reklamy a politického života.

Součástí semináře je i orientace v základních principech mediální legislativy a regulace v České republice. Žáci se rovněž seznámí s různými formami mediálních produktů a způsoby, jakými

ovlivňují veřejnou komunikaci. Seminář vede k rozvoji kompetencí nezbytných pro aktivní, informované a odpovědné občanství.

Časové a organizační vymezení:

Seminář Média a politika je určen pro žáky třetího ročníku a je realizován v rozsahu dvou vyučovacích hodin týdně, v souladu s výše uvedenou časovou dotací.

Výuka probíhá ve specializovaných učebnách vybavených dataprojektorem a audiovizuální technikou, která umožňuje efektivní práci s multimediálními materiály a online zdroji.

V semináři jsou využívány různé metody a formy práce, jako například řízený rozhovor, skupinová práce, samostatné studium, analýza a interpretace textu a mediálních sdělení, práce s internetem, projektové vyučování, přednášky odborníků, besedy a exkurze.

Cílem výuky je podpora porozumění mediálnímu prostředí, rozvoj kritického myšlení, schopnosti pracovat s informacemi, jejich třídění a ověřování, a zároveň posílení komunikačních dovedností žáků.

Výchovně vzdělávací strategie

V semináře Média a politika používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčové

Kompetence k učení

Žák:

- plánuje a reflektuje své učení (krátké cíle hodiny, portfolia, sebehodnotící listy);
- učí se vybírat a hodnotit zdroje (knihy, články, korpusy, audio/video) a tvořivě je zpracovává;
- pravidelně využívá strategie čtení s porozuměním a akademické psaní (výpisky, anotace, recenze).

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- formuluje jazykové otázky nebo hypotézy a volí postup jejich ověření (minivýzkum, práce s daty, experiment);
- argumentuje s oporou o důkazy, zvažuje alternativní interpretace a rizika;
- uplatňuje tvořivé myšlení (jazykové hry, komunikační scénáře, redesign textu nebo projevu).

Kompetence komunikativní

Žák:

- cíleně trénuje mluvené projevy (délka, struktura, modulace hlasu, práce s publikem) a kultivované psaní;
- rozvíjí aktivní naslouchání a konstruktivní zpětnou vazbu;
- v různých situacích volí adekvátní komunikační strategie a jazykové variety, rozpoznává manipulaci.

Kompetence sociálně personální

Žák:

- spolupracuje v malých týmech (role v týmu, plán, retrospektiva), střídá vedení a facilitaci;
- pečuje o bezpečné klima, stanovuje pravidla respektu a etiky komunikace;
- rozvíjí sebereflexi (řečnický deník, hlasový trénink, práce s trémou).

Kompetence občanské

Žák:

- zasazuje témata do společenských souvislostí, diskutuje o odpovědnosti a dopadech komunikace;
- pracuje s mediální gramotností a ověřováním informací;
- projevuje angažovanost a respekt k různorodosti názorů.

Kompetence k podnikavosti

Žák:

- samostatně navrhuje a realizuje miniprojekty (podcast, řeč na školní akci, popularizační text);
- průběžně plánuje práci, stanovuje cíle, vyhodnocuje výsledky a hledá zlepšení;
- využívá příležitosti, jak své dovednosti uplatnit v praxi.

Kompetence digitální

Žák:

- bezpečně a eticky využívá digitální technologie (správa dat, ochrana soukromí, práce s AI nástroji jako pomocníky – transparentně a s citací);

- tvoří a sdílí kvalitní digitální obsah (text, prezentace, audio – střih, titulky, metadata);
- kriticky posuzuje digitální stopy a vliv technologií na komunikaci a společnost.

Do semináře jsou začleněna tato průřezová témata:

- Multikulturní výchova
- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Environmentální výchova

Vzdělávací obsah semináře

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
1) Úvod do předmětu a. Definice médií a jejich význam pro společnost b. Základní pojmy mediální komunikace c. Historie médií od knihtisku po sociální sítě d. Definice politické soutěže a jednolitých procesů, které ji provázejí	- Žák chápe význam pojmu média, chápe jejich roli ve společnosti a orientuje se v základních pojmech mediální komunikace. Získá přehled o historickém vývoji médií od knihtisku po současné digitální platformy. Současně porozumí pojmu politická soutěž a jejím hlavním procesům, včetně jejich vztahu k médiím.	1) Úvod do předmětu Mezipředmětové vztahy: - Dějepis / ZSV – vývoj médií v historickém kontextu, základy politických procesů a soutěže. - Informatika – základy digitálních médií a komunikace. Průřezová témata: - OSV (Osobnostní a sociální výchova) – kritické myšlení, odpovědnost za vlastní informační zdroje.
2) Typy médií a jejich funkce ve společnosti a. Tištěná média b. Rozhlas/rádio c. Televizní média d. Internetová média e. Sociální média	- Žák se orientuje v základních typech médií, rozlišuje tištěná, rozhlasová, televizní, internetová a sociální média. Chápe jejich specifické charakteristiky, způsoby šíření informací a funkce, které ve společnosti plní – od informování a vzdělávání po zábavu a formování veřejného mínění.	2) Typy médií a jejich funkce ve společnosti Mezipředmětové vztahy: - Informatika – technické aspekty médií (tištěná, rozhlas, televize, internet, sociální sítě). - ZSV – role médií ve společnosti, vliv na veřejné mínění a sociální struktury. Průřezová témata: - MDV (Mediální a digitální výchova) – schopnost orientace v různých typech médií a jejich funkcích.
3) Vznik a šíření mediálního obsahu a. Tvorba mediálního sdělení b. Redakční procesy c. Zdroje informací d. Výběr a zpracování témat e. Distribuce mediálního obsahu f. Personalizace obsahu g. Vlastnictví médií a jeho vliv na obsah	- Žák rozumí procesu vzniku mediálního sdělení, od výběru témat a získávání informací přes redakční zpracování až po distribuci obsahu. Chápe roli redakcí, různé zdroje informací a principy personalizace obsahu. Uvědomuje si vliv vlastnické struktury médií na tvorbu a směřování mediálního sdělení.	3) Vznik a šíření mediálního obsahu Mezipředmětové vztahy: - Český jazyk a literatura – tvorba a zpracování textu, redakční práce. - Informatika – technologie distribuce obsahu, personalizace. - ZSV – vlastnictví médií a jeho vliv na sdělení, média a mocenské struktury. Průřezová témata: - MDV – analytické dovednosti, rozpoznávání mediálních vlivů a manipulace.
4) Kritické hodnocení informací a práce se zdroji a. Hodnocení důvěryhodnosti zdrojů b. Zpravodajství vs. publicistika c. Ověřování informací d. Rozpoznávání manipulativních technik e. Práce s primárními a	- Žák umí kriticky posuzovat důvěryhodnost zdrojů, rozlišuje mezi zpravodajstvím a publicistikou a ověřuje pravdivost informací. Dokáže identifikovat manipulativní techniky v médiích, pracovat s primárními a sekundárními zdroji a provést základní analýzu mediálního sdělení.	4) Kritické hodnocení informací

sekundárními zdroji f. Analýza mediálního sdělení 5) Role médií v demokratické společnosti, etika a odpovědnost médií a. Média jako hlídač pes b. Média a veřejné mínění c. Transparentnost d. Právo na informace e. Vliv médií na politické rozhodování f. Novinářská etika a kodexy g. Právo na svobodu projevu h. Autorská práva i. Regulace a cenzura médií j. Třetí zájmy v médiích k. Profesionální odpovědnost a sebereflexe 6) Politická komunikace v médiích a. Politická komunikace b. Politické kampaně a volební strategie c. Role médií ve volební kampani d. Veřejné mínění e. Prezentace politiků před médii f. Manipulace a propaganda v politické komunikaci g. Vliv médií na politickou kulturu 7) Politická každodennost a. Politické strany a hnutí b. Tvorba politické strany/hnutí c. Tvorba programu d. Volby, druhy voleb, volební systém e. Činnost politika ve funkci 8) Opakování	- Žák rozumí funkci médií v demokracii, jejich roli při kontrole moci a utváření veřejného mínění. Orientuje se v principech svobody projevu, práva na informace, novinářské etiky a autorského práva. Chápe vliv médií na politiku, význam transparentnosti, regulace a profesionální odpovědnosti včetně rizika střetu zájmů. - Žák chápe principy politické komunikace a zná základní prvky volebních kampaní a strategií. Rozumí roli médií ve volebním procesu, vlivu na veřejné mínění a způsobům prezentace politiků. Uvědomuje si rizika manipulace a propagandy a reflektuje vliv médií na politickou kulturu. - Žák má přehled o fungování politických stran a hnutí, dokáže popsat jejich vznik a tvorbu programů. Zvládá rozlišit druhy voleb a základní principy volebního systému. Uvádí hlavní činnosti politika v rámci výkonu veřejné funkce.	a práce se zdroji Mezipředmětové vztahy: - Český jazyk a literatura – práce s textem, citace, ověřování zdrojů. - Dějepis – práce s primárními a sekundárními zdroji. - Informatika – ověřování informací na internetu, digitální gramotnost. Průřezová témata: - MDV – kritické myšlení, rozpoznání fake news a manipulativních technik. 5) Role médií v demokratické společnosti, etika a odpovědnost médií Mezipředmětové vztahy: - ZSV – principy demokracie, svoboda projevu, právní rámec médií. - Právo – novinářská etika, autorská práva, regulace médií. Průřezová témata: - OSV – odpovědnost, etika v komunikaci a veřejném prostoru. 6) Politická komunikace v médiích Mezipředmětové vztahy: - ZSV – politické systémy, volební procesy, propaganda a manipulace. - Dějepis – historický vývoj politické komunikace. Průřezová témata: - OSV – schopnost kritického posouzení politických sdělení a manipulací. 7) Politická každodennost Mezipředmětové vztahy: - ZSV – fungování politických stran a volebních systémů, role politiků. - Dějepis – vývoj politických institucí. Průřezová témata: - OSV – občanská angažovanost, zodpovědnost za veřejný život.
---	--	--

7.28. Science

Ročník	I.	II.	III.	IV.	celkem
Počet týdenních hodin	0	0	2	0	2
Datum platnosti: od 1. 9. 2025, počínaje prvním ročníkem					

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obecné cíle předmětu

Seminární předmět Science má žáky především motivovat k zájmu o přírodu a zároveň jim poskytnout základní informace o podstatě života, o rozmanitosti organismů a složitosti jejich vztahů. Jedná se o integrovaný předmět přírodovědného zaměření.

Časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Science (SCI) realizuje obsah vzdělávacích oborů Člověk a příroda a Člověk a zdraví. Předmět je volitelný ve třetím ročníku vzdělávání.

Výuka probíhá v laboratorním prostředí, venku k dispozici je též učebna s počítači. Během školního roku si žáci doplňují znalosti na exkurzích a výukových programech.

Předmět je realizovaný coby dílčí projekty na určité téma propojující svět přírodních věd. Témata projektů určuje vyučující předmětu v daném školním roce. Předmět nemá stabilní vyučovací rozsah znalostí a tematický plán. Tematický plán se mění v závislosti zadání hlavního tématu daného školního roku. Cílem předmětu je integrace přírodovědných znalostí na konkrétně vybraný obor. Předmět bude realizován především projektovou a skupinovou výukou. Součástí výuky předmětu bude stanovení cílů a její následný pokus o realizaci a jeho následné vyhodnocení. Součástí výuky budou realizované laboratorní a terénní výzkumy.

Výchovně vzdělávací strategie

Výuka je založena především na výkladu a porozumění textu z výukových prezentací, práci s učebnicí, diskusi, interpretaci v žákovských referátech a na samostatné práci s odbornou literaturou. Žáci pracují ve skupinách, hromadně i individuálně.

Výuka je vedena zejména k orientaci v základních formách živé a neživé přírody, k ochraně přírody, k pochopení důsledků lidské činnosti na všechny formy živé a neživé přírody a k ochraně svého zdraví.

V předmětu Science používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčové

kompetence k učení

Žák:

- vyhledává a třídí informace, kriticky přistupuje ke zdrojům a využívá je při svém studiu a praxi;
- efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací;
- samostatně nebo skupinově zpracovává prezentace a snaží se o pochopení a vysvětlení přírodních jevů;
- účastní se exkurzí a výukových pořadů, kde porovnává teoretické znalosti s praxí.

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- zpracovává projekty témat probírané látky;
- samostatně řeší problémy, přemýšlí o nich, navrhuje řešení a diskutuje o nich;
- obhazuje svůj názor a prezentuje výsledky samostatné nebo skupinové práce.

Kompetence komunikativní

Žák:

- snaží se porozumět psanému textu, vyhledává informace na internetu, zpracovává je a prezentuje výsledky;
- zvažuje klady a zápory variant řešení, posuzuje rizika a důsledky;
- vyjadřuje se jasně a logicky;
- ověřuje různé poznatky, argumentuje, formuluje a obhazuje.

Kompetence sociálně personální

Žák:

- diskutuje o řešeních pod vedením učitele;
- spolupracuje s ostatními, plánuje si práci;
- posuzuje reálně své fyzické a duševní možnosti;
- stanovuje si cíle a priority s ohledem na schopnosti a možnosti;
- aktivně spolupracuje při dosahování společných cílů.

Kompetence občanské

Žák:

- uvědomuje si důsledky lidských činností na přírodu na základě mezipředmětových vztahů;
- spoluvytváří kulturní a duchovní hodnoty a chrání je;
- dodržuje bezpečnost práce při výukových akcích nebo exkurzích do přírody.

Kompetence k podnikavosti

Žák:

- rozhoduje se o dalším vzdělávání a budoucím profesním životě;
- uplatňuje vlastní iniciativu a tvořivost;
- využívá příležitosti pro osobní a profesní život.

Kompetence digitální

Žák:

- vyhledává základní informace pomocí digitálních technologií;
- ovládá potřebná digitální zařízení, aplikace a služby, využívá je při školní práci i ve veřejném životě a přizpůsobuje jejich použití svým potřebám;
- získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech, volí efektivní postupy a strategie;
- vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech, vyjadřuje se prostřednictvím digitálních prostředků.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Badatelská a výzkumná činnost v přírodovědném vzdělávání - práce ve výzkumném týmu - stanovení, ověření případně vyvrácení hypotéz - kritická diskuse nad zjištěnými výsledky a jejich aplikace do praxe - orientace v příslušné odborné literatuře - práce v laboratoři - práce v terénním prostředí	- stanovuje ve výzkumném týmu badatelské cíle - stanovuje postup k dosažení předepsaných cílů - ověřuje platnost navržených hypotéz - stanovuje příslušná opatření na základě vyzkoumaných výsledků a přenáší je do praxe - diskutuje nad odbornou literaturou - žák aktivně pracuje s laboratorní technikou a vhodnými chemikáliemi - aktivně se zapojuje do badatelských ve třídě, laboratoři a terénu - diskutuje s odborníky	MV: BIO, CHE, FYZ, GEO, ČJL, ANJ, PT: PT1.5 Spolupráce a soutěž PT4.1 Problematika vztahu organismu a prostředí PT4.2 Člověk a životní prostředí PT5.4 Účinky mediální produkce a vliv médií

7.29. Vylad' se pro život

Ročník	I.	II.	III.	IV.	celkem
Počet týdenních hodin	0	0	2	0	2
Datum platnosti: od 1. 9. 2025, počínaje prvním ročníkem					

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Seminář „Vylad' se pro život“ je zaměřen na osobní rozvoj a zkoumání vlastních myšlenek, emocí a chování. Cílem semináře je na základě sebepoznání ovládat své emoce, nastavovat zdravé hranice, vytvářet partnerské vztahy, posilovat sebevědomí a odolnost vůči stresu, čelit kritice, smysluplně plánovat volný čas, komunikovat svoje potřeby s respektem k sobě samému a ke svému okolí, orientovat se v krizi, dokázat čelit složitým životním situacím s ohledem na své

aktuální možnosti, říci si o pomoc, když se cítím ohroženě. Některá témata semináře vedou napříč všemi vyučujícími předměty, pomáhají rozvíjet komunikační schopnosti, sebeprosazení, sebevědomí, zdravé vztahy, sebereflexi.

Časové a organizační vymezení

Předmět je vyučován ve 3. ročníku gymnázia. Je dotován dvěma hodinami týdně.

Výchovně vzdělávací strategie

Jsou zaměřeny na rozvoj osobnosti a klíčových

kompetence k učení

Žák:

- aktivně vyhledává a zpracovává informace o psychohygieně, emocích a komunikaci;
- kriticky posuzuje relevantnost získaných dat a propojuje je s vlastní zkušeností;
- využívá chyby a neúspěchy jako příležitost k učení a osobnímu růstu.

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- samostatně i ve skupině analyzuje modelové konfliktní a stresové situace;
- navrhuje a aplikuje efektivní strategie pro jejich řešení s ohledem na vlastní i cizí emoce;
- hledá možnosti, jak pomoci druhým a přispět ke obecnému zlepšení.

Kompetence komunikativní

Žák:

- účinně a srozumitelně komunikuje své myšlenky a pocity;
- aktivně naslouchá a reaguje na názory druhých;
- používá principy nenásilné komunikace a asertivity v různých situacích;
- rozpoznává manipulativní komunikační strategie a volí adekvátní reakce.

Kompetence sociálně personální

Žák:

- rozvíjí sebereflexi a realistické sebehodnocení;
- respektuje a oceňuje individuální rozdíly;
- efektivně spolupracuje ve skupinách a poskytuje konstruktivní zpětnou vazbu;
- projevuje empatii;
- zapojí se do vzájemného učení (učení od vrstevníků) a dobrovolnických aktivit.

Kompetence občanské

Žák:

- uvědomuje si význam duševního zdraví jako součásti kvality života a občanského blahobytu;
- zastává se svých práv a respektuje práva druhých;
- aktivně se podílí na vytváření pozitivní atmosféry ve skupině;
- respektuje etický rámec dobrovolnictví a chápe odpovědnost za svěřené úkoly.

Kompetence pracovní

Žák:

- plánuje a organizuje svůj čas a zdroje pro efektivní práci na osobním rozvoji;
- využívá sebekoučinkové techniky k dosahování stanovených cílů a zvyšování své adaptability;
- stanovuje a sleduje milníky u vlastních cílů a reflektuje jejich naplňování.

Kompetence digitální

Žák:

- vyhledává relevantní online zdroje k tématům psychohygieny a seberozvoje;
- eticky a bezpečně využívá digitální nástroje pro komunikaci a sebereflexi;
- tvoří a sdílí digitální obsah podporující celkovou pohodu (duševní, tělesnou či emocionální) a komunitní spolupráci.

Metody a formy práce

Skupinové aktivity: Hry, diskuze, modelové situace, brainstorming.

Reflexe: Osobní zamyšlení, zpětná vazba od ostatních.

Práce s emocemi: Učení se rozpoznávat a adekvátně reagovat na vlastní i cizí emoce.

Cvičení: Zaměřená na rozvoj komunikačních a sociálních dovedností.

Do vyučovacího předmětu „Vylad' se pro život“ jsou zařazena tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

Výchova demokratického občana

Multikulturní výchova

Environmentální výchova

Mediální výchova

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Učivo	Výsledky vzdělávání Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Sebepoznání a sebereflexe Osobní motivace a cíle	- Žák si uvědomuje svoje silné a slabé stránky - Zná své hodnoty - Dokáže zvýšit svou motivaci k dosažení svých cílů:	MV: ZSV, ČJ, AJ, NJ
Mindfulness	A) stanovuje si cíle B) vytváří plán C) pracuje s odměnami D) pracuje na vytvoření podpůrného prostředí E) Preferuje pozitivní myšlení - Je pozorný ke svému tělu - Praktikuje všímavost a zaměřuje se na tady a teď - Na základě všímavosti vyhodnotí své možnosti v daném okamžiku - Dle svých zkušeností v určitých životních situacích vygeneruje svůj vzorec mysli a pomocí mindfulness technik a cvičení tento vzorec mění	PT: Osobnostní a sociální výchova Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Výchova demokratického občana MV: ZSV, TV, ČJ, AJ, NJ PT: Osobnostní a sociální výchova Výchova demokratického občana
Hranice – osobní prostor	- Vnímá a vymezuje svůj osobní prostor - Respektuje sám sebe - Chápe význam zdravě nastavených hranic pro svůj osobní život (ochrana, sebeúcta, vztahy, prevence vyhoření) - Uvede příklad špatně nastavených hranic a sestaví plán řešení a nápravy - Chápe význam slova „NE“ v osobním nastavení hranic - Definuje emoční hranice, časové hranice, materiální hranice	MV: ZSV, ČJ, AJ, NJ PT: Osobnostní a sociální výchova Výchova demokratického občana Multikulturní výchova Environmentální výchova Mediální výchova
Sebedůvěra, sebevědomí	- Reaguje zdravě na kritiku - Rozebere fiktivní těžkou životní situaci, najde možná východiska a naplánuje proces řešení - Pozitivně a realisticky vnímá	MV: ZSV, ČJ, AJ, NJ, TV PT: Osobnostní a sociální výchova

Asertivita	sám sebe - Chápe význam odpovědnosti za svá rozhodnutí - Popíše, co může způsobit nízká sebedůvěra a sebevědomí - Používá techniky na posílení sebedůvěry a sebevědomí - Jasně a přímo komunikuje svoje potřeby a přání - Pracuje s respektem k ostatním - Definuje pojmy asertivita, agresivita, manipulace, arogance, pasivita - Hledá konstruktivní řešení konfliktů - Chápe význam kompromisu v životě	Výchova demokratického občana MV: ZSV, ČJ, TV, AJ, NJ PT: Osobnostní a sociální výchova Výchova demokratického občana Multikulturní výchova Environmentální výchova Mediální výchova
Práce s emocemi	- Analyzuje a zkoumá své emoce - Definuje pojem emoční inteligence, empatie, emoční hygiena, emoční spouštěč - Na základě sebepozorování používá techniky na zvládání vlastních emocí - Reguluje své emoce zdravým způsobem - Identifikuje svůj emoční spouštěč a hledá možnosti, jak s ním pracovat - Chápe význam sebepéče - Na základě sebepoznání a předchozích zkušeností ve svém životě vytváří postup zvládání stresových situací - Pomocí sebepoznání posiluje svou odolnost proti stresu	MV: VŠECHNY PŘEDMĚTY PT: Osobnostní a sociální výchova Výchova demokratického občana Multikulturní výchova Environmentální výchova Mediální výchova
Práce s krizí a traumatem	- Definuje pojem krizová intervence, trauma - Hledá své vlastní zdroje pro zvládání životních krizí - Používá cvičení na stabilizaci sama sebe - V rámci nácviku komunikace s osobou v krizi používá zdrojování a žirafí jazyk - Chápe význam důvěry, bezpečí a empatie v komunikaci s osobou v krizi - Orientuje se v systému terapeutické podpory v ČR	MV: VŠECHNY PŘEDMĚTY PT: Osobnostní a sociální výchova Výchova demokratického občana Multikulturní výchova Environmentální výchova Mediální výchova
Sebepéče Prevence syndromu vyhoření	- Definuje pojmy sebepéče, syndrom vyhoření - Vyjmenuje symptomy syndromu vyhoření, popíše jeho fáze, následky a léčbu - Chápe význam zdravého	MV: VŠECHNY PŘEDMĚTY PT: Osobnostní a sociální výchova Výchova demokratického občana Multikulturní výchova

	životní ho stylu pro prevenci vyhoření - Praktikuje relaxační cvičení - Chápe význam volného času a jeho náplně pro prevenci vyhoření - Rozlišuje mezi pojmy výkon X moje potřeby, záliby, zájmy - Plánuje si svůj volný čas na základě sama sebe, svých potřeb, zájmů, sebepoznání - Naslouchá svému tělu, je schopen si dělat relaxační pauzy jako prevenci před vyčerpáním - Zná své limity, fází si úkoly - Zmapuje volnočasové a podporující organizace ve svém okolí, v okolí školy	Environmentální výchova Mediální výchova
--	--	--

7.30. Seminář z biologie

Ročník	I.	II.	III.	IV.	celkem
Počet týdenních hodin	0	0	0	2	2
Datum platnosti: od 1. 9. 2025, počínaje prvním ročníkem					

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení:

Vyučovací předmět Obecná biologie a botanika rozšiřuje a doplňuje obsah vzdělávacích oborů Člověk a příroda a Člověk a zdraví.

Předmět je zaměřen na obecnou biologii, evoluční biologii, botaniky a ekologie. Žáci v rámci semináře získají podrobnější informace o buněčné biologii, buněčném dělení a základních biochemických cyklech v lidském organismu. Rozšíří své znalosti práce s mikroorganismy, především jejich praktický význam pro život člověka. V rámci botaniky a zoologie bude zacíleno na ekologické nároky druhu, vztahy druhů a základy ochranné biologie v ČR a ve světě. Rozvíjejícím tématem nad rámec středoškolské biologie budou základy evoluční biologie, teorie vzniku a zániku druhu (speciace a extince), životnost druhu, evoluční teorie a další.

Znalosti, dovednosti a postoje budou žáci rozvíjet především prostřednictvím laboratorních prací, skupinových prací, aktivizačních a kooperativních metod výuky. Seminář je určen pro zájemce o maturitu z biologie, a tudíž pro zájemce o studii obecné biologie, medicíny, fyzioterapie či ekologie na VŠ. Zároveň je seminář určen pro zájemce o učitelské směry v oborech biologie a geologie.

Časové a organizační vymezení:

Týdenní časová dotace pro jednotlivé ročníky je: 0-0-2-0.

Výuka probíhá v kmenových učebnách, v učebně ICT, popř. též na exkurzích a biologických výukových programech k daným tématům.

Mezi formy výuky patří výklad učitele, skupinová a kooperativní výuka, projektová výuka, samostatná práce, práce v terénu, individualizovaná výuka.

Výchovně vzdělávací strategie

V předmětu **Obecná biologie a botanika** používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčové

Kompetence k učení

Žák:

- si své učení a pracovní činnost sám plánuje a organizuje, vyhledává a třídí informace, kriticky přistupuje ke zdrojům informací, využívá je při svém studiu a praxi;
- efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací;
- samostatně nebo skupinově zpracovává prezentace a snaží se o pochopení a vysvětlení přírodních jevů;

- účastní se exkurzí a výukových pořadů, kde porovnává teoretické znalosti s praxí;
- kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, čerpá poučení pro další práci.

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- rozpozná problém, objasní jeho podstatu, rozčlení ho na části;
- vytváří hypotézy, navrhuje postupné kroky, zvažuje využití různých postupů, zpracovává projekty témat probírané látky;
- samostatně řeší problémy, snaží se o problému přemýšlet, navrhnout řešení a diskutovat o něm;
- obhájí svůj názor, prezentuje výsledky své samostatné nebo skupinové práce.

Kompetence komunikativní

Žák:

- snaží se porozumět psanému textu, nachází zdroje informací na internetu, zpracovává je a samostatně prezentuje výsledky;
- používá s porozuměním odborný jazyk a symbolická a grafická vyjádření informací různého typu;
- zvažuje jednotlivé klady a zápory variant řešení, posuzuje rizika a důsledky;
- vyjadřuje se jasně a logicky;
- ověřuje různé poznatky, argumentuje, formuluje a obhájí;
- prezentuje vhodným způsobem svou práci i sám sebe před známým i neznámým publikem.

Kompetence sociálně personální

Žák:

- posuzuje reálně své fyzické a duševní možnosti, je schopen sebereflexe;
- diskutuje o řešeních podněcovaných a řízených učitelem, koriguje hledání řešení;
- spolupracuje s ostatními, plánuje si práci;
- posuzuje reálně své fyzické a duševní možnosti;
- stanovuje si cíle a priority s ohledem na své schopnosti a možnosti;
- aktivně spolupracuje při dosahování společných cílů.

Kompetence občanské

Žák:

- zvažuje vztahy mezi zájmy osobními, zájmy širší skupiny, do níž patří a zájmy veřejnými, rozhoduje se a jedná vyváženě;
- uvědomuje si důsledky lidských činností na přírodu na základě mezipředmětových vztahů;
- spoluvytváří kulturní a duchovní hodnoty a chrání je;
- dodržuje bezpečnost práce při výukových akcích či exkurzích do přírody;
- chová se informovaně a zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví, poskytne ostatním pomoc.

Kompetence k podnikavosti

Žák:

- se rozhoduje o dalším vzdělávání a budoucím profesním životě cílevědomě, zodpovědně a s ohledem na své potřeby, osobní předpoklady a možnosti;
- uplatňuje vlastní iniciativu a tvořivost;
- využívá příležitosti pro svůj osobní a profesní život.

Kompetence digitální

Žák:

- vyhledává a kriticky posuzuje odborné biologické informace z digitálních zdrojů (vědecké databáze, univerzitní portály, populárně-vědecké weby);
- zpracovává a analyzuje data získaná z laboratorních měření, online databází či simulačních programů;
- využívá digitální nástroje k modelování a vizualizaci biologických procesů (např. ekosystémy, genetické mechanismy);
- tvoří a prezentuje digitální obsah s biologickou tematikou (prezentace, postery, infografiky, videa);

- spolupracuje v online prostředí při řešení projektových úkolů (sdílení dokumentů, cloudové aplikace, e-learning);
- respektuje zásady etiky a bezpečnosti při práci s digitálními zdroji a uvádí citace použitých materiálů;
- hodnotí věrohodnost informací a rozlišuje mezi ověřenými vědeckými zdroji a neodbornými či dezinformačními obsahy.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Učivo	Očekávané výstupy Žák	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Laboratorní práce - laboratorní řád - zásady BOZP v laboratoři - zásady první pomoci - mikroskopování buněk, pletiv, tkání - biologická technika - tvorba herbářů	- zvládá práci s mikroskopem a základní laboratorní postupy při práci s biologickým materiálem - pracuje samostatně i ve skupinách a dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany zdraví	MV: BIO PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti – PT1.1, Sociální komunikace – PT1.3 EVV Problematika vztahu organismu a prostředí – PT4.1 Člověk a životní prostředí – PT4.2 Životní prostředí ČR – PT4.3
Evoluční biologie - teorie vzniku života na Zemi - evoluční teorie	- porovná významné hypotézy o vzniku a evoluci živých soustav na Zemi - charakterizuje jednotlivé geologické éry	MV: BIO, DEJ, GEO, ZSV PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti – PT1.1, Sociální komunikace – PT1.3 EVV Problematika vztahu organismu a prostředí – PT4.1 Člověk a životní prostředí – PT4.2 Životní prostředí ČR – PT4.3
Obecná biologie - biologie jako věda a její obory, významní badatelé a objevy - vlastnosti a znaky živých soustav - prokaryotická a eukaryotická buňka, mitóza a meióza - metabolismus buňky - stavba a funkce virů - stavba a funkce bakterií a sinic - Archea, Eubakteria - významná bakteriální onemocnění – prevence, přenos, léčba	- definuje rozdíl mezi živou a neživou přírodou - rozlišuje a charakterizuje jednotlivé vědní obory biologie, zná významné badatele a jejich přínos - vymezí podstatné znaky a uspořádání živých organismů - charakterizuje organismus jako otevřenou soustavu - objasní stavbu a funkci strukturních složek a životní projevy prokaryotních a eukaryotních buněk - rozliší způsoby získávání energie autotrofních a heterotrofních organismů - charakterizuje viry, uvede způsoby ochrany proti virovým onemocněním a metody jejich léčby	MV: BIO, ZSV PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti – PT1.1, Sociální komunikace – PT1.3 EVV Problematika vztahu organismu a prostředí – PT4.1 Člověk a životní prostředí – PT4.2 Životní prostředí ČR – PT4.3

Biologie rostlin - morfologie a anatomie rostlin - fyziologie rostlin - vodní režim rostlin - růstové regulátory rostlin - systém a evoluce rostlin - rostliny a prostředí - mykologie, stavba těla a rozmnožování hub - systém hub - lišejníky	- objasní stavbu a funkci rostlinných pletiv - popíše stavbu rostlinných orgánů a popíše dle obrázku - vysvětlí princip životních projevů rostlin a jejich rozmnožování - používá správnou biologickou terminologii - pozná a pojmenuje charakteristické představitele taxonů - zhodnotí problematiku ohrožených biologických druhů a možnosti jejich ochrany	MV: BIO, ZSV PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti – PT1.1, Sociální komunikace – PT1.3 EVV Problematika vztahu organismu a prostředí – PT4.1 Člověk a životní prostředí – PT4.2 Životní prostředí ČR – PT4.3
Ekologie - základní ekologické pojmy - abiotické a biotické podmínky života - ekosystémy a biosféra - biodiverzita	- používá správnou biologickou terminologii - používá správně základní ekologické pojmy - objasní základní ekologické vztahy - charakterizuje ekosystém, popíše produkci ekosystému - vysvětlí význam biodiverzity pro udržitelnost společenstev - uvede příklady organizací a orgánů státní správy činných v oblasti ochrany životního prostředí	MV: BIO, GEO PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti – PT1.1, Sociální komunikace – PT1.3 EVV Problematika vztahu organismu a prostředí – PT4.1 Člověk a životní prostředí – PT4.2 Životní prostředí ČR – PT4.3 VMEGS Globalizační a rozvojové procesy – PT2.1, Globální problémy, jejich příčiny a důsledky – PT2.2

7.31. Seminář dějepís

Ročník	I.	II.	III.	IV.	celkem
Počet týdenních hodin	0	0	0	2	2
Datum platnosti: 1. 9. 2025					

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Seminář z dějepisu je součástí vzdělávacího programu 4. ročníku gymnázia a jeho cílem je prohloubit a upevnit znalosti získané v předchozích ročnících. V rámci semináře budou studenti opakovat klíčová historická témata, přičemž se zaměříme na jejich detailní analýzu a vzájemné souvislosti.

Důraz bude kladen na schopnost studentů aplikovat teoretické poznatky na konkrétní historické události a období, analyzovat jejich příčiny a důsledky a vytvářet souvislé historické interpretace.

Časové a organizační vymezení

Světové, národní i regionální dějiny členíme na pět etap (tzv. periodizace): pravěk, starověk, středověk, novověk a dobu nejnovější. Tyto etapy vývoje lidstva jsou shrnuty jako opakování do jednoho ročníku.

Historie bude v tomto semináři chápána jako dynamický a vzájemně provázaný proces, který úzce souvisí s dalšími oblastmi, jako je zeměpis, občanská výchova, literatura a další společenskovední

disciplíny. Cílem je nejen prohloubení historických znalostí, ale také rozvoj kritického myšlení, argumentace a schopnosti pracovat s různými historickými prameny a analytickými nástroji.

Výchovně vzdělávací strategie

V semináři používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčové:

Kompetence k učení

Žák:

- samostatně vyhledává, analyzuje a systematicky třídí historické informace z různých zdrojů (např. knihy, články, online databáze);
- posuzuje důvěryhodnost a relevanci historických zdrojů a na základě analýz formuluje vlastní závěry a interpretace;
- propojuje historické poznatky s aktuálním politickým a společenským kontextem, organizuje čas a práci při řešení úkolů a projektů.

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- identifikuje a analyzuje historické problémy v konkrétních obdobích nebo událostech, zkoumá příčiny a následky konfliktů a změn;
- kriticky hodnotí různé historické interpretace a události s ohledem na jejich dopad na společnost, politiku a kulturu;
- využívá různé historické zdroje k pochopení procesu rozhodování v minulosti.

Kompetence komunikativní

Žák:

- jasně a srozumitelně formuluje své názory a argumenty týkající se historických událostí a procesů v ústní i písemné formě;
- aktivně naslouchá názorům ostatních a vede věcnou diskusi o historických tématech, respektuje různé pohledy;
- podporuje svůj projev vizuálními a digitálními materiály (historické mapy, časové osy, prezentace).

Kompetence sociálně personální

Žák:

- efektivně spolupracuje při řešení historických úkolů a projektů v týmu;
- přijímá odpovědnost za svěřené úkoly a plní je v souladu s pravidly týmové práce;
- hodnotí svou práci i práci ostatních a poskytuje konstruktivní zpětnou vazbu.

Kompetence občanské

Žák:

- chápe význam historických událostí pro odpovědné a aktivní občanství, uvědomuje si, jak minulost formuje současné struktury;
- uvědomuje si svá práva a povinnosti v kontextu historických změn a rozumí roli občanských svobod a lidských práv;
- projevuje zájem o aktuální historické události a jejich paralely, sleduje, jak se historické procesy promítají do současnosti.

Kompetence k podnikavosti

Žák:

rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál, chápe podstatu a principy podnikání a zvažuje jeho rizika; rozhoduje se o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření.

Kompetence digitální

Žák:

- vyhledává a analyzuje historické informace z digitálních archivů, online databází a historických publikací;
- posuzuje důvěryhodnost online zdrojů, ověřuje fakta a rozlišuje mezi autentickými informacemi a dezinformacemi;
- používá digitální nástroje pro vizualizaci historických dat (časové osy, mapy, interaktivní grafy).

Vzdělávací obsah semináře

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
1) Pravěk a. Pravěk a první lidé v Evropě – transformace a vývoj lidského rodu 2) Starověk b. Starověk a jeho civilizace – typy států, jejich přínos a vliv 3) Středověk a. Formování států v raném středověku b. Proměny společnosti v Evropě v tzv. době stěhování národů c. Kultura a život v Evropě ve středověku d. České země za vlády Přemyslovců e. České země za vlády Lucemburků f. Vrcholný středověk – problémy evropy, lidí, móda a umění g. Lidé ve středověku h. Husitské války – české země od Jana Husa po nástup Jagellonců na český trůn i. Vláda Jagellonců a nástup Habsburků v českých zemích 4) Novověk a. Novověk – obecná charakteristika, porovnání se středověkem, změny ve společnosti, proměna států, dopady expanze b. Evropa a Habsburská monarchie v 16. a 17. Století c. Třicetiletá válka a její důsledky d. Evropa po Třicetileté válce e. Osvícenský absolutismus v Habsburské monarchii a Evropě 5) Moderní doba a. Francouzská revoluce a Napoleon Bonaparte b. Průmyslové revoluce v Evropě a USA	- porozumí hlavním etapám pravěku a vývoji lidského rodu. Bude schopen popsat změny v nástrojích, technologiích a sociálních strukturách pravěkých lidí. Dále pochopí význam migračních pohybů a adaptace na různé podmínky a kriticky hodnotí archeologické nálezy. - se seznámí s hlavními civilizacemi starověku, jejich politickými strukturami a přínosy pro rozvoj společnosti. Bude schopen popsat různé typy států (monarchie, republiky) a jejich vliv na kulturní, právní a technologický pokrok. - získá přehled o formování států v raném středověku a proměnách společnosti v době stěhování národů. Bude schopen popsat vývoj kultury a života ve středověké Evropě, včetně vlivu Přemyslovců a Lucemburků na české země. Dále pochopí klíčové události, jako byly husitské války, a význam panování Jagellonců a nástupu Habsburků na český trůn. Žák se zaměří i na problémy vrcholného středověku, módu, umění a každodenní život lidí té doby. - pochopí hlavní charakteristiky novověku, jeho rozdíly ve srovnání se středověkem, a změn v politických a společenských strukturách. Bude schopen popsat proměny států, dopady evropské expanze a klíčové události, jako byla Třicetiletá válka a její důsledky. Dále se zaměří na vývoj Habsburské monarchie v 16. a 17.	1) Pravěk Mezipředmětové vztahy: - Biologie – vývoj lidského druhu, adaptace na přírodní podmínky, paleontologie. - Zeměpis – migrace pravěkých populací, geografické podmínky života, osídlení. - Výtvarná výchova – pravěké umění (malby, rytiny, plastiky), estetická hodnota. - Fyzika/chemie – vývoj technologií a nástrojů (materiály, způsoby opracování). Průřezová témata: - Environmentální výchova – vztah člověka a přírody v dějinách. - Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EG) – migrace jako historické a současné téma. - Osobnostní a sociální výchova (OSV) – chápání vývoje lidského společenství, spolupráce a dělba práce. 2) Starověk Mezipředmětové vztahy: - Český jazyk – mýty, eposy (např. Epos o Gilgamešovi, Homér), psané památky. - ZSV (základy společenských věd) – vznik státu, práva, formy vlády, filozofie. - Matematika – výpočty a měření ve starověkých civilizacích (např. Egypt). - Zeměpis – vliv přírodních podmínek na vznik civilizací (např. Mezopotámie, Nil). Průřezová témata: - Multikulturní výchova (MKV) – kontakt civilizací, kulturní přínosy. - EG – kořeny evropské kultury a demokracie ve starověkém Řecku a Římě. - MDV (mediální výchova) – práce s historickými prameny, odlišení mýtu a

c. Rakouská monarchie a Evropa v 1. polovině 19. Století d. Rakouská monarchie a Evropa od 2. poloviny 19. století do roku 1918 e. Lidé v českých zemích v 19. Století f. Vývoj ve světě v 19. století – koloniální hospodářství, velmoci, události ve světě g. Příčiny, průběh a důsledky První světové války	století a vliv osvícenského absolutismu v Evropě, včetně dopadů na politiku a společenský život. - si osvojí klíčové události moderní doby, jako byla Francouzská revoluce a vzestup Napoleona Bonaparte, a bude schopen analyzovat dopady průmyslové revoluce v Evropě a USA. Dále se zaměří na vývoj Rakouské monarchie a Evropy v 19. století, včetně změn v českých zemích. Žák se seznámí s vývojem koloniálních hospodářství, rolí velmocí a významem světových událostí 19. století. Na závěr bude schopen popsat příčiny, průběh a důsledky První světové války.	reality. 3) Středověk Mezipředmětové vztahy: - Literatura – středověká literatura, legendy, kroniky (např. Kosmas). - ZSV – feudalismus, právo, vznik států, církev a stát. - Výtvarná výchova – gotické umění, románská architektura, ikonografie. - Hudební výchova – středověká duchovní a světská hudba. Průřezová témata: - EG – proměna Evropy a její identity, vliv náboženství. - OSV – reflexe lidského života v různých historických obdobích. - MKV – soužití různých národů, náboženství, etnik v Evropě. 4) Novověk Mezipředmětové vztahy: - ZSV – absolutismus, osvícenství, stát a společnost, základy moderní demokracie. - Fyzika/chemie – raně novověké objevy, počátky vědecké revoluce. - Zeměpis – zámořské objevy, kolonialismus, změna světové mapy. - Literatura – osvícenské myšlení, kritická reflexe společnosti. Průřezová témata: - EG – počátky moderního světa, evropské mocnosti a jejich vliv. - MDV – vznik veřejného mínění, média v osvícenství, propaganda. - Environmentální výchova – dopady expanze na přírodní prostředí. 5) Moderní doba Mezipředmětové vztahy: - ZSV – ideologie 19. a 20. století, vznik občanské společnosti, nacionalismus. - Literatura – realistická a společenská literatura, reakce na revoluce a války.
---	---	--

		- Zeměpis – koloniální rozdělení světa, industrializace, urbanizace. - Ekonomie – průmyslová revoluce, změny výrobních systémů, kapitalismus. Průřezová témata: - EG – proměna světového řádu, globalizace, mezinárodní vztahy. - MKV – etnické napětí, migrace, koloniální dědictví. - MDV – role médií ve válkách a revolucích, manipulace a propaganda. - OSV – utváření historického vědomí, občanská odpovědnost.
--	--	--

7.32. Seminář z ekonomie

Ročník	I.	II.	III.	IV.	celkem
Počet týdenních hodin	0	0	0	2	2
Datum platnosti: 1. 9. 2025					

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Seminář propojuje teoretické znalosti z oblasti ekonomie, podnikání a financí s praktickými dovednostmi v oblasti finančního řízení a hospodaření. Žáci se seznámí s fungováním tržní ekonomiky, formami podnikání, daňovým systémem a hospodařením domácností i podniků. Důležitou součástí výuky je praktický projekt – fiktivní podnik nebo podnikatelský záměr, na kterém žáci aplikují získané znalosti.

Časové a organizační vymezení

Předmět je vyučován ve 4. ročníku čtyřletého studia s časovou dotací 2 hodiny týdně. Výuka probíhá v kmenových třídách a odborných učebnách (počítačová učebna), případně formou exkurzí do firem, bank a dalších institucí. Používané metody zahrnují výklad, řízenou diskusi, případové studie, skupinovou práci, projektové vyučování a prezentace.

Výchovně vzdělávací strategie

Výuka vede k utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Žák:

- plánuje a organizuje své učení a pracovní činnost;
- vyhledává, třídí a hodnotí informace z různých zdrojů;
- kriticky posuzuje věrohodnost a relevantnost informací;
- aplikuje znalosti k řešení praktických úloh a projektů;
- učí se pracovat s případovými studiemi a simulacemi reálných ekonomických situací;
- využívá zpětnou vazbu od učitelů a spolužáků k úpravám vlastních učebních strategií.

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- identifikuje a analyzuje ekonomické problémy;
- navrhuje variantní řešení a hodnotí jejich důsledky;
- využívá tvůrčí přístupy při zpracování projektových úkolů;
- analyzuje ekonomické dopady rozhodnutí, rozpočtů a investic;
- rozpoznává etické dilema nebo konfliktní zájmy v ekonomickém kontextu.

Kompetence komunikativní

Žák:

- vyjadřuje se jasně a srozumitelně v písemném i ústním projevu;
- používá odbornou terminologii a vizuální materiály;
- prezentuje výsledky své práce a reaguje na zpětnou vazbu;
- diskutuje, obhajuje a prezentuje různé ekonomické návrhy před třídou nebo skupinou;
- vysvětluje složité ekonomické pojmy jednoduše.

Kompetence sociální a personální

Žák:

- spolupracuje v týmu při realizaci projektů;
- respektuje názory ostatních a přispívá k dosažení společných cílů;
- přebírá odpovědnost za svůj podíl práce;
- rozvíjí schopnost asistovat v týmech při rozdělení odpovědností, zvládá různé role;
- učí se respektovat různé ekonomické názory a pracovat v roli moderátora či prostředníka.

Kompetence občanské

Žák:

- orientuje se v hospodářském životě a právním rámci podnikání;
- jedná eticky a odpovědně;
- posuzuje ekonomická rozhodnutí v širších společenských souvislostech;
- reflektuje, jak ekonomická rozhodnutí ovlivňují různé socioekonomické skupiny;
- chápe roli státu, regulací a ekonomických politik v ochraně spotřebitele a v udržitelném rozvoji.

Kompetence k podnikavosti

Žák:

- chápe principy podnikání a ekonomického řízení;
- plánuje a realizuje podnikatelský záměr v rámci praktického projektu;
- hodnotí příležitosti a rizika podnikání;
- navrhuje reálné podnikatelské záměry nebo mini projekty: rozpočet, marketing, financování;
- bere v úvahu ekonomickou udržitelnost a rizika.

Kompetence digitální

Žák:

- využívá digitální technologie pro tvorbu ekonomických a finančních materiálů;
- analyzuje data pomocí tabulkových a prezentačních programů;
- dodržuje zásady bezpečné a etické práce v online prostředí;
- používá digitální nástroje pro ekonomickou simulační analýzu (např. kalkulace, simulace trhu);
- sleduje ekonomické ukazatele a trendy online (statistiky, data, grafy) a interpretuje je.

Začleněná průřezová témata

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Učivo	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Základy ekonomiky a tržní mechanismus	Vysvětlí základní ekonomické pojmy a principy fungování trhu. Aplikuje znalosti na příkladech z praxe a hodnotí dopady změn nabídky a poptávky.	EKO, MAT – finanční matematika; OSV, VMEGS
Formy podnikání a právní rámec	Rozlišuje právní formy podnikání, popíše postup založení živnosti a s.r.o.	ZSV – právo; OSV, MEV

	Orientuje se v živnostenském zákoně a základních právních povinnostech podnikatele.	
Daňová evidence a finanční řízení	Sestaví jednoduchou daňovou evidenci, provede výpočty DPH, daně z příjmu a odvodů. Posoudí vliv daňové zátěže na hospodaření firmy.	MAT, ICT; OSV
Hospodářská politika a makroekonomické ukazatele	Popíše nástroje fiskální a monetární politiky a jejich vliv na ekonomiku. Vyhodnotí makroekonomické ukazatele (HDP, inflace, nezaměstnanost).	EKO, ZSV; VMEGS
Finance a finanční gramotnost	Rozlišuje typy finančních produktů, vyhodnocuje jejich výhodnost. Sestaví osobní a podnikový rozpočet, plánuje investice.	MAT, ICT; OSV, EVV
Praktický projekt – podnikatelský záměr	Zpracuje kompletní projekt podnikatelského záměru od nápadu po prezentaci. Provede analýzu trhu, finanční rozpočet, určí cílovou skupinu a navrhne strategii. Projekt obhájí před spolužáky a vyučujícím.	Propojení všech tematických oblastí; OSV, MEV, VMEGS

7.33. Seminář z fyziky

Ročník	I.	II.	III.	IV.	celkem
Počet týdenních hodin	0	0	0	2	2
Datum platnosti: od 1. 9. 2025, počínaje prvním ročníkem					

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Seminář z fyziky realizuje obsah vzdělávacího oboru Fyzika ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda dle RVP G.

Předmět Seminář z fyziky dále rozvíjí, doplňuje, třídí a ujasňuje znalosti z vyučovacího předmětu fyzika a dovedností žáků objektivně a spolehlivě pozorovat, měřit, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat. Vede žáky k porozumění fyzikálním jevům a procesům vyskytujících se v přírodě, běžném životě i v technické či technologické praxi. Předmět Seminář z fyziky dále seznamuje žáky s možnostmi a perspektivami moderních technologií, učí žáky chápat příčiny fyzikálních dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je, popř. ovlivňovat, a to hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů. Do předmětu jsou integrována zejména tato průřezová témata a jejich tematické okruhy:

- průřezové téma **Osobnostní a sociální výchova**, tematické okruhy
 - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
 - Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
 - Sociální komunikace
 - Spolupráce a soutěž
- průřezové téma **Mediální výchova**, tematické okruhy
 - Účinky mediální produkce a vliv médií
- průřezové téma **Environmentální výchova**, tematický okruh
 - Člověk a životní prostředí

Časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Seminář z fyziky je realizován v časovém rozsahu dle výše uvedené časové dotace, hodiny nejsou děleny.

Vyučovací předmět Seminář z fyziky je vyučován v klasické učebně, případně podle možností v učebně fyziky, praktická a laboratorní cvičení jsou podle možností v laboratoři fyziky. Výuka je doplněna případnými exkurzemi.

Výuka směřuje:

- k podchycení a rozvíjení zájmu o poznávání základních fyzikálních pojmů a zákonitostí prostřednictvím využívání jednoduchých fyzikálních pokusů,
- k řešení problémů a zdůvodňování správného jednání v praktických situacích,
- vytváření potřeb objevovat a vysvětlovat fyzikální jevy, zdůvodňovat vyvozené závěry a získané poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů,
- k získávání a upevňování dovedností pracovat podle pravidel bezpečné práce při provádění fyzikálních pozorování, měření a experimentů.

Výchovně vzdělávací strategie

V předmětu Seminář z fyziky používáme pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí zejména tyto postupy:

- důraz na aplikace, deduktivní a induktivní postupy, které vedou tak žáky k propojení mechanicky zvládnutých poznatků a postupů s postupy pro objevování nových cest,
- vedení žáků k rozborům, hledání možností, prezentací vlastního postupu a výsledků práce,
- důraz na správnost formulací, logickou strukturu a posloupnost argumentací jak v písemném, tak v mluveném projevu,
- důraz na respekt k práci druhého,
- podporu účasti žáků v soutěžích.

V předmětu Seminář z fyziky používáme tyto postupy k utváření a rozvíjení klíčové **Kompetence k učení**

Žák:

- si své učení a pracovní činnost sám plánuje a organizuje, využívá je jako prostředek pro seberealizaci a osobní rozvoj;
- efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací, hledá a rozvíjí účinné postupy ve svém učení, reflektuje proces vlastního učení a myšlení;
- kriticky přistupuje ke zdrojům informací, informace tvořivě zpracovává a využívá při svém studiu a praxi;
- kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci.

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- rozpozná problém, objasní jeho podstatu, rozčlení ho na části;
- vytváří hypotézy, navrhuje postupné kroky, zvažuje využití různých postupů při řešení problému nebo ověřování hypotézy;
- uplatňuje při řešení problémů vhodné metody a dříve získané vědomosti a dovednosti, kromě analytického a kritického myšlení využívá i tvořivé myšlení s použitím představivosti a intuice;
- kriticky interpretuje získané poznatky a zjištění a ověřuje je, pro své tvrzení nachází argumenty a důkazy, formuluje a obhajuje podložené závěry;
- je otevřený k využití různých postupů při řešení problémů, nahlíží problém z různých stran;
- zvažuje možné klady a zápory jednotlivých variant řešení, včetně posouzení jejich rizik a důsledků.

Kompetence komunikativní

Žák:

- s ohledem na situaci a účastníky komunikace efektivně využívá dostupné prostředky komunikace, verbální i neverbální, včetně symbolických a grafických vyjádření informací různého typu;
- používá s porozuměním odborný jazyk a symbolická a grafická vyjádření informací různého typu;

- efektivně využívá moderní informační technologie;
- vyjadřuje se v mluvených i psaných projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně situaci, je citlivý k míře zkušeností a znalostí partnerů v komunikaci;
- prezentuje vhodným způsobem svou práci i sám sebe před známým i neznámým publikem;
- rozumí sdělením různého typu v různých komunikačních situacích, správně interpretuje přijímaná sdělení a věcně argumentuje.

Kompetence sociálně personální

Žák:

- posuzuje reálně své fyzické a duševní možnosti, je schopen sebereflexe;
- si stanovuje cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky;
- odhaduje důsledky vlastního jednání a chování v nejrůznějších situacích a podle toho je koriguje;
- se přizpůsobuje měnícím se životním a pracovním podmínkám a podle svých schopností a možností je aktivně a tvořivě ovlivňuje;
- aktivně spolupracuje při stanovování a dosahování společných cílů;
- přispívá k vytváření a udržování hodnotných mezilidských vztahů založených na vzájemné úctě, toleranci a empatii;

se rozhoduje na základě vlastního úsudku, odolává společenským i mediálním tlakům.

Kompetence občanské

Žák:

- informovaně zvažuje vztahy mezi svými zájmy osobními, zájmy širší skupiny, do níž patří, a zájmy veřejnými, rozhoduje se a jedná vyváženě;
- respektuje různorodost hodnot, názorů, postojů a schopností ostatních lidí;
- rozšiřuje své poznání a chápání kulturních a duchovních hodnot, spoluvytváří je a chrání;
- promýšlí souvislosti mezi svými právy, povinnostmi a zodpovědností, k plnění svých povinností přistupuje zodpovědně a tvořivě;
- se chová informovaně a zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví, poskytne ostatním pomoc;
- posuzuje události a vývoj veřejného života, sleduje, co se děje v jeho bydlišti a okolí, zaujímá a obhájí informovaná stanoviska a jedná k obecnému prospěchu.

Kompetence k podnikavosti

Žák:

- se cílevědomě, zodpovědně a s ohledem na své potřeby, osobní předpoklady a možnosti rozhoduje o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření;
- rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál, rozpoznává a využívá příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě;
- uplatňuje proaktivní přístup, vlastní iniciativu a tvořivost, vítá a podporuje inovace;
- získává a kriticky vyhodnocuje informace o vzdělávacích a pracovních příležitostech, využívá dostupné zdroje a informace při plánování a realizaci aktivit;
- usiluje o dosažení stanovených cílů, průběžně reviduje a kriticky hodnotí dosažené výsledky, koriguje další činnost s ohledem na stanovený cíl, dokončuje zahájené aktivity;
- posuzuje a kriticky hodnotí rizika související s rozhodováním v reálných životních situacích a je připraven je nést;
- chápe podstatu a principy podnikání, zvažuje jeho možná rizika, vyhledává a kriticky posuzuje příležitosti k uskutečnění podnikatelského záměru.

Kompetence digitální

Žák:

- vyhledává a kriticky zpracovává fyzikální informace z digitálních zdrojů (vědecké databáze, univerzitní portály, popularizační weby);
- využívá digitální nástroje pro sběr a analýzu experimentálních dat (měřicí senzory, tabulkové procesory, specializovaný software);
- tvoří a sdílí digitální obsah s fyzikální tematikou (prezentace, výuková videa, infografiky, vizualizace dat);

- prezentuje výsledky řešení úloh, laboratorních měření a projektů s využitím digitálních technologií;
- spolupracuje v online prostředí při zpracování společných projektů (sdílené dokumenty, cloudové aplikace);
- dbá na bezpečnou a etickou práci s digitálními zdroji a uvádí korektní citace použitých materiálů;
- hodnotí spolehlivost a věrohodnost digitálních zdrojů a rozlišuje mezi odborným a neodborným obsahem.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Elektřina a magnetismus Magnetické pole Střídavý proud Střídavý proud v elektronice Optika Světlo jako vlnění Zobrazení zrcadlem a čočkou Speciální teorie relativity Fyzika mikrosvěta Astrofyzika	- zopakuje si, prohloubí, rozšíří a vzájemně propojí dosud získané vědomosti a dovednosti z oblasti fyziky - zpracuje získané vědomosti a dovednosti z oblasti fyziky do maturitních okruhů	MV: Matematika a její aplikace, Chemie PT: Environmentální výchova, Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova

7.34. Seminář z geografie

Ročník	I.	II.	III.	IV.	celkem
Počet týdenních hodin	0	0	0	2	2
Datum platnosti: od 1. 9. 2025, počínaje prvním ročníkem					

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Seminář z geografie realizuje obsah vzdělávacího oboru Geografie a Geologie ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda RVP G. Navazuje na předměty Geografie a Geografie s aplikovaným cestovním ruchem. Seminář studentům přináší hlubší pochopení přírodních, sociálních a ekonomických aspektů současného světa. Zaměřujeme se na prohloubení základních a pokročilých geografických procesů přírodních, sociálních a ekonomických konceptů. Seminář si dává za cíl propojit informace ze vzdělávacích oborů Geografie, Dějepis, Základy společenských věd, Biologie, Tělesná výchova, Výchova ke zdraví, Estetická výchova a tím poskytnou komplexní analýzu a pohled na současný svět. Seminář se zaměřuje na současné problémové oblasti světa a základy ekonomie a geopolitiky. Rozšiřuje povědomí o globálních problémech (chudoba, voda, nerovnosti ve světě, vzdělání ...). Znalosti, dovednosti a postoje budou žáci rozvíjet především prostřednictvím referátů, debat skupinových prací, aktivizačních a kooperativních metod výuky. Seminář si klade za cíl rozvíjet myšlenkové, názorové a postoje dovednosti žáka a dovednosti práce s mapou a geoinformačními systémy. Žáci se budou učit zpracovávat, vyhodnocovat a zhodnocovat základní data. Seminář je určen pro zájemce o maturitu z geografie. Zároveň je určen pro studenty, kteří by se na VŠ chtěli zabývat studii v oborech fyzická geografie, sociální geografie, regionální geografie (arabistika, sinologie, anglistika ...), kartografie, demografie, geopolitika, ekonomie, mezinárodní obchod, psychologie, sociologie, politologie, právo, ekonomie, historie. Dále pak pro zájemce o studium učitelství směrů Geografie, Geologie, Historie a Základy společenských věd.

Časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Seminář z geografie je realizován ve 4. ročníku s časovou dotací 2 hodiny týdně.

Výchovně vzdělávací strategie

V předmětu Seminář z geografie používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčové

Kompetence k učení

Žák:

- se systematicky a zodpovědně připravuje na vyučování;
- si dokáže naplánovat a zorganizovat svou pracovní činnost;
- nazírá na práci jako prostředek seberealizace a osobnostního růstu;
- kriticky nahlíží na způsoby a výsledky své práce;
- vyhledává a třídí informace z různých zdrojů;
- kriticky posuzuje zdroje informací;
- si osvojuje obecně užívané termíny a uvádí informace do souvislostí.

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- analyzuje problém, rozpozná jeho klíčové části a odlišuje podstatné od nepodstatného;
- při řešení problémů využívá své zkušenosti a dříve nabyté poznatky, schopnosti a dovednosti;
- dokáže obhájit podložená fakta;
- nahlíží na možná řešení problémů z různých úhlů pohledu.

Kompetence komunikativní

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu;
- volí efektivní komunikační prostředky a způsoby komunikace;
- se zapojuje účinně do diskuse a vhodně argumentuje;
- dodržuje pravidla a zásady slušného chování;
- dokáže veřejně vystupovat před známým i cizím publikem;
- využívá informační a komunikační prostředky.

Kompetence sociálně personální

Žák:

- se dokáže adaptovat na samostatnou či skupinovou práci;
- je schopen sebekritiky a sebereflexe;
- je zodpovědný vůči zdraví svému i zdraví ostatních;
- dodržuje zákonné normy;
- respektuje své partnery a s ohledem na situaci i své odpůrce;
- volí efektivní prostředky a způsoby svého působení na okolí s ohledem na danou situaci.

Kompetence občanské

Žák:

- rozhoduje a koná objektivně, pracuje-li ve veřejném zájmu;
- orientuje se v environmentální problematice na úrovni lokální, regionální i globální;
- orientuje se v právech a povinnostech svých i druhých;
- respektuje diverzitu lidské společnosti;
- při rozhodování a konání bere v potaz své svědomí;
- vnímá a analyzuje státní, evropskou i celosvětovou politiku;
- vnímá a analyzuje lidské konání v místě svého bydliště.

Kompetence k podnikavosti

Žák:

- využívá zákonné prostředky k dosažení svého cíle s ohledem na možné důsledky svého jednání;
- uvědomuje si rizika spočívající v jeho jednání;
- analyzuje nastalé situace a hledá optimální východiska;
- motivuje a vede spolužáky k dosažení cíle;
- využívá a rozvíjí své schopnosti a znalosti za účelem dosažení cíle.

Kompetence digitální

Žák:

- vyhledává, zpracovává a kriticky hodnotí geografické informace z digitálních zdrojů (mapové portály, databáze, vědecké i popularizační weby);

- využívá geografické informační systémy (GIS) a online mapové aplikace;
- pracuje s digitálními daty (statistiky, kartogramy, interaktivní mapy) a interpretuje je ve vztahu k reálným geografickým jevům;
- tvoří a prezentuje digitální obsah s geografickou tematikou (prezentace, infografiky, mapové výstupy, multimediální projekty);
- spolupracuje v online prostředí při řešení projektových úkolů a sdílí výsledky prostřednictvím digitálních platforem;
- respektuje zásady bezpečné a etické práce s digitálními technologiemi a uvádí korektní citace použitých materiálů;
- rozlišuje mezi odbornými a neobdobnými zdroji a posuzuje jejich spolehlivost a relevanci.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Fyzická a planetární geografie	- Zhodnotí základní principy a procesy funkce planetárního systému - Analyzuje hlavní složky krajinné sféry a jejich vzájemnou interakci - Diskutuje vliv krajinné sféry na obyvatelstvo	MV: BIO, CHEM, FYZ PT: OSV Spolupráce a soutěž – PT1.5 EVV Problematika vztahu organismu a prostředí – PT4.1
Kartografie	- Orientuje se v mapách - Pracuje s mapami a kriticky na ně nahlíží - vytváří jednoduché kartografické dílo	MV: BIO, ICT, MAT, TEV PT:
Socioekonomická geografie	- Zhodnotí základní procesy spojené s obyvatelstvem světa - Zhodnotí základní procesy spojené s ekonomikou	MV: DEJ, ZSV, CIJ, PT: OSV Sociální komunikace – PT1.3 VKEGS Globalizační a rozvojové procesy PT2.1 Globální problémy, jejich příčiny a důsledky – PT2.2 Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce – PT2.3 MKV Základní problémy sociokulturních rozdílů – PT3.1 EVV Člověk a životní prostředí PT4.2 MV Role médií v moderních dějinách PT5.5
Politická a regionální geografie	- lokalizuje významné světové celky, - zhodnotí přírodní, sociální, ekonomický a politický	MV: DEJ, ZSV PT: VKEGS

	potenciál jednotlivých makroregionů světa	Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce – PT2.3 Žijeme v Evropě – PT2.4
--	---	---

7.35. Seminář z chemie

Ročník	I.	II.	III.	IV.	celkem
Počet týdenních hodin	0	0	0	2	2
Datum platnosti: od 1. 9. 2025, počínaje prvním ročníkem					

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Seminář z chemie se realizuje obsah vzdělávacího oboru Chemie RVP G. Předmět je vyučován ve 4. ročníku čtyřletého studia. Součástí jsou tematické okruhy průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova.

Výuka chemie klade důraz zejména na poznávání základních přírodních poznatků, dále na poznávání důležitosti udržování přírodní rovnováhy a v neposlední řadě na uvědomování si užitečnosti přírodních poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Výuka chemie také významně přispívá k získávání a upevňování znalostí a dovedností odpovědně pracovat podle pravidel bezpečné práce, a to jak při pracovních, tak soukromých aktivitách. Významně se také podílí na utváření správných postojů žáků vůči prostředí, jež je obklopuje.

Žáci se seznamují na vyšší úrovni se základy obecné, anorganické a organické chemie, biochemie, makromolekulární chemie a chemie syntetických látek. Po zvládnutí této poznatkové soustavy budou žáci vybaveni klíčovými kompetencemi a všeobecným rozhledem středoškolsky vzdělaného člověka, který bude připraven pro vysokoškolské studium či jinou formu terciárního vzdělávání.

Ve vzdělávání čtyřletého gymnázia jde o další rozvíjení klíčových kompetencí, které žáci získali v základním vzdělávání. Tvorba a rozvoj klíčových kompetencí vedou žáky k formulaci přírodně vědního problému, k hledání odpovědi a řešení, k provádění pozorování, měření a experimentů, ke zpracování a interpretaci získaných dat, k předvídání průběhu studovaných procesů a možných dopadů praktických aktivit lidí na zdraví a životní prostředí.

Seminář z chemie rozvíjí a prohlubuje znalosti a dovednosti žáků osvojené v předmětu chemie.

Časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Seminář z chemie se realizuje obsah vzdělávacího oboru Chemie RVP G. Předmět je vyučován ve 4. ročníku čtyřletého studia. Součástí výuky jsou exkurze.

Výchovně vzdělávací strategie

V předmětu **Seminář z chemie** používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčové

Kompetence k učení

Žák:

- si plánuje a organizuje své učení i pracovní činnost, využívá je jako prostředek seberealizace a osobního rozvoje;
- efektivně uplatňuje různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací, hledá a rozvíjí účinné postupy, reflektuje proces vlastního učení a myšlení;
- kriticky přistupuje ke zdrojům informací, tvořivě je zpracovává a využívá při svém studiu a praxi;
- hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, přijímá ocenění, radu i kritiku, z úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci.

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- rozpozná problém, objasní jeho podstatu a rozčlení ho na části;

- formuluje hypotézy, navrhuje postupné kroky a zvažuje různé postupy při řešení problému nebo ověřování hypotézy;
- při řešení využívá vhodné metody a dříve získané vědomosti a dovednosti, kombinuje analytické, kritické i tvořivé myšlení;
- kriticky interpretuje poznatky, ověřuje je, pro svá tvrzení nachází argumenty a důkazy, formuluje a obhajuje podložené závěry;
- je otevřený k využití různých přístupů a nahlíží problém z více stran;
- zvažuje klady a záporné jednotlivých variant řešení, posuzuje jejich rizika a důsledky.

Kompetence komunikativní

Žák:

- s ohledem na situaci efektivně využívá verbální, neverbální i grafické prostředky komunikace;
- používá s porozuměním odborný jazyk a symbolická vyjádření;
- využívá moderní informační technologie;
- se vyjadřuje jasně a srozumitelně v mluvených i psaných projevech, přizpůsobuje sdělení adresátovi a situaci;
- prezentuje svou práci i sám sebe vhodným způsobem před známým i neznámým publikem;
- rozumí sdělením různého typu v různých situacích, správně je interpretuje a věcně argumentuje.

Kompetence sociálně personální

Žák:

- posuzuje reálně své fyzické a duševní možnosti, je schopen sebereflexe;
- stanovuje si cíle a priority s ohledem na své schopnosti, zájmy a podmínky;
- odhaduje důsledky vlastního jednání a podle toho je koriguje;
- se přizpůsobuje měnícím se podmínkám a podle svých možností je aktivně a tvořivě ovlivňuje;
- aktivně spolupracuje při stanovování a dosahování společných cílů;
- přispívá k vytváření a udržování mezilidských vztahů založených na úctě, toleranci a empatii;
- projevuje zodpovědný vztah ke svému zdraví i zdraví druhých;
- se rozhoduje na základě vlastního úsudku a odolává společenským i mediálním tlakům.

Kompetence občanské

Žák:

- informovaně zvažuje vztahy mezi osobními, skupinovými a veřejnými zájmy a rozhoduje se vyváženě;
- uvažuje o chodu společnosti a civilizace z hlediska udržitelnosti života, jedná tak, aby neohrožoval přírodu, prostředí ani kulturu;
- respektuje různorodost hodnot, názorů, postojů a schopností ostatních lidí;
- se chová zodpovědně v krizových a ohrožujících situacích a poskytne pomoc;
- posuzuje události a vývoj veřejného života, sleduje dění v místě bydliště, zaujímá stanoviska a jedná k obecnému prospěchu.

Kompetence k podnikavosti

Žák:

- se cílevědomě a odpovědně rozhoduje o dalším vzdělávání a profesním zaměření s ohledem na své potřeby a možnosti;
- rozvíjí osobní i odborný potenciál, rozpoznává a využívá příležitosti pro osobní a profesní rozvoj;
- uplatňuje proaktivní přístup, vlastní iniciativu a tvořivost, vítá inovace;
- usiluje o dosažení stanovených cílů, reviduje a hodnotí výsledky, koriguje další činnost a dokončuje započaté aktivity;
- posuzuje a kriticky hodnotí rizika související s rozhodováním a je připraven je nést.

Kompetence digitální

Žák:

- vyhledává a kriticky hodnotí chemické informace z digitálních zdrojů (vědecké články, odborné databáze, online časopisy, popularizační portály);
- plánuje, sestavuje a provádí experimenty s podporou digitálních technologií (software, simulace, datalogging, interaktivní aplikace);

- zpracovává a analyzuje data získaná experimentálně nebo z online zdrojů, využívá vizualizační nástroje;
- tvoří a prezentuje digitální obsah s chemickou tematikou (prezentace, infografiky, videa, multimediální projekty);
- spolupracuje online při týmových projektech, sdílí výsledky prostřednictvím cloudových platforem;
- respektuje bezpečnost a etiku v digitální práci, dodržuje autorská práva, správně cituje, chrání data a osobní údaje;
- posuzuje věrohodnost digitálních zdrojů, rozlišuje mezi odbornými a neodbornými materiály, odhaluje zkreslení či pseudovědu.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Soustavy látek a jejich složení, stavba atomu, vlastnosti chemických látek a periodická soustava prvků	- Rozliší směs homogenní a heterogenní - Popíše postup dělení směsí - Charakterizuje základní modely atomů - Definuje periodický zákon - Stanoví podle protonového čísla počet protonů a elektronů v atomech	MV: FYZ, BIO, DEJ, ZSV PT: EVV Člověk a životní prostředí PT4.2 Životní prostředí ČR PT4.3 VMEGS Žijeme v Evropě PT2.4
Názvosloví anorganických sloučenin a veličiny a výpočty v chemii	- tvoří vzorce z názvů sloučenin a obráceně ze vzorců vytváří názvy sloučenin	MV: FYZ, BIO, DEJ, GEO PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti PT1.1 EVV Člověk a životní prostředí PT4.2 Životní prostředí ČR PT4.3
Tepelné změny při chemických reakcích	- popíše význam termochemické rovnice - aplikuje termochemické zákony při výpočtu reakčního tepla	MV: FYZ, BIO, MAT PT: EVV Člověk a životní prostředí PT4.2 Životní prostředí ČR PT4.3 VMEGS Globální problémy, jejich příčiny a důsledky PT2.2
Rychlost chemických reakcí a chemická rovnováha	- zapíše chemickou reakci pomocí chemické reakce a určí typ reakce - definuje veličinu rychlost chemické reakce - uvede základní faktory ovlivňující rychlost chemické reakce - je schopen správně pracovat s Beketovovou řadou reaktivity kovů - dokáže odhadovat podmínky pro průběh chemických reakcí	MV: FYZ, BIO, MAT PT: OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT1.2 EVV Člověk a životní prostředí Životní prostředí ČR PT4.3 PT4.2

Vodík, kyslík a jejich sloučeniny, vzácné plyny	- charakterizuje významné sloučeniny a zhodnotí jejich surovinové zdroje a vliv na životní prostředí - uvede základní způsoby přípravy, výroby a využití vodíku, kyslíku, vzácných plynů - uvede základní způsoby úpravy a využití vzduchu a vody	MV: MAT, FYZ, BIO, GEO, DEJ PT: OSV Morálka všedního dne – PT1.4 EVV Člověk a životní prostředí PT4.2 MV Účinky mediální produkce a vliv médií PT5.4
S-prvky a jejich sloučeniny a p-prvky a jejich sloučeniny	- charakterizuje významné sloučeniny a zhodnotí jejich surovinové zdroje a vliv na životní prostředí	MV: MAT, FYZ, BIO, GEO, DEJ PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti PT1.1 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT1.2 EVV Člověk a životní prostředí PT4.2 MV Účinky mediální produkce a vliv médií PT5.4
D- a f- prvky a jejich sloučeniny	- charakterizuje významné sloučeniny a zhodnotí jejich surovinové zdroje a vliv na životní prostředí - vysvětlí pomocí poznatků o koordinačně kovalentní vazbě složení koordinačních sloučenin - objasní existenci a přípravu radioaktivních prvků a způsoby jejich využití	MV: MAT, FYZ, BIO, GEO, DEJ PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti PT1.1 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT1.2 EVV Člověk a životní prostředí PT4.2 MV Účinky mediální produkce a vliv médií PT5.4
Struktura a reakce názvosloví organických sloučenin	- vysvětlí základní názvoslovné principy a způsob jejich využití - dokáže charakterizovat a zapsat příklady základních typů chemických reakcí	MV: MAT, FYZ, BIO, ZSV, PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti PT1.1 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT1.2 EVV Člověk a životní prostředí PT4.2
Uhlovodíky a jejich klasifikace a jejich deriváty	- vyjmenuje významné zástupce uhlovodíků, zhodnotí jejich surovinové zdroje a využití a praxi - popíše a vysvětlí negativní působení uhlovodíků na	MV: MAT, FYZ, BIO, ZSV, PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti PT1.1

	životní prostředí a zdraví člověka - zdroje a významné lokality těžby uhlí, ropy a zemního plynu a jejich zpracování	Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT1.2 EVV Člověk a životní prostředí PT4.2 MV Účinky mediální produkce a vliv médií PT5.4 VMEGS Globalizační a rozvojové procesy PT2.1
Heterocyklické sloučeniny	- popíše význam a využití heterocyklických sloučenin - přiřadí heterocyklické sloučeniny k základním typům organických sloučenin	MV: MAT, FYZ, BIO, ZSV, PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti PT1.1 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT1.2 EVV Člověk a životní prostředí PT4.2 VMEGS Globální problémy, jejich příčiny a důsledky PT2.2
Syntetické makromolekulární látky	- charakterizuje příklady a použití uvedených syntetických makromolekulárních látek a výrobků z nich - popíše zdroje a významné lokality těžby uhlí, ropy a zemního plynu - vysvětlí metody jejich zpracování - popíše a vysvětlí negativní působení makromolekulárních látek na životní prostředí a zdraví člověka - popíše a vysvětlí negativní působení makromolekulárních látek na životní prostředí a zdraví člověka	MV: MAT, FYZ, BIO, ZSV, PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti PT1.1 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT1.2 EVV Životní prostředí ČR PT4.3 VMEGS Žijeme v Evropě PT2.4 MV Účinky mediální produkce a vliv médií PT5.4
Léčiva, pesticidy, barviva a detergenty	- užívá ve správném významu pojmy léčiva, léky a lékové formy, pesticidy, barviva, detergenty, tenzidy - vysvětlí vliv barviv, léků, lékových forem, pesticidů, detergentů, tenzidy - definuje pojem závislost	MV: MAT, FYZ, BIO, ZSV, TEV PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti PT1.1 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT1.2 EVV Problematika vztahu organismu a prostředí PT4.1

		VMEGS Žijeme v Evropě PT2.4 MV Účinky mediální produkce a vliv médií PT5.4
Analytická chemie	- vysvětlí a definuje pojmy kvalitativní a kvantitativní analytická chemie a popíše jejich základní metody	MV: FYZ, BIO, DEJ PT: OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT1.2 EVV Problematika vztahu organismu a prostředí PT4.1 MV Účinky mediální produkce a vliv médií PT5.4
Lipidy, sacharidy, proteiny, nukleové kyseliny	- charakterizuje lipidy, sacharidy, proteiny a jejich klasifikaci, používá názvosloví - popíše výskyt lipidů, proteinů a sacharidů v přírodních zdrojích a metody získávání - charakterizuje a vysvětlí metabolismus lipidů, sacharidů a proteinů v organismech - popíše výskyt nukleových kyselin v přírodních zdrojích - popíše význam a využití NK - charakterizuje a vysvětlí metabolismus DNA a RNA v organismech - vysvětlí souvislost změny genetické informace se znečišťujícími faktory životního prostředí	MV: FYZ, BIO, DEJ, ZSV PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti PT1.1 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT1.2 EVV Problematika vztahu organismu a prostředí PT4.1 VMEGS Žijeme v Evropě PT2.4 MV Účinky mediální produkce a vliv médií PT5.4
Enzymy, vitaminy, hormony	- charakterizuje enzymy, vitamíny a hormony jako biokatalyzátory - popíše výskyt enzymů, vitamínů a hormonů v přírodních zdrojích - popíše význam a využití enzymů, vitamínů a hormonů - chápe význam vitaminů pro zdraví člověka	MV: FYZ, BIO, DEJ, ZSV PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti PT1.1 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT1.2 EVV Problematika vztahu organismu a prostředí PT4.1 VMEGS Žijeme v Evropě PT2.4 MV Účinky mediální produkce a vliv médií PT5.4

7.36. Seminář z pedagogiky

Ročník	I.	II.	III.	IV.	celkem
Počet týdenních hodin	0	0	0	2	2
Datum platnosti: 1. 9. 2025					

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Seminář z pedagogiky vychází z obsahu předmětu Základy společenských věd a navazuje na vzdělávací oblast Člověk a společnost. Je určen studentům 4. ročníku gymnázia, kteří mají zájem rozšířit a prohloubit své znalosti z oblasti pedagogiky s ohledem na budoucí profesní směřování, zejména v oblasti humanitně a společenskovědně orientovaných oborů. Seminář přispívá k vytvoření základních odborných kompetencí, ale současně rozvíjí také hodnotové postoje, etické povědomí a odpovědnost spojenou s výchovou a vzděláváním. Obsah zahrnuje vybrané kapitoly z obecné pedagogiky, dějin pedagogiky, metodologie vzdělávání, didaktiky, psychologie učení a osobnosti učitele. Důraz je kladen na propojení teorie s praxí prostřednictvím projektů, pozorování výuky, hospitací a diskusí s pedagogy.

Časové a organizační vymezení

Výuka probíhá v posledním ročníku čtyřletého gymnázia s hodinovou dotací 2 hodiny týdně. Hodiny jsou vyučovány v učebnách školy, část výuky probíhá formou exkurzí, hospitací či účasti na přednáškách odborníků. Metody práce zahrnují výklad, řízený rozhovor, diskusi, skupinovou práci, projektové vyučování, práci s odbornými texty a digitálními zdroji, využití audiovizuálních pomůcek, sebereflexi a vlastní prezentace studentů.

Výchovně vzdělávací strategie

Výuka semináře směřuje k rozvíjení klíčových kompetencí, jak jsou vymezeny v RVP G. Vyučující využívají různé formy a metody práce, které podporují aktivní zapojení žáků, jejich kritické a tvořivé myšlení, schopnost spolupráce a efektivní komunikace.

Kompetence k učení

Žák:

- plánuje a organizuje vlastní práci;
- využívá různé strategie učení;
- kriticky hodnotí zdroje informací;
- reflektuje proces vlastního učení;
- je veden k celoživotnímu vzdělávání;
- využívá projektové úkoly, exkurze nebo terénní výuku k praktickému ověření poznatků;
- pracuje s reflexními deníky nebo portfolii a zaznamenává, co se naučil;
- prostřednictvím výměny sdílí zkušeností mezi žáky.

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- identifikuje pedagogické problémy, analyzuje je a navrhuje řešení;
- argumentuje při obhajobě svých závěrů;
- zvažuje etické i praktické důsledky svých rozhodnutí;
- řeší reálné situace se zohledněním praktických dopadů;
- posuzuje i etické aspekty rozhodování.

Kompetence komunikativní

Žák:

- rozvíjí písemný i ústní projev;
- schopně prezentuje výsledky a vede diskusi;
- naslouchá citlivě druhým;
- používá odborný jazyk a přizpůsobuje vyjadřování různým cílovým skupinám;
- vystupuje před veřejností s výsledky projektů;
- připravuje multimediální výstupy (video, grafy, interaktivní obsah).

Kompetence sociální a personální

Žák:

- spolupracuje ve skupinách;
- reflektuje vlastní roli v týmu;
- přispívá k řešení úkolů a podporuje pozitivní klima;
- učí se empatii a respektu k druhým;
- přebírá různé role v týmu a učí se je naplňovat;
- řeší konflikty a hledá kompromisy.

Kompetence občanské

Žák:

- se orientuje v otázkách vzdělávací politiky;
- chápe úlohu školy ve společnosti;
- respektuje hodnoty demokracie, spravedlnosti, tolerance a lidských práv;
- sleduje místní a regionální veřejné dění;
- zapojuje se do občanské angažovanosti, například dobrovolnických aktivit.

Kompetence k podnikavosti

Žák:

- získává zkušenosti s organizací menších vzdělávacích projektů;
- učí se samostatně rozhodovat a uplatňovat vlastní iniciativu;
- reflektuje rizika a příležitosti spojené s inovacemi;
- navrhuje a realizuje vlastní projekty s ohledem na jejich udržitelnost.

Kompetence digitální

Žák:

- efektivně a bezpečně využívá digitální technologie;
- vytváří a prezentuje digitální obsah;
- reflektuje vliv digitalizace na vzdělávání;
- posuzuje etické aspekty digitální komunikace;
- používá digitální nástroje pro spolupráci a sdílení;
- provádí analýzu zdrojů s ohledem na dezinformace;
- tvoří digitální vizualizace a modely.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Učivo	Očekávané výstupy Žák	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Úvod do pedagogiky, vymezení oboru a jeho vztah k jiným společenským vědám	- vysvětlí, co je pedagogika, uvede její hlavní disciplíny a vztah k psychologii a sociologii; chápe její hodnotový rozměr.	ZSV, PSY, PT1.1, PT1.3
Vývoj pedagogických idejí a dějin školství	- porovná hlavní pedagogické směry a osobnosti, vysvětlí jejich význam pro současnou školu a vlastní hodnotovou orientaci.	DEJ, ZSV, PT2.5, PT3.1
Cíle a funkce výchovy, vzdělávací systémy	- popíše cíle výchovy, charakterizuje školské systémy v ČR a ve světě; reflektuje jejich přínos i limity.	ZSV, GEO, PT2.4, PT2.5
Osobnost učitele a žáka, pedagogická komunikace	- objasní požadavky na práci učitele, význam profesní etiky a charakterizuje styly vedení výuky; uvědomuje si vliv učitele na formování hodnot žáků.	PSY, CJL, PT1.2, PT1.4
Učení a vyučování, metody a formy práce	- charakterizuje základní vyučovací metody, vyhodnocuje jejich přínosy a limity; navrhuje jejich využití v praxi.	ZSV, ICT, PT5.1, PT5.4
Hodnocení žáků, motivace a kázeň	- vysvětlí principy pedagogického hodnocení, význam pozitivní	PSY, PT1.2, PT1.5

	motivace a pravidel třídy; navrhne vhodné postupy řešení kázeňských situací.	
Pedagogický výzkum, metody a využití	- se orientuje v základních výzkumných metodách, navrhne a zrealizuje jednoduchý empirický průzkum; prezentuje výsledky v digitální podobě.	MAT, ICT, PT5.2
Současné trendy ve vzdělávání (inkluzivní vzdělávání, digitální technologie, celoživotní učení)	- charakterizuje aktuální trendy ve vzdělávání, uvede jejich přínosy i rizika; kriticky reflektuje jejich dopad na společnost.	ZSV, ICT, PT2.2, PT4.2, PT5.5

Nadstavbová témata a náměty k využití dle možností a zájmu studentů

- Etika učitelské profese a hodnotové aspekty pedagogické práce
- Hospitace na vybraných vyučovacích hodinách a jejich reflexe
- Vedení krátkého výukového bloku studentem
- Diskuse s pedagogy a odborníky na aktuální témata ve školství
- Tvorba vlastního pedagogického miniprojektu (např. návrh výukového programu)
- Reflexe role školy v demokratické společnosti
- Mezinárodní perspektiva vzdělávání – srovnání vybraných systémů

7.37. Seminář z psychologie

Ročník	I.	II.	III.	IV.	celkem
Počet týdenních hodin	0	0	0	2	2
Datum platnosti: 1. 9. 2025					

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Seminář z psychologie vychází z obsahu předmětu Základy společenských věd a navazuje na vzdělávací oblast Člověk a společnost. Je určen studentům 4. ročníku gymnázia, kteří mají zájem rozšířit a prohloubit své znalosti o psychologii s ohledem na budoucí profesní směřování, zejména v humanitně a společenskovědně orientovaných oborech (pedagogika, sociologie, medicína, právo, sociální práce, žurnalistika, psychologie). Seminář přispívá k vytvoření základních odborných kompetencí v psychologii, zároveň rozvíjí hodnotové postoje, etické povědomí, sebereflexi a odpovědnost vůči sobě i druhým. Obsah zahrnuje vybrané kapitoly z obecné a vývojové psychologie, psychologie osobnosti, sociální psychologie, psychologie zdraví, psychohygieny a psychopatologie, včetně praktických aplikací. Významná je také využitelnost v osobním životě: sebepoznání, motivace, zvládání stresu, vztahy a komunikace. Důraz je kladen na propojení teorie s praxí: studenti analyzují psychologické jevy z vlastního života, provádějí jednoduché empirické šetření, diskutují kazuistiky, využívají audiovizuální materiály, reflektují vlastní zkušenosti a prezentují výsledky svých prací.

Časové a organizační vymezení

Výuka probíhá v posledním ročníku čtyřletého gymnázia s hodinovou dotací 2 hodiny týdně. Výuka probíhá v učebnách školy, část formou exkurzí, workshopů, účasti na přednáškách psychologů či pracovníků poradenských institucí. Metody práce zahrnují výklad, řízený rozhovor, diskusi, skupinovou práci, projektové vyučování, práci s odbornými texty a digitálními zdroji, práci s kazuistikou, využití audiovizuálních pomůcek, sebereflexi a prezentace studentů.

Výchovně vzdělávací strategie

V rámci semináře se soustředíme na rozvoj klíčových kompetencí v souladu s RVP G. Učitelé používají pestrou škálu didaktických postupů, jejichž cílem je zapojit žáky do aktivního učení,

kultivovat jejich kritické myšlení a kreativní přístup, a zdokonalit jejich dovednosti v týmové práci a komunikaci.

Kompetence k učení

Žák:

- plánuje a organizuje své učení, využívá různé strategie k získávání a zpracování informací;
- reflektuje proces vlastního učení, kriticky hodnotí zdroje informací;
- využívá poznatky při sebevzdělávání i v praxi;
- rozvíjí schopnost celoživotního učení;
- pracuje s reflexními deníky nebo portfolii a zaznamenává slabé i silné stránky;
- využívá hostující přednášky a rozhovory s odborníky k prohloubení porozumění.

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- rozpozná psychologický problém či dilema a analyzuje jeho podstatu;
- navrhuje postupy řešení, využívá kritické i tvořivé myšlení;
- argumentuje a obhájí své závěry;
- zvažuje možné důsledky rozhodnutí a etické aspekty jednání;
- hledá více perspektiv (vývojovou, sociální, biologickou, kulturní) k pochopení psychických jevů.

Kompetence komunikativní

Žák:

- se vyjadřuje jasně a srozumitelně v mluveném i písemném projevu;
- naslouchá druhým a věcně argumentuje;
- využívá odbornou terminologii;
- prezentuje vlastní práci i sebe sama;
- přizpůsobuje komunikaci různým cílovým skupinám;
- využívá multimediální a digitální prostředky pro podporu komunikace.

Kompetence sociální a personální

Žák:

- reálně posuzuje své možnosti, provádí sebereflexi;
- stanovuje si cíle a přijímá odpovědnost za společné úkoly;
- spolupracuje v týmu, rozvíjí empatii a respekt k ostatním;
- chápe rozdílné perspektivy a role v sociálních situacích;
- učí se řešit konflikty a hledat kompromisy.

Kompetence občanské

Žák:

- chápe roli psychologie ve společnosti;
- respektuje kulturní a hodnotovou rozmanitost;
- orientuje se v otázkách etiky, lidských práv, prevence diskriminace a násilí;
- vystupuje proti předsudkům a projevuje odpovědnost za své jednání;
- sleduje psychologické aspekty aktuálních společenských fenoménů (např. duševní zdraví, stres, média).

Kompetence k podnikavosti

Žák:

- využívá poznatky psychologie pro sebeřízení a plánování své profesní dráhy;
- uplatňuje tvořivý a aktivní přístup k učení a inovacím;
- rozvíjí osobní i odborný potenciál;
- reflektuje rizika i příležitosti spojené se změnou či novými projekty;
- zapojuje se do projektů nebo menších iniciativ s psychologickým či společenským rozměrem.

Kompetence digitální

Žák:

- bezpečně a efektivně využívá digitální technologie při studiu i prezentaci;
- získává a zpracovává data (výzkumy, dotazníky, statistiky) pomocí digitálních nástrojů;
- tvoří a sdílí digitální obsah;
- kriticky hodnotí zdroje a rozlišuje mezi odborným a neodborným obsahem;
- respektuje etické zásady digitální komunikace;

- sleduje vliv médií a digitalizace na život jedince i společnosti.

Do vyučovacího předmětu jsou začleněna tato průřezová témata

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

UČIVO	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY A PT
Psychologie jako věda, metody	- vysvětlí, co je psychologie, její hlavní směry a disciplíny; orientuje se v základních metodách psychologického výzkumu; kriticky posoudí etické aspekty experimentů	BIO, CJL, ICT; PT1.1, PT5.2
Psychologie osobnosti	- popíše strukturu osobnosti, temperament, charakter, motivaci a potřeby; provede základní sebepoznávací testy a interpretuje výsledky	CJL, VYV, HUV; PT1.1, PT1.3
Vývojová psychologie	- porovná vývojové etapy člověka; vysvětlí změny v adolescenci; objasní vliv prostředí a výchovy; reflektuje vlastní identitu a směřování	BIO, ZDR; PT1.2, PT1.4
Sociální psychologie	- objasní význam skupiny a sociálních rolí, popíše sociální komunikaci, vysvětlí předsudky a stereotypy, navrhne způsoby konstruktivního řešení konfliktů	ZSV, DEJ, ICT; PT1.3, PT3.1, PT5.4
Psychologie zdraví, psychohygiena	- uplatňuje zásady duševní hygieny; popíše příčiny stresu a způsoby zvládání; navrhne strategie prevence vyhoření a rizikového chování	ZDR, TEV, BIO; PT1.2, PT1.4, PT4.2
Psychopatologie	- rozlišuje základní duševní poruchy a poruchy chování; chápe roli prevence a pomoci; zná možnosti odborné podpory	BIO, ZDR; PT1.4, PT3.2
Aplikovaná psychologie	- analyzuje psychologické aspekty médií, reklamy, mezikulturní komunikace a pracovních vztahů; reflektuje etická dilemata	ICT, GEO, EKO; PT2.2, PT3.3, PT5.1
Závěrečný projekt (minivýzkum, kazuistika)	- navrhne a realizuje jednoduchý empirický průzkum (dotazník, rozhovor, pozorování), zpracuje výsledky, prezentuje je a reflektuje přínosy a limity	MAT, ICT, ZSV; PT1.5, PT5.3

Nadstavbová témata a náměty k využití dle možností a zájmu studentů

- Psychologie sportu a umění
- Psychologie médií a digitálního prostředí
- Praktické workshopy se školními psychology či poradci
- Návštěvy odborných institucí (PPP, krizová centra)
- Vedení diskuse nad kazuistikami či filmovými zpracováními psychologických jevů

- Reflexe vlastního profesního zaměření – psychologie v různých oborech

7.38. Seminář ze ZSV

Ročník	I.	II.	III.	IV.	celkem
Počet týdenních hodin	0	0	0	2	2
Datum platnosti: 1. 9. 2025					

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Seminář ze Základů společenských věd (ZSV) vychází z obsahu povinného předmětu Základy společenských věd a přímo na něj navazuje. Je určen žákům 4. ročníku gymnázia, kteří si chtějí rozšířit a prohloubit znalosti z oblasti společenských věd a zároveň se připravit na maturitní zkoušku z občanského a společenskovědního základu. Obsah zahrnuje vybrané kapitoly z politologie, práva, sociologie, filozofie a dalších souvisejících disciplín, s přiměřeným přesahem do psychologie a ekonomie. Důraz je kladen na propojení teoretických znalostí s praktickým životem, orientaci v současném společenském dění a na rozvoj hodnotových postojů. Seminář přispívá k vytvoření základních odborných kompetencí a současně rozvíjí etické povědomí, odpovědnost a schopnost reflektovat vlastní roli občana ve společnosti.

Časové a organizační vymezení

Výuka probíhá v posledním ročníku čtyřletého gymnázia s hodinovou dotací 2 hodiny týdně. Seminář je určen pro humanitně zaměřené studenty. Hodiny probíhají v učebnách školy, část výuky formou exkurzí, přednášek odborníků, simulací (např. modelové volby, soudní jednání) a projektové práce. Používané metody: výklad, řízená diskuse, práce s textem, analýza mediálních sdělení, práce s dokumenty, projektové vyučování, skupinová spolupráce a prezentace.

Výchovně vzdělávací strategie

Seminář je koncipován tak, aby rozvíjel klíčové kompetence stanovené v RVP G. Učitelé – různými přístupy a technikami – podporovat angažovanost studentů, podněcovat jejich schopnost kritického úsudku a tvořivost a učí je spolupráci a efektivnímu vyjadřování.

Kompetence k učení

Žák:

- si plánuje a organizuje vlastní studium, efektivně využívá různé zdroje a strategie učení;
- kriticky pracuje s odbornými texty a aktuálními informacemi;
- reflektuje svůj pokrok a usiluje o další vzdělávání;
- zapojí se do projektů propojujících teorii s praxí (sociologické průzkumy, veřejné debaty, prezentace);
- využívá zpětnou vazbu od učitele i spolužáků k úpravě vlastního učení.

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- identifikuje společenskovědní problémy, analyzuje je a hledá řešení;
- obhájí své závěry s ohledem na věcná i etická hlediska;
- využívá poznatků ZSV k orientaci v praktickém životě;
- zvažuje více perspektiv (historickou, sociologickou, ekonomickou) při řešení problémů;
- reflektuje možné důsledky navrhovaných řešení pro různé skupiny lidí.

Kompetence komunikativní

Žák:

- rozvíjí ústní i písemný projev a kultivovaně vede diskusi;
- naslouchá druhým a reaguje na jejich argumenty;
- používá adekvátní odborný jazyk a přizpůsobuje vyjadřování různým adresátům;
- publikuje své názory nebo výsledky projektů formou článků, blogů nebo na školním fóru;
- využívá mediální prostředky (prezentace, video, multimédia) pro sdílení poznatků.

Kompetence sociální a personální

Žák:

- spolupracuje v týmu, respektuje různé role a názory;
- aktivně přispívá k řešení skupinových úkolů;
- učí se empatii, respektu a odpovědnosti v mezilidských vztazích;
- reflektuje vlastní chování a jeho dopad na ostatní;
- zvládá konflikty a hledá kompromisy.

Kompetence občanské

Žák:

- se orientuje ve společenském, právním a politickém systému;
- chápe význam demokracie, právního státu, lidských práv a odpovědného občanství;
- posuzuje aktuální společenské dění a vytváří vlastní stanoviska;
- sleduje dění v místní komunitě a angažuje se v občanské společnosti;
- rozpoznává nerovnosti a nespravedlnosti a uvědomuje si situace, kde je třeba zasáhnout nebo spolupracovat na změně.

Kompetence k podnikavosti

Žák:

- projevuje iniciativu, tvořivost a odpovědnost při řešení úkolů;
- využívá příležitosti k osobnímu a odbornému rozvoji;
- promýšlí volbu studia a profesní orientace s ohledem na své předpoklady a společenské potřeby;
- navrhuje a realizuje menší projekty zaměřené na společenský prospěch (např. školní kampaň, dobrovolnické akce).

Kompetence digitální

Žák:

- efektivně a bezpečně využívá digitální technologie k vyhledávání, zpracování a prezentaci informací;
- vytváří digitální obsah (prezentace, infografiky, blogy, videa) s ohledem na přehlednost a etiku;
- rozpoznává rizika digitální komunikace a jedná eticky a ohleduplně v online prostředí;
- hodnotí věrohodnost online zdrojů a rozlišuje mezi odborným a neodborným obsahem;
- používá digitální nástroje ke spolupráci na dálku a sdílení dokumentů či dat.

Do vyučovacího předmětu jsou začleněna tato průřezová témata

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Mediální výchova

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Tematický celek	Očekávané výstupy žáků	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Psychologie v každodenním životě (přiměřený přesah)	- orientuje se ve své osobnosti a potřebách, objasní vliv motivace a emocí na chování. Uplatňuje zásady psychohygieny a zvládání stresu, využívá poznatky pro sebepoznání, vztahy a komunikaci.	ZSV, Biologie, Výchova ke zdraví; PT1.1, PT1.2, PT1.3
Člověk ve společnosti – sociologie	- objasní význam socializace, roli jednotlivce ve skupině a společnosti. Analyzuje vybrané sociální problémy (nerovnost, extremismus, média).	ZSV, Dějepis; PT3.1, PT3.2, PT3.3
Právo a stát	- vysvětlí základní principy právního řádu ČR, objasní	ZSV, Dějepis; PT1.4, PT2.4, PT2.5

	význam ústavy a principy demokracie. Rozlišuje typy státu, práva a povinnosti občana. Orientuje se v základních právních vztazích.	
Politologie a mezinárodní vztahy	- vysvětlí podstatu demokracie a politického pluralismu. Rozlišuje hlavní ideologie, orientuje se v politickém spektru. Posuzuje význam EU a globalizace pro život občana.	ZSV, Geografie; PT2.1, PT2.2, PT2.4, PT2.5
Ekonomie a finanční gramotnost	- chápe podstatu trhu, nabídky a poptávky. Orientuje se v základních otázkách osobních financí (rozpočet domácnosti, daně, úvěry).	ZSV, Matematika, ICT; PT1.2, PT5.2, PT5.3
Filozofie a etika	- objasní podstatu filozofického tazání, porovná hlavní směry a přístupy. Rozlišuje základní etické pojmy a aplikuje je v řešení společenských dilemat.	ZSV, Dějepis, Literatura; PT1.4, PT3.1, PT3.3

Nadstavbová témata a náměty k využití dle možností a zájmu studentů

- Diskuse s odborníky (právníci, politologové, filozofové).
- Simulace voleb, soudního jednání nebo modelové OSN.
- Analýza mediálních sdělení a dezinformací.
- Projektová práce (např. anketa, průzkum, debata).
- Reflexe hodnot a jejich role v osobním a společenském životě.

8 HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE ŠKOLY

8.1 HODNOCENÍ ŽÁKŮ

8.1.1 Způsoby hodnocení

Základní hodnocení žáků školy je hodnocení klasifikačním stupněm. Průběžnou klasifikaci je možné doplnit tradičními motivačními znaménky vyjadřující upřesnění známky (razítka, +, -, /, *...). Výsledky vzdělávání žáka při použití klasifikace jsou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, ke svým vzdělávacím a osobnostním předpokladům a věku. Klasifikace zahrnuje ohodnocení přístupu žáka ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.

Průběžná klasifikace žáků se provádí ve vyučovacích hodinách ve třídě, ne v kabinetech. Podkladem pro ni je ústní zkoušení, písemné zkoušení, příprava na výuku, aktivita a zapojení žáka do výchovně vzdělávacího procesu, výstupy z projektů, soutěží a dalších forem samostatné práce. Znamky jsou zaznamenány v elektronické žákovské knížce, jsou tak k dispozici jak žákovi, tak zákonnému zástupci.

Celkovým hodnocením žáka na konci prvního a druhého pololetí jsou vyjádřeny výsledky klasifikace prospěchu žáka ve vyučovacích předmětech a klasifikace chování.

Škola kromě výše popsané klasifikace podporuje vyučující také při užívání formativního hodnocení. To také slouží k poskytování průběžné zpětné vazby, ale navíc přispívá k rozvoji sebereflexe žáků a k posilování jejich odpovědnosti za vlastní učení. V hodinách jsou uplatňována např. slovní hodnocení, sebehodnocení a vzájemné hodnocení mezi žáky, což vhodně doplňuje klasifikační stupnici.

8.1.2 Klasifikace dle klasifikačního řádu a kritéria hodnocení výsledků vzdělávání a chování žáků

Průběžně hodnotí vzdělávání žáka příslušný pedagogický pracovník – učitel daného předmětu. Celkové výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných i nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se hodnotí na pedagogických radách, které svolává ředitel školy.

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných předmětech stanovených učebním plánem se hodnotí stupni prospěchu: výborný (1), chvalitebný (2), dobrý (3), dostatečný (4), nedostatečný (5).

Stupeň „výborný“

Žák ovládá požadované kompetence, trvale si pamatuje základní učivo, pasivně si vybavuje učivo ostatní; průběžně studuje a zná probíranou látku; má přesné logické myšlení a dobrou úroveň vyjadřování; je schopen samostatně tvořivě doplňovat poznatky; rychle a přesně se orientuje v problematice předmětu; je schopen samostatného studia, rychle a přesně plní zadané úkoly; aktivně a se znalostí věci se zapojuje do práce v hodině. Projevuje značnou míru tvořivosti a je aktivním a podnětným členem týmu.

Stupeň „chvalitebný“

Žák ovládá požadované kompetence, poznatky, fakta, pojmy a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti pro řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev má menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Spolupracuje s ostatními a přispívá k týmové práci, jeho tvořivý přístup se projevuje při řešení úkolů.

Stupeň „dobrý“

Žák se v uplatňování osvojovaných poznatků a dovedností dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů podle podnětů vyučujícího. Má nepodstatné mezery v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí,

s většími chybami propojuje do celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. Podstatnější chyby a nepřesnosti dokáže s pomocí vyučujícího korigovat. Jeho myšlení je v zásadě správné, ale málo invenční, v jeho logických myšlenkových postupech se vyskytují chyby. Částečně se zapojuje do diskuse. Je schopen studovat podle doporučení a návodu vyučujícího. Ne vždy respektuje demokratické principy, v týmu nepracuje příliš aktivně, jeho působení je přínosné v menší míře. Jeho tvořivý přístup a přínos v týmu se objevují spíše příležitostně. Je schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů týmu/skupiny/třídy.

Stupeň „dostatečný“

Žák se v uplatňování osvojovaných poznatků a dovedností dopouští závažných chyb. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků závažné mezery, chybně propojuje do celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí, jeho myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti, málo se zapojuje do diskuse. Závažné chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má výrazné těžkosti. Demokratické principy respektuje jen občas, práce v týmu se pouze účastní. Jeho působení není příliš přínosné. Sebehodnocení je schopen málokdy, stejně tak hodnocení ostatních členů týmu/skupiny/třídy. Tvořivost uplatňuje jen minimálně a v práci týmu se podílí spíše pasivně.

Stupeň „nedostatečný“

Žák nemá potřebné znalosti a dovednosti, podněty k práci jsou neúčinné, je nesamostatný, těžkopádný, i přes výraznou podporu či pomoc nedokáže spolupracovat s ostatními, nedokáže vybrat, utřídit nebo interpretovat informace, ani s pomocí se neumí vyjádřit, nebo jen kusým způsobem, nedokáže se samostatně připravovat na výuku. Neosvojil si požadované kompetence a poznatky, má v nich závažné a značné mezery. Jeho schopnost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. Není schopen tvořivého přístupu a týmové spolupráce.

Žák je na konci prvního a druhého pololetí hodnocen takto:

Prospěl s vyznamenáním – není-li klasifikace prospěchu žáka v žádném z povinných předmětů (za které jsou považovány i tzv. volitelné předměty) horší než stupeň chvalitebný, průměrný prospěch z těchto předmětů nemá horší než 1,50 a jeho chování je velmi dobré.

Prospěl – není-li klasifikace prospěchu žáka v žádném z povinných předmětů vyjádřena stupněm nedostatečný.

Neprospěl – klasifikace prospěchu žáka z některého povinného předmětu je vyjádřena stupněm nedostatečný, nebo žák není hodnocen z některého předmětu na konci druhého pololetí.

8.2 AUTOEVALUACE ŠKOLY

8.2.1 OBLASTI AUTOEVALUACE, CÍLE, KRITÉRIA A NÁSTROJE PRO JEDNOTLIVÉ OBLASTI AUTOEVALUACE, ČASOVÉ ROZVRŽENÍ EVALUAČNÍCH ČINNOSTÍ

Autoevaluace školy představuje prostředek pro systematické sledování a hodnocení kvality vzdělávání, řízení a podpory. Jejím cílem není pouze naplnit požadavky RVP, ale především získávat zpětnou vazbu od žáků, učitelů, rodičů i regionálních partnerů a na jejím základě dále zkvalitňovat činnost školy. Je pojímána jako souvislý proces, v němž se data nejen shromažďují, ale také vyhodnocují, porovnávají v čase a následně využívají pro plánování a rozvoj. Získané poznatky jsou kombinací kvantitativních i kvalitativních údajů a jejich interpretace je sdílena se všemi aktéry školního života. Důraz je kladen na transparentnost, systematickост a pravidelnou zpětnou vazbu, aby se autoevaluace nestala formálním výkazem, ale účelným nástrojem pro zlepšování života školy a její dlouhodobý rozvoj.

Oblast autoevaluace	Cíl	Kritéria	Nástroje / metody	Četnost
Vnější podmínky	Zhodnotit demografické a regionální podmínky, konkurenci a polohu školy	Vývoj počtu žáků; prognózy; atraktivita lokality; konkurence škol	Analýza dat, demografických prognóz; ankety mezi uchazeči a rodiči; srovnávací analýzy	1× ročně
Podmínky vzdělávání a vybavení školy	Průběžné zlepšování podmínek ke vzdělávání	Vybavenost ICT a pomůckami, jejich funkčnost, využitelnost; stav budov a bezpečnost	Dotazníky, pozorování, třídnické hodiny, školní parlament, inventarizace; evidence požadavků učitelů a žáků	Průběžně, 1× ročně
Kvalita pedagogického sboru a DVPP	Udržovat aprobovaný sbor a podporovat profesní růst učitelů	Aprobovanost; zapojení do DVPP; fungování PK	Hospitace, rozhovory, certifikáty, analýza osobních materiálů, zápisy PK	Průběžně, 1× ročně
Prostředí školy (bezpečnost, hygiena, hodnoty)	Zajišťovat bezpečné, čisté a přátelské prostředí; podporovat kulturu respektu a spolupráce	Minimální počet úrazů; BOZP a PO; funkční systém prevence; zapojení žáků do chodu školy; atmosféra na akcích	Provozní kontroly, evidence úrazů, školení, dotazníky, zápisy z porad, rozhovory	Měsíčně / čtvrtletně / ročně
Školní klima	Vytvářet pozitivní klima a spokojenost žáků i učitelů	Žáci se cítí bezpečně; spolupráce učitel–žák i učitel–učitel; participace žáků (školní parlament)	Dotazníky, rozhovory, školní parlament, třídnické hodiny, pozorování, zápisy od VP/MP, zápisy z PK	Průběžně, dotazník 1× ročně
Průběh vzdělávání	Průběžné zlepšování kvality vzdělávání a naplnění ŠVP	Učitelé využívají aktivizační metody a formativní hodnocení; žáci prokazují rozvoj klíčových kompetencí; samostatnost a iniciativy žáků. Hodnotí se nejen využívání aktivizačních metod a formativního hodnocení, ale i účinnost vzdělávacích strategií při dosahování očekávaných výstupů.	Hospitace, rozborů žákovských projektů a prací, zpětná vazba žáků a učitelů, zápisy PK	Hospitace 2× měsíčně, PK 1× za 2 měsíce, analýzy průběžně
Výsledky vzdělávání	Dosažení co nejkvalitnějších výsledků dle možností žáků	Výsledky u MZ; průměrný prospěch; počet neprospívajících	Analýza výsledků, žákovských prací, statistiky, přehledy opatření	Pololetně, ročně, průběžně

Podpora žákům a učitelům	Poskytovat účinnou podporu žákům (SVP i nadaným) a metodickou podporu pedagogům	Žáci vědí, kam se obrátit; učitelé využívají poradenské služby	Zápisy VP a MP, dotazníky, rozhovory	Průběžně, 1× ročně
Spolupráce s rodiči	Udržovat pozitivní vztahy s rodiči, získávat zpětnou vazbu	Spokojenost rodičů; zájem o studium	Rozhovory, dotazníky, konzultace, třídy, třídní schůzky	1× ročně
Sociální partneři / regionální vazby	Rozvíjet spolupráci s regionem a partnery – spolupráce s regionálními institucemi a partnery je rozvíjena s cílem obohacovat vzdělávací nabídku školy, posilovat praktické zkušenosti žáků a podporovat jejich orientaci v regionálním kontextu.	Počet a kvalita společných akcí; spokojenost partnerů	Evidence spolupráce, zpětná vazba partnerů	Průběžně, dotazník 1× za 2 roky
Řízení školy	Transparentní a efektivní vedení, zapojení učitelů do rozhodování	Učitelé se cítí informováni a mají prostor pro diskusi; součástí hodnocení je také účinnost plánování a komunikace vedení směrem k učitelům, podpora profesního rozvoje a naplňování dlouhodobé koncepce školy.	Dotazníky, rozhovory, analýza zápisů z porad	Dotazník 1× ročně, zápisy průběžně
Rozvoj klíčových kompetencí	Systematicky sledovat rozvoj kompetencí dle RVP G	Žáci deklarují dovednosti (spolupráce, argumentace, samostatnost); učitelé používají strategie k jejich rozvoji. Úroveň klíčových kompetencí žáků je posuzována ve vztahu k očekávaným výstupům a vzdělávacím cílům stanoveným v ŠVP.	Analýza prací a projektů, dotazníky, zápisy PK	Průběžně, dotazník 1× ročně